

බුද්ධිජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා 2 (1)

විනය පිටකයෙහි

පාවිච්චිය පාලි

බුද්ධිජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථලා 2 (1)

විනය පිටකයෙහි

02 වන ග්‍රන්ථය
(ප්‍රථම භාගය)

පාවිතනීය පාලි

ලඬුකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්
ශ්‍රී ලඬුකා රාමකුඤ්ඤතිකායේ මහානායකධුර්වර
විද්‍යාවිඤ්ඤා, රාජකීය පණ්ඩිත
ඉදුරුවේ උත්තරානන්ද, භික්ඛාන
මහාසච්චරියන්වහන්සේ විසින් කරන ලද
සිංහල පරිවර්තනය

ත්‍රිපිටක පරිවර්තන සමපාදක මණ්ඩලය විසින්
සංශෝධිත වූ

Buddha Jayanti Tripitaka Series Volume 2 (i)

The second book in the
Vinaya-Pitaka

2

PĀCITTIYAPĀLI (I)

With the Sinhala translation by

Venerable Vidyāvisārada Pandita
Induruwe Uttarānanda
Mahānāyaka Thera of
Sri Lanka Ramañña Nikāya

Revised and Edited by
The Editorial Board of
The Tripitaka Translation Committee

විනයපිටකෙ
පාවිතනියපාලී
හි කඛු විග ධෙගා

විනයපිටකයෙහි
පාවිතනියපාලී
හි කඛු විග ධගය

“තරාගතපසවෙදිනො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො විවටො විරොචති
නො පටිච්ඡන්තො.”

“මහණෙනි, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙයනා කරන ලද
ධම්ම හා විනය විවෘත වූයේ බබළයි. වෑසුණේ නො ම බබළයි.”

(අධ්‍යුක්තරතිකාය; තිකතිපාත - භරණ්ඩවග්ග, 9 සූත්‍රය)

ප මු න CONTANTS

	80
සංස්කාරක නිවේදනය	xi-xii
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	xiii
සංකීර්ණ නිරූපණය	xv
පාළි භෝධිය	xvii
පාවිඤ්ඤා පාළි - භික්ෂුවිභංග විසය සූචිය	xix-xxiv
පෙළ හා පරිච්ඡිතය	2-559
ගාථාදීපාද - අනුකතමණිකා	561
සංඥානාම - අනුකතමණිකා	563-564
විසෙසපදනු කතමණිකා	565-575
ඉඤ්ඤා නිරූපණය	577-579

සංස්කාරක නිවේදනය

මහාකාරුණික වූ තරාගත සමමාසම්බුදුරජාණන්වහන්සේ විසින් පන්සාළිස්වයක් මුළුල්ලෙහි සදෛවක ලෝකයාට ලෝකනිකුරණයෙන් අමාමහනිවන්සුව සාධාලනු සඳහා දේශනා කර වදළ තෙවළා දහමිහි හික්සුන්ගේ කාය වාක් සංවරය පිණිය ප්‍රඥප්ත වූ ද අනුඥාන වූ ද ශික්ෂාසංග්‍රහ ලත් විනයසද්ධතීය විනයපිටක නම් විය. විභඩා බන්ධන පරිවාර විසින් ත්‍රිවිධ වූ විනයපිටකය ධර්මසංග්‍රාහක මහරහතුන් විසින් පරිච්ඡේද, පච්චිකි, මහවග, සුඵවග, පරිවාර, යයි පාළි විසින් ග්‍රන්ථ පසෙක ලා සංගාහිත වෙයි. මහා විභඩායෙහි පාචිත්තිය කාණ්ඩය පටන් හික්කුච්චඩාය හා හික්කුනී-විභඩාය අවසන් කොට ප්‍රඥප්ත ශික්ෂාපද බැසගෙන සිටි පාළි-ප්‍රදේශය පාචිත්තියපාළි නම් වේ.

බුද්ධපරිනිර්වාණයෙන් දෙදහස්පන්සිය වසක් පිරුණු ජයන්ති අනුස්මරණ උත්සවය නිමිත්ත කොටගෙන ශ්‍රීලංකා බෞද්ධමණ්ඩලය මගින් ප්‍රාරබ්ධ වූ ත්‍රිපිටක බුද්ධවචනය හෙළබසින් තබාලීමේ මහඟු කායඛිය සිදුකිරීමෙහි ලා පාචිත්තියපාළිය සිංහලයෙන් පරිවර්තනය සඳහා ආරාධනා ලැබුවාහු ශ්‍රීලංකාරාමඤ්ඤනිකායේ මහානායකපදප්‍රාප්ත විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත ඉදුරුවේ උත්තරානන්දගුණධර්ම මහාඥාණිපාදයන් වහන්සේ යැ. ධර්මවිනයෙහි ආවරිත බුද්ධි ඇති, සිංහල ජනව්‍යවහාරයෙහි දු නිපුණ වූ මහානායක ඥාණිපාදයන් වහන්සේ සාධකාරය මැනවින් ඉටුකළහ. අවුරුදු එකුන්විස්සකට පමණ පෙර මුද්‍රණයට යොමු කොට තුබූ පාචිත්තිය-පාළිය තන්මුද්‍රණාලයෙහි අකමිණ්‍යභාවයෙන් අතරමං වූයේ සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන්ගේ කායඛික්ෂම සැලසුම් හේතුවෙන් මෙසේ පළකරවන්නට හැකිවූ බව පවසමහ.

ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලායෙහි දෙවැනි ග්‍රන්ථය වශයෙන් සලකන ලද පාචිත්තියපාළිය අර්ථාවබෝධයට පහසු වන සේ යථාස්ථානයෙහි ඡේද වෙන්කරමින් සිංහල පරිවර්තනය සමග මුද්‍රණය කැරැවීමේදී පරිහරණයට සුකර නො වන සේ ග්‍රන්ථය මහත් වැ යන බව පෙනුණු හෙයින් හික්කුච්චඩාය තෙක් ප්‍රථම භාගය වශයෙන් ද හික්කුනීවිභඩාය අවසාන කොට ඇති ශේෂය ද්විතීය භාගය වශයෙන් ද මුද්‍රණය කරවන්නට සිදුවූ බව ද පවසමහ. වනිමාන ත්‍රිපිටක සමපාදක මණ්ඩලයේ බහුශ්‍රැත මහතෙරවරුන් විසින් උන වැ තුබූ තැන් සපුරාලමින් තව දුරටත් සංස්කරණය කොට

ආවශ්‍ය ක වූ ශබ්දසූචී ආදිය ද සමාදානය කොට අපගේ ද පරිශ්‍රමයෙන් පාඨශෝධනාදිය කොට පාචිකියපාළි ප්‍රථම භාගය මෙසේ පළකරවන්නට හැකි වූ බව පවසමහ.

මෙ මැ උදරතර ධර්දනමය කුශලභේතුයෙන් මේ සදහා සූඡ් අනුග්‍රහය දෙන ශ්‍රීලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය ද, බෞද්ධමණ්ඩලයේ සුධිහු ද ගරු සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ ඇමතිතුමාණන් ප්‍රමුඛ සංස්කෘතික අධිකාරියෙහි පින්වත්හු ද මෙහිලා උපසාමහක වූ හැම සත්පුරුෂයෝ ද ලොවී ලොවුතුරු සුව ලබන්නවා'යි ආශංසනය කරමහ.

පරිවනික මහානායක සථවීරයන් වහන්සේ ලියූ විනය පිළිබඳ දීඝ ප්‍රකාචනාව දවිනීය භාගයෙහි ඇතුළත් කරනු ලැබේ.

මේවගට, ශාසනොදයකාරී,
ලබුගම ලඛිතානඤ්ඤ සථවීර
ත්‍රිපිටකමණ්ඩලයේ ප්‍රධාන සමාදාක

1981 ජූලි 10 දින
කොළඹ 7, විජේරාම මාවතේ
අං: 115 දරන, මහානායකවාචිකාරාමයේ
ත්‍රිපිටකමණ්ඩලය.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක :

අඟමහාපණ්ඩිත, බ්‍රහ්මචාරීන්ගේ ආනන්දමාලිකා මහානායක මහාසථවිචාර්යවරයන් වහන්සේ.

සභාපති :

අභංගම විද්‍යාවනසුපරිවේණාධිපති, ත්‍රිපිටකවාගීඤ්චරාචාර්ය, කෝදුගොඩ ශ්‍රී භානාලොක දක්ෂිණලංකායෙහි ප්‍රධාන සඛ්‍යනායක සථවිචාර්යන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලිගොඩ ප්‍රචචනොදය පරිවේණාධිපති ත්‍රිපිටකවාගීඤ්චර, ලබ්‍රහ්ම ශ්‍රී ලංකානන්ද-කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධරී මහාසඛ්‍ය සභායෙහි මහානායක සථවිචාර්යන් වහන්සේ.

සම්පාදක :

කිරුළපන පූර්වාරාමාධිපති හා අනුරාධපුර බුද්ධශ්‍රාවක ධර්ම පීඨාධිපති ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දලලේ ශ්‍රී ප්‍රභාලොක-කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධරී මහාසඛ්‍යසභායෙහි අනුනායක සථවිචාර්යන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධර්මාරාමාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත වේධරුවේ ශ්‍රී අනවමදර්ශී අනුනායක සථවිචාර්යන් වහන්සේ.

හිඟුලේ--මාකඩවරවිහාරාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථවිචාර්යන් වහන්සේ.

කොළඹ තිඹිරිගස්සායේ අශෝකාරාමාධිපති රාජකීය පණ්ඩිත කරදන ශ්‍රී ප්‍රභාලංකාර නායක සථවිචාර්යන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධශ්‍රාවක ධර්මපීඨයෙහි, ත්‍රිපිටක අංශයෙහි මහාචාර්ය, ශාස්ත්‍රාචාර්ය රාජකීය පණ්ඩිත උඩුවේ ජනානන්ද සථවිචාර්යන් වහන්සේ.

ලේකම් :

කොළඹ බෞද්ධාලොක මාවතෙහි බෞද්ධාලොක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත, දෙරගමුවේ සිරි ධම්මපාල-කොළඹදිශායෙහි ප්‍රධාන සඛ්‍ය නායක සථවිචාර්යන් වහන්සේ.

සංකේත නිරූපණය

සී: සිංහලාඥර, පුස්තකාල පොත්

සී.වු. 1, 1910 මුද්‍රණය. බෙන්තර සංකීර්ණ සංස්කරණය

සී.වු. 2, බු: 2472 මුද්‍රණය. බෙරුවල මෙධාසිරි මහාසථරීර සංස්කරණය

මජ්ඣ: බුරුමරට ජට්ඨසංගීති සංස්කරණය

සපා: තායාඥර මුද්‍රිත පාච්ඤිය පාළි

පාච්ඤානියපාළි

විසය සූචි

හිතවූ විභවෙහා 2—559

පාච්ඤානියා 2—463.

1. මුසාවාදවග්ගො 2—105

1.	මුසාවාද සිකඛාපදං	2— 13
2.	ඔමසවාද සිකඛාපදං	14— 41
3.	පෙසුඤ්ඤා සිකඛාපදං	42— 51
4.	පදසොධමම ,,	52— 55
5.	පඨමසභසෙය්‍ය ,,	56— 59
6.	දුතීය සභසෙය්‍ය ,,	60— 65
7.	ධමමදෙසනා ,,	66— 73
8.	භුතාරොචන ,,	74— 97
9.	දුට්ඨලොරොචන ,,	98—103
10.	පඨවීඛණන ,,	102—105

2. භුතගාමවග්ගො 106—145

1.	භුතගාම සිකඛාපදං	106—109
2.	අඤ්ඤවාදක ,,	110—117
3.	උජ්ඣාපනක ,,	116—121
4.	පඨමසෙනාසන ,,	120—125
5.	දුතීයසෙනාසන ,,	124—129
6.	අනුපමජ්ජ ,,	128—131
7.	නිසංඛර්ථන ,,	132—135
8.	වෙහාසකුටී ,,	136—139
9.	මහලොක විහාර ,,	138—143
10.	සප්පාණක ,,	142—145

3. හිතවුනොවාදවග්ගො 146—199

1.	ඔවාද සිකඛාපදං	146—159
2.	අත්ඛගත ,,	158—163
3.	හිතවුනුපසස්ස ,,	162—167
4.	ආමීස ,,	168—171
5.	චීවරදන ,,	172—175
6.	චීවරසිඛන ,,	176—179
7.	සංචිධාන ,,	180—185
8.	නාවාහිරුහන ,,	184—189
9.	භරිපාචිත ,,	190—195
10.	රහොනිසජ්ජ ,,	194—199

විසය සූචි

4. භෞතවග්ගො 200—251

1.	ආවසරපිණ්ඩ සිකඛාපදං	200—205
2.	ගණභෞතන	204—213
3.	පරමපරභෞතන	212—221
4.	කාණමාතු	220—227
5.	පටමපචාරණ	228—233
6.	දුතියපචාරණ	232—237
7.	විකාලභෞතන	238—241
8.	සන්තිධිකාර	240—245
9.	පණිතභෞතන	244—249
10.	දතූපොන	248—251

5. අවෙලකවග්ගො 252—295

1.	අවෙලක සිකඛාපදං	252—255
2.	උගෙයාජන	256—259
3.	සභෞතන	260—263
4.	පටම රභොනිසජ්ජ සිකඛාපදං	262—267
5.	දුතිය රභොනිසජ්ජ	266—269
6.	චාරීක්ඛ	270—277
7.	මහානාම	276—283
8.	උයුද්ධනසෙනා	284—289
9.	සෙනාවාස	288—291
10.	උගෙයාධික	290—295

6. සුරාපානවග්ගො 296—335

1.	සුරාපාන සිකඛාපදං	296—301
2.	අභිභූලීපතොදක සිකඛාපදං	302—303
3.	භාසධමම	304—307
4.	අනාදරිය	306—309
5.	භිංසාපනක	310—313
6.	පොති	312—317
7.	නභාන	316—325
8.	දුධධණ්ණකරණ	324—327
9.	විකපපන	328—331
10.	වීචාරපනිධාන	330—335

විසය සූචි

7. සප්තාණකවග්ගො 336—379

1.	සඤ්චිඤ්චාණ සිකඛාපදං	336—337
2.	සප්තාණක	338—339
3.	උකකාටන	340—343
4.	දුට්ඨලල	342—345
5.	උනවිසතිවසස	346—351
6.	ඵයගසක	350—353
7.	සංචිධාන	354—357
8.	අරිට්ඨ	358—367
9.	උකචිතත සමෙහාග සිකඛාපදං	366—371
10.	කණටක	370—379

8. සහධමමිකවග්ගො 380—421

1.	සහධමමික සිකඛාපදං	380—383
2.	විලෙචන	384—387
3.	මොහන	388—393
4.	පහාර	392—395
5.	තලසන්ඝක	394—397
6.	අමුලක	398—401
7.	සඤ්චි චල	400—403
8.	උපසුනි	404—407
9.	කම්මපච්චාහන	406—409
10.	ජන්දංඅදචාගලන	410—413
11.	දම්බ	412—417
12.	පරිණාමන	416—421

9. රාජවග්ගො 422—463

1.	රාජනෙතපුර	422—431
2.	රතන	432—437
3.	විකාලෙගාමපචෙඤන සිකඛාපදං	438—443
4.	සුච්චර	444—447
5.	මණ්ඩ	446—449
6.	තුලොනඤ්ච	448—451
7.	නිසිදන	452—455
8.	කණ්ඪපච්චපාදි	454—457
9.	වසසිකසාචික	458—461
10.	නන්දකෙසර	460—463

විසය පුවි

පාටිදෙසනීයකථෙයො 464—487

1.	පඨම පාටිදෙසනීය සිකඛාපදං	464—469
2.	දුතීය පාටිදෙසනීය	468—471
3.	තතීය පාටිදෙසනීය	472—479
4.	චතුසු පාටිදෙසනීය	480—487

සෙව්වියා—488—555

පරිමණධර්මලභෙයො 488—495

1.	පඨම සිකඛාපදං	488—489
2.	දුතීය	490—491
3.	තතීය	490—491
4.	චතුසු	490—491
5.	පඤ්චම	492—493
6.	ඡට්ඨ	492—493
7.	සත්තම	492—493
8.	අට්ඨම	494—495
9.	නවම	494—495
10.	දසම	494—495

උප්පත්තිකභවෙයො 496—503

1.	පඨම සිකඛාපදං	496—497
2.	දුතීය	496—497
3.	තතීය	496—497
4.	චතුසු	498—499
5.	පඤ්චම	498—499
6.	ඡට්ඨ	498—499
7.	සත්තම	500—501
8.	අට්ඨම	500—501
9.	නවම	500—501
10.	දසම	502—503

බලහතකභවෙයො 504—511

1.	පඨම සිකඛාපදං	504—505
2.	දුතීය	504—505
3.	තතීය	504—505
4.	චතුසු	506—507
5.	පඤ්චම	506—507
6.	ඡට්ඨ	506—507
7.	සත්තම	508—509
8.	අට්ඨම	508—509
9.	නවම	508—509
10.	දසම	510—511

විසය සූචි

සකකවචවග්ගො 512—521

1.	පටම සිකඛාපදං	512—513
2.	දුතිය	512—513
3.	තතිය	512—513
4.	චතුසු	514—515
5.	පඤ්චම	514—515
6.	ඡට්ඨ	514—515
7.	සත්තම	516—519
8.	අට්ඨම	518—519
9.	නවම	518—519
10.	දසම	520—521

කබලවග්ගො 522—529

1.	පටම සිකඛාපදං	522—523
2.	දුතිය	522—523
3.	තතිය	522—523
4.	චතුසු	524—525
5.	පඤ්චම	524—525
6.	ඡට්ඨ	524—525
7.	සත්තම	526—527
8.	අට්ඨම	526—527
9.	නවම	526—527
10.	දසම	528—529

සුරුසුරුවග්ගො 530—541

1.	පටම සිකඛාපදං	530—531
2.	දුතිය	530—531
3.	තතිය	532—533
4.	චතුසු	532—533
5.	පඤ්චම	534—535
6.	ඡට්ඨ	534—537
7.	සත්තම	536—539
8.	අට්ඨම	538—539
9.	නවම	540—541
10.	දසම	540—541

විසය සූචි

පාදුකාවග්‍යො 542—555

1.	පටම සිකුබාපදං	542—543
2.	දුතිය	"	542—543
3.	තතිය	"	542—543
4.	චතුසු	"	544—545
5.	පඤ්චම	"	544—545
6.	ඡට්ඨ	"	544—545
7.	සක්කම	"	546—547
8.	අට්ඨම	"	546—547
9.	නවම	"	548—549
10.	දසම	"	550—551
11.	එකාදසම සිකුබාපදං	550—551
12.	ද්වාදසම	"	550—551
13.	තෙරසම	"	552—553
14.	චූර්ණසම	"	552—553
15.	පණණරසම	"	552—553

සෙතියා උඤ්ඤානං — 556—557

අධිකරණසමථා 558—559

පිනයපිටතෙ

පාච්ඤානියපාලි

පාවිතනියපාලි

භික්ඛු විභූ ධර්මා

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සමමාසමබුද්ධස්ස.

ඉමෙ ඛො පනායසමනේනා දෙවනචුති පාවිතනියා ධර්මා
උදෙසං ආගච්ඡන්ති.

6.1.1

මුසාවාදසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භස්සකො සක්කා පුත්තො වාදකඛිත්තො භොති. යො තිස්සියෙහි සද්ධිං සලලපනො අවජානිත්වා පටිජානාති. පටිජානිත්වා අවජානාති. අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරති. සමපජානමුසා භාසති. සචෙය්‍යනං කත්වා විසංවාදෙති. තිස්සියා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: කථං හි නාම භස්සකො සක්කාපුත්තො අමෙහති සද්ධිං සලලපනො අවජානිත්වා පටිජානිස්සති පටිජානිත්වා අවජානිස්සති, අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරිස්සති, සමපජානමුසා භාසිස්සති, සචෙය්‍යනං කත්වා විසංවාදෙස්සති''ති.

2. අසෙසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං තිස්සියානං උජ්ඣායනනං ඛියනනං විපාවෙනනං අථ ඛො තෙ භික්ඛු යෙන භස්සකො සක්කාපුත්තො තෙත්‍රපසංකමිංසු. උපසඬාමිත්වා භස්සකං සක්කාපුත්තං එතදවොචුං. ''සචං කිර තං ආචුසො භස්සක, තිස්සියෙහි සද්ධිං සලලපනො අවජානිත්වා පටිජානාසී, පටිජානිත්වා අවජානාසී, අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරසී, සමපජානමුසා භාසසී, සචෙය්‍යනං කත්වා විසංවාදෙසී''ති. එතෙ ඛො ආචුසො තිස්සියා නාම යෙන කෙනචි ජෙතඛො, නෙව තෙසං ජයො දතංඛාති. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡා සනතුට්ඨා උජ්ජනො කුක්කුච්චකා සික්ඛාකාමා,¹ තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති ''කථං හි නාම භස්සකො සක්කාපුත්තො තිස්සියෙහි සද්ධිං සලලපනො අවජානිත්වා පටිජානිස්සති, පටිජානිත්වා අවජානිස්සති, අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරිස්සති, සමපජානමුසා භාසිස්සති, සචෙය්‍යනං කත්වා විසංවාදෙස්සති''ති.

1. සනතුට්ඨා උජ්ජනො කුක්කුච්චකා සික්ඛා කාමා—මජ්ඣිම නිකාය

පාචිතකියපාළි- හිතඛු විභවෙයා

3. අථ ඛො තෙ හිතඛු භක්කං සක්ඛාපුත්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිතො¹ භගවතො එතමක්ඛං ආරොවෙසුං, අථ ඛො භගවා එතස්මීං නිදනෙ එතස්මීං පකරණේ හිතඛුසධ්‍යං, සන්තීපාතාපෙතො භක්කං සක්ඛාපුත්තං පටීදුච්ඡි. “සච්චං කීර තං භක්ක, තිස්සීයෙහි සද්ධිං සලල පනෙතා අවජානිතො පටීජානාසි, පටීජානිතො අවජානාසි, අඤ්ඤානඤ්ඤං පටීචරසි, සමපජානමුසා භාසසි, සවෙධතං කතො විසංවාදෙසී” ති. සච්චං භගවාති. විගරහි බුද්ධො භගවා අනනුවච්චියං මොසපුරිස, අනනුලොචීකං අප්පතිරුපං අසාමණ්‍යකං අකපපියං අකරණියං කථං හි නාම තං මොස පුරිස, තිස්සීයෙහි සද්ධිං සලලපනෙතා අවජානිතො පටීජානියසසි, පටීජානිතො අවජානියසසි, අඤ්ඤානඤ්ඤං පටීචරසසසි, සමපජානමුසා භාසසසසි, සවෙධතං කතො විසංවාදෙසසසි. නෙතං මොසපුරිස අප්පසනනානං වා පසාදය පසනනානං වා හියොතාභාවාය අථඛෙවතං මොසපුරිස, අප්පසනනානං වෙව අප්පසාදය පසනනානං ව එකච්චානං අඤ්ඤථතොයාති.

4. අථ ඛො භගවා තං හිතඛුං අනෙකපරියායෙන විගරහිතො දුගරතාය දුපෙඤ්ඤාය මහිච්ඡතාය අසනතුට්ඨියා සඛණ්ණිකාය කොසඡ්ඡසා අචණ්ණං භාසිතො අනෙකපරියායෙන දුගරතාය දුපෙඤ්ඤාය අපභිච්ඡසා සනතුට්ඨසා සලලෙඛසා ධුතසා පාසාදිකසා අපචයසා චිරියා රමහසා වණ්ණං භාසිතො හිතඛුනං තදනුවච්චිකං තදනුලොචීකං ධමමීං කථං කතො හිතඛු ආමනෙතසි, තෙන හි හිසඛවෙ හිතඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤාපෙසාමී දස අත්ථවෙසෙ පටීචච: සඛකසුච්ඡුතාය සඛකථාසුතාය, දුමමිකුතං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං හිතඛුනං ඵාසුච්ඡාරාය, දිට්ඨධමමිකානං ආසවානං සංවරාය, සමපරාසිකානං ආසවානං පටීසාතාය, අප්පසනනානං පසාදය පසනනානං හියොතාභාවාය, සඤ්ඤාමමච්ඡිතියා, චිතයානුග්ගහාය. ඵවඤ්ඤා පන හිසඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“සමපජාන මුසාවාදෙ පාචිතකිය” තති.

5. සමපජානමුසාවාදෙ නාම: විසංවාදනපුරෙඤ්ඤාචාරසා වාචා ශීරා වාචාචාරා වච්චෙතෙදෙ වාචසිකා විඤ්ඤාණ්, අට්ඨ අනරියවොභාරා: අදිට්ඨං දිට්ඨං මෙති, අසුතං සුතං මෙති, අමුතං මුතං මෙති, අවිඤ්ඤාතං විඤ්ඤාතං මෙති, දිට්ඨං අදිට්ඨං මෙති, සුතං අසුතං මෙති, මුතං අමුතං මෙති, විඤ්ඤාතං අවිඤ්ඤාතං මෙති.

1. “භක්කං සක්ඛාපුත්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිතො” ඉති පාඨො සිහල මුද්දිත පොත්තෙ න දීප්පතෙ.

පාච්ඤාසාදි භික්ඛු විභවො

අදිට්ඨං නාම: න වක්ඛනා දිට්ඨං. අසුතං නාම: න යොතෙන සුතං. අමුතං නාම: න සාතෙන සාධිතං, න ජිව්හාය සාධිතං, න කායෙන ඵුට්ඨං. අවිඤ්ඤාතං නාම: න මනසා විඤ්ඤාතං. දිට්ඨං නාම: වක්ඛනා දිට්ඨං. සුතං නාම: යොතෙන සුතං. මුතං නාම: සාතෙන සාධිතං ජිව්හාය සාධිතං කායෙන ඵුට්ඨං. විඤ්ඤාතං නාම: මනසා විඤ්ඤාතං.

ඤ්ඤාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨං මෙති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤාසාද: පුබ්බවස්ස හොති මුසා හණියන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණිතස්ස හොති මුසා මයා හණිතන්ති.

වතුභාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨං මෙති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤාසාද: පුබ්බවස්ස හොති මුසා හණියන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණිතස්ස හොති මුසා මයා හණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨං.

පඤ්ඤාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨං මෙති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤාසාද, පුබ්බවස්ස හොති මුසා හණියන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණිතස්ස හොති මුසා මයා හණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨං විනිධාය ඛන්ති.

ජහාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨං මෙති සමපජාන මුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤාසාද; පුබ්බවස්ස හොති මුසා හණියන්ති හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණිතස්ස හොති මුසා මයා හණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය ඛන්ති, විනිධාය රූපි.

සත්භාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨං මෙති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤාසාද; පුබ්බවස්ස හොති මුසා හණියන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණිතස්ස හොති මුසා මයා හණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය ඛන්ති, විනිධාය රූපි විනිධාය භාවං.

ඤ්ඤාකාරෙහි අසුතං සුතං මෙති -පෙ- අමුතං මුතං මෙති -පෙ- අවිඤ්ඤාතං විඤ්ඤාතං මෙති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤාසාද, පුබ්බවස්ස හොති මුසා හණියන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණිතස්ස හොති මුසා මයා හණිතන්ති,

පාච්ඤාය පාළි-භික්ඛු විභවෙයා

චතුර්භාකාරෙහි -පෙ- පඤ්චාකාරෙහි -පෙ- ජභාකාරෙහි -පෙ- සත්භාකාරෙහි අසුතං සුතං මෙති -පෙ- අමුතං මුතං මෙති -පෙ- අවිඤ්ඤාතං විඤ්ඤාතං මෙති සමපජානා මුසා භණ්ණනසය ආපතති පාච්ඤායසය: පුඛෙවචසෙ හොති මුසා භණ්ණසයනති, භණ්ණනසය හොති මුසා භණ්ණාපීති, භණ්ණනසය හොති මුසා මයා භණ්ණනති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛනති, විනිධාය රුචිං විනිධාය භාවං.

තිභාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨංකො මෙ සුතංකොති සමපජානමුසා භණ්ණනසය ආපතති පාච්ඤායසය: -පෙ- තිභාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨංකො මෙ මුතංකොති සමපජානමුසා භණ්ණනසය ආපතති පාච්ඤායසය: -පෙ- තිභාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨංකො මෙ විඤ්ඤාතංකොති සමපජානමුසා භණ්ණනසය ආපතති පාච්ඤායසය; -පෙ- තිභාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨංකො මෙ සුතංකො මුතංකොති -පෙ- තිභාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨංකො මෙ සුතංකො විඤ්ඤාතංකොති -පෙ- තිභාකාරෙහි අදිට්ඨං දිට්ඨංකො මෙ සුතංකො මුතංකො විඤ්ඤාතංකොති සමපජාන මුසාභණ්ණනසය ආපතති පාච්ඤායසය -පෙ--.

තිභාකාරෙහි අසුතං සුතංකො මෙ මුතංකොති -පෙ- තිභාකාරෙහි අසුතං සුතංකො මෙ විඤ්ඤාතංකොති -පෙ- තිභාකාරෙහි අසුතං සුතංකො මෙ දිට්ඨංකොති සමපජානමුසා භණ්ණනසය ආපතති පාච්ඤායසය. -පෙ- තිභාකාරෙහි අසුතං සුතංකො මෙ මුතංකො විඤ්ඤාතංකොති -පෙ- තිභාකාරෙහි අසුතං සුතංකො මෙ මුතංකො දිට්ඨංකොති -පෙ- තිභාකාරෙහි අසුතං සුතංකො මෙ මුතංකො විඤ්ඤාතංකො දිට්ඨංකොති සමපජානමුසා භණ්ණනසය ආපතති පාච්ඤායසය -පෙ--.

තිභාකාරෙහි අමුතං මුතංකො මෙ විඤ්ඤාතංකොති -පෙ- තිභාකාරෙහි අමුතං මුතංකො මෙ දිට්ඨංකොති -පෙ- තිභාකාරෙහි අමුතං මුතංකො මෙ සුතංකොති සමපජානමුසා භණ්ණනසය ආපතති පාච්ඤායසය -පෙ- තිභාකාරෙහි අමුතං මුතංකො මෙ විඤ්ඤාතංකො දිට්ඨංකොති -පෙ- තිභාකාරෙහි අමුතං මුතංකො මෙ විඤ්ඤාතංකො සුතංකොති -පෙ- තිභාකාරෙහි අමුතං මුතංකො මෙ විඤ්ඤාතංකො දිට්ඨංකො සුතංකොති සමපජානමුසා භණ්ණනසය ආපතති පාච්ඤායසය -පෙ--.

තිභාකාරෙහි අවිඤ්ඤාතං විඤ්ඤාතංකො මෙ දිට්ඨංකොති -පෙ- තිභාකාරෙහි අවිඤ්ඤාතං විඤ්ඤාතංකො මෙ සුතංකොති -පෙ- තිභාකාරෙහි අවිඤ්ඤාතං විඤ්ඤාතංකො මෙ මුතංකොති සමපජානමුසා භණ්ණනසය ආපතති පාච්ඤායසය -පෙ- තිභාකාරෙහි අවිඤ්ඤාතං විඤ්ඤාතං මෙ මෙ දිට්ඨංකො සුතංකොති -පෙ- තිභාකාරෙහි අවිඤ්ඤාතං විඤ්ඤාතංකො මෙ දිට්ඨංකො මුතංකොති -පෙ- තිභාකාරෙහි අවිඤ්ඤාතං විඤ්ඤාතංකො මෙ දිට්ඨංකො සුතංකො මුතංකොති සමපජානමුසා භණ්ණනසය ආපතති පාච්ඤායසය; -පෙ--.

පාච්ඤානිය පාළි-භික්ඛු විභවෙයා

නිභාකාරෙහි විඤ්ඤානං දිට්ඨං මෙති -පෙ- ඤ්ඤාකාරෙහි විඤ්ඤානං සුතං මෙති -පෙ- නිභාකාරෙහි විඤ්ඤානං මුතං මෙති සමපරානමුසා හණනතසං ආපතති පාච්ඤානියසං -පෙ- නිභාකාරෙහි විඤ්ඤානං දිට්ඨංඤ්ඤානං මෙ සුතඤ්ඤානං -පෙ- නිභාකාරෙහි විඤ්ඤානං දිට්ඨංඤ්ඤානං මෙ මුතඤ්ඤානං -පෙ- නිභාකාරෙහි විඤ්ඤානං දිට්ඨංඤ්ඤානං මෙ සුතඤ්ඤානං මුතඤ්ඤානං සමපරානමුසා හණනතසං ආපතති පාච්ඤානියසං -පෙ-

නිභාකාරෙහි දිට්ඨං වෙමතිකො දිට්ඨං නො කපෙපති දිට්ඨං නසරති දිට්ඨං පමුට්ඨොඤ්ඤානං හොති දිට්ඨං මෙ සුතඤ්ඤානං සමපරානමුසා හණනතසං ආපතති පාච්ඤානියසං -පෙ- දිට්ඨං මෙ සුතඤ්ඤානං මුතඤ්ඤානං විඤ්ඤානඤ්ඤානං සමපරානමුසා හණනතසං ආපතති පාච්ඤානියසං -පෙ- සුතෙ වෙමතිකො සුතං නො කපෙපති සුතං නසරති සුතං පමුට්ඨොඤ්ඤානං හොති -පෙ- මුතෙ වෙමතිකො මුතං නො කපෙපති මුතං නසරති මුතං පමුට්ඨොඤ්ඤානං හොති -පෙ- නිභාකාරෙහි විඤ්ඤානෙ වෙමතිකො විඤ්ඤානං නො කපෙපති විඤ්ඤානං නසරති විඤ්ඤානං පමුට්ඨොඤ්ඤානං හොති විඤ්ඤානඤ්ඤානං මෙ දිට්ඨංඤ්ඤානං -පෙ- විඤ්ඤානං පමුට්ඨොඤ්ඤානං හොති විඤ්ඤානඤ්ඤානං මෙ සුතඤ්ඤානං -පෙ- විඤ්ඤානං පමුට්ඨොඤ්ඤානං හොති විඤ්ඤානඤ්ඤානං මෙ මුතඤ්ඤානං -පෙ- විඤ්ඤානං පමුට්ඨොඤ්ඤානං හොති විඤ්ඤානඤ්ඤානං මෙ දිට්ඨංඤ්ඤානං සුතඤ්ඤානං -පෙ- විඤ්ඤානං පමුට්ඨොඤ්ඤානං හොති විඤ්ඤානඤ්ඤානං මෙ මුතඤ්ඤානං සමපරානමුසා හණනතසං ආපතති පාච්ඤානියසං, පුඤ්ඤවසං හොති මුසා හණ්ඨසනති, හණනතසං හොති මුසා හණ්ඨසනති, හණ්ඨසං හොති මුසා මයා හණ්ඨසනති, හණ්ඨසං හොති මුසා මයා හණ්ඨසනති.

වතුභාකාරෙහි -පෙ- පඤ්ඤානං භාකාරෙහි -පෙ- ජභාකාරෙහි -පෙ- සඤ්ඤානං භාකාරෙහි -පෙ- විඤ්ඤානං පමුට්ඨොඤ්ඤානං හොති විඤ්ඤානඤ්ඤානං මෙ දිට්ඨංඤ්ඤානං සුතඤ්ඤානං මුතඤ්ඤානං සමපරානමුසා හණනතසං ආපතති පාච්ඤානියසං, පුඤ්ඤවසං හොති මුසා හණ්ඨසනති, හණනතසං හොති මුසා හණ්ඨසනති, හණ්ඨසං හොති මුසා මයා හණ්ඨසනති, විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය ඛන්ති, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

අනාපතති: දවා හණති, රවා හණති. දවා හණති නාම: සහසා හණති. රවා හණති නාම: අඤ්ඤං හණ්ඨසනති අඤ්ඤං හණති, උමමනත කසං, ආදිකමමිකඤ්ඤානං.

මුසාවාදසිකධාපදං පඨමං

1. පමුට්ඨොඤ්ඤානං-සීලං.

6. 1. 2

ඔමසවාදයකිකවාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං චිහරති ජෙනවනො අනාඨිඤ්ඤාසං ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤාං භික්ඛු පෙසලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං භණ්ණන්ති.¹ පෙසලෙ භික්ඛු ඔමසන්ති; ජාතියාපි නාමෙනපි ගොඤ්ඤාපි කමමනපි සිප්පෙනපි ආබාධෙනපි ලිබ්බෙනපි කිලෙසෙනපි ආපකත්තියාපි භීතෙනපි දකෙකාසෙන බුංසෙත්ති වලෙභන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨාං -පෙ- තෙ උඤ්ඤාසන්ති ඛියන්ති විභාවෙන්ති; “කථං හි නාම ජබ්බඤ්ඤාං භික්ඛු පෙසලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං භණ්ණන්ති පෙසලෙ භික්ඛු ඔමසිසුන්ති; ජාතියාපි නාමෙනපි ගොඤ්ඤාපි කමමනපි සිප්පෙනපි ආබාධෙනපි ලිබ්බෙනපි කිලෙසෙනපි ආපකත්තියාපි භීතෙනපි අකෙකාසෙන බුංසෙසුන්ති වලෙභන්ති”ති

2. අථ ඛො තෙ භික්ඛු ජබ්බඤ්ඤායෙ භික්ඛු අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. -පෙ- සච්චං කීර තුමෙභ භික්ඛුවෙ පෙසලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං භණ්ණන්ති පෙසලෙ භික්ඛු ඔමසන්ති; ජාතියාපි -පෙ- භීතෙනපි අකෙකාසෙන බුංසෙථ වලෙභන්ති.

සච්චං භගවාති.

විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙභ මොසපුරිසා පෙසලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං භණ්ණන්ති පෙසලෙ භික්ඛු ඔමසිසුන්ති; ජාතියාපි -පෙ- භීතෙනපි අකෙකාසෙන බුංසෙසුන්ති වලෙභන්ති. තෙනං මොස පුරිසා අපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මං කථං කන්තවා භික්ඛු ආමනෙත්ති.

3. භුතපුබ්බං භික්ඛුවෙ, තකකසිලායං අඤ්ඤාතරසං බ්‍රාහ්මණසං නාන්දිවිසාලො නාම බලිවද්දෙ² අහොසි. අථ ඛො භික්ඛුවෙ නාන්දිවිසාලො බලිවද්දෙ තං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච: “ගච්ඡන්ති බ්‍රාහ්මණ සෙට්ඨිනා සද්ධිං සහසෙත්ති අබ්බුතං කරොහි, මයං බලිවද්දෙ සකට්ඨනං අතිබ්බං පට්ටෙසන්ති”ති. අථ ඛො භික්ඛුවෙ සො බ්‍රාහ්මණො සෙට්ඨිනා සද්ධිං සහසෙත්ති අබ්බුතං අකාසි, “මයං බලිවද්දෙ සකට්ඨනං අතිබ්බං පට්ටෙසන්ති”ති. අථ ඛො භික්ඛුවෙ සො බ්‍රාහ්මණො සකට්ඨනං අතිබ්බන්ති නාන්දිවිසාලං බලිවද්දං යොජෙත්වා එතදවොච: “අඤ්ඤා³ කුට්, වහස්සු කුට්”ති. අථ ඛො භික්ඛුවෙ නාන්දිවිසාලො බලිවද්දෙ තස්ථව අථයාසි. අථ ඛො භික්ඛුවෙ සො බ්‍රාහ්මණො සහසෙත්ති පරාජිතො පජ්ඣාසි.

1. භණ්ණන්ති-මචසං.
2. බලිවද්දෙ-මචසං.
3. ගච්ඡ-මචසං.

පාච්ඡන්ද පාළි-භික්ඛවිභවෙයා

4. අඵඛො භික්ඛවෙ නඤ්චියාලො ඛලිවද්දෙ තං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච:
“කිසස තං බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤායසී”ති. තථාහි පනාහං භො තයා සහසෙසන
පරාජිතොති. කිසස පන මං තං බ්‍රාහ්මණ අකුටං කුටවාදෙන පාපෙසී.
ගච්ඡ තං බ්‍රාහ්මණ සෙට්ඨිනා සද්ධිං දච්චි සහසෙසහි අබ්බුතං කරොහි,
“මඤ්ඤං ඛලිවද්දෙ සකට්ඨනං අනිබ්බං පච්චෙට්ඨසතිති. මා ච මං
අකුටං කුටවාදෙන පාපෙසී”ති. අඵ ඛො භික්ඛවෙ සො බ්‍රාහ්මණො
සෙට්ඨිනා සද්ධිං දච්චි සහසෙසහි අබ්බුතං අකාසී. “මඤ්ඤං ඛලිවද්දෙ
සකට්ඨනං අනිබ්බං පච්චෙට්ඨසති”ති.

5. අඵ ඛො භික්ඛවෙ සො බ්‍රාහ්මණො සකට්ඨනං අනිබ්බෙත්ථා
නඤ්චියාලං ඛලිවද්දං යොජෙත්ථා¹ එතදවොච: “අඤ්ඤං හදු වහස්සු හද්දා”ති.
අඵ ඛො භික්ඛවෙ නඤ්චියාලො ඛලිවද්දෙ සකට්ඨනං අනිබ්බං
පච්චෙට්ඨි.

6. “මනාපමෙව භාසෙය්‍ය නාමනාපං කුදුවනං
මනාපං භාසමානසං ගරුච්චාරං උදබ්බහී,
ධනඤ්ඤා නං අලබ්භෙසී තෙන වන්තමතො අහු”ති

තදපි මෙ භික්ඛවෙ අමනාපා බ්‍රුංසනා වච්ඡනා, කිමඛා පන එතරහි
මනාපා හවීසති බ්‍රුංසනා වච්ඡනා තෙනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං චා
පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ, ඉමං සි කඛ.පදං උදදීසෙය්‍යාථ:

“ඔමසවාදෙ පාච්ඡන්ද”නති

7. ඔමසවාදෙ නාම: දසහි ආකාරෙහි ඔමසති: ජාතියාපි නාමෙනපි
ගොතෙනනපි කලෙමනපි සි පෙපනපි දාඛාධෙනපි ලිඛෙනනපි කිලෙසෙනපි
ආපත්තියාපි අකෙකාසෙනපි.

ජාති නාම: දෙව ජාතියො, භීනා ච ජාති උක්කට්ඨා ච ජාති,
භීනා නාම ජාති: වණ්ඤාලජාති වෙණජාති තෙසාදජාති රථකාරජාති,
පුක්කඛසජාති, එසා භීනා නාම ජාති. උක්කට්ඨා නාම ජාති: ඛත්තිය
ජාති බ්‍රාහ්මණජාති, එසා උක්කට්ඨා නාම ජාති.

නාමං නාම: දෙව නාමානි, භීනඤ්ඤා නාමං උක්කට්ඨඤ්ඤා නාමං.
භීනං නාම නාමං: අවකණ්ණකං ජවකණ්ණකං ධනිට්ඨකං සවිට්ඨකං
කුලවධ්දකං, තෙසු තෙසු චා පන ජනපදෙසු ඔඤ්ඤාතං අවඤ්ඤාතං භීළිතං
පරිභුතං අච්ඡිකකං, එතං භීනං නාම නාමං. උක්කට්ඨං නාම නාමං:
බුද්ධපට්ඨසඤ්ඤාතං ධම්මපට්ඨසඤ්ඤාතං සධ්කපට්ඨසඤ්ඤාතං, තෙසු තෙසු චා
පන ජනපදෙසු අනොඤ්ඤාතං අනවඤ්ඤාතං අභීළිතං අපරිභුතං චික්කකං,
එතං උක්කට්ඨං නාම නාමං.

1. පුඤ්ජනා - මජ්ඣ.

පාරික්ෂයපාළි භික්ෂුවිභවෙහා

10. ගොතතං නාම: දේව ගොතනානි, භීනඤ්ඤි ගොතතං උක්කට්ඨඤ්ඤි ගොතතං. භීනං නාම ගොතතං: කොසියගොතතං භාරදාජගොතතං, තෙසු තෙසු වා පන ජනපදෙසු ඔඤාතං අවඤ්ඤතං භීළීතං පරිභුතං අවිතතීකතං, එතං භීනං නාම ගොතතං. උක්කට්ඨං නාම ගොතතං: ගොතම ගොතතං මොග්ගලලානගොතතං කච්චානගොතතං වාසෙට්ඨගොතතං, තෙසු තෙසු වා පන ජනපදෙසු අනොඤාතං අනවඤ්ඤතං අභීළීතං අපරිභුතං විතතීකතං, එතං උක්කට්ඨං නාම ගොතතං.

11. කමමං නාම: දේව කමමානි, භීනඤ්ඤි කමමං උක්කට්ඨඤ්ඤි-කමමං. භීනං නාම කමමං: කොට්ඨකකමමං පුප්පඡඩ්ඨකකමමං, තෙසු තෙසු වා පන ජනපදෙසු ඔඤාතං අවඤ්ඤතං භීළීතං පරිභුතං අවිතතීකතං, එතං භීනං නාම කමමං. උක්කට්ඨං නාම කමමං: කසි වණ්ඡජා ගොරකඛා, තෙසු තෙසු වා පන ජනපදෙසු අනොඤාතං අනවඤ්ඤතං අභීළීතං අපරිභුතං විතතීකතං, එතං උක්කට්ඨං නාම කමමං.

12. සිප්පං නාම: දේව සිප්පානි, භීනඤ්ඤි සිප්පං උක්කට්ඨඤ්ඤි සිප්පං. භීනං නාම සිප්පං: නළකාරසිප්පං කුමභකාරසිප්පං පෙසකාරසිප්පං වම්මකාරසිප්පං නභාපිතසිප්පං, තෙසු තෙසු වා ජනපදෙසු ඔඤාතං අවඤ්ඤතං භීළීතං පරිභුතං අවිතතීකතං, එතං භීනං නාම සිප්පං. උක්කට්ඨං නාම සිප්පං: මුඤ්ඤ ගණනා ලෙඛා, තෙසු තෙසු වා පන ජනපදෙසු අනොඤාතං අනවඤ්ඤතං අභීළීතං අපරිභුතං විතතීකතං, එතං උක්කට්ඨං නාම සිප්පං.

13. සබ්බෙපි ආබාධා භීනා, අපි ව මධුමෙහො ආබාධො උක්කට්ඨො.

14. ලීඛං නාම: දේව ලීඛානි, භීනඤ්ඤි ලීඛං උක්කට්ඨඤ්ඤි ලීඛං. භීනං නාම ලීඛං: අතිදීසං අතිරඤ්ඤං අතිකණ්ඨං අවෙවාදනං, එතං භීනං නාම ලීඛං. උක්කට්ඨං නාම ලීඛං: නාතිදීසං නාතිරඤ්ඤං නාතිකණ්ඨං නාවෙවාදනං, එතං උක්කට්ඨං නාම ලීඛං.

15. සබ්බෙපි කිලෙසා භීනා.

16. සබ්බාපි ආපකඨියො භීනා. අපි ව සොතාපනතිසමාපතති උක්කට්ඨො.

පාච්ඡන්දියපාළි භික්ඛුච්ඡාදෙව්වා

17. අකෙකාසො නාම: දො අකෙකාසා, භීනො ච අකෙකාසො උක්කට්ඨො ච අකෙකාසො. භීනො නාම අකෙකාසො: ඔට්ඨොසි මෙණ්ඩොසි ගොණොසි ගද්දොසි තීරච්ඡානගතොසි නෙරසිකොසි; නස්සී කුය්භං සුගති, දුග්ගතියෙව කුය්භං පාටිකඤ්චාති, යකාරෙන වා හකාරෙන වා, කාටකොට්ඨිකාය වා, එසො භීනො නාම අකෙකාසො. උක්කට්ඨො නාම අකෙකාසො: පණ්ඩිතොසි ව්‍යතොසි මෙධාවිසි ඛුද්දොසි, ධම්මකථිකොසි, නස්සී කුය්භං දුග්ගති, සුගතියෙව කුය්භං පාටිකඤ්චාති, එසො උක්කට්ඨො නාම අකෙකාසො.

18. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නා චූංසෙතුකාමො චම්භෙතුකාමො මඤ්ඤකතුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති වණ්ඩාලං වෙණං නෙසාදං රථකාරං පුක්කුසං. “වණ්ඩාලොසි වෙණොසි නෙසාදෙසි රථකාරොසි පුක්කුසොසි” ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියස්ස.

19. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නා චූංසෙතුකාමො චම්භෙතුකාමො මඤ්ඤකතුකාමො භීනෙන උක්කට්ඨං වදෙති ඛත්තියං බ්‍රාහ්මණං, “වණ්ඩාලොසි වෙණොසි නෙසාදෙසි රථකාරොසි පුක්කුසොසි” ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියස්ස.

20. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නා චූංසෙතුකාමො චම්භෙතුකාමො මඤ්ඤකතුකාමො උක්කට්ඨෙන භීනං වදෙති, වණ්ඩාලං වෙණං නෙසාදං රථකාරං පුක්කුසං, “ඛත්තියොසි බ්‍රාහ්මණොසි” ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියස්ස.

21. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නා චූංසෙතුකාමො චම්භෙතුකාමො මඤ්ඤකතුකාමො උක්කට්ඨෙන උක්කට්ඨං වදෙති, ඛත්තියං බ්‍රාහ්මණං, “ඛත්තියොසි බ්‍රාහ්මණොසි” ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියස්ස.

22. උපසම්පනෙතා උපසම්පන්නා චූංසෙතුකාමො චම්භෙතුකාමො මඤ්ඤකතුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති, අවකණ්ණකං ජවකණ්ණකං ධනිට්ඨකං සච්චකං කුලච්චිකං, “අවකණ්ණකොසි ජවකණ්ණකොසි ධනිට්ඨකොසි සච්චකොසි කුලච්චිකොසි” ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියස්ස.

පාච්ඡන්දියපාළි භික්ඛුභවෙනො

23. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො භීනෙන උක්කට්ඨං වදෙති බුද්ධරක්ඛිතං ධම්මරක්ඛිතං සඨසරක්ඛිතං “අවකණ්ණකොසි ජවකණ්ණකොසි ධනිට්ඨකොසි සච්ච්ඨකොසි කුලවඩ්ඪකොසි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසස.

24. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො උක්කට්ඨෙන භීනං වදෙති අවකණ්ණකං ජවකණ්ණකං ධනිට්ඨකං සච්ච්ඨකං කුලවඩ්ඪකං, “බුද්ධරක්ඛිතොසි ධම්මරක්ඛිතොසි සඨසරක්ඛිතොසි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසස.

25. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො උක්කට්ඨෙන උක්කට්ඨං වදෙති බුද්ධරක්ඛිතං ධම්මරක්ඛිතං සඨසරක්ඛිතං, “බුද්ධරක්ඛිතොසි ධම්මරක්ඛිතොසි සඨසරක්ඛිතොසි”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසස.

26. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති කොසියං භාරදාචං, “කොසියොසි භාරදාචොසි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසස.

27. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො භීනෙන උක්කට්ඨං වදෙති ගොතමං මොඤ්ඤානං කච්චානං වාසෙට්ඨං “කොසියොසි භාරදාචොසි”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසස.

28. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො උක්කට්ඨෙන භීනං වදෙති, කොසියං භාරදාචං “ගොතමොසි මොඤ්ඤානොසි කච්චානොසි වාසෙට්ඨොසි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසස.

29. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩතුකතතුකාමො උක්කට්ඨෙන උක්කට්ඨං වදෙති, ගොතමං මොඤ්ඤානං කච්චානං වාසෙට්ඨං “ගොතමොසි මොඤ්ඤානොසි කච්චානොසි වාසෙට්ඨොසි”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසස.

1. වාසිචෙට්ඨාසී - 088.

පාච්ඡන්දියපාළි භික්ඛුච්ඡේදනා

30. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො ව්ලෙභතුකාමො මඛිකුකත්තුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති කොට්ඨකං පුප්ඵජධිස්සං “කොට්ඨකොසි පුප්ඵජධිස්සංකොසි”ති භණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසං.

31. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො ව්ලෙභතුකාමො මඛිකුකත්තුකාමො භීනෙන උකකට්ඨං වදෙති, කසසකං වාණිජං ගොරකං “කොට්ඨකොසි පුප්ඵජධිස්සංකොසි”ති භණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසං.

32. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො ව්ලෙභතුකාමො මඛිකුකත්තුකාමො උකකට්ඨෙන භීනං වදෙති කොට්ඨකං පුප්ඵජධිස්සං “කසසකොසි වාණිජොසි ගොරකොසි”ති භණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසං.

33. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො ව්ලෙභතුකාමො මඛිකුකත්තුකාමො උකකට්ඨෙන උකකට්ඨං වදෙති කසසකං වාණිජං ගොරකං “කසසකොසි වාණිජොසි ගොරකොසි”ති භණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසං.

34. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො ව්ලෙභතුකාමො මඛිකුකත්තුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති නළකාරං කුමභකාරං පෙසකාරං වමමකාරං නභාපිතං “නළකාරොසි කුමභකාරොසි පෙසකාරොසි වමමකාරොසි නභාපිතොසි”ති භණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසං.

35. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො ව්ලෙභතුකාමො මඛිකුකත්තුකාමො භීනෙන උකකට්ඨං වදෙති මුද්දිකං ගණකං ලෙඛකං “නළකාරොසි කුමභකාරොසි පෙසකාරොසි වමමකාරොසි නභාපිතොසි”ති භණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසං.

36. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො ව්ලෙභතුකාමො මඛිකුකත්තුකාමො උකකට්ඨෙන භීනං වදෙති නළකාරං කුමභකාරං පෙසකාරං වමමකාරං නභාපිතං “මුද්දිකොසි ගණකොසි ලෙඛකොසි”ති භණති, ආපනති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියසං.

පාච්ඡන්ද්‍යපාළි භික්ඛුච්ඡේදනා

37. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො උක්කට්ඨන උක්කට්ඨං වදෙති: චුද්දිකං ගණකං ලෙඛකං “චුද්දිකොසි ගණකොසි ලෙඛකොසී”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසස.

38. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති කුට්ඨිකං ගණකං කිලාසිකං සොසිකං අපමාරිකං “කුට්ඨිකොසි ගණකොසි කිලාසිකොසි සොසිකොසි අපමාරිකොසී”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසස.

39. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො භීනෙන උක්කට්ඨං වදෙති මධුමෙහිකං “කුට්ඨිකොසි ගණකොසි කිලාසිකොසි සොසිකොසි අපමාරිකොසී”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසස.

40. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො උක්කට්ඨන භීනං වදෙති කුට්ඨිකං ගණකං කිලාසිකං සොසිකං අපමාරිකං “මධුමෙහිකොසී”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසස.

41. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො උක්කට්ඨන උක්කට්ඨං වදෙති මධුමෙහිකං “මධුමෙහිකොසී”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසස.

42. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති අතිදීසං අතිරසං අතිකණං අච්චොදනං “අතිදීසොසි අතිරසොසි අතිකණොසි අච්චොදනොසී”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසස.

43. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො භීනෙන උක්කට්ඨං වදෙති නාතිදීසං නාතිරසං නාතිකණං නාච්චොදනං “අතිදීසොසි අතිරසොසි අතිකණොසි අච්චොදනොසී”ති හණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්ද්‍යසස.

පාවිතය පාළු හිතවූවිහබෙහා

44. උපසම්පනෙහා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො උකකට්ඨන හීනං වදෙති අතිදීඝං අතිරඝං අතිකණ්භං අවෙවාදනං “නාතිදීඝොසි නාතිරඝොසි නාතිකණ්භොසි නාවෙවාදනොසි”ති භණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාවිතනියංසු.

45. උපසම්පනෙහා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො උකකට්ඨන උකකට්ඨං වදෙති නාතිදීඝං නාතිරඝං නාතිකණ්භං නාවෙවාදනං “නාතිදීඝොසි නාතිරඝොසි නාතිකණ්භොසි නාවෙවාදනොසි”ති භණති, ආපත්ති වාචාය වාචාය පාවිතනියංසු.

46. උපසම්පනෙහා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො හීනෙන හීනං වදෙති රාගපරියුට්ඨිතං දෙසපරියුට්ඨිතං මොහපරියුට්ඨිතං “රාගපරියුට්ඨිතොසි දෙසපරියුට්ඨිතොසි මොහපරියුට්ඨිතොසි”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාවිතනියංසු.

47. උපසම්පනෙහා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො හීනෙන උකකට්ඨං වදෙති චීතරාගං චීතදෙසං චීතමොහං “රාගපරියුට්ඨිතොසි දෙසපරියුට්ඨිතොසි මොහපරියුට්ඨිතොසි”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාවිතනියංසු.

48. උපසම්පනෙහා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො උකකට්ඨන හීනං වදෙති රාගපරියුට්ඨිතං දෙසපරියුට්ඨිතං මොහපරියුට්ඨිතං “චීතරාගොසි චීතදෙසොසි චීතමොහොසි”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාවිතනියංසු.

49. උපසම්පනෙහා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො උකකට්ඨන උකකට්ඨං වදෙති චීතරාගං චීතදෙසං චීතමොහං, “චීතරාගොසි චීතදෙසොසි චීතමොහොසි”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාවිතනියංසු.

පාචිත්තියපාළි ගීතබ්භවෙයා

50. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති පාරාජිකං අජක්ඛාපන්නං සධ්දසාදිසෙසං අජක්ඛාපන්නං ජුලලව්වයං අජක්ඛාපන්නං පාචිත්තියං අජක්ඛාපන්නං පාචිදෙසනීයං අජක්ඛාපන්නං දුක්ඛචං අජක්ඛාපන්නං දුබ්භාසිතං අජක්ඛාපන්නං “පාරාජිකං අජක්ඛාපනෙතාසි සධ්දසාදිසෙසං අජක්ඛාපනෙතාසි ජුලලව්වයං අජක්ඛාපනෙතාසි පාචිත්තියං අජක්ඛාපනෙතාසි පාචිදෙසනීයං අජක්ඛාපනෙතාසි දුක්ඛචං අජක්ඛාපනෙතාසි දුබ්භාසිතං අජක්ඛාපනෙතාසි”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියංසං.

51. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො භීනෙන උක්ඛචං වදෙති සොතාපන්නං “පාරාජිකං අජක්ඛාපනෙතාසි -පෙ- දුබ්භාසිතං අජක්ඛාපනෙතාසි”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියංසං.

52. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො උක්ඛචං වදෙති පාරාජිකං අජක්ඛාපන්නං -පෙ- දුබ්භාසිතං අජක්ඛාපන්නං, “සොතාපනෙතාසි”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියංසං.

53. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො උක්ඛචං වදෙති සොතාපන්නං “සොතාපනෙතාසි”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියංසං.

54. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො භීනෙන භීනං වදෙති ඔට්ඨං මෙණ්ඩං ගොණං ගදුභං තීරව්ජානගතං නෙරධිකං “ඔට්ඨාසි මෙණ්ඩාසි ගොණොසි ගදුභොසි තීරව්ජානගතොසි නෙරධිකොසි නජී තුය්භං සුගති දුග්ගතියෙව තුය්භං පාචිකඩ්ධා”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියංසං.

55. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකතතුකාමො භීනෙන උක්ඛචං වදෙති පණ්ඩිතං ව්‍යාතතං මෙධාචීං ඛුසුසුතං ධම්මකචීකං “ඔට්ඨාසි මෙණ්ඩාසි ගොණොසි ගදුභොසි තීරව්ජානගතොසි නෙරධිකොසි, නජී තුය්භං සුගති දුග්ගතියෙව තුය්භං පාචිකඩ්ධා”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාචිත්තියංසං.

පාච්ඤාය පාළි භික්ඛුච්ඡේදනා

56. උපසම්පනේන උපසම්පන්නා බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකන්තුකාමො උකකට්ඨන භීතං වදෙති ඔට්ඨං මෙණ්ඩං ගොණං ගද්දං තීරවජානගතං තෙරයිකං “පණ්ඩිතොසි ව්‍යතොසි මෙධාවීසි බහුසසුතොසි ධම්මකථිකොසි නත්ථී තුය්‍යං දුගන්ති සුගන්තියෙව තුය්‍යං පාටිකඛබ්බා”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඤායස්ස.

57. උපසම්පනේන උපසම්පන්නා බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකන්තුකාමො උකකට්ඨන උකකට්ඨං වදෙති පණ්ඩිතං ව්‍යතො මෙධාවිං බහුසසුතං ධම්මකථිකං “පණ්ඩිතොසි ව්‍යතොසි මෙධාවීසි බහුසසුතොසි ධම්මකථිකොසි, නත්ථී තුය්‍යං දුගන්ති සුගන්තියෙව තුය්‍යං පාටිකඛබ්බාති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඤායස්ස.

58. උපසම්පනේන උපසම්පන්නා බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකන්තුකාමො එවං වදෙති “සන්ති ඉධෙකචෙව වණ්ඩාලා වෙණා නෙසාදු රථකාරා පුකකුසා”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුකකට්ඨස්ස.

59. උපසම්පනේන උපසම්පන්නා බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකන්තුකාමො එවං වදෙති “සන්ති ඉධෙකචෙව බන්තියා බ්‍රාහ්මණා”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුකකට්ඨස්ස.

60. උපසම්පනේන උපසම්පන්නා බුංසෙතුකාමො වමෙහතුකාමො මඩකුකන්තුකාමො එවං වදෙති: “සන්ති ඉධෙකචෙව අවකණ්ණකා ජවකණ්ණකා ධනිට්ඨකා සචිට්ඨකා කුලවඩ්ඨකා”ති භණති -පෙ- “සන්ති ඉධෙකචෙව බුද්ධරක්ඛිතා ධම්මරක්ඛිතා සඛ්ඛරක්ඛිතා”ති භණති -පෙ- “සන්ති ඉධෙකචෙව කොසියා භාරද්වාජා”ති භණති -පෙ- “සන්ති ඉධෙකචෙව ගොතමා මොග්ගලලානා කච්චානා වාසෙට්ඨා”ති භණති -පෙ- “සන්ති ඉධෙකචෙව කොට්ඨකා පුප්ඵජඛ්ඛිකා”ති භණති -පෙ- “සන්ති ඉධෙකචෙව කසුකා වාණිජා ගොරකකා”ති භණති -පෙ- “සන්ති ඉධෙකචෙව නළකාරා කුම්භකාරා පෙසකාරා වම්මකාරා නභාපිතා”ති භණති -පෙ- “සන්ති ඉධෙකචෙව මුද්දිකා ගණකා ලෙඛකා”ති භණති -පෙ- “සන්ති ඉධෙකචෙව කුට්ඨිකා ගණ්ඨිකා කිලාසිකා සොසිකා අපමාරිකා”ති භණති -පෙ- “සන්ති ඉධෙකචෙව මධුමෙහිකා”ති භණති -පෙ- “සන්ති

පාචිකයපාළි භික්ඛුච්චවෙසා

ඉධෙකවෙච අතිදීසා අතිරසසා අතික්ඡනා අචෙචාදනා'ති හණති -පෙ- සනති ඉධෙකවෙච නාතිදීසා නාතිරසසා නාතික්ඡනා නාවෙචාදනා'ති හණති -පෙ- “සනති ඉධෙකවෙච රාගපරියුට්ඨිතා දෙසපරියුට්ඨිතා මොහපරියුට්ඨිතා'ති හණති -පෙ- “සනති ඉධෙකවෙච චීතරාගා චීතදෙසා චීතමොහා'ති හණති -පෙ- සනති ඉධෙකවෙච පාරාජිකං අජ්ඣාපනනාති හණති -පෙ- දුඛොසිතං අජ්ඣාපනනා'ති හණති -පෙ- “සනති ඉධෙකවෙච සොකාපනනා'ති හණති -පෙ- “සනති ඉධෙකවෙච ඔට්ඨා මෙණ්ඩා ගොණා ගද්දහා තීරච්ඡානගතා නෙරසීකා නත්ථී තෙසං සුගති දුග්ගතියෙව තෙසං පාචිකඛ්ඛා'ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛටසස.

61. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙභතුකාමො මධිකුක්ඛතුකාමො ඵවං වදෙති “සනති ඉධෙකවෙච පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවීනෝ¹ බහුසුත්තා ධම්මකථීකා, නත්ථී තෙසං දුග්ගති, සුගතියෙව තෙසං පාචිකඛ්ඛා'ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛටසස.

62. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙභතුකාමො මධිකුක්ඛතුකාමො ඵවං වදෙති “යෙ නුත වණ්ඩාලා වෙණා නෙසාද රථකාරා පුක්ඛසා'ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛටසස.

63. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙභතුකාමො මධිකුක්ඛතුකාමො ඵවං වදෙති, “යෙ නුත පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවීනෝ බහුසුත්තා ධම්මකථීකා'ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛටසස.

64. උපසම්පනෙතා උපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙභතුකාමො මධිකුක්ඛතුකාමො ඵවං වදෙති, “න මයං වණ්ඩාලා වෙණා නෙසාද රථකාරා පුක්ඛසා'ති හණති -පෙ- “න මයං පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවීනෝ බහුසුත්තා ධම්මකථීකා නත්ථීහෙකං දුග්ගති සුගතියෙව අමානං පාචිකඛ්ඛා'ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛටසස.

65. උපසම්පනෙතා අනුපසම්පනතං චූංසෙතුකාමො වමෙභතුකාමො මධිකුක්ඛතුකාමො භීතෙන භීතං වදෙති -පෙ- භීතෙන උක්ඛට්ඨං වදෙති -පෙ- උක්ඛට්ඨෙන භීතං වදෙති -පෙ- උක්ඛට්ඨෙන උක්ඛට්ඨං වදෙති පණ්ඩිතං ව්‍යත්තං මෙධාවී. බහුසුත්තං ධම්මකථීකං, පණ්ඩිතොසී, ව්‍යත්තොසී මෙධාවීසී බහුසුත්තොසී ධම්මකථීකොසී, නත්ථී තුයං දුග්ගති සුගතියෙව තුයං පාචිකඛ්ඛා'ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුක්ඛටසස.

1. මෙධාවී - මජ්ඣ;

පාවිතියපාළි භික්ෂුවිභවෙතො

66. උපසම්පනෙතො අනුපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වළ්ලෙහතුකාමො මඬිකුකත්තුකාමො එවං වදෙති “සන්ති ඉධෙකවෙච්ච වණ්ඩාලා වෙණා නෙසාදු රථකාරා පුකකුසා”ති භණති -පෙ- සන්ති ඉධෙකවෙච්ච පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවිනො බහුසසුතා ධම්මකථිකා, නත්ථි තෙසං දුග්ගති සුගතියෙව තෙසං පාවිකඛ්බා”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුකකචසය.

67. උපසම්පනෙතො අනුපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වළ්ලෙහතුකාමො මඬිකුකත්තුකාමො එවං වදෙති “යෙ නුන වණ්ඩාලා වෙණා නෙසාදු රථකාරා පුකකුසා”ති භණති -පෙ- “යෙ නුන පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවිනො බහුසසුතා ධම්මකථිකා”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුකකචසය.

68. උපසම්පනෙතො අනුපසම්පන්නං චූංසෙතුකාමො වළ්ලෙහතුකාමො මඬිකුකත්තුකාමො එවං වදෙති, “න මයං වණ්ඩාලා වෙණා නෙසාදු රථකාරා පුකකුසා”ති භණති -පෙ- “න මයං පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවිනො බහුසසුතා ධම්මකථිකා, නත්ථමහාකං දුග්ගති සුගතියෙව අමහාකං පාවිකඛ්බා”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුකකචසය.

69. උපසම්පනෙතො උපසම්පන්නං න චූංසෙතුකාමො න වළ්ලෙහතුකාමො න මඬිකුකත්තුකාමො දවකම්‍යානා භීතෙන භීතං වදෙති වණ්ඩාලං වෙණං නෙසාදං රථකාරං පුකකුසං, “වණ්ඩාලොසි වෙණොසි නෙසාදෙසි රථකාරොසි පුකකුසොසි”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්බාසිතසය.

70. උපසම්පනෙතො උපසම්පන්නං න චූංසෙතුකාමො න වළ්ලෙහතුකාමො න මඬිකුකත්තුකාමො දවකම්‍යානා භීතෙන උකකචධං වදෙති ඛන්තියං බ්‍රාහ්මණං, “වණ්ඩාලොසි වෙණොසි නෙසාදෙසි රථකාරොසි පුකකුසොසි”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්බාසිතසය.

71. උපසම්පනෙතො උපසම්පන්නං න චූංසෙතුකාමො න වළ්ලෙහතුකාමො න මඬිකුකත්තුකාමො දවකම්‍යානා උකකචධෙන භීතං වදෙති වණ්ඩාලං වෙණං නෙසාදං රථකාරං පුකකුසං “ඛන්තියොසි බ්‍රාහ්මණොසි”ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්බාසිතසය.

පාච්ඡන්දයපාළි භික්ඛුච්ඡේදනා

72. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං න චූපසෙතුකාමො න වමෙහතුකාමො න මධිකුකන්තුකාමො දවකම්පනා උක්කට්ඨන උක්කට්ඨං වදෙති ඛන්තියං බ්‍රාහ්මණං “ඛන්තියොසි බ්‍රාහ්මණොසි”ති හණති. ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්‍හාසිතස්ස.

73. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං න චූපසෙතුකාමො න වමෙහතුකාමො න මධිකුකන්තුකාමො දවකම්පනා භීතෙන භීතං වදෙති -පෙ- භීතෙන උක්කට්ඨං වදෙති -පෙ- උක්කට්ඨන භීතං වදෙති -පෙ- උක්කට්ඨන උක්කට්ඨං වදෙති පණ්ඩිතං ව්‍යත්තං මෙධාවීං බහුසුසුතං ධම්මකථීකං, “පණ්ඩිතොසි ව්‍යත්තොසි මෙධාවීසි බහුසුසුතොසි ධම්මකථීකොසි නත්ථී තුඤ්ඤං දුග්ගතී, සුගතියෙව තුඤ්ඤං පාච්ඡන්දො”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්‍හාසිතස්ස.

74. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං න චූපසෙතුකාමො න වමෙහතුකාමො න මධිකුකන්තුකාමො දවකම්පනා එවං වදෙති, “යනතී ඉධෙකච්ච වණ්ඤාලා වෙණා නෙසාද රථකාරා පුක්කකුසා”ති හණති -පෙ- යනති ඉධෙකච්ච පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවීනො බහුසුසුතා ධම්මකථීකා, නත්ථී තෙසං දුග්ගතී සුගතියෙව තෙසං පාච්ඡන්දො”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්‍හාසිතස්ස.

75. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං න චූපසෙතුකාමො න වමෙහතුකාමො න මධිකුකන්තුකාමො දවකම්පනා එවං වදෙති, “යෙ නුත වණ්ඤාලා වෙණා නෙසාද රථකාරා පුක්කකුසා”ති හණති -පෙ- “යෙ නුත පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවීනො බහුසුසුතා ධම්මකථීකා”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්‍හාසිතස්ස.

76. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං න චූපසෙතුකාමො න වමෙහතුකාමො න මධිකුකන්තුකාමො දවකම්පනා එවං වදෙති, “න මයං වණ්ඤාලා වෙණා නෙසාද රථකාරා පුක්කකුසා”ති හණති -පෙ- “න මයං පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවීනො බහුසුසුතා ධම්මකථීකා, නත්ථොහොකං දුග්ගතී, සුගතියෙව අමහාකං පාච්ඡන්දො”ති හණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්‍හාසිතස්ස.

පාච්ඤානියපාළි භික්ඛුවිභවෙනා

77. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නං න චූංසෙතුකාමො න වලෙභතුකාමො න මඤ්ඤකතතුකාමො දවකමානා භීතෙන භීතං වදෙති -පෙ- භීතෙන උක්කට්ඨං වදෙති -පෙ- උකෙකට්ඨෙන භීතං වදෙති -පෙ- උක්කට්ඨෙන උක්කට්ඨං වදෙති පණ්ඩිතං ව්‍යානතං මෙධාවිං බහුස්සුතං ධම්මකථීකං, 'පණ්ඩිතොසි ව්‍යානතොසි මෙධාවීසි බහුස්සුතොසි ධම්මකථීකොසි, නත්ථී තුඤ්ඤං දුගහති. සුගතියෙව තුඤ්ඤං පාච්ඤානියා'ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්භාසිතස්ස.

78. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නං න චූංසෙතුකාමො න වලෙභතුකාමො න මඤ්ඤකතතුකාමො දවකමානා එවං වදෙති, "සනති ඉධෙකථෙව වණ්ඤාලා වෙණා නෙසාදු රථකාරා පුක්කසා"ති භණති -පෙ- සනති ඉධෙකථෙව පණ්ඩිතා ව්‍යානතා මෙධාවිනො බහුස්සුතා ධම්මකථීකා, නත්ථී තෙසං දුගහති සුගතියෙව තෙසං පාච්ඤානියා'ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්භාසිතස්ස.

79. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නං න චූංසෙතුකාමො න වලෙභතුකාමො න මඤ්ඤකතතුකාමො දවකමානා එවං වදෙති, "යෙ නුන වණ්ඤාලා වෙණා නෙසාදු රථකාරා පුක්කසා" ති භණති -පෙ- "යෙ නුන පණ්ඩිතා ව්‍යානතා මෙධාවිනො බහුස්සුතා ධම්මකථීකා"ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්භාසිතස්ස.

80. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නං න චූංසෙතුකාමො න වලෙභතුකාමො න මඤ්ඤකතතුකාමො දවකමානා එවං වදෙති, "න මයං වණ්ඤාලා වෙණා නෙසාදු රථකාරා පුක්කසා"ති භණති -පෙ- "න මයං පණ්ඩිතා ව්‍යානතා මෙධාවිනො බහුස්සුතා ධම්මකථීකා නත්ථීතො දුඤ්ඤාති සුගතියෙව අමභාකං පාච්ඤානියාති" ති භණති ආපත්ති වාචාය වාචාය දුබ්භාසිතස්ස.

81. අනාපකති: අත්ථපුරෙකඛාරස්ස ධම්මපුරෙකඛාරස්ස අනුසාසනී පුරෙකඛාරස්ස උමන්තකස්ස ඛිත්තභිත්තස්ස වෙදනට්ඨස්ස¹ ආදිකම්මිකස්සාති.

ඔමසවාදසිකඛාපදං දුතියං

1. වෙදනාට්ඨස්ස - මඡසං,

පෙසුඤ්ඤාසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං චිහරති ජෙතවනෙ අනාට්ඨිකාසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බතියා භික්ඛු භික්ඛුනං භණ්ඩනඡාතානං කලභඡාතානං විවාදපඤ්ඤානං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරන්ති. ඉමස්ස සුඤ්ඤා අමුඤ්ඤා අකඛායන්තී ඉමස්ස හෙදය. අමුඤ්ඤා සුඤ්ඤා ඉමස්ස අකඛායන්ති අමුඤ්ඤා හෙදය තෙන අනුප්පඤ්ඤානි වෙච භණ්ඩනානි උප්පජ්ජන්ති. උප්පඤ්ඤානි ච භණ්ඩනානි භියොයාභාවාය වෙපුලලාය සංවත්තන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා-පෙ-තෙ උඡ්ඤායන්ති ඛියන්ති විපාලොන්ති: කථං භි නාම ජබ්බතියා භික්ඛු භික්ඛුනං භණ්ඩන ඡාතානං කලභඡාතානං විවාදපඤ්ඤානං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරිස්සන්ති ඉමස්ස සුඤ්ඤා අමුඤ්ඤා අකඛායස්සන්ති ඉමස්ස හෙදය, අමුඤ්ඤා සුඤ්ඤා ඉමස්ස අකඛා-යස්සන්ති අමුඤ්ඤා හෙදය. තෙන අනුප්පඤ්ඤානි වෙච භණ්ඩනානි උප්පජ්ජන්ති උප්පඤ්ඤානි ච භණ්ඩනානි භියොයාභාවාය වෙපුලලාය සංවත්තන්ති.

2. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං-පෙ-සච්චං කීර තුලෙහ භික්ඛවෙ භික්ඛුනං භණ්ඩනඡාතානං කලභඡාතානං විවාදපඤ්ඤානං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරථ ඉමස්ස සුඤ්ඤා අමුඤ්ඤා අකඛායථ ඉමස්ස හෙදය, අමුඤ්ඤා සුඤ්ඤා ඉමස්ස අකඛායථ අමුඤ්ඤා හෙදය. තෙන අනුප්පඤ්ඤානි වෙච භණ්ඩනානි උප්පජ්ජන්ති උප්පඤ්ඤානි ච භණ්ඩනානි භියොයාභාවාය වෙපුලලාය සංවත්තන්ති. සච්චං භගවා, විගරහි බුද්ධො භගවා-පෙ-කථං භි නාම තුලෙහ මොසපුරිසා භික්ඛුනං භණ්ඩනඡාතානං කලභඡාතානං විවාදපඤ්ඤානං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරිස්සථ ඉමස්ස සුඤ්ඤා අමුඤ්ඤා අකඛායස්සථ ඉමස්ස හෙදය, අමුඤ්ඤා සුඤ්ඤා ඉමස්ස අකඛායස්සථ අමුඤ්ඤා හෙදය, තෙන අනුප්පඤ්ඤානි වෙච භණ්ඩනානි උප්පජ්ජන්ති. උප්පඤ්ඤානි ච භණ්ඩනානි භියොයාභාවාය වෙපුලලාය සංවත්තන්ති. තෙන මොසපුරිසා අප්පසඤ්ඤානං වා පසාදය පසඤ්ඤානං වා භියොයාභාවාය-පෙ-ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ.

“භික්ඛු පෙසුඤ්ඤා පාවිතිය”න්ති

3. පෙසුඤ්ඤා නාම: දච්ඡාකාරෙහි පෙසුඤ්ඤාං හොති. පියකමාස්ස වා හෙදධියායස්ස වාති. දසභාකාරෙහි පෙසුඤ්ඤාං උපසංහරති ඡාතිතොපි නාමතොපි ගොතතොපි කලමතොපි සිප්පතොපි ආබාධතොපි ලීඛිතොපි කිලෙසතොපි ආපත්තීතොපි අමෙක්ඛාසතොපි.

පාච්ඤායාමයා: භික්ඛුච්චයො

4. ජාති නාම: දෙව ජාතියො භීතා ව ජාති උක්කට්ඨා ව ජාති භීතා නාම ජාති: වණ්ඤාලජාති වෙණුජාති නෙසාදජාති රථකාරජාති පුක්කුසජාති, එස, භීතා නාම ජාති. උක්කට්ඨා නාම ජාති: ඛනියජාති බ්‍රාහ්මණජාති එසා උක්කට්ඨා නාම ජාති - පෙ -

5. අනෙකාසො නාම: දෙව අනෙකාසා භීතො ව අනෙකාසො උක්කට්ඨා ව අනෙකාසො. භීතො නාම අනෙකාසො: ඔදෙට්ඨාසි මෙණ්ඤාසි ගොණොසි ගද්‍රහොසි තීරට්ඨානගතොසි නෙරධිකොසි නඤ්ඤි කුයාං සුගති දුගතියෙව කුයාං පාච්ඤාසි. යකාරෙන වා හකාරෙනවා කාටකොට්ඨිකාය වා, එසො, භීතො නාම අනෙකාසො, උක්කට්ඨා නාම අනෙකාසො: පණ්ඨිකොසි වානෙකොසි මෙට්ඨාසි බ්‍රහ්මසුතොසි ධම්මකථිකොසි නඤ්ඤි කුයාං දුගතති සුගතියෙව කුයාං පාච්ඤාසි, එසො උක්කට්ඨා නාම අනෙකාසො.

6. උපසම්පනෙසා උපසමඤ්ඤාසා සුඤ්ඤා උපසමඤ්ඤාසා පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති "ඉඤ්ඤාමො තං වණ්ඤාලො වෙණො නෙසාදෙ රථකාරො පුක්කුසොති හණ්ඤි"ති. ආපඤ්ඤි වාචාය වාචාය පාච්ඤාසාය.

7. උපසම්පනෙසා උපසමඤ්ඤාසා සුඤ්ඤා උපසමඤ්ඤාසා පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති. "ඉඤ්ඤාමො තං ඛනියො බ්‍රාහ්මණොති හණ්ඤි"ති ආපඤ්ඤි වාචාය වාචාය පාච්ඤාසාය.

8. උපසම්පනෙසා උපසමඤ්ඤාසා සුඤ්ඤා උපසමඤ්ඤාසා පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති "ඉඤ්ඤාමො තං අවකණ්ණො ජවකණ්ණො ධනිට්ඨොකො සච්චිට්ඨොකො කුලච්චිට්ඨොකොති හණ්ඤි"ති. ආපඤ්ඤි වාචාය වාචාය පාච්ඤාසාය.

9. උපසම්පනෙසා උපසමඤ්ඤාසා සුඤ්ඤා උපසමඤ්ඤාසා පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති "ඉඤ්ඤාමො තං බුඤ්ඤිතො ධම්මකථිතො සධ්දරකථිතොති හණ්ඤි"ති ආපඤ්ඤි වාචාය වාචාය පාච්ඤාසාය.

10. උපසම්පනෙසා උපසමඤ්ඤාසා සුඤ්ඤා උපසමඤ්ඤාසා පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති "ඉඤ්ඤාමො තං කොසියො භාරදවාජොති හණ්ඤි"ති ආපඤ්ඤි වාචාය වාචාය පාච්ඤාසාය.

11. උපසම්පනෙසා උපසමඤ්ඤාසා සුඤ්ඤා උපසමඤ්ඤාසා පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති "ඉඤ්ඤාමො තං ගොතමො මොග්ගොතො කච්චාතො වාසෙට්ඨොති හණ්ඤි"ති ආපඤ්ඤි වාචාය වාචාය පාච්ඤාසාය.

පාච්ඤායාමය භික්ෂුවහඛෙතා

12. උපසම්පනෙතා උපසම්පනනං සුඤ්ඤා උපසම්පනනං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉත්තනාමො තං කොට්ඨකො පුපඵඡච්ඡිකොති හණ්ඨි”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඤායං.

13. උපසම්පනෙතා උපසම්පනනං සුඤ්ඤා උපසම්පනනං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉත්තනාමො තං කංඝකො වාණිජො ගොරකෙඛාති හණ්ඨි”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඤායං.

14. උපසම්පනෙතා උපසම්පනනං සුඤ්ඤා උපසම්පනනං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉත්තනාමො තං නළකාරො කුම්භකාරො පෙසකාරො වම්බකාරො නභාපිකොති හණ්ඨි”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඤායං.

15. උපසම්පනෙතා උපසම්පනනං සුඤ්ඤා උපසම්පනනං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉත්තනාමො තං වුද්ධිකො ගණකො ලොඛකොති හණ්ඨි”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඤායං.

16. උපසම්පනෙතා උපසම්පනනං සුඤ්ඤා උපසම්පනනං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉත්තනාමො තං කුට්ඨිකො ගණ්ඨිකො කිලාසිකො සොසිකො අපමාරිකොති හණ්ඨි”ති. ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඤායං.

17. උපසම්පනෙතා උපසම්පනනං සුඤ්ඤා උපසම්පනනං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉත්තනාමො තං මධුමෙභිකොති හණ්ඨි”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඤායං.

18. උපසම්පනෙතා උපසම්පනනං සුඤ්ඤා උපසම්පනනං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉත්තනාමො තං අතිදීපො අතිරංගො අතිකංගො අච්චාදනොති හණ්ඨි”ති. ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඤායං.

19. උපසම්පනෙතා උපසම්පනනං සුඤ්ඤා උපසම්පනනං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉත්තනාමො තං නාතිදීපො නාතිරංගො නාතිකංගො නාච්චාදනොති හණ්ඨි”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඤායං.

20. උපසම්පනෙතා උපසම්පනනං සුඤ්ඤා උපසම්පනනං පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉත්තනාමො තං රාගපරිසුට්ඨිකො දෙසපරිසුට්ඨිකො මොහපරිසුට්ඨිකොති හණ්ඨි”ති ආපත්ති වාචාය වාචාය පාච්ඤායං.

පාච්ඡන්දියපාළි භික්ඛුච්ඡාය

21. උපසම්පනෙන උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො තං වීතරාගො වීතදෙසො වීතමොහොති භණති”ති. ආපතති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියස්ස.

22. උපසම්පනෙන උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො තං පාරාජිකං අජ්ඣාපනෙන සධ්ධිසංසං අජ්ඣාපනෙනා ඉඤ්ඤාමො තං අජ්ඣාපනෙනා පාච්ඡන්දියං අජ්ඣාපනෙනා පාච්චෙසන්දියං අජ්ඣාපනෙනා දුක්ඛං අජ්ඣාපනෙනා දුඛභාසිතං අජ්ඣාපනෙනාති භණති”ති. ආපතති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියස්ස.

23. උපසම්පනෙන උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො තං සොතාපනොති භණති”ති ආපතති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියස්ස.

24. උපසම්පනෙන උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො තං ඔට්ඨො මෙණ්ඩා ගොණො ගද්දහො තීරච්ඡානගතො තෙරසිකො නඤ්ඤි තස්ස සුගති දුගතතියෙව තස්ස පාච්ඡන්දියොති භණති”ති ආපතති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියස්ස.

25. උපසම්පනෙන උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො තං පණ්ඩිතො වාතෙනා මෙධාවී බහුසස්සුතො ධම්මකරීකො නඤ්ඤි තස්ස දුගතති සුගතියෙව තස්ස පාච්ඡන්දියොති භණති”ති ආපතති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියස්ස.

26. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො සන්ති ඉධෙකවෙව වණ්ඤාලා වෙණා නෙසාදු රච්ඡාරා පුක්ඛසාති භණති න සො අඤ්ඤං භණති තඤ්ඤෙදව භණති”ති ආපතති වාචාය වාචාය දුක්ඛංස්ස.

27. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො සන්ති ඉධෙකවෙව බන්ධියා බ්‍රාහ්මණොති භණති න සො අඤ්ඤං භණති තඤ්ඤෙදව භණති”ති. ආපතති වාචාය වාචාය දුක්ඛංස්ස.

28. උපසම්පනෙනා උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො සන්ති ඉධෙකවෙව පණ්ඩිතා වාතො මෙධාවීතො බහුසස්සුතො ධම්මකරීකො නඤ්ඤි තෙසං දුගතති සුගතියෙව තෙසං පාච්ඡන්දියොති භණති න සො අඤ්ඤං භණති තඤ්ඤෙදව භණති”ති. ආපතති වාචාය වාචාය දුක්ඛංස්ස.

පාච්ඡන්දියපාළි භික්ඛුච්ඡෙදිගා

29. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො යෙ නුත චණ්ඩාලා වෙණා නෙසාද රථකාරා පුකකුසාති භණති න සො අඤ්ඤා භණති තඤ්ඤාච භණති”ති. ආපතති වාචාය වාචාය දුකකටස්ස.

30. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො -පෙ- යෙ නුත පණ්ඩිතා ව්‍යතනා මෙධාවිනො බහුසසුතා ධම්මකරීකා නත්ථි තෙසං දුග්ගති සුගතියෙව තෙසං පාච්ඡන්ධිධාති¹ භණති න සො අඤ්ඤා භණති තඤ්ඤාච භණති”ති ආපතති වාචාය වාචාය දුකකටස්ස.

31. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො න මයං චණ්ඩාලා වෙණා නෙසාද රථකාරා පුකකුසාති භණති න සො අඤ්ඤා භණති තඤ්ඤාච භණති”ති ආපතති වාචාය වාචාය දුකකටස්ස.

32. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති “ඉඤ්ඤාමො න මයං පණ්ඩිතා ව්‍යතනා මෙධාවිනො බහුසසුතා ධම්මකරීකා නත්ථිතොකං දුග්ගති සුගතියෙව අමහාකං පාච්ඡන්ධිධාති භණති න සො අඤ්ඤා භණති තඤ්ඤාච භණති”ති ආපතති වාචාය වාචාය දුකකටස්ස.

33. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති ආපතති වාචාය වාචාය පාච්ඡන්දියස්ස.

34. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා අනුපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති ආපතති දුකකටස්ස.

35. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති ආපතති දුකකටස්ස.

36. උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤා අනුපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤා උපසංහරති ආපතති දුකකටස්ස.

37. අනාපතති න පියකම්මස්ස න හෙදධිපපායස්ස උමමත්තකස්ස ආදිකම්ථිකස්සාති.

පෙසුඤ්ඤාසිකධාපදං තතියං

1. ‘නත්ථි තෙසං දුග්ගති සුගතියෙව තෙසං පාච්ඡන්ධිධාති’ පාඨොයං න දීඝභෙ මරණ්ණවංසසීති පිටකෙ.

6. 1. 4

පදසොධමමසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවකීයං. චිහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකසා ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා හිකඛු උපාසකෙ පදසොධමමං වාවෙනතී. උපාසකා හිකඛුසු අගාරවා අප්පතිසා අසභාගවුතතිකා චිහරන්තී. යෙ තෙ හිකඛු අප්පිව්ඡා -පෙ- නෙ උප්පායන්තී ඛියන්තී විපාවෙන්තී. කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා හිකඛු උපාසකෙ පදසොධමමං වාවෙසන්තී, උපාසකා හිකඛුසු අගාරවා අප්පතිසා අසභාගවුතතිකා චිහරිසාන්තී.¹

2. අථ ඛො තෙ හිකඛු හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං-පෙ-සව්වං කීර තුලෙහ හිකඛවෙ උපාසකෙ පදසොධමමං වාවෙථ, උපාසකා හිකඛුසු අගාරවා අප්පතිසා අසභාගවුතතිකා චිහරන්තී. සව්වං හගවා. චිගරහි බුද්ධා හගවා-පෙ-කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරියා උපාසකෙ පදසොධමමං වාවෙසථ, උපාසකා හිකඛුසු අගාරවා අප්පතිසා අසභාගවුතතිකා චිහරිසාන්තී. නෙතං මොසපුරියා අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා හීයෙසාභාවාය -පෙ- එවඤ්ඤි පන හිකඛවෙ ඉමං සිසංඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන හිකඛු අනුපසම්පන්නං පදසොධමමං වාවෙය්‍ය පාවිතනීය”න්ති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- හිකඛුති: -පෙ- අයං ඉමසමී. අතෙ අධිපෙතො හිකඛුති. අනුපසම්පන්නො නාම : හිකඛුඤ්ඤි හිකඛුතිඤ්ඤි යපෙතො අවසෙසො අනුපසම්පන්නො නාම.

පදසො නාම: පදං අනුපදං අනවකඛරං අනුඛ්‍යඤ්ජනං. පදං නාම: එකතො පට්ඨපෙතො එකතො ඔසාපෙනති. අනුපදං නාම: පාටෙකකං පට්ඨපෙතො එකතො ඔසාපෙනති. අනවකඛරං නාම: රූපං අනිච්චානතී වුච්චමානො රූති² ඔපානෙති. අනුඛ්‍යඤ්ජනං නාම: රූපං අනිච්චානතී වුච්චමානො වෙදනා අනිච්චානී සද්දං නිච්ඡාරෙති. යඤ්ඤි පදං යඤ්ඤි අනුපදං යඤ්ඤි අනවකඛරං යඤ්ඤි අනුඛ්‍යඤ්ජනං සබ්බමෙතං පදසො³ නාම.

ධමමො නාම: බුද්ධාහසිතො සාවකභාසිතො ඉසිභාසිතො දෙවභාසිතො⁴ අනුපසම්පන්නො ධම්මුපසම්පන්නො.

1. චිහරන්තී- මජ්ඣ.

2. රූපන්ති- සිඛු i රූපන්ති- මජ්ඣ,

3. පදසො ධමමො- සි i

4. දෙවභාසිතො- මජ්ඣ, ස්‍යා,

පාච්ඡන්ද්‍යපාළි භික්ඛුච්ඡායා

වාචෙවයාති පදෙන වාචෙති, පදෙ පදෙ ආපතති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස. අකඛරාය වාචෙති, අකඛරකඛරාය ආපතති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස.

අනුපසම්පනෙන අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී පදසොධම්මං වාචෙති ආපතති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස. අනුපසම්පනෙන වෙමතිනො පදසොධම්මං වාචෙති ආපතති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස. අනුපසම්පනෙන උපසම්පන්නසඤ්ඤී පදසොධම්මං වාචෙති ආපතති පාච්ඡන්ද්‍යස්ස.

උපසම්පනෙන අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස, උපසම්පනෙන වෙමතිනො ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස, උපසම්පනෙන උපසම්පන්නසඤ්ඤී අනාපතති.

අනාපතති: එකතො උද්දිසාපෙනො, එකතො සජ්ඣායං කරොතො, යෙහුයොන පඤ්ඤං ගතථං භණ්ණං ඔපාතෙති, ඔසාරෙතං ඔපාතෙති, උමමනකස්ස ආදිකම්මිකස්සාති.

පදසොධම්මසික්ඛධාපදං චතුස්සං.

6. 1. 5

සහසේයාසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා ආලවීයං විහරති අග්ගාලවෙ වෙනීයෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන උපාසකා ආරාමං ආගච්ඡන්ති ධම්මසවණාය.¹ ධම්ම භාසිතෙ ථෙරා භික්ඛු යථාචිභාරං ගච්ඡන්ති. නවකාභික්ඛු තඤ්ච උපට්ඨානසාලායං උපාසකෙහි සද්ධිං මුට්ඨංසනී අසමථ-ඡානා නග්ගා විකුජමානා කාකච්ඡමානා සෙයාං කථෙන්නී. උපාසකා උජ්ඣායනී වීයනී විපාවෙනී, කථං හි නාම භද්දතකා මුට්ඨංසනී අසමථඡානා නග්ගා විකුජමානා කාකච්ඡමානා සෙයාං කථෙසසනතීති. අසේසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං උපාසකානං උජ්ඣායනනානං වීයනනානං විපාවෙනනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිජා - පෙ - තෙ උජ්ඣායනී වීයනී විපාවෙනී කථං හි නාම භික්ඛු අනුපසමථනෙනන සහසේයාං කථෙසසනතීති.

2. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ච ආරොවෙසුං - ශ්‍රෙ - සචං කීර භික්ඛවෙ භික්ඛු අනුපසමථනෙනන සහසේයාං කථෙන්නතීති. සචං භගවා. විගරහී බුද්ධො භගවා - පෙ - කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරියා අනුපසමථනෙනන සහසේයාං කථෙසසනතී. තෙනං භික්ඛවෙ අපසන්නනානං වා පසාදය - පෙ - එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දීසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අනුපසමථනෙනන සහසේයාං කථෙපසයා පාවිතතීය”න්ති.

එවඤ්ඤාදං භගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤතනං හොති.

3. අථ ඛො භගවා ආලවීයං යථාභිරතනං විහරිත්වා යෙන කොසමඛී තෙන වාරිකං පකකාමී. අනුපුද්ධෙන වාරිකං වරමානො යෙන කොසමඛී තදචසරී. තනු සුදං භගවා කොසමඛීයං විහරති බද්ධිකාරාමෙ. භික්ඛු ආයසමනනං රාහුලං එතදචොචුං භගවතා ආචුසො රාහුල සිකඛාපදං පඤ්ඤතනං න අනුපසමථනෙනන සහසේයාං කථෙපතබ්බාතී, සෙයාං ආචුසො රාහුල ඡානාහීති. අථ ඛො ආයසමා රාහුලො සෙයාං අලභමානො වච්චකුටීයං² සෙයාංකථෙසී. අථ ඛො භගවා රතජියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය යෙන වච්චකුටී තෙනුපසඤ්ඤාමී. උපසඤ්ඤාමීත්වා උකකාසී. ආයසමාපි රාහුලො උකකාසී. කො එත්ථාතී. අහං භගවා රාහුලොති. කිංස ඤං රාහුල ඉධ නිසිනෙනාසීතී. අථ ඛො ආයසමා රාහුලො භගවතො එතමඤ්ච ආරොවෙසී.

1. ධම්මසවනාය- මජ්ඣං 2. වච්චකුටීයා- ඡෙයා, සීචු

පාචිතනියපාළි භික්ඛුච්චබ්බෙතා

4. අථ ඛො භගවා එතසමී නිදුනෙ එතසමී පකරණෙ ධම්මී කථං කථා භික්ඛු ආමනෙතසි. "අනුජානාමී භික්ඛවෙ අනුපසම්පනෙන දිරතනතිරතනං සභසෙය්‍යං කප්පෙතුං", එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිංඝං පදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

"යො පන භික්ඛු අනුපසම්පනෙන උත්තරිං¹ දිරතනතිරතනං සභසෙය්‍යං කප්පෙය්‍ය පාචිතනිය"නති.

5. යො පනාති: යො යාදිසො - පෙ - භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමසමී අඤ්ඤෙ අධිප්පෙතො භික්ඛුති. අනුපසම්පනෙතා නාම: භික්ඛුං යථෙඤ්ච අවසෙය්‍යො අනුපසම්පනෙතා නාම. උත්තරිං දිරතනතිරතනති: අතිරෙකදිරතනතිරතනං. සභාති: එකතො. සෙය්‍යා නාම: සබ්බච්චන්තා සබ්බපරිච්චන්තා යෙභුයෙයනච්චන්තා යෙභුයෙයනපරිච්චන්තා. සෙය්‍යං කප්පෙය්‍යාති චතුඤ්ඤෙ දිවසෙ අඤ්ඤානෙ පුරිසෙ අනුපසම්පනෙන නිපනෙන භික්ඛු නිපජ්ජති ආපතති පාචිතනියසස. භික්ඛු නිපනෙන අනුපසම්පනෙන නිපජ්ජති ආපතති පාචිතනියසස. උභො වා නිපජ්ජන්තී ආපතති පාචිතනියසස. උට්ඨභිඤ්චා පුනපපුනං නිපජ්ජන්තී ආපතති පාචිතනියසස.

අනුපසම්පනෙන අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී උත්තරිං දිරතනතිරතනං සභසෙය්‍යං කප්පෙති ආපතති පාචිතනියසස. අනුපසම්පනෙන වෙමනිකො උත්තරිං දිරතනතිරතනං සභසෙය්‍යං කප්පෙති ආපතති පාචිතනියසස. අනුපසම්පනෙන උපසම්පන්නසඤ්ඤී උත්තරිං දිරතනතිරතනං සභසෙය්‍යං කප්පෙති ආපතති පාචිතනියසස.

උපධම්ච්චන්තො උපධම්පරිච්චන්තො ආපතති දුක්ඛකට්ඨසස. උපසම්පනෙන අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී ආපතති දුක්ඛකට්ඨසස. උපසම්පනෙන වෙමනිකො ආපතති දුක්ඛකට්ඨසස. උපසම්පනෙන උපසම්පන්නසඤ්ඤී අනාපතති.

අනාපතති: දෙච නිසෙසා රතනියො වසති, උනකදෙචනිසෙසා රතනියො වසති, දෙච රතනියො වසිඤ්චා තනියාය රතනියා පුරාරුණා නිසබ්බිඤ්චා පුන වසති, සබ්බච්චන්තො සබ්බපරිච්චන්තො² යෙභුයෙයන අච්චන්තො යෙභුයෙයන අපරිච්චන්තො අනුපසම්පනෙන නිපනෙන භික්ඛු නිසීදති, භික්ඛු නිපනෙන අනුපසම්පනෙන නිසීදති උභො වා නිසීදන්ති. උමමනකසස ආදිකමමිකසසාති.

පයමසභසෙය්‍යසික්ඛාපදං පඤ්චමං

1. උත්තරිං- මජ්ඣං,
3. සබ්බච්චන්තො සබ්බපරිච්චන්තො, සබ්බපරිච්චන්තො සබ්බ අච්චන්තො මජ්ඣං

දුතියසහසෙය්‍යසයිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතීයං ඒභරතී ජෙතවනෙ අනාඨිණ්ඩිකසා ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මි අනුරුද්ධො කොසලෙසු ජනපදෙසු¹ සාවතීං ගවජනෙනා සායං අඤ්ඤතරං ගාමං උපගඤ්ඤී.² තෙන ඛො පන සමයෙන තසමීං ගාමකෙ³ අඤ්ඤතරිඤ්ඤා ඉතීයා ආවසථාගාරං පඤ්ඤානං භොති. අථ ඛො ආයස්මා අනුරුද්ධො යෙන සා ඉතී තෙනුපසඤ්ඤමි, උපසඤ්ඤමීනා නං ඉතීං එතදවොච: "සචෙ තෙ භගීනි අගරු වසෙය්‍යාම එකරතනං ආවසථාගාරෙති", වසෙය්‍යාථ භනෙනති. අඤ්ඤෙසි අද්ධිකා යෙන සා ඉතී තෙනුපසඤ්ඤමීංසු, උපසඤ්ඤමීනා නං ඉතීං එතදවොචු: "සචෙ තෙ අයෙය අගරු වසෙය්‍යාම එකරතනං ආවසථාගාරෙති". එසො ඛො අයෙයා සමඤ්ඤා පඨමං උපගතො, සචෙ සො අනුජානාති වසෙය්‍යාථාති අථ ඛො තෙ අද්ධිකා යෙනායස්මා අනුරුද්ධො තෙනුපසඤ්ඤමීංසු, උපසඤ්ඤමීනා ආයස්මන්තං අනුරුද්ධං එතදවොචු: "සචෙ තෙ භනෙන අගරු වසෙය්‍යාම එකරතනං ආවසථාගාරෙ"ති. වසෙය්‍යාථ ආවුසොති.

2. අථ ඛො සා ඉතී ආයස්මනෙන අනුරුද්ධො සහදස්සනෙන පටිබද්ධවිත්තා අභොසි. අථ ඛො සා ඉතී යෙනායස්මා අනුරුද්ධො තෙනුපසඤ්ඤමි උපසඤ්ඤමීනා ආයස්මන්තං අනුරුද්ධං එතදවොච: "අයෙයා භනෙන ඉමෙහි මනුඤ්ඤෙහි ආකීඤ්ඤා න ඵාසු විභරිඤ්ඤති. සාධාභං භනෙන අයාඤ්ඤ මඤ්ඤිකං අබහනතරං පඤ්ඤපෙය්‍යන්තී.⁴ අද්ධිවසෙසි ඛො ආයස්මා අනුරුද්ධො තුණ්හිභාවෙන. අථ ඛො සා ඉතී ආයස්මනො අනුරුද්ධස්ස මඤ්ඤිකං අබහනතරං පඤ්ඤපෙඤ්ඤා⁵ අලඤ්ඤිකපටියත්තා ගන්ධිගන්ධිනී යෙනායස්මා අනුරුද්ධො තෙනුපසඤ්ඤමි, උපසඤ්ඤමීනා ආයස්මන්තං අනුරුද්ධං එතදවොච: "අයෙයා භනෙන අභිරුපො දස්සනීයො පාසාදිකො අභඤ්ඤමහි අභිරුපා දස්සනීයා පාසාදිකා, සාධාභං භනෙන අයාඤ්ඤ පජාපති භවෙය්‍ය"න්තී. එවං වුනෙත ආයස්මා අනුරුද්ධො තුණ්හි අභොසි. දුතියමපි ඛො -ඵෙ- තතියමපි ඛො සා ඉතී ආයස්මන්තං අනුරුද්ධං එතදවොච: "අයෙයා භනෙන අභිරුපො දස්සනීයො පාසාදිකො, අභඤ්ඤමහි අභිරුපා දස්සනීයා පාසාදිකා, සාධු භනෙන අයෙයා මඤ්ඤව පටිවජතු, සබ්බඤ්ඤා සාපතෙය්‍ය"න්තී. තතියමපි ඛො ආයස්මා අනුරුද්ධො තුණ්හි අභොසි.

1. ජනපදෙ, මජ්ඣං,
 2. උපගඨි මජ්ඣං,
 3. ගාමෙ, මජ්ඣං,

4. පඤ්ඤපෙය්‍යන්තී, මජ්ඣං
 5. පඤ්ඤපෙඤ්ඤා, මජ්ඣං
 6. සමපටිවජතු, ඝායා,

පාවිතකීයපාළි භික්ඛුවිභබ්බො

3. අප් ටො සා ඉඤ්චි සාටකං නිකඛිපිඤ්චා ආයස්මනො අනුරුද්ධස්ස පුරනො වඩකමතිපි තිට්ඨතිපි නිසීදතිපි සෙය්‍යමපි කපෙතී. අප් ටො ආයස්මා අනුරුද්ධො ඉන්ද්‍රියානි ඔකඛිපිඤ්චා නං ඉඤ්චි තෙව ඔලොකෙසි නපි ආලපි. අප් ටො සා ඉඤ්චි "අච්ඡරියං වත භො, අඛ්භුතං වත භො, ඛ්භු මෙ මනුස්සා සනෙනපි සහස්සෙනපි පභිණ්ණතී. අයං පන සමණො මයා සාමං යාචීයමානො න ඉච්ඡති මඤ්ඤොව පටිච්ඡිතුං සබ්බඤ්ඤා සාපතෙය්‍ය"න්ති, සාටකං නිවාපෙඤ්චා ආයස්මනො අනුරුද්ධස්ස පාදෙසු සිරසා නිපතීඤ්චා ආයස්මනං අනුරුද්ධං එතදටොව : "අච්චයො මං හනෙන අච්චගමා යථාබාලං යථාමුළභං යථාඅකුසලං යාහං එවමකාසිං, තස්සා මෙ හනෙන අයෙඤ්චා අච්චයං අච්චයනො පතිගණ්ණාකු¹ ආයතීං සංවරායා"න්ති. තඤ්ඤං නං² හගීති අච්චයො අච්චගමා යථාබාලං යථාමුළභං යථාඅකුසලං යා ඤ්චි එවමකාසිං, යනො ව ටො ඤ්චි හගීති අච්චයං අච්චයනො දිඤ්චා යථාධම්මං පටිකරොසි, තං තෙ මයං පතිගණ්ණාම. චුද්ධි භෙසා හගීති අච්චයෙ විනයෙ යො අච්චයං අච්චයනො දිඤ්චා යථාධම්මං පටිකරොති ආයතීං³ සංවරං ආපඡ්ඡතීති.

4. අප් ටො සා ඉඤ්චි තස්ස රතනීයා අච්චයෙන ආයස්මනං අනුරුද්ධං පණිනෙන ඛාදනීයෙන භොජනීයෙන සහඤ්චා සනතපෙපඤ්චා සමපචාරෙඤ්චා ආයස්මනං අනුරුද්ධං භුංගාචිං ඔනීතපක්ඛපාණිං අභිවාදෙඤ්චා එකමනනං නිසීදී. එකමනනං නිසීනනං ටො තං ඉඤ්චි ආයස්මා අනුරුද්ධො ධම්මීයා කථාය සන්දස්සසි සමාදපෙසි සමුඡ්ඤ්ඤාපෙසි සමංභංසෙසි. අප් ටො සා ඉඤ්චි ආයස්මනා අනුරුද්ධන ධම්මීයා කථාය සන්දස්සකා සමාදපිතා සමුඡ්ඤ්ඤාපිතා සමංභංසිතා ආයස්මනං අනුරුද්ධං එතදටොව. අභිකක්ඛනං හනෙන අභිකක්ඛනං හනෙන සෙය්‍යථාපි හනෙන නිකක්ඛනං වා උකක්ඛනෙසය්‍ය, පටිච්ඡනනං වා විචරෙය්‍ය මුළභස්ස වා මග්ගං ආච්චෙනෙය්‍ය අඤ්චකාමෙ වා තෙලපඡ්ඡාතං ධාරෙය්‍ය වක්ඛුමනෙතා රූපානි දකඛිනතීති එවමෙවං අයෙය්‍යන අනුරුද්ධන අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිනො. එසාහං හනෙන තං හගවිනනං⁴ සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ඤා භික්ඛුසංසඤ්ඤා. උපාසිකං මං අයෙය්‍යා ධාරෙතු අඡ්ඡ තග්ගෙ පාණ්ණපෙන සරණං ගතනතී.

5. අප් ටො ආයස්මා අනුරුද්ධො සාවඤ්චි ගතඤ්චා භික්ඛුනං එතමඤ්චා ආරොචෙසි. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡා -පෙ- තෙ උඡ්ඤ්චායනතී ඛීයනතී විපාවෙනතී "කථං හි නාම ආයස්මා අනුරුද්ධො මාතුභාමෙන සහසෙය්‍යාං කපෙපස්සතී"න්ති. අප් ටො තෙ භික්ඛු හගවිනෙතා එතමඤ්චා ආරොචෙසු.

1. පටිග්ගණ්ණාකු - මඡසං, 2. ඤ්චි - මඡසං, සීචු.
3. ආයතීඤ්චා - මඡසං, සීචු. 4. එසාහං හනෙන හගවිනනං - සීචු.

පාචිතනියපාළි භික්ඛුච්චබෙයා

-පෙ- සව්චං කීර ඤං අනුරුඤා මාතුගාමෙන සහසෙයාං කපෙසසීති, සච්චං
භගවා. චීගරභී බුද්ධො භගවා. -පෙ- කථං භී නාම ඤං අනුරුඤා මාතු-
ගාමෙන සහසෙයාං කපෙසසසී. නෙතං අනුරුඤා අපසසනානං වා
පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිසංඛපදං උද්දිසෙයායාථ:

“යො පන භික්ඛු මාතුගාමෙන සහසෙයාං කපෙසයා පාචිතනිය” නති.

6. **යො පනාති:** යො යාදියො - පෙ - භික්ඛුති: - පෙ - අයං ඉච්ඤාමීං
අපෙ අධිපෙතො භික්ඛුති. මාතුගාමො නාම: මනුස්සීඤ්ඤා, න යකඤ්ඤා න
පෙති, න තීරච්ඡානගතා, අනතමසො නදුඤ්ඤාපි දුරිකා පගෙව මහකාරී.
සහාති: එකතො, සෙයාං නාම: සඤ්ඤානනා සඤ්ඤාපරිච්ඡන්තා
යෙහුයොනච්ඡන්තා යෙහුයොන පරිච්ඡන්තා.

සෙයාං කපෙසයාති: අඤ්ඤාතෙ සුරියෙ මාතුගාමෙ නිපනෙන
භික්ඛු නිපජ්ජති ආපතති පාචිතනියෙස. භික්ඛු නිපනෙන මාතුගාමො
නිපජ්ජති ආපතති පාචිතනියෙස. උහො වා නිපජ්ජන්ති ආපතති පාචිතනි-
යෙස. උච්චන්තො චුතපචුතං නිපජ්ජන්ති ආපතති පාචිතනියෙස.

මාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤා සහසෙයාං කපෙති ආපතති පාචිතනි-
යෙස. මාතුගාමෙ වෙමතිකො සහසෙයාං කපෙති ආපතති පාචිතනියෙස.
මාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤා සහසෙයාං කපෙති ආපතති පාචිතනියෙස.

උපධිච්ඡන්තො උපධිපරිච්ඡන්තො ආපතති දුක්ඛච්ඡෙස. යකඤ්ඤා
වා පෙතියා වා පඤ්ඤානෙත වා තීරච්ඡානගතියා වා සහසෙයාං කපෙති
ආපතති දුක්ඛච්ඡෙස. අමාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤා ආපතති දුක්ඛච්ඡෙස.
අමාතුගාමෙ වෙමතිකො ආපතති දුක්ඛච්ඡෙස. අමාතුගාමෙ අමාතුගාම-
සඤ්ඤා අනාපතති.

අනාපතති: සඤ්ඤානනො සඤ්ඤාපරිච්ඡන්තො, යෙහුයොන
අච්ඡන්තො යෙහුයොන අපරිච්ඡන්තො, මාතුගාමෙ නිපනෙන භික්ඛු නිසීදති,
භික්ඛු නිපනෙන මාතුගාමො නිසීදති. උහො වා නිසීදන්ති, උමමනකස
ආදිකම්මකසාති.

දුතියසහසෙයාසිකඛාපදං ඡධං

1. යකඤ්ඤා- මජ්ඣ.

6.1.7

ධම්මදෙසනාසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්වා උද්ධි සාවඤ්ඤාං කුලුපගො හොති. බහුකානි කුලානි උපසඛකමති. අථ ඛො ආයස්වා උද්ධි පුබ්බත්තසමයං නිවාසෙත්වා පත්තච්චරමඃදය යෙනඤ්ඤතරං කුලං තෙනුපසඛකමී. තෙන ඛො පන සමයෙන සරණි නිවෙසනඤ්ඤාතරෙ නිසිත්තා හොති. සරසුණ්ණා ආවසථඤ්ඤාතරෙ නිසිත්තා හොති. අථ ඛො ආයස්වා උද්ධි යෙන සරණි තෙනුපසඛකමී. උපසඛකමිත්වා සරණියා උපකණ්ණකෙ ධම්මං දෙසෙති.¹ අථ ඛො සරසුණ්ණාය එතදභොසි කිත්තු ඛො සො සමණො සස්සුයා ජාරො උදුහු ඔභාසතීති.

2. අථ ඛො ආයස්වා උද්ධි සරණියා උපකණ්ණකෙ ධම්මං දෙසෙත්වා යෙන සරසුණ්ණා තෙනුපසඛකමී. උපසඛකමිත්වා සරසුණ්ණාය උපකණ්ණකෙ ධම්මං දෙසෙති. අථ ඛො සරණියා එතදභොසි. කිත්තු ඛො සො සමණො සරසුණ්ණාය ජාරො උදුහු ඔභාසතීති.

3. අථ ඛො ආයස්වා උද්ධි සරසුණ්ණාය උපකණ්ණකෙ ධම්මං දෙසෙත්වා පකකාමී. අථ ඛො සරණි සරසුණ්ණං එතදචොච: “හෙ ජෙ, කිං තෙ සො? සමණො අචොචා”ති. ධම්මං මෙ අයෙතා දෙසෙසි. අයතාය පන කිං අචොචාති. මය්හංසි ධම්මං දෙසෙසිති. තා උජ්ඣායනති වියනති විපාචොනති; කථං හි නාම අයෙතා උද්ධි උපකණ්ණකෙ ධම්මං දෙසෙසසති, නත්තු නාම විසසාච්චන විචචොනා? ධම්මො දෙසෙතඛොධාති.

4. අභෙසාසුං ඛො භික්ඛු තාසං ඉජ්ඣං උජ්ඣායනානිතං වියනානිතං විපාචොනානිතං. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාචොනති; කථං හි නාම ආයස්වා උද්ධි මාකුගාමස්ස ධම්මං දෙසෙසසති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං -පෙ-

සච්චං කිරිත්ථං උද්ධි මාකුගාමස්ස ධම්මං දෙසෙසිති. සච්චං භගවා.

1. දෙසෙසි - මජ්ඣ.

2. එසො - මජ්ඣ.

3. විචචොන අසංවුඤ්ඤා - සීඝ්‍රි

පාවිච්චියපාළි භික්ඛුච්චබෙධා

විගරහි බුදෙධා හඟවා -පෙ- කථං හි නාම ත්වං මොසපුරිස මාතුගාමස්ස ධම්මං දෙසෙස්සසි, නෙතං මොසපුරිස අපපසනනානං වා පසාදය -පෙ- එවස්ඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු මාතුගාමස්ස ධම්මං දෙසෙය්‍ය පාවිච්චියනති.

එවස්ඤ්ඤා හඟවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤාතං හොති.

5. තෙන ටො පන සමයෙන උපාසිකා භික්ඛු පස්සිත්වා එතදවොචුං: “ඉධිකාය්‍යා¹ ධම්මං දෙසෙථා” ති. න හගිනි කප්පති මාතුගාමස්ස ධම්මං දෙසෙතුන්ති. ඉධිකාය්‍යා ජපපඤ්ඤාවාවාහි ධම්මං දෙසෙථ, සකකා එතතකෙනපි අඤ්ඤාතුන්ති.² න හගිනි කප්පති මාතුගාමස්ස ධම්මං දෙසෙතුන්ති කුකකුච්චායනතා න දෙසෙසුං. උපාසිකායො³ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාචොනති “කථං හි නාම අය්‍යා අමොහහි යාවියමානා ධම්මං න දෙසෙස්සනති” ති. අස්සොසුං ටො භික්ඛු තාසං උපාසිකානං උජ්ඣායනතිනං ඛියනතිනං විපාචොනතිනං. අථ ටො තෙ භික්ඛු හඟවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ටො හඟවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනොනසි. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ මාතුගාමස්ස ජපපඤ්ඤාවාවාහි ධම්මං දෙසෙතුං”. එවස්ඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු මාතුගාමස්ස උතතරිං ජපපඤ්ඤාවාවාහි ධම්මං දෙසෙය්‍ය පාවිච්චියනති.

එවස්ඤ්ඤා හඟවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤාතං හොති.

6. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛු හඟවතා අනුඤ්ඤාතං මාතුගාමස්ස ජපපඤ්ඤාවාවාහි⁴ ධම්මං දෙසෙතුන්ති, තෙ අවිඤ්ඤං පුරිසවිග්ගහං උපනිසිදපෙත්වා මාතුගාමස්ස උතතරිං ජපපඤ්ඤාවාවාහි ධම්මං දෙසෙතති. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාචොනති කථං හි නාම ජබ්බගගියා භික්ඛු අවිඤ්ඤං පුරිසවිග්ගහං උපනිසිදපෙත්වා මාතුගාමස්ස උතතරිං ජපපඤ්ඤාවාවාහි ධම්මං දෙසෙස්සනතිති.

1. ඉධිකාය්‍යා- මජ්ඣං
2. සකකා එතතකෙනපි ධම්මො අඤ්ඤාතුන්ති- මජ්ඣං
3. උපාසිකා- මජ්ඣං
4. මාතුගාමස්ස උතතරිං ජපපඤ්ඤාවාවාහි- සීඉ i සීඉ ii

පාච්ඤ්ඤා පාළු හිතකුච්ඡේදනා

7. අර මො තෙ හිතකුච්ඡේදනා ඵතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ හිතකුච්ඡේදනා අවිඤ්ඤා පුරිසච්චිකාං උපනිසිද්දපෙතො මාතුගාමස උත්තරිං ජප්පඤ්ඤාචාරාහි ධම්මං දෙසෙතාති. සච්චං හගවා. වීගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා අවිඤ්ඤා පුරිසච්චිකාං උපනිසිද්දපෙතො මාතුගාමස උත්තරිං ජප්පඤ්ඤාචාරාහි ධම්මං දෙසෙසසථ. නෙතං මොසපුරිසා අපසසනනානං චා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන හිතකුච්ඡේදනා ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙසාසථ.

“යො පන හිතකුච්ඡේදනා මාතුගාමස උත්තරිං ජප්පඤ්ඤාචාරාහි ධම්මං දෙසෙසා අඤ්ඤා පුරිසච්චිකාං පාච්ඤ්ඤා”නති.

8. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- හිතකුච්ඡේදනා: -පෙ- අයං ඉමසථිං අපෙ අධිපෙතො හිතකුච්ඡේදනා. මාතුගාමො නාම: මනුස්සිකී න යකච්ඡි න පෙති න තීරච්ඡානගතා වීඤ්ඤා පට්ඨලො හොති සුභාසිතදුඛභාසිතං දුච්ඡල්ලා දුච්ඡල්ලං ආච.නිකුං. උත්තරිං ජප්පඤ්ඤාචාරාහි: අතිරෙකජප්පඤ්ඤාචාරාහි. ධම්මො නාම: බුද්ධභාසිතො සාවකභාසිතො ඉසිභාසිතො දෙවභාසිතො අනුප්පසංහිතො ධමුප්පසංහිතො. දෙසෙසාසාති: පදෙන දෙසෙති පදෙ පදෙ ආපත්ති පාච්ඤ්ඤා සංඝ. අකුරාය දෙසෙති අකුරකුරාය ආපත්ති පාච්ඤ්ඤා සංඝ. අඤ්ඤා පුරිසච්චිකාං පුරිසච්චිකාං: යපෙතො වීඤ්ඤා පුරිසච්චිකාං වීඤ්ඤා නාම: පුරිසච්චිකාං පට්ඨලො හොති සුභාසිතදුඛභාසිතං දුච්ඡල්ලං ආච.නිකුං.

මාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤා උත්තරිං ජප්පඤ්ඤාචාරාහි ධම්මං දෙසෙති අඤ්ඤා පුරිසච්චිකාං පුරිසච්චිකාං ආපත්ති පාච්ඤ්ඤා සංඝ. මාතුගාමෙ වෙමතිකො උත්තරිං ජප්පඤ්ඤාචාරාහි ධම්මං දෙසෙති අඤ්ඤා පුරිසච්චිකාං පුරිසච්චිකාං ආපත්ති පාච්ඤ්ඤා සංඝ. මාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤා උත්තරිං ජප්පඤ්ඤාචාරාහි ධම්මං දෙසෙති අඤ්ඤා පුරිසච්චිකාං ආපත්ති පාච්ඤ්ඤා සංඝ.

පාරිසරික පාලි ගිනවුම් ගවේශන

යකඩයා වා පෙතිසා වා පණ්ඩකසා වා තිරවජානගතමනුසා-
විග්ගහිතියා වා උකාරි. ජපසංඛවාචාහි ධම්මං දෙසෙති අඤ්ඤානු වීඤ්ඤානා
පුරිසවිග්ගහෙන ආපනති දුක්ඛංසං. අමාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤී ආපනති
දුක්ඛංසං. අමාතුගාමෙ වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛංසං, අමාතුගාමෙ
අමාතුගාමසඤ්ඤී අනාපනති.

අනාපනති: වීඤ්ඤානා පුරිසවිග්ගහෙන ජපසංඛවාචාහි ධම්මං
දෙසෙති, උනාකජපසංඛවාචාහි ධම්මං දෙසෙති, උට්ඨතිතා පුන නිසිදිතා
දෙසෙති, මාතුගාමො උට්ඨතිතා පුන නිසිදති තසමිං දෙසෙති, අඤ්ඤාසා
මාතුගාමසං දෙසෙති, පඤ්ඤා පුච්ඡති, පඤ්ඤා පුට්ඨො කපෙති, අඤ්ඤාසාපාය
ගණනං මාතුගාමො පුණාති, උමමනාකසං ආදිකම්මිකසාති.

ධම්මදෙසනාසිකාපදං සප්තමං.

6.1.8

භූතාරෝචනපිකට්ඨපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා වෙසාලියං චිහරති මහාවනෙ කුමාරසාලායං. තෙන ටො පන සමයෙන සබ්බසුලා සන්ද්ධා සමභක්ඛා භික්ඛු වග්ගමුදය නදියා තීරෙ වසං උපගච්ඡිංසු. තෙන ටො පන සමයෙන වජ්ඣී දුට්ඨිකාං හොති ද්විතීකා සෙතට්ඨිකා සලාකාචුක්ඛා න සුකරා උඤ්ජන පඤ්ඤන යාපෙතුං.

2. අථ ටො තෙසං භික්ඛුනං එතදහොසි. “එතරහි ටො වජ්ඣී දුට්ඨිකාං ද්විතීකා සෙතට්ඨිකා සලාකාචුක්ඛා න සුකරා උඤ්ජන පඤ්ඤන යාපෙතුං. කෙන නු ටො මයං උපායෙන සමග්ගා සමමොදමානා අච්චදමානා ඵාසුකං වසං වසියාම න ච පිණ්ඩකෙන කිලමියාමා”ති.

3. එකච්ච එවමාහංසු. “හඤ මයං ආචුසො ගිහීනං කමමනතං අධිට්ඨෙමි. එවං තෙ අලිභාකං දතුං මඤ්ඤිසසනති. එවං මයං සමග්ගා සමමොදමානා අච්චදමානා ඵාසුකං වසං වසියාම, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමියාමා”ති.

4. එකච්ච එවමාහංසු: “අලං ආචුසො කිං ගිහීනං කමමනතං අධිට්ඨෙතන, හඤ මයං ආචුසො ගිහීනං දුතෙය්‍යං භරාමි. එවං තෙ අලිභාකං දතුං ම ඤ්ඤිසසනති, එවං මයං සමග්ගා සමමොදමානා අච්චදමානා ඵාසුකං වසං වසියාම, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමියාමා”ති.

5. එකච්ච එවමාහංසු: “අලං ආචුසො කිං ගිහීනං කමමනතං අධිට්ඨෙතන, කිං ගිහීනං දුතෙය්‍යං භටෙන, හඤ මයං ආචුසො ගිහීනං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උතතරිමනුස්සධමමස්ස වණ්ණං භාසියාම. ‘අසුකො භික්ඛු පටමස්ස ක්ඛානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු දුතියස්ස ක්ඛානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු තතියස්ස ක්ඛානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු චතුසස්ස ක්ඛානස්ස ලාභී’

පාච්ඤානියපාළි භික්ඛුච්ඡෙදනා

අසුකො භික්ඛු සොකාපනොනා, අසුකො භික්ඛු සකදගාමී, අසුකො භික්ඛු අනාගාමී, අසුකො භික්ඛු අරහා, අසුකො භික්ඛු තෙව්ජෙජා, අසුකො භික්ඛු ජලභිඤ්ඤාති. එවං තෙ අමභාකං දකුං මඤ්ඤාදියානති, එවං මයං සමග්ගා සමමොදමානා අච්චදමානා එවං වසං වසියාම, න ච පිණ්ඩකෙන කීලමිඤ්ඤාමා'ති.

6. එසොයෙව ටො ආවුසො සෙයොයා යො අමභාකං ගිභීනං අඤ්ඤාමඤ්ඤාසං උත්තරිමනුසංධමමසං වචෙණ්ණො භාසිතොති. අථ ටො තෙ භික්ඛු ගිභීනං අඤ්ඤාමඤ්ඤාසං උත්තරිමනුසංධමමසං වචෙණ්ණං භාසිංසු: “අසුකො භික්ඛු පටමසං ක්කානසං ලාභී - පෙ - අසුකො භික්ඛු ජලභිඤ්ඤාති.”

7. අථ ටො තෙ මනුසුං “ලාභා වත නො සුලඬං වත නො යෙසං නො එචරුපා භික්ඛු වසං උපගතා, න වත නො ඉතො පුබ්බෙ එචරුපා භික්ඛු වසං උපගතා යට්ඨමෙ භික්ඛු සීලවනො කලාණ්ඩමො”ති. තෙ න තාදියාති ගොඡනාති අත්තනා භුඤ්ජන්ති. මාතාපිතුන්තං¹ දෙනති පුත්තදරසං දෙනති, දසකමමකරපොරිසසං දෙනති. මිත්තාමච්චානං දෙනති. ඤාතිසාලොභිතානං දෙනති, යාදියාති භික්ඛුනං දෙනති, න තාදියාති බාදතීයාති සායනීයාති පානාති අත්තනා පිචන්ති.² මාතාපිතුන්තං දෙනති. පුත්තදරසං දෙනති. දසකමමකරපොරිසසං දෙනති. මිත්තාමච්චානං දෙනති. ඤාතිසාලොභිතානං දෙනති, යාදියාති භික්ඛුනං දෙනති.

8. අථ ටො තෙ භික්ඛු වචෙණ්ණො අගෙසුං. පිතින්දියා පසන්නමුඛ-වචෙණ්ණො වීජපසන්නඡච්චිචෙණ්ණො. ආච්චිණ්ණො ටො පනෙතං වසං චුක්ඛානං³ භික්ඛුනං භගවන්තං දසනාය උපසංඝාමිකුං. අථ ටො තෙ භික්ඛු වසං චුක්ඛා තෙමාසච්චයෙන සෙනාසනං සංසාමෙක්ඛා පත්තච්චරං ආදය යෙන වෙසාලී තෙන පක්ඛමිංසු. අනුපුබ්බෙන යෙන වෙසාලී මභාවනා කුටාගාරසාලා යෙන භගවා තෙනුපසංඝාමිංසු. උපසංඝාමික්ඛා භගවන්තං අභිවාදෙක්ඛා එක්ඛන්තං නිසීදිංසු.

9. තෙන ටො පන සමයෙන දියාසු වසං චුක්ඛා භික්ඛු කීසා ගොන්ති ලුබ්බා දුබ්බා චෙණ්ණො උපසංඝාමිකුකඡාතා ධමනීසඡඡතගත්තා. වග්ගමුද්දතීරියා පන භික්ඛු වචෙණ්ණො ගොන්ති පිතින්දියා පසන්නමුඛ-වචෙණ්ණො වීජපසන්නඡච්චිචෙණ්ණො. ආච්චිණ්ණො ටො පනෙතං බුද්ධානං භගවන්තානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛුහි සඤ්ඤිං පටිසමොදිතං.

1. මාතාපිතුන්තං - මව්.
2. මාදන්ති සායනී පිචන්ති (කඡච්චි)
3. වසං චුක්ඛානං - මව්.

පාචිකකියපාළි භික්ඛුච්ඡෙදො

10. අථ ඔවා හගවා වග්ගචුද්දකීරියෙ භික්ඛු එතදවොච: “කච්චී භික්ඛවෙ ඛමනීයං කච්චී යාපනීයං කච්චී සමග්ගා සමමොදමානා අච්චදමානා එංසුකං වසං වසිත්ථ, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමීත්ථා”ති. ඛමනීයං හගවා යාපනීයං හගවා සමග්ගා ච මයං හතෙන සමමොදමානා අච්චදමානා එංසුකං වසං වසිමගා න ච පිණ්ඩකෙන කිලමීමගාති. ජානනතාපි තථාගතා පුච්ඡන්ති. ජානනතාපි න පුච්ඡන්ති. කාලං චීදිත්ථා පුච්ඡන්ති කාලං චීදිත්ථා න පුච්ඡන්ති. අත්ථසංභිතං තථාගතා පුච්ඡන්ති, නො අනත්ථසංභිතං, අනත්ථසංභිතෙ සෙත්ථසානො තථාගතානං, දභිභාකාරෙහි බුද්ධා හගවනො භික්ඛු පච්චුච්ඡන්ති. ධම්මං චා දෙසිසං ම සාවකානං චා සිකඛාපදං පඤ්ඤාපෙසාමා”ති.

11. අථ ඔවා හගවා වග්ගචුද්දකීරියෙ භික්ඛු එතදවොච: “යථා කථං පන තුලෙහ භික්ඛවෙ සමග්ගා සමමොදමානා අච්චදමානා එංසුකං වසං වසිත්ථ, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමීත්ථා”ති. අථ ඔවා තෙ භික්ඛු හගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, කච්චී පන චො භික්ඛවෙ භුතන්ති. භුතං හගවාති. චිගරහි බුද්ධො හගවා - පෙ - කථං හි නාම තුලෙහ භික්ඛවෙ උදරස්ස කාරණා හිභිතං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උතරිමනුස්සධම්මස්ස වණණං භාසිස්සථ. තෙන භික්ඛවෙ අපසන්නානං චා පසාදය - පෙ - එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අනුපසම්පන්නස්ස උතරිමනුස්සධම්මං ආරොචෙය්‍ය භුතස්මිං පාචිකකිය”න්ති.

12. යොපනාති: යො යාදිසො - පෙ - භික්ඛුති - පෙ - අයං ඉමස්මිං අත්ථ අධිපෙතො භික්ඛුති. අනුපසම්පන්නො නාම භික්ඛුඤ්ඤා භික්ඛුතිඤ්ඤා යථෙත්ථා අවසෙසො අනුපසම්පන්නො නාම.

13. උතරිමනුස්සධම්මො නාම: ක්ඛානං චිමොකෙඛා සමාධි සමාපනි ඤාණදස්සනං මග්ගභාවනා ඵලසච්චිකීරියා කිලෙසපභානං චිනිචරණතා චිතතස්ස පුඤ්ඤාගාරෙ අභිරති. ක්ඛානන්ති පයමං ක්ඛානං දුතියං ක්ඛානං තතියං ක්ඛානං චතුත්ථං ක්ඛානං. චිමොකෙඛාති පුඤ්ඤතො චිමොකෙඛා අනිමිතො චිමොකෙඛා අපඤ්ඤිතො චිමොකෙඛා. සමාධිති පුඤ්ඤතො සමාධි අනිමිතො සමාධි අපඤ්ඤිතො සමාධි. සමාපතන්ති පුඤ්ඤතො සමාපතන්ති අනිමිතො සමාපතන්ති අපඤ්ඤිතො සමාපතන්ති. ඤාණදස්සනන්ති

පාචිකයපාළි හිකඛුචිභලඛනා

කියො වීජ්ජා. මගභාවනාති වතතාරො සතිපට්ඨානා. වතතාරො සමමපට්ඨානා වතතාරො ඉද්ධිපාද පඤ්චිකදියාති පඤ්චිකලාති සත්තං ඛොජ්ඣායා අරියො අට්ඨධර්මකො මගෙහා. ඵලසච්චිකරියාති සොකාපඤ්චික ඵලෙහා සච්චිකරියා සකදගාමිඵලෙහා සච්චිකරියා අනාගාමිඵලෙහා සච්චිකරියා අරහත්තස්ස සච්චිකරියා. කිලෙසපභානනාති රාගෙහා පහානං දෙසෙහා පහානං මොහෙහා පහානං. චිත්තිවරණතා චිත්තස්සාති රාගා විතං චිත්තිවරණතා දෙසා විතං චිත්තිවරණතා මොහා විතං චිත්තිවරණතා සුඤ්ඤාගාථෙ අභිරතීති පටමෙන කුමානෙන සුඤ්ඤාගාථෙ අභිරතී, දුතියෙන කුමානෙන සුඤ්ඤාගාථෙ අභිරතී, තතියෙන කුමානෙන සුඤ්ඤාගාථෙ අභිරතී. චතුසොන කුමානෙන සුඤ්ඤාගාථෙ අභිරතී.

14. ආරොචෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නාහං පටමං කුමානං සමාපජ්ජිතාති භණන්තෙහං ආපතති පාචිකියෙසං. ආරොචෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නාහං පටමං කුමානං සමාපජ්ජාමීති භණන්තෙහං ආපතති පාචිකියෙසං. ආරොචෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නාහං පටමං කුමානං සමාපනෙතාති භණන්තෙහං ආපතති පාචිකියෙසං. ආරොචෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නාහං පටමෙහං කුමානෙහං ලාභීමහීති භණන්තෙහං ආපතති පාචිකියෙසං. ආරොචෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නාහං පටමෙහං කුමානෙහං වසිමහීති භණන්තෙහං ආපතති පාචිකියෙසං. ආරොචෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නාහං පටමං කුමානං සච්චිකතං මයාති භණන්තෙහං ආපතති පාචිකියෙසං.

15. ආරොචෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නෙසං දුතියං කුමානං - ටෙ - තතියං කුමානං - ටෙ - චතුසං කුමානං සමාපජ්ජි - ටෙ - සමාපජ්ජාමි - ටෙ - සමාපනෙතා - ටෙ - චතුසං කුමානෙසං ලාභීමහී - ටෙ - වසිමහී - ටෙ - චතුසං කුමානං සච්චිකතං මයාති භණන්තෙහං ආපතති පාචිකියෙසං.

16. ආරොචෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නෙසං සුඤ්ඤතං විමොක්ඛං - ටෙ - අනිමිත්තං විමොක්ඛං - ටෙ - අපඤ්චිතං විමොක්ඛං - ටෙ - සුඤ්ඤතං සමාධිං - ටෙ - අනිමිත්තං සමාධිං - ටෙ - අපඤ්චිතං සමාධිං සමාපජ්ජි - ටෙ - සමාපජ්ජාමි - ටෙ - සමාපනෙතා - ටෙ - අපඤ්චිතෙසං සමාධිෙහං ලාභීමහී - ටෙ - වසිමහී - ටෙ - අපඤ්චිතො සමාධි සච්චිකතො මයාති භණන්තෙහං ආපතති පාචිකියෙසං.

1. අරහත්ඵලෙහං - මඤ්ඤං.

පාවිච්චියපාළි භික්ෂුවිභවෙතො

17. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නාස සුඤ්ඤතං සමාපත්තීං - පෙ - අනිච්ඡතං සමාපත්තීං - පෙ - අපච්ඡිතං සමාපත්තීං සමාපත්තීං - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපනෙතා - පෙ - අපච්ඡිතාය සමාපත්තීයා ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ - අපච්ඡිතා සමාපත්තී සවජ්ඣකතා මයාති භණ්ණනාස ආපත්ති පාවිච්චියසං.

18. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නාස තිසෙසා චීජ්ජා සමාපත්තීං - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපනෙතා - පෙ - තිසෙසා චීජ්ජානං ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ - තිසෙසා චීජ්ජා සවජ්ඣකතා මයාති භණ්ණනාස ආපත්ති පාවිච්චියසං.

19. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නාස වත්තාරො සතිපට්ඨානෙ - පෙ - වත්තාරො සමුච්චාධානෙ - පෙ - වත්තාරො ඉද්ධිපාදෙ සමාපත්තීං - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපනෙතා - පෙ - චතුත්තං ඉද්ධිපාදනං ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ - වත්තාරො ඉද්ධිපාද සවජ්ඣකතා මයාති භණ්ණනාස ආපත්ති පාවිච්චියසං.

20. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නාස පඤ්චිතද්දියාති - පෙ - පඤ්චි - බලාති සමාපත්තීං - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සම පනෙතා - පෙ - පඤ්චිතනං බලානං ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ - පඤ්චිබලාති සවජ්ඣකතා නි මයාති භණ්ණනාස ආපත්ති පාවිච්චියසං.

21. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නාස සත්ත බොජ්ඣංගෙහ සමාපත්තීං - පෙ - සාමපජ්ජාමි - පෙ - සමාපනෙතා - පෙ - සත්තං බොජ්ඣංගානං ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ - සත්තබොජ්ඣංගො සච්ඡිකතා මයාති භණ්ණනාස ආපත්ති පාවිච්චියසං.

22. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නාස අරියං අට්ඨංගිකං මග්ගං සමාපත්තීං - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපනෙතා - පෙ - අරියසං අට්ඨංගිකසං මග්ගසං ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ - අරියො අට්ඨංගිකො මග්ගො සච්ඡිකතො මයාති භණ්ණනාස ආපත්ති පාවිච්චියසං.

23. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නාස සොතාපත්ථලං - පෙ - සකදගාමිථලං - පෙ - අනාගාමිථලං - පෙ - අරහත්තං සමාපත්තීං - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපනෙතා - පෙ - අරහත්තසං ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ - අරහත්තං සච්ඡිකතං මයාති භණ්ණනාස ආපත්ති පාවිච්චියසං.

පාච්ඤායපාළි භික්ඛුච්ඡායො,

24. ආරොච්චයානි අනුපසම්පන්නස්ස රාගො මෙ චතො -පෙ- දෙසො මෙ චතො -පෙ- මොහො මෙ චතො චනො චුතො පභිනො පටිනිස්සට්ඨො උකෙඛට්ඨො සමුකෙඛට්ඨොති හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤියස්ස.

25. ආරොච්චයානි අනුපසම්පන්නස්ස රාගා මෙ චිත්තං චිතීවරණං -පෙ- දෙසා මෙ චිත්තං චිතීවරණං -පෙ- මොහා මෙ චිත්තං චිතීවරණන්ති හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤියස්ස.

26. ආරොච්චයානි අනුපසම්පන්නස්ස සුඤ්ඤාගාරෙ පටමං කුමානං -පෙ- දුතියං කුමානං -පෙ- තතියං කුමානං -පෙ- චතුසුං කුමානං සමාපජ්ජී -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානස්ස ලාභීලහි -පෙ- වසීලහි -පෙ- සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානං සච්ඡිකතං මයාති හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤියස්ස.

27. ආරොච්චයානි අනුපසම්පන්නස්ස පටමඤ්චි කුමානං දුතියඤ්චි කුමානං සමාපජ්ජී -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පටමස්ස ච කුමානස්ස දුතියස්ස ච කුමානස්ස ලාභීලහි -පෙ- වසීලහි -පෙ- පටමඤ්චි කුමානං දුතියඤ්චි කුමානං සච්ඡිකතං මයාති හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤියස්ස.

28. ආරොච්චයානි අනුපසම්පන්නස්ස පටමඤ්චි කුමානං තතියඤ්චි කුමානං -පෙ- පටමඤ්චි කුමානං චතුසුඤ්චි කුමානං සමාපජ්ජී -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පටමස්ස ච කුමානස්ස චතුසුඤ්චි ච කුමානස්ස ලාභීලහි -පෙ- වසීලහි -පෙ- පටමඤ්චි කුමානං චතුසුඤ්චි කුමානං සච්ඡිකතං මයාති හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤියස්ස.

29. ආරොච්චයානි අනුපසම්පන්නස්ස පටමඤ්චි කුමානං සුඤ්ඤාතඤ්චි විමොක්ඛං -පෙ- අනිච්ඡිතඤ්චි විමොක්ඛං -පෙ- අප්පණ්ණිතඤ්චි විමොක්ඛං -පෙ- සුඤ්ඤාතඤ්චි සමාධිං -පෙ- අනිච්ඡිතඤ්චි සමාධිං -පෙ- අප්පණ්ණිතඤ්චි සමාධිං සමාපජ්ජී -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පටමස්ස ච කුමානස්ස අප්පණ්ණිතස්ස ච සමාධිස්ස ලාභීලහි -පෙ- වසීලහි -පෙ- පටමඤ්චි කුමානං අප්පණ්ණිතො ච සමාධි සච්ඡිකතො මයාති හණන්තස්ස ආපත්ති පාච්ඤියස්ස.

පාච්ඤ්ඤා පාලි භික්ෂු භවෙතො

30. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නං පටමඤ්චි කුමානං සුඤ්ඤතඤ්චි සමාපත්තිං -පෙ- අනිච්ඡතඤ්චි සමාපත්තිං -පෙ- අපච්ඡිතඤ්චි සමාපත්තිං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පටමං ව කුමානං අපච්ඡිතාය ව සමාපත්තියා ලාභිමිති -පෙ- වසිමිති -පෙ- පටමඤ්චි කුමානං අපච්ඡිතා ව සමාපත්ති සච්ඡිකතා මයාති භණන්තං ආපත්ති පාච්ඤ්ඤාං.

31. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නං පටමඤ්චි කුමානං තිංසො ව විජ්ජා සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පටමං ව කුමානං තිංසො නිංසො නඤ්චි විජ්ජානං ලාභිමිති -පෙ- වසිමිති -පෙ- පටමඤ්චි කුමානං තිංසො ව විජ්ජා සච්ඡිකතා මයාති භණන්තං ආපත්ති පාච්ඤ්ඤාං.

32. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නං පටමඤ්චි කුමානං වත්තාරො ව සතිපට්ඨානො -පෙ- වත්තාරො ව සමුච්චපට්ඨානො -පෙ- වත්තාරො ව ඉද්ධිපාදො සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පටමං ව කුමානං වතුන්තඤ්චි ඉද්ධිපාදානං ලාභිමිති -පෙ- වසිමිති -පෙ- පටමඤ්චි කුමානං වත්තාරො ව ඉද්ධිපාදො සච්ඡිකතා මයාති භණන්තං ආපත්ති පාච්ඤ්ඤාං.

33. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නං පටමඤ්චි කුමානං පඤ්ච ව ඉන්ද්‍රියානි -පෙ- පඤ්ච ව බලානි සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පටමං ව කුමානං පඤ්චන්තඤ්චි බලානං ලාභිමිති -පෙ- වසිමිති -පෙ- පටමඤ්චි කුමානං පඤ්ච ව බලානි සච්ඡිකතානි මයාති භණන්තං ආපත්ති පාච්ඤ්ඤාං.

34. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නං පටමඤ්චි කුමානං සත්ත ව ඛොජ්ඣධො සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පටමං ව කුමානං සත්තඤ්චි ඛොජ්ඣධොනං ලාභිමිති -පෙ- වසිමිති -පෙ- පටමඤ්චි කුමානං සත්ත ව ඛොජ්ඣධො සච්ඡිකතා මයාති භණන්තං ආපත්ති පාච්ඤ්ඤාං.

35. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නං පටමඤ්චි කුමානං අරියඤ්චි අට්ඨබ්බිකං මග්ගං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පටමං ව කුමානං අරියං ව අට්ඨබ්බිකං මග්ගං ලාභිමිති -පෙ- වසිමිති -පෙ- පටමඤ්චි කුමානං අරියො ව අට්ඨබ්බිකො මග්ගො සච්ඡිකතො මයාති භණන්තං ආපත්ති පාච්ඤ්ඤාං.

පාවිතයපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

36. ආරොවෙයානි අනුපසම්පන්නාසු පටමඤ්චි ක්කානං යොනා-
පතතිඵලඤ්චි - පෙ - සකදගාමීඵලඤ්චි - පෙ - අනාගාමීඵලඤ්චි - පෙ -
අරහත්තඤ්චි සමාපජ්ජිං - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ -
පටමස්ස ච ක්කානස්ස අරහත්තස්ස ච ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ -
පටමඤ්චි ක්කානං අරහත්තඤ්චි සච්ඡිකතං මයාති හණන්තස්ස ආපතති
පාවිතතියස්ස.

37. ආරොවෙයානි අනුපසම්පන්නාසු පටමඤ්චි ක්කානං සමාපජ්ජිං
- පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ - රාගො ච මෙ වතො
- පෙ - දෙසො ච මෙ වතො - පෙ - මොහො ච මෙ වතො වතො
මුත්තො පභීතො පටිත්තපට්ඨා උකෙඛට්ඨො සමුකෙඛට්ඨොති හණන්තස්ස
ආපතති පාවිතතියස්ස.

38. ආරොවෙයානි අනුපසම්පන්නාසු පටමඤ්චි ක්කානං සමාපජ්ජිං
- පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ - රාගා ච මෙ විතං
චිතිවරණං - පෙ - දෙසා ච මෙ විතං චිතිවරණං - පෙ - මොහා ච මෙ
විතං චිතිවරණාති හණන්තස්ස ආපතති පාවිතතියස්ස.

39. ආරොවෙයානි අනුපසම්පන්නාසු දුතියඤ්චි ක්කානං තතියඤ්චි
ක්කානං - පෙ - දුතියඤ්චි ක්කානං චතුස්ඤ්චි ක්කානං සමාපජ්ජිං - පෙ -
සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ - දුතියස්ස ච ක්කානස්ස චතුස්ස
ච ක්කානස්ස ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ - දුතියඤ්චි ක්කානං චතුස්ඤ්චි
ක්කානං සච්ඡිකතං මයාති හණන්තස්ස ආපතති පාවිතතියස්ස.

40. ආරොවෙයානි අනුපසම්පන්නාසු දුතියඤ්චි ක්කානං¹ - පෙ -
මොහා ච මෙ විතං චිතිවරණාති හණන්තස්ස ආපතති පාවිතතියස්ස.
- පෙ -

41. ආරොවෙයානි අනුපසම්පන්නාසු දුතියඤ්චි ක්කානං පටමඤ්චි
ක්කානං සමාපජ්ජිං - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපන්නො - පෙ -
දුතියස්ස ච ක්කානස්ස පටමස්ස ච ක්කානස්ස ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි
- පෙ - දුතියඤ්චි ක්කානං පටමඤ්චි ක්කානං සච්ඡිකතං මයාති හණන්තස්ස
ආපතති පාවිතතියස්ස - පෙ -

(මූලං සංඛිතං)

1. දුතියඤ්චි ක්කානං පුඤ්ඤාඤ්චි විමොක්ඛං - පෙ - මජ්ඣිමනිකායෙ

පාච්ඤායාමය පාළු හිතකුටිභවෙතා

42. ආරොවෙයානති අනුපසම්පන්නස්ස මොහා ච මෙ චිත්තං විනිවරණං පඨමඤ්චි කුමානං සමාපජ්ජිං - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපනෙතා - පෙ - මොහා ච මෙ චිත්තං විනිවරණං පඨමස්ස ච කුමානස්ස ලාභීමහි - පෙ - වසීමහි - පෙ - මොහා ච මෙ චිත්තං විනිවරණං පඨමඤ්චි කුමානං සපිජ්ඣතං මයාති භණ්ණතස්ස ආපත්ති පාච්ඤායස්ස - පෙ -

43. ආරොවෙයානති අනුපසම්පන්නස්ස මොහා ච මෙ චිත්තං විනිවරණං, දෙසා ච මෙ චිත්තං විනිවරණානි භණ්ණතස්ස ආපත්ති පාච්ඤායස්ස - පෙ -

44. ආරොවෙයානති අනුපසම්පන්නස්ස පඨමඤ්චි කුමානං දුතියඤ්චි කුමානං තතියඤ්චි කුමානං චතුස්ඤ්චි කුමානං සුඤ්ඤතඤ්චි විමොක්ඛං අනිමිත්තඤ්චි විමොක්ඛං අපපණ්ණිතඤ්චි විමොක්ඛං සුඤ්ඤතඤ්චි සමාධිං අනිමිත්තඤ්චි සමාධිං අපපණ්ණිතඤ්චි සමාධිං සුඤ්ඤතඤ්චි සමාපත්තියං අනිමිත්තඤ්චි සමාපත්තියං අපපණ්ණිතඤ්චි සමාපත්තියං තිස්සො ච විජජා වත්තාරො ච සතිපට්ඨානො වත්තාරො ච සම්මාදානො වත්තාරො ච ඉද්ධිපාදො පඤ්ච ඉන්ද්‍රියානි පඤ්ච ඛලානි සත්ත ව බොජ්ඣන්ධෙඤ අරියඤ්චි අට්ඨධර්මිකං මහං සොතාපත්තිඵලඤ්චි සකදගාමිඵලඤ්චි අනාගාමිඵලඤ්චි අරහත්තඤ්චි සමාපජ්ජිං - පෙ - සමාපජ්ජාමි - පෙ - සමාපනෙතා - පෙ - රාගො ච මෙ චිත්තො - පෙ - දෙසො ච මෙ චිත්තො - පෙ - මොහො ච මෙ චිත්තො චරෙතො මුත්තො පභීනො පටිච්ඡෙදට්ඨො උක්ඛට්ටිතො සමුක්ඛට්ටිතො, රාගා ච මෙ චිත්තං විනිවරණං දෙසා ච මෙ චිත්තං විනිවරණං මොහා ච මෙ චිත්තං විනිවරණානි භණ්ණතස්ස ආපත්ති පාච්ඤායස්ස.

45. ආරොවෙයානති අනුපසම්පන්නස්ස පඨමං කුමානං සමාපජ්ජිනි වත්තකාමො දුතියං කුමානං සමාපජ්ජිනි භණ්ණතස්ස පටිච්ඡානනතස්ස ආපත්ති පාච්ඤායස්ස න පටිච්ඡානනතස්ස ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

46. ආරොවෙයානති අනුපසම්පන්නස්ස පඨමං කුමානං සමාපජ්ජිනි වත්තකාමො තතියං කුමානං - පෙ - චතුසං කුමානං - පෙ - සුඤ්ඤතං විමොක්ඛං - පෙ - අනිමිත්තං විමොක්ඛං - පෙ - අපපණ්ණිතං විමොක්ඛං - පෙ - සුඤ්ඤතං සමාධිං - පෙ - අනිමිත්තං සමාධිං - පෙ - අපපණ්ණිතං සමාධිං - පෙ - සුඤ්ඤතං සමාපත්තියං - පෙ - අනිමිත්තං සමාපත්තියං - පෙ - අපපණ්ණිතං සමාපත්තියං - පෙ - තිස්සො විජජා - පෙ - වත්තාරො සතිපට්ඨානො - පෙ -

1. සමාපනෙතා හි පදං තඤ්ච මංචො ජට්ඨසඛරිහි පිටකෙ,

පාච්ඤායපාළි හික්කුච්චධෙයා

වන්හාරො සමුමාපධානො -පෙ- වන්හාරො ඉද්ධිපාදෙ -පෙ- පඤ්චිතද්වියානි
-පෙ- පඤ්චිබලානි -පෙ- සත්තබොජ්ඣකඛෙය -පෙ- අරියං අට්ඨධර්මිකං
මහං -පෙ- සොකාපකතිඵලං -පෙ- සකදගාමිඵලං -පෙ- අනාගාමිඵලං
-පෙ- අරහත්තං සමාපජ්ජිං -පෙ- රාගො ච මෙ වන්හො -පෙ- දෙසො ච
මෙ වන්හො -පෙ- මොහො ච මෙ වන්හො වන්හො මුක්ඛො පභීතො
පටිනිස්සට්ඨො උභෙබ්බිතො සමුභෙබ්බිතො, රාගා මෙ වින්හං විනීවරණං
-පෙ- දෙසා මෙ වින්හං විනීවරණං -පෙ- මොහා මෙ වින්හං විනීවරණානි
භණන්තස්ස පටිච්ඡානන්තස්ස ආපකති පාච්ඤායස්ස, න පටිච්ඡානන්තස්ස
ආපකති දුක්ඛටස්ස.

47. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස දුතියං ඤානං සමාපජ්ජිනානි
වන්හුකාමො -පෙ- මොහා මෙ වින්හං විනීවරණානි භණන්තස්ස
පටිච්ඡානන්තස්ස ආපකති පාච්ඤායස්ස, න පටිච්ඡානන්තස්ස ආපකති
දුක්ඛටස්ස.

48. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස දුතියං ඤානං සමාපජ්ජිනානි
වන්හුකාමො පඨමං ඤානං සමාපජ්ජිනානි භණන්තස්ස පටිච්ඡානන්තස්ස
ආපකති පාච්ඤායස්ස, න පටිච්ඡානන්තස්ස ආපකති දුක්ඛටස්ස -පෙ-.

(මූලං සධිත්තං)

49. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස මොහා මෙ වින්හං විනීවර-
ණානි වන්හුකාමො පඨමං ඤානං සමාපජ්ජිනානි භණන්තස්ස පටිච්ඡා-
නන්තස්ස ආපකති පාච්ඤායස්ස, න පටිච්ඡානන්තස්ස ආපකති දුක්ඛටස්ස
-පෙ-

50. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස මොහා මෙ වින්හං විනීවර-
ණානි වන්හුකාමො දෙසා මෙ වින්හං විනීවරණානි භණන්තස්ස පටිච්ඡා-
නන්තස්ස ආපකති පාච්ඤායස්ස, න පටිච්ඡානන්තස්ස ආපකති දුක්ඛටස්ස
-පෙ-.

51. ආරොවෙය්‍යානි අනුපසම්පන්නස්ස පඨමඤ්චි ඤානං දුතියඤ්චි
ඤානං තතියඤ්චි ඤානං චතුස්ඤ්චි ඤානං -පෙ- දෙසා ච මෙ වින්හං
විනීවරණානි වන්හුකාමො මොහා මෙ වින්හං විනීවරණානි භණන්තස්ස
පටිච්ඡානන්තස්ස ආපකති පාච්ඤායස්ස, න පටිච්ඡානන්තස්ස ආපකති
දුක්ඛටස්ස -පෙ-

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡාදකො

52. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස දුතියඤ්චි ක්කානං තතියඤ්චි ක්කානං චතුස්සඤ්චි ක්කානං -පෙ- මොහා ච මෙ විතං විනීවරණනාති චතතුකාමො පයමං ක්කානං සමාපජ්ජිතාති භණන්තස්ස පටිච්ඡානන්තස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. න පටිච්ඡානන්තස්ස ආපත්ති දුක්ඛටස්ස -පෙ-

53. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ විහාරෙ වසී සො භික්ඛු පයමං ක්කානං සමාපජ්ජි -පෙ- සමාපජ්ජති -පෙ- සමාපනො සො භික්ඛු පයමස්ස ක්කානස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා පයමං ක්කානං සච්ඡිකන්තාති භණන්තස්ස ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

54. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ විහාරෙ වසී සො භික්ඛු දුතියං ක්කානං -පෙ- තතියං ක්කානං -පෙ- චතුස්සං ක්කානං සමාපජ්ජි -පෙ- සමාපජ්ජති -පෙ- සමාපනො සො භික්ඛු චතුස්සං ක්කානස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා චතුස්සං ක්කානං සච්ඡිකන්තාති භණන්තස්ස ආපත්ති දුක්ඛටස්ස -පෙ-

55. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ විහාරෙ වසී සො භික්ඛු සුඤ්ඤතං විමොක්ඛං -පෙ- අනිමිත්තං විමොක්ඛං -පෙ- අපඤ්චිතං -විමොක්ඛං -පෙ- සුඤ්ඤතං සමාධිං -පෙ- අනිමිත්තං සමාධිං -පෙ- අපඤ්චිතං සමාධිං සමාපජ්ජි -පෙ- සමාපජ්ජති -පෙ- සමාපනො සො භික්ඛු අපඤ්චිතස්ස සමාධිස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා අපඤ්චිතො සමාධි සච්ඡිකන්තොති භණන්තස්ස ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

56. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ විහාරෙ වසී සො භික්ඛු සුඤ්ඤතං සමාපත්තිං -පෙ- අනිමිත්තං සමාපත්තිං -පෙ- අපඤ්චිතං -සමාපත්තිං සමාපජ්ජි -පෙ- සමාපජ්ජති -පෙ- සමාපනො, සො භික්ඛු¹ අපඤ්චිතාය සමාපත්තියා ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා අපඤ්චිතා සමාපත්ති සච්ඡිකන්තොති භණන්තස්ස ආපත්ති දුක්ඛටස්ස -පෙ-

57. ආරොවෙය්‍යාති අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ විහාරෙ වසී, සො භික්ඛු තිස්සො විජ්ජා -පෙ- චත්තාරො සතිපට්ඨානො -පෙ- චත්තාරො සමමසධානො -පෙ- චත්තාරො ඉද්ධිපාදො -පෙ- පඤ්චිතද්දියාති -පෙ- පඤ්චිතලාති -පෙ- සත්තබ්බාපකුච්චො -චො අරියං අට්ඨධර්මං මග්ගං -පෙ- සොතාපත්තිඵලං -පෙ- සකදගාමීඵලං -පෙ- අනාගාමී ඵලං -පෙ- අරහත්තං සමාපජ්ජි -පෙ- සමාපජ්ජති -පෙ- සමාපනො තස්ස භික්ඛුනො රාගො චතො -පෙ- දෙසො චතො -පෙ- මොහො චතො චතො මුත්තො පභීතො පටිත්තියට්ඨො උදෙඛට්ඨො සමුදෙඛට්ඨො තස්ස භික්ඛුනො රාගා විතං විනීවරණං දෙසා විතං විනීවරණං මොහා විතං විනීවරණනාති භණන්තස්ස ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

1. සො භික්ඛු ඉති මරමුජ්ජපට්ඨසධර්මී ඊටතෙ තද්දියතෙ.

පාවිච්චියපාළි භික්ඛුවිභවෙතා

58. ආරොවෙයායාති අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ විහාරෙ වසී, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ පඨමං කුමානං -පෙ- දුතීයං කුමානං -පෙ- තතීයං කුමානං -පෙ- චතුසුං කුමානං සමාපජ්ජී -පෙ- සමාපජ්ජතී -පෙ- සමාපනෙතා, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානං සච්ඡිකතනතී භණන්තස්ස ආපඤ්චි දුක්ඛංචස්ස.

59. ආරොවෙයායාති අනුපසම්පන්නස්ස යො තෙ විහාරං පරිභුඤ්ඤී¹ -පෙ- යො තෙ විවරං පරිභුඤ්ඤී -පෙ- යො තෙ පිණ්ඩපාතං පරිභුඤ්ඤී -පෙ- යො තෙ සෙනාසනං පරිභුඤ්ඤී -පෙ- යො තෙ ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකුමාරො පරිභුඤ්ඤී, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානං සමාපජ්ජී -පෙ- සමාපජ්ජතී -පෙ- සමාපනෙතා, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානං සච්ඡිකතනතී භණන්තස්ස ආපඤ්චි දුක්ඛංචස්ස.

60. ආරොවෙයායාති අනුපසම්පන්නස්ස යෙන තෙ විහාරො පරිභුඤ්ඤො -පෙ- යෙන තෙ විවරං පරිභුඤ්ඤො -පෙ- යෙන තෙ පිණ්ඩපාතො පරිභුඤ්ඤො -පෙ- යෙන තෙ සෙනාසනං පරිභුඤ්ඤො -පෙ- යෙන තෙ ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකුමාරො පරිභුඤ්ඤො, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානං සමාපජ්ජී -පෙ- සමාපජ්ජතී -පෙ- සමාපනෙතා, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානං සච්ඡිකතනතී භණන්තස්ස ආපඤ්චි දුක්ඛංචස්ස.

61. ආරොවෙයායාති අනුපසම්පන්නස්ස යං තං ආගමම විහාරං අද්ධි -පෙ- විවරං අද්ධි -පෙ- පිණ්ඩපාතං අද්ධි -පෙ- සෙනාසනං අද්ධි -පෙ- ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකුමාරො අද්ධි, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානං සමාපජ්ජී -පෙ- සමාපජ්ජතී -පෙ- සමාපනෙතා, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානස්ස ලාභී -පෙ- වසී තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුසුං කුමානං සච්ඡිකතනතී භණන්තස්ස ආපඤ්චි දුක්ඛංචස්ස.

62. අනාපඤ්චි: උපසම්පන්නස්ස භුතං ආරොවෙති, ආදිකමමි-කස්සාති.

භුතාරොචනාසිකාපදං අධ්ධමං.

1. යො තෙ විහාරං පරිභුඤ්ඤී, මරණපට්ඨසඤ්චිච්චිවනෙ න දිසනෙ.

6.1.9

දුට්ඨලොරොචනසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්තියං විහරති ජේතවනෙන අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්චා උපනාදෙඤ්ච සත්ථාපුඤ්ඤා ඡබ්බංගියෙති භික්ඛුහි සද්ධිං භණ්ඩනාකතො භොති. සො සංකේතනිකං සුක්ඛච්ඡිං ආපතති. ආපඡජ්ඣා සඛ්ඤං තස්සා ආපතනියා පරිවාසං යාචී. තස්ස සඛේඤා තස්සා ආපතනියා පරිවාසං අද්දසී.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවත්තියං අඤ්ඤතරස්ස පුගස්ස සඛ්ඤභතං භොති. සො පරිවසනො භතඤ්ඤො ආසනපරියනො නිසීදී. ඡබ්බංගියා භික්ඛු තෙ උපාසකෙ එතදවොචුං: “එසො ආචුසො ආයඤ්චා උපනාදෙඤ්ච සත්ථාපුඤ්ඤා කුලභාකං සම්භාවිතො කුලුපගො¹ යෙනෙව භතොන සද්ධාදෙයං භුඤ්ජති තෙනෙව භතොන උපක්ඛමිත්ථා අසුචිං මොවෙසී. සො සංකේතනිකං සුක්ඛච්ඡිං ආපතති. ආපඡජ්ඣා සඛ්ඤං තස්සා ආපතනියා පරිවාසං යාචී. තස්ස සඛේඤා තස්සා ආපතනියා පරිවාසං අද්දසී. සො පරිවසනො ආසනපරියනො නිසීතො”ති.

3. යෙ තෙ භික්ඛු අඡ්ච්ඡා -පෙ- තෙ උඡක්ඛායනී වීයනී විපාවෙතී “කථං හි නාම ඡබ්බංගියා භික්ඛු භික්ඛුස්ස දුට්ඨලං ආපතති. අනුපසම්පන්නස්ස ආරොචෙස්සනී”ති -පෙ- සච්චං කීර කුමෙභ භික්ඛවෙ භික්ඛුස්ස දුට්ඨලං ආපතති. අනුපසම්පන්නස්ස ආරොචෙථාති. සච්චං භගවා. විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම කුමෙභ මොසපුරියා භික්ඛුස්ස දුට්ඨලං ආපතති. අනුපසම්පන්නස්ස ආරොචෙස්සථ, තො මොසපුරියා අසසන්නානං වා පඤ්ඤා -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“සො පන භික්ඛු භික්ඛුස්ස දුට්ඨලං ආපතති. අනුපසම්පන්නස්ස ආරොචෙය්‍ය අඤ්ඤත්ථ භික්ඛුසම්මුතියා² පාචිත්තිය”නති.

4. යොපනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමසමී. අතො අධිපෙතො භික්ඛුති. භික්ඛුස්සාති අඤ්ඤස්ස භික්ඛුස්ස. දුට්ඨලං නාම ආපතති වතාරී ව පාරාජිකාති තෙරස ව සඛ්ඤාදියෙසා. අනුපසම්පනො නාම භික්ඛුඤ්ච භික්ඛුනිඤ්ච යපෙචා අවසෙසො අනුපසම්පනො නාම. ආරොචෙය්‍යාති ආරොචෙති³ ඉතීයා වා පුරියස්ස වා ගභට්ඨස්ස වා පබ්බජිතස්ස වා.

1. කුලුපගො - මජ්ඣං. 2. භික්ඛුසම්මුතියා - සා. 3. ආරොචෙය්‍ය - මජ්ඣං.

පාච්ඤානියාදි භික්ෂුවිභවෙතා

අඤ්ඤානු භික්ෂුසම්මුතියානි ධර්මො භික්ෂුසම්මුතිං. අපී භික්ෂු-
සම්මුති ආපකම්පරියනතා න කුලපරියනතා, අපී භික්ෂුසම්මුති
කුලපරියනතා න ආපකම්පරියනතා, අපී භික්ෂුසම්මුති ආපකම්පරියනතා
ච කුලපරියනතා ච, අපී භික්ෂු සම්මුති නොච ආපකම්පරියනතා න
කුලපරියනතා.

ආපකම්පරියනතා නාම ආපකම්පයො පරිඤ්ඤානියාදො භොනති
ඵත්තකාහි ආපකම්පි ආරොචෙතබ්බාති.¹ කුලපරියනතා නාම කුලානි
පරිඤ්ඤානියාදි භොනති ඵත්තකෙසු කුලෙසු ආරොචෙතබ්බාති. ආපකම්-
පරියනතා ච කුලපරියනතා ච නාම ආපකම්පයො ච පරිඤ්ඤානියාදො
භොනති කුලානි ච පරිඤ්ඤානියාදි භොනති ඵත්තකාහි ආපකම්පි ඵත්තකෙසු
කුලෙසු ආරොචෙතබ්බාති. නොච ආපකම්පරියනතා න කුලපරියනතා
නාම ආපකම්පයො ච අපරිඤ්ඤානියාදො භොනති කුලානි ච අපරිඤ්ඤානියාදි
භොනති ඵත්තකාහි ආපකම්පි ඵත්තකෙසු කුලෙසු ආරොචෙතබ්බාති.

ආපකම්පරියනතො යා ආපකම්පයො පරිඤ්ඤානියාදො භොනති තා
ආපකම්පයො ධර්මො අඤ්ඤානි ආපකම්පි ආරොචෙති ආපකම් පාච්ඤානියං.

කුලපරියනතො යානි කුලානි පරිඤ්ඤානියාදි භොනති තානි කුලානි
ධර්මො අඤ්ඤානු කුලෙසු ආරොචෙති ආපකම් පාච්ඤානියං.

ආපකම්පරියනතො ච කුලපරියනතො ච යා ආපකම්පයො පරිඤ්ඤානියාදො
භොනති තා ආපකම්පයො ධර්මො යානි කුලානි පරිඤ්ඤානියාදි භොනති
තානි කුලානි ධර්මො අඤ්ඤානි ආපකම්පි අඤ්ඤානු කුලෙසු ආරොචෙති
ආපකම් පාච්ඤානියං.

නොච ආපකම්පරියනතො න කුලපරියනතො අනාපකම්.

දුට්ඨලොස ආපකම්පයා දුට්ඨලොපකම්පඤ්ඤා අනුපසම්පන්නං
ආරොචෙති අඤ්ඤානු භික්ෂුසම්මුතියා ආපකම් පාච්ඤානියං. දුට්ඨලොස
ආපකම්පයා චෙමතිකො අනුපසම්පන්නං ආරොචෙති අඤ්ඤානු භික්ෂු-
සම්මුතියා ආපකම් පාච්ඤානියං. දුට්ඨලොස ආපකම්පයා අදුට්ඨලොපකම්-
පඤ්ඤා අනුපසම්පන්නං ආරොචෙති අඤ්ඤානු භික්ෂුසම්මුතියා ආපකම්
පාච්ඤානියං.

1. ආරොචෙතබ්බාති - මර්ග.

පාචිකතිය පාළු හි තබුවිගබො

අද්වෛතිය ආපනතිය ආරොවෙති ආපනති දුක්කටසස. අනුප-
සමපනතිය ද්වෛතිය වා අද්වෛතිය වා අච්ඡාදාරං ආරොවෙති ආපනති
දුක්කටසස.

අද්වෛතිය ආපනතිය ද්වෛතිය ආපනතිය සඤ්ඤා ආපනති දුක්කටසස.
අද්වෛතිය ආපනතිය වෙමතිකො ආපනති දුක්කටසස. අද්වෛතිය
ආපනතිය අද්වෛතිය ආපනතිය සඤ්ඤා ආපනති දුක්කටසස.

අනාපනති වරදුං ආරොවෙති නො ආපනතිය, ආපනතිය ආරොවෙති
නො වරදුං, හිතබ්බසමුත්තියා, උච්චතනකසස, ආදිකමමිකසසාති.

නවමං ද්වෛතිය ආරොවනසිකතාපදං

6. 1. 10

පදවිබණනසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා ආලවියං විහරති අග්ගාළවෙ
වෙතියෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආලවකා¹ හිතබ්බ නවකමමං
කරොනතා පදවිං² බණනතියි බණාපෙතතියි. මනුසසා උච්චායනතී වියනතී
විපාවෙනතී: “කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා පදවිං බණසනතියි
බණාපෙසනතියි පි, එකිනදියං සමණා සකාපුත්තියා ජීවං විභෙදෙසනතී”³ති.
අසෙසාසුං ඛො හිතබ්බ තෙසං මනුසසානං උච්චායනතානං වියනතානං
විපාවෙනතානං.

2. යෙ තෙ හිතබ්බ අපට්ඨා - පෙ - තෙ උච්චායනතී වියනතී
විපාවෙනතී: කථං හි නාම ආලවකා හිතබ්බ පදවිං බණසනතියි බණා-
පෙසනතියිති - පෙ - සචං කීර තුලොහ හිතබ්බෙ පදවිං බණථාපි
බණාපෙථාපිති⁴. සචං භගවා, විගරහි බුද්ධො භගවා - පෙ - කථං හි නාම
තුලෙහ මොසපුරියා පදවිං බණසනථාපි බණාපෙසනථාපි⁵. ජීවසඤ්ඤානො හි
මොසපුරියා මනුසසා පදවියා. තෙනං මොසපුරියා අපපසනතානං වා
පසාදය - පෙ - එවඤ්ඤා පන හිතබ්බෙ ඉමං සිකතාපදං උද්දියෙසානාප :

“යො පන හිතබ්බ පදවිං බණසා වා බණාපෙසා වා පාචිකතිය”⁶ති.

1. ආලවකා - සායා, 2. පදවිං, - මජ්ඣං,
3. විභෙදෙසනතී - මජ්ඣං 4. බණථාපි බණාපෙථාපිති - මජ්ඣං,
5. බණසනථාපි බණාපෙසනථාපි - මජ්ඣං.

6. 2. 1

භූතගාම සිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා ආලව්‍යං වීහරති අග්ගාලවෙ වෙතිසෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු නවකමුමං කරොන්තා රුකං ඡිද්දාතිපි ඡෙදපෙනතිපි. අඤ්ඤතරොපි ආලවකො භික්ඛු රුකං ඡිද්දති. තස්මිං රුකං අධිවසා දෙවතා නං භික්ඛු ඵතදවොව. 'මා හතෙන අත්තනො හවනං කතඤ්ඤාමො මය්හං හවනං ඡිද්දති. සො භික්ඛු අනාදියනො ඡිද්දියෙව සංඝා ව දෙවතාය දුරකස්ස ඛාත්තං ආකොටෙසිං අඵ ඛො තස්ස, දෙවතාය ඵතදහොසි. 'යනත්තාහං ඉමං භික්ඛුං ඉධෙව ජීවිතා වොරොපෙයා'නති. අඵ ඛො තස්සා දෙවතාය ඵතදහොසි. න ඛො මෙතං පතිරුපං යාහං ඉමං භික්ඛුං ඉධෙව ජීවිතා වොරොපෙයාං, යනත්තාහං හගවතො ඵතමසං ආරොවෙයා'නති. අඵ ඛො සා දෙවතා යෙන හගවා තෙනුපසබ්බාමි. උපසබ්බාමිතා හගවතො ඵතමසං ආරොවෙසි.

“සාධු සාධු දෙවතෙ සාධු ඛො තුං දෙවතෙ තං භික්ඛුං ජීවිතා න වොරොපෙසි. සවජ්ජ තුං දෙවතෙ තං භික්ඛුං ජීවිතා වොරොපෙයාසි ඛුඤ්ඤා තුං දෙවතෙ අපුඤ්ඤං පසුචෙයාසි. ගච්ඡ තුං දෙවතෙ අමුකස්මිං ඔකාසෙ රුකං වීචින්නො තස්මිං උපගච්ඡාති.”

2. මනුස්සා උජ්ඣායාති බියාති විපාවොති “කඵං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා රුකං ඡිද්දසන්ති පි ඡෙදපෙසන්ති පි ඵකිත්ථියං සමණා සකාපුත්තියා ජීවං විහෙයෙසන්ති”ති¹. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං බියන්තානං විපාවන්තානං යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා - පෙ - තෙ උජ්ඣායාති බියාති විපාවොති කඵං හි නාම ආලවකා භික්ඛු රුකං ඡිද්දසන්ති පි ඡෙදපෙසන්ති - පෙ -

අඵ ඛො හගවා - පෙ - සචං කිර තුමෙහ භික්ඛවෙ රුකං ඡිද්දාපි ඡෙදපෙචාපිති¹. සචං හගවා. වීගරභි බුද්ධා හගවා -පෙ- කඵං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා රුකං ඡිද්දසන්ති පි ඡෙදපෙසන්ති, ජීවසංඤ්ඤිතො හි මොසපුරියා මනුස්සා රුකං සමිං. නෙතං මොසපුරියා අපසසන්තානං වා පසාදය - පෙ - ඵච්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දියෙයාඵ :

“භූතගාම පාතවාතාය පාච්ඤාය”නති.

1. විහෙයෙතීති - ඡෙසං,

පාරික්ෂකයාට හිතවූ විභවය

3. **භූතභාවය නාම:** පඤ්ඤා බිජුරුනාමි - මූලබිජුරු, ඛණ්ඩබිජුරු, එළබිජුරු, අභ්‍යන්තර, බිජුරුබිජුරු¹ පඤ්ඤාම.

මූලබිජුරු නාම: හලිඳි සිඬගිවෙර, වච², වචක, අතිවිසං³ කවුකරො, හිණි උසිර, හඳුමුත්තක, යාති වා පනඤ්ඤාති පි අඤ්ඤා මූලෙ ජායනාති මූලෙ සඤ්ඤායනාති එතං මූලබිජුරු නාම.

ඛණ්ඩබිජුරු නාම: අභ්‍යන්තර, නිග්‍රොධො, පිලකොධො, උදුමඛරො, කච්ඡකො, කපිකුන්තො, යාති වා පනඤ්ඤාති පි අඤ්ඤා ඛණ්ඩ ජායනාති ඛණ්ඩ සඤ්ඤායනාති එතං ඛණ්ඩබිජුරු නාම.

එළබිජුරු නාම: උච්ඡු වෙළු නලො, යාති වා පනඤ්ඤාති පි අඤ්ඤා පඤ්ඤා ජායනාති පඤ්ඤා සඤ්ඤායනාති එතං එළබිජුරු නාම.

අභ්‍යන්තර නාම: අජ්ජකං⁴ එඤ්ජකං⁵ හිරිවෙර, යාති වා පනඤ්ඤාති පි අඤ්ඤා අභ්‍යන්තර ජායනාති අභ්‍යන්තර සඤ්ඤායනාති එතං අභ්‍යන්තර නාම.

බිජුරුබිජුරු නාම: පුබ්බභූභූ, අපරභූභූ, යාති වා පනඤ්ඤාති පි අඤ්ඤා බිජුරුබිජුරු ජායනාති බිජුරුබිජුරු සඤ්ඤායනාති එතං බිජුරුබිජුරු නාම.

බිජුරුබිජුරු සඤ්ඤා ජිජුරු වා ජෙදපෙති වා හිජුරු වා හෙදපෙති වා පච්චි වා පච්චාපෙති වා ආපත්ති පාරික්ෂකයකු. බිජුරු වෙළුමනිකො ජිජුරු වා ජෙදපෙති වා හිජුරු වා හෙදපෙති වා පච්චි වා පච්චාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛකටභ්‍ය. බිජුරු අබිජුරුසඤ්ඤා ජිජුරු වා ජෙදපෙති වා හිජුරු වා හෙදපෙති වා පච්චි වා පච්චාපෙති වා අනාපත්ති.

අබිජුරු බිජුරුසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛකටභ්‍ය. අබිජුරු වෙළුමනිකො ආපත්තිදුක්ඛකටභ්‍ය. අබිජුරු අබිජුරුසඤ්ඤා අනාපත්ති.

අනාපත්ති: ඉමං ජාන ඉමං දෙහි ඉමං ආහර ඉමිනා අජො ඉමං කප්පියං කරොහිති භණ්ති, අස ඤ්ඤා වච අසතියා අජානන්තං උමමන්තං ආදිකම්මිකභ්‍යාති.

භූතභාවයෙහි පද පටුම

-
- 1. බිජුරු බිජුරුබිජුරු - කපුරු,
 - 2. වච - මජ්ඣමනිකාසුලොකය,
 - 3. අතිවිසං - මජ්ඣමනිකාසුලොකය,
 - 4. අජ්ජකං - මජ්ඣමනිකාසුලොකය,
 - 5. එඤ්ජකං - සි 1

6. 2. 2

අඤ්ඤවාදකසිකනාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසමබ්බියං විහරති සොසිතාරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයඤ්ඤා ජනෙතො අනාචාරං ආචරිතො සඛ්ඤ්ඤා ආපඤ්ඤා අනුසුඤ්ඤායමානො අඤ්ඤානඤ්ඤාං පටිච්චති කො ආපනො කිං ආපනො කියමිං ආපනො කථං ආපනො කං භණ්ඨං කිං භණ්ඨාති. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා - පෙ - තෙ උජ්ඣායගාමී වියගාමී විපාවෙගාති කථං හි නාම ආයඤ්ඤා ජනෙතො සඛ්ඤ්ඤා ආපඤ්ඤා අනුසුඤ්ඤායමානො අඤ්ඤානඤ්ඤාං පටිච්චස්සති කො ආපනො කිං ආපනො කියමිං ආපනො කථං ආපනො කං භණ්ඨං කිං භණ්ඨාති - පෙ - සච්චං කීර තං ජනා සඛ්ඤ්ඤා ආපඤ්ඤා අනුසුඤ්ඤායමානො අඤ්ඤානඤ්ඤාං පටිච්චසී, කො ආපනො කිං ආපනො කියමිං ආපනො කථං ආපනො කං භණ්ඨං කිං භණ්ඨාති. සච්චං භගවා, විගරහි බුද්ධො භගවා - පෙ - කථං හි නාම තං මොසපුරිස සඛ්ඤ්ඤා ආපඤ්ඤා අනුසුඤ්ඤායමානො අඤ්ඤානඤ්ඤාං පටිච්චස්සසී කො ආපනො කිං ආපනො කියමිං ආපනො කථං ආපනො කං භණ්ඨං කිං භණ්ඨාති. තෙනං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය - පෙ - විගරහිතො ධම්මිං කථං කතො භික්ඛු ආමනෙතසී. තෙන හි භික්ඛවෙ සඛෙතො ජනාස්ස භික්ඛුනො අඤ්ඤවාදකං රොපෙතු. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ රොපෙතඛං ඛාතෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඛෙතො ඤාපෙතඛෙඛං.

2. සුඤ්ඤා මෙ භනෙත සඛෙතො අයං ජනො භික්ඛු සඛ්ඤ්ඤා ආපඤ්ඤා අනුසුඤ්ඤායමානො අඤ්ඤානඤ්ඤාං පටිච්චති යදි සඛ්ඤ්ඤා පනතකල්ලං සඛෙතො ජනාස්ස භික්ඛුනො අඤ්ඤවාදකං රොපෙය්‍ය එසා ඤ්ඤාති,

3. සුඤ්ඤා මෙ භනෙත සඛෙතො අයං ජනො භික්ඛු සඛ්ඤ්ඤා ආපඤ්ඤා අනුසුඤ්ඤායමානො අඤ්ඤානඤ්ඤාං පටිච්චති සඛෙතො ජනාස්ස භික්ඛුනො අඤ්ඤවාදකං රොපෙති, යස්සායඤ්ඤාතො ඛමති ජනාස්ස භික්ඛුනො අඤ්ඤවාදකස්ස රොපතො සො තුඤ්ඤාස්ස යස්ස නකඛමති යො භාසෙය්‍ය. රොපිතං සඛෙතන ජනාස්ස භික්ඛුනො අඤ්ඤවාදකං, ඛමති සඛ්ඤ්ඤාස්ස තඤ්ඤා තුඤ්ඤා, එවමෙතං ධාරයාමීති.

පාච්ඤානියපාළි භික්ෂුවිභවෙහා

4. අඵ ඛො භගවා ආයස්මන්තං ඡන්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා දුභරතාය¹ - පෙ - ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“අඤ්ඤවාදකෙ පාච්ඤානිය”න්ති.

ඵවඤ්ඤාදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං හොති.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා ඡන්තො සඛ්ඤමච්ඤෙඤ ආපත්තියා අනුයුඤ්ඤියමානො අඤ්ඤන්තඤ්ඤං පටිච්චන්තො ආපත්තියං ආපඡ්ඤාමීති තුණ්හීභුතො සඛ්ඤං විභෙසෙති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා - පෙ - තෙ උඡ්ඤායන්ති ධියන්ති විපාවෙන්ති කථං හි නාම ආයස්මා ඡන්තො සඛ්ඤමච්ඤෙඤ ආපත්තියා අනුයුඤ්ඤියමානො තුණ්හී භුතො සඛ්ඤං විභෙසෙසසීති. - පෙ - සච්චං කිරන්ති ඡන්ත සඛ්ඤමච්ඤෙඤ ආපත්තියා අනුයුඤ්ඤියමානො තුණ්හීභුතො සඛ්ඤං විභෙසෙසීති. සච්චං භගවා, විගරහි බුද්ධො භගවා - පෙ - කථං හි නාම නං මොසපුරිස සඛ්ඤමච්ඤෙඤ ආපත්තියා අනුයුඤ්ඤියමානො තුණ්හීභුතො සඛ්ඤං විභෙසෙසසීති. තෙතං මොසපුරිස අපපසන්තානං වා පසාදය - පෙ - විගරහිත්වා ධමමීං කථං කන්තා භික්ඛු ආමන්තසී. තෙන හි භික්ඛවෙ සඛෙහා ඡන්තස්ස භික්ඛුනො විභෙසකං රොපෙතු. ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ රොපෙතඛං. ඛ්‍යතෙනා භික්ඛුනා පටිච්චෙන සඛෙහා ඤාපෙතඛං.

6. සුණාතු මෙ භන්තෙ සඛෙහා අයං ඡන්තො භික්ඛු සඛ්ඤමච්ඤෙඤ ආපත්තියා අනුයුඤ්ඤියමානො තුණ්හීභුතො සඛ්ඤං විභෙසෙති, යදි සඛ්ඤස්ස පත්තකලලං සඛෙහා ඡන්තස්ස භික්ඛුනො විභෙසකං රොපෙය්‍යා ඵසා ඤ්ඤාති.

7. සුණාතු මෙ භන්තෙ සඛෙහා අයං ඡන්තො භික්ඛු සඛ්ඤමච්ඤෙඤ ආපත්තියා අනුයුඤ්ඤියමානො තුණ්හීභුතො සඛ්ඤං විභෙසෙති, සඛෙහා ඡන්තස්ස භික්ඛුනො විභෙසකං රොපෙති, යස්සායස්මතො ධමති ඡන්තස්ස භික්ඛුනො විභෙසකස්ස රොපනා සො තුණ්හාස්ස යස්ස නකඛමති සො භාසෙය්‍යා. රොපිතං සඛෙහන ඡන්තස්ස භික්ඛුනො විභෙසකං, ධමති සඛ්ඤස්ස තස්මා තුණ්හී ඵවමෙතං ධාරයාමීති.

8. අඵ ඛො භගවා ආයස්මන්තං ඡන්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා දුභරතාය ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“අඤ්ඤවාදකෙ විභෙසකෙ පාච්ඤානිය”න්ති.

1. දුඛරතාය - මඡසං.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

9. අඤ්ඤවාදකො නාම: සඛ්ඛමජ්ජෙඤ්ඤ චන්ද්‍රසමී. වා ආපත්තියා වා අනුසුඤ්ඤියමානො තං න කථෙතුකාමො තං උග්ගාටෙතුකාමො¹ අඤ්ඤනඤ්ඤං පටිචරති, කො ආපනෙයා කීං ආපනෙයා කියමීං ආපනෙයා කථං ආපනෙයා කං භණ්ඨ කීං භණ්ඨාති, එසො අඤ්ඤවාදකො නාම.

විභෙසකො නාම: සඛ්ඛමජ්ජෙඤ්ඤ චන්ද්‍රසමී. වා ආපත්තියා වා අනුසුඤ්ඤියමානො තං න කථෙතුකාමො තං උග්ගාටෙතුකාමො¹ තුණ්ඤීභුතො සඛ්ඛං විභෙසෙති එසො විභෙසකො නාම.

ආරොපිතෙ අඤ්ඤවාදකෙ සඛ්ඛමජ්ජෙඤ්ඤ චන්ද්‍රසමී. වා ආපත්තියා වා අනුසුඤ්ඤියමානො තං න කථෙතුකාමො තං උග්ගාටෙතුකාමො අඤ්ඤනඤ්ඤං පටිචරති කො ආපනෙයා කීං ආපනෙයා කියමීං ආපනෙයා කථං ආපනෙයා කං භණ්ඨ කීං භණ්ඨාති ආපත්ති දුක්ඛංසස.

ආරොපිතෙ විභෙසකෙ සඛ්ඛමජ්ජෙඤ්ඤ චන්ද්‍රසමී. වා ආපත්තියා වා අනුසුඤ්ඤියමානො තං න කථෙතුකාමො තං උග්ගාටෙතුකාමො තුණ්ඤීභුතො සඛ්ඛං විභෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛංසස.

රොපිතෙ අඤ්ඤවාදකෙ සඛ්ඛමජ්ජෙඤ්ඤ චන්ද්‍රසමී. වා ආපත්තියා වා අනුසුඤ්ඤියමානො තං න කථෙතුකාමො තං උග්ගාටෙතුකාමො අඤ්ඤනඤ්ඤං පටිචරති, කො ආපනෙයා කීං ආපනෙයා කියමීං ආපනෙයා කථං ආපනෙයා කං භණ්ඨ කීං භණ්ඨාති ආපත්ති පාචිත්තියංසස.

රොපිතෙ විභෙසකෙ සඛ්ඛමජ්ජෙඤ්ඤ චන්ද්‍රසමී. වා ආපත්තියා වා අනුසුඤ්ඤියමානො තං න කථෙතුකාමො තං උග්ගාටෙතුකාමො තුණ්ඤීභුතො සඛ්ඛං විභෙසෙති ආපත්ති පාචිත්තියංසස.

ධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤී අඤ්ඤවාදකෙ විභෙසකෙ ආපත්ති පාචිත්තියංසස. ධම්මකමෙම වෙමතිකො අඤ්ඤවාදකෙ විභෙසකෙ ආපත්ති පාචිත්තියංසස. ධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤී අඤ්ඤවාදකෙ විභෙසකෙ ආපත්ති පාචිත්තියංසස.

1. හ උග්ගාටෙතුකාමො = මුද්දා,

පාච්ඤානියාපාළි භික්ෂුවිභවෙනා

අධිච්ඡේදනාදි ධර්මකල්පනාදී ආපනති දුක්ඛකම්පනං. අධිච්ඡේදනාදි ධර්මකල්පනාදි ආපනති දුක්ඛකම්පනං. අධිච්ඡේදනාදි ධර්මකල්පනාදී ආපනති දුක්ඛකම්පනං.

අනාපනති: අජානනො පුච්ඡති, ගිලානො වා න කථෙති, සඛ්ඤානං හඤ්ඤානං වා කලහො වා වීභවහො වා විවාදො වා හවිසස්සීති න කථෙති, සඛ්ඤානොදො වා සඛ්ඤානොදො වා හවිසස්සීති න කථෙති, අධිච්ඡේදනා වා වග්ගොදානා වා න කල්පනාදී ආපනති දුක්ඛකම්පනං වා කල්පනාදී ආපනති දුක්ඛකම්පනං.

අනුඤ්ඤාදි ආපනති දුක්ඛකම්පනං.

6. 2. 3

උපකාමනාදි ආපනති

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා රාජගහෙ විහරති වෙච්චනෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයාසී දඛො මලලපුනෙතො සඛ්ඤානං සෙතාසනාදී පඤ්ඤාපෙති හඤ්ඤානං ව උද්දියති. තෙන ඛො පන සමයෙන මෙකන්ධාභුමපකා භික්ෂු නවකා වෙච්ච හොනාති අපඤ්ඤානං යාති සඛ්ඤානං ලාමකානි සෙතාසනානි තානි තෙසං පාපුණානි. ලාමකානි ව හඤ්ඤානං. තෙ ආයාසනං දඛං මලලපුනං භික්ෂු උපකාමනාදී, ජන්දය දඛං; මලලපුනං සෙතාසනං පඤ්ඤාපෙති ජන්දය ව හඤ්ඤානං උද්දියති. යෙ තෙ භික්ෂු අපඤ්ඤානං -පෙ- තෙ උපකාමනාදී වියානි විපාලොනාති කථං හි නාම මෙකන්ධාභුමපකා භික්ෂු ආයාසනං දඛං මලලපුනං භික්ෂු උපකාමනාදී -පෙ- සච්චං කීර තුලෙහ භික්ෂවෙ දඛං මලලපුනං භික්ෂු උපකාමනාදී. සච්චං හගවා, විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරිසා දඛං මලලපුනං භික්ෂු උපකාමනාදී. නෙතං මොසපුරිසා අපඤ්ඤානං වා පසාදො -පෙ- එවඤ්ඤානං පන භික්ෂවෙ ඉමං සිකාමාපදං උද්දියෙය්‍ය.ථ :

“උපකාමනාදි පාච්ඤානියා”නති.

එව ඤාදි හගවතා භික්ෂුනා සිකාමාපදං පඤ්ඤානං හොති.

1. සඛ්ඤානං - මඤ්ඤානං,
2. පඤ්ඤාපෙති - මඤ්ඤානං,
3. මෙකන්ධාභුමපකා - මඤ්ඤානං,

පාච්ඤ්ඤා පාලි භික්ෂුවීභවෙතා

2. තෙන ඛො පන සමයෙන මෙත්තියභූමිජකා භික්ඛු හගචතා උජ්ඣාපනකං පටිකඛ්ඛතාති. එතොචතා භික්ඛු සොඤ්ඤාතීති භික්ඛුනං සාමනතා ආයසමනනං දඛං මලලුපුතං වියනති 'ජන්දය දඛංවා මලලුපුතො සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙති, ජන්දය ච හතොති උද්දිසති' ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්චා -පෙ- තෙ උජ්ඣාපනති වියනති චිපාවෙනති: කථං හි නාම මෙත්තියභූමිජකා භික්ඛු ආයසමනනං දඛං මලලුපුතං වීඨිඤ්ඤාතීති -පෙ- සචචං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ දඛං මලලුපුතං වියථාති. සචචං හගවා. චිගරහි මුදො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා දඛං මලලුපුතං වීඨිඤ්ඤාතීති. තෙන මොසපුරිසා අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“උජ්ඣාපනකෙ වියනකෙ පාච්ඤ්ඤා” නති.

3. උජ්ඣාපනකං නාම: උපසමුච්ඡනං සඛෙකන සමමනං සෙනාසන පඤ්ඤාපකං වා හතතුද්දසකං වා යාගුභාජකං වා ඵලභාජකං වා ඛජ්ජභාජකං වා අපමනකච්ඤ්ඤාජකං වා අච්ඡාඤ්ඤා කතතුකාමො අයසං කතතුකාමො මඤ්ඤාකතතුකාමො උපසමුච්ඡනං උජ්ඣාපෙති වා වියති වා ආපත්ති පාච්ඤ්ඤාසංඝ.

ධම්මකමෙම ධම්මකමෙසඤ්ඤා උජ්ඣාපනකෙ වියනකෙ ආපත්ති පාච්ඤ්ඤාසංඝ. ධම්මකමෙම වෙමතිකො උජ්ඣාපනකෙ වියනකෙ ආපත්ති පාච්ඤ්ඤාසංඝ. ධම්මකමෙම අධම්මකමෙසඤ්ඤා උජ්ඣාපනකෙ වියනකෙ ආපත්ති පාච්ඤ්ඤාසංඝ.

අනුපසමුච්ඡනං උජ්ඣාපෙති වා වියති වා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසං. උපසමුච්ඡනං සඛෙකන අසමෙතං සෙනාසනපඤ්ඤාපකං වා හතතුද්දසකං වා යාගුභාජකං වා ඵලභාජකං වා ඛජ්ජභාජකං වා අපමනකච්ඤ්ඤාජකං වා අච්ඡාඤ්ඤා කතතුකාමො අයසං කතතුකාමො මඤ්ඤාකතතුකාමො උපසමුච්ඡනං වා අනුපසමුච්ඡනං වා උජ්ඣාපෙති වා වියති වා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසං.

පාචිතියපාළි හිතවුවහබොධා

අනුපසම්පන්නා සමෙකත සමමතං වා අසමමතං වා සෙනාසන පඤ්ඤාකං වා හතතදෙද්දසකං වා ය.ගුභාජකං වා ඵලභාජකං වා ඛජ්ජ භාජකං වා අපාමනකච්ඡසජජකං වා අවණණං කතතතාමො අයසං කතතතාමො මධකතතතාමො උපසමේන්තා වා අනුපසමේන්තා වා උජ්ඣාපෙති වා වියති වා ආපත්ති දුක්ඛංසා.

අධමමකමෙ මධමකමෙසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛංසා. අධමමකමෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛංසා. අධමමකමෙ අධමමකමෙසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛංසා.

අනාපත්ති: පකතියා ජන්ද දෙසා මොහා භයා කරොන්තං උජ්ඣාපෙති වා වියති වා උමෙත්තකස්ස ආදිකමච්ඡිකස්සාති.

උජ්ඣාපනසිකඛාපදං තතියං.

6. 2. 4

පටමසෙනාසනසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං චිහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛෙ පන සමයෙන හිතඤ්ඤා භෙමනරිකෙ කාලෙ අජෙඤ්ඤාකාසෙ සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙතො කායං ඛතාපෙනතා කාලෙ ආරොචිතෙ තං පකාමන්තා නෙව උඤ්චිංසු, න උඤ්චරාපෙසු. අනාසුච්ඡා පකාමිංසු, සෙනාසනං ඛවච්ඡං භොති. යෙ තෙ හිතඤ්ඤා අපච්ච්ඡා-පෙ-තෙ උජ්ඣාපෙති වියතති චිපාවෙති, කරං හි නාම හිතඤ්ඤා අජෙඤ්ඤාකාසෙ සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙතො තං පකාමන්තා නෙව උඤ්චිංසු හිත උඤ්චරාපෙසු හිත අනාසුච්ඡා පකාමිංසු හිත සෙනාසනං ඛවච්ඡන්ති. අථ ඛො තෙ හිතඤ්ඤා භගවතො ඵලමස්ස ආරොචෙසු-පෙ-සවිං කිර හිසඛෙව හිතඤ්ඤා අජෙඤ්ඤාකාසෙ-පෙ-ඵවඤ්ඤා පන හිතඛෙව ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්නාථ:

“යො පන හිතඤ්ඤා සබ්බිකං මඤ්චං වා ජිටං වා හිසිං වා කොච්ඡං වා අජෙඤ්ඤාකාසෙ සභාරිච්චා වා සභාරාපෙච්චා වා තං පකාමන්තො තෙව උඤ්චරාපෙසු න උඤ්චරාපෙසු අනාසුච්ඡා වා භවෙස්ස පාචිතිය” නති.

ඵවඤ්ඤා භගවතා හිතඤ්ඤා සිකඛාපදං පඤ්ඤාසං භොති.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙනා

2. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අපේක්ෂාකාමෙස වසිත්වා කාලොක්ඛෙව සෙනාසනං අතිහරණී. අද්දසා ඛො හගවා තෙ භික්ඛු කාලොක්ඛෙව සෙනාසනං අතිහරතෙත. දිස්වා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති. අනුජානාමී භික්ඛවෙ අට්ඨමාසෙ අවසයිකසංඛෙත්තෙ මණ්ඩපෙ වා රුකබමුලෙ වා යත් කාකා වා කුලලා වා න උභගදාතී තත් සෙනාසනං නිකම්පිතුං.

3. යො පනාති: යො යාදිසො.....භික්ඛුති.....අයං ඉමස්මිං අතෙ අධිපෙතො භියඛුති.

සඛිංකං නාම: සඛිංකං දික්ඛං හොති පරිචචතං.

මඤ්ඤවා නාම: වත්තාරො මඤ්ඤා මසාරකො, බුද්ධිකාබද්ධො, කුළීර-පාදකො, ආභවචපාදකො.

පීඨං නාම: වත්තාරී පීඨානී මසාරකං බුද්ධිකාබද්ධං කුළීරපාදකං ආභවචපාදකං.

භිසි නාම: පඤ්ඤාභිසියො උණ්ණොභිසි වොලභිසි වාකභිසි තිණභිසි පණ්ණභිසි.

කොච්ඡං නාම: වාකමයං වා උසීරමයං වා මුඤ්ඤමයං වා බබ්බ-ජමයං වා අනෙතො සංවෙදේත්වා බද්ධං හොති.

සන්තරීත්වාති: සයං සන්තරීත්වා, සන්තරාපෙත්වාති: අඤ්ඤං සන්තරා-පෙත්වා අනුපසම්පන්නං සන්තරාපෙති තස්ස පළිබොධො; උපසම්පන්නං සන්තරාපෙති සන්තරස්ස පළිබොධො.

තං පක්ඛමනෙතා නෙව උද්ධරෙය්‍යාති: න සයං උද්ධරෙය්‍යා න උද්ධරාපෙය්‍යාති: න අඤ්ඤං උද්ධරාපෙය්‍යා. අනාපුච්ඡං වා ගචේජ්ජය්‍යාති: භික්ඛුං වා සාමණේරං වා ආරාමීකං වා අනාපුච්ඡං මජ්ඣමස්ස පුරිසස්ස ලෙඩ්ධුපාතං අතිකකමනෙත්තස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

සඛිංකෙ සඛිංකසඤ්ඤාදී අපේක්ෂාකාමෙස සන්තරීත්වා වා සන්තරා පෙත්වා වා තං පක්ඛමනෙතා නෙව උද්ධරෙය්‍යා න උද්ධරාපෙය්‍යා. අනාපුච්ඡං වා ගචේජ්ජය්‍යා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. සඛිංකෙ චෙමතිකො -පෙ- සඛිංකෙ පුග්ගලීකසඤ්ඤාදී අපේක්ෂාකාමෙස සන්තරීත්වා වා සන්තරාපෙත්වා වා තං පක්ඛ-මනෙතා නෙව උද්ධරෙය්‍යා න උද්ධරාපෙය්‍යා. අනාපුච්ඡං වා ගචේජ්ජය්‍යා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

1. උණ්ණභිසි - සිඳු!, මජ්ඣං 2. පඤ්ඤමයං - මජ්ඣං. 3. සන්තරාපෙත්වා - මජ්ඣං.

පාචිතතිය පාළු හිතකුච්භවෙතා

විලිමිකං¹ වා උත්තරසුරණං වා භුමමසුරණං² වා කට්ඨිකං වා වලමඛණං වා පාදපු ඤජනිං වා ඵලකපීඨං වා අජෙක්ඛාකාසෙ සඤ්චිකා වා සඤ්චරාපෙකා වා නං පකකමනො නෙව උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගචෙජ්ජය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවස්ස.

පුග්ගලිකෙ සඛිතිසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛවස්ස. පුග්ගලිකෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛවස්ස. පුග්ගලිකෙ පුග්ගලිකසඤ්ඤී අඤ්ඤස්ස පුග්ගලිකෙ ආපත්ති දුක්ඛවස්ස. අත්තනො පුග්ගලිකෙ අනාපත්ති.

අනාපත්ති: උද්ධරිකා ගච්ඡති, උද්ධරාපෙකා ගච්ඡති, ආපුච්ඡිකා³ ගච්ඡති, ඔතාපෙතො ගච්ඡති, කෙනචි පලිබුද්ධං හොති, ආපදසු උමමනකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

පට්ඨමසෙනාසනසිකඛාපදං වතුඝං.

6. 2. 5

දුතියසෙනාසනසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්චියං විහරති ජෙතවනෙ. අනාථ-පිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සත්තරසවභිඤ්ඤා හිතකුච්ඡසායකා හොනති. තෙ වසන්තාපි ඵකතො වසන්ති, පකකමනොපි ඵකතො පකකමනාති. තෙ අඤ්ඤතරඤ්ඤී සඛිතිකෙ විහාරෙ සෙය්‍යං සඤ්චිකා නං පකකමනො නෙව උද්ධරිංසු. න උද්ධරාපෙසුං. අනාපුච්ඡා පකකමිංසු. සෙනාසනං උපච්ඡිකාහි බාධිතං හොති.

2. යෙ තෙ හිතකු අපච්ච්ඡා.....තෙ උජ්ඣායනාචි ඛියනාචි විපාවෙනාචි කථං භී නාම සත්තරසවභිඤ්ඤා හිතකුච්ඡසඛිතිකෙ විහාරෙ සෙය්‍යං සඤ්චිකා නං පකකමනො නෙව උද්ධරිස්සනාචි න උද්ධරාපෙස්සනාචි අනාපුච්ඡා පකකමිස්සනාචි සෙනාසනං උපච්ඡිකාහි බාධිතනාචි..... සච්චං කීර හිතකුච්ඡෙව සත්තරසවභිඤ්ඤා හිතකුච්ඡසඛිතිකෙ විහාරෙ සෙය්‍යං සඤ්චිකා නං පකකමනො නෙව උද්ධරිංසු, න උද්ධරාපෙසුං, අනාපුච්ඡා පකකමිංසු, සෙනාසනං උපච්ඡිකාහි බාධිතනාචි. සච්චං භගවා විගරහි බුද්ධො භගවා.....කථං භී නාම තෙ හිතකුච්ඡෙ මොසපුරියා සඛිතිකෙ විහාරෙ සෙය්‍යං සඤ්චිකා නං පකකමනො නෙව උද්ධරිස්සනාචි න උද්ධරාපෙස්සනාචි අනාපුච්ඡා පකකමිස්සනාචි සෙනාසනං උපච්ඡිකාහි බාධිතං. තෙනං හිතකුච්ඡෙ අපසසනානං වා පසද්දය.....ඵච්ඡඤ්ඤා පන හිතකුච්ඡෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන හිතකුච්ඡ සඛිතිකෙ විහාරෙ සෙය්‍යං සඤ්චිකා වා සඤ්චරා පෙකා වා නං පකකමනො නෙව උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගචෙජ්ජය්‍ය පාචිතතිය”නති.

1. විලිමිකං - සිපු i, මජ්ඣ.
2. භුමමසුරණං - මජ්ඣ.
3. ආ පුච්ඡා - මජ්ඣ, ස්‍යා.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙතා

3. යො පනාති: යො යාදිසො.....භික්ෂුති.....අයං ඉමසමීං අජෙඤ්ඤිපෙතො භික්ෂුති.

සඬහිකො නාම: විභාරො සඬහස්ස දිනො හොති පරිච්චනො.

සෙය්‍යං නාම: භිසි විලිචිකා උත්තරස්සරණං භුමෙස්සරණං තඨවිකා චිමච්චණො ක්‍රිසිදනං පච්චස්සරණං තිණසස්සාරො පණ්ණසස්සාරො.

සන්ථරිත්තාති: සයං සස්සරිත්තා. සන්ථරාපෙත්තාති: අඤ්ඤං සස්සරාපෙත්තා.

තං පක්කමනොනා නෙච උද්ධරෙය්‍යාති: න සයං උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍යාති: න අඤ්ඤං උද්ධරාපෙය්‍ය.

අනාපුච්ඡං වා ගචෙත්ඤ්ඤාති: භික්ෂුං වා සාමණෙරං වා ආරාමිකං වා අනාපුච්ඡා පරිකම්බනස්ස ආරාමස්ස පරිකෙඛපං අතික්කමනාස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. අපරිකම්බනස්ස ආරාමස්ස උපචාරං අතික්කමනාස්ස ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

සඬහිකෙ සඬහිකසඤ්ඤී සෙය්‍යං සස්සරිත්තා වා සස්සරාපෙත්තා වා තං පක්කමනොනා නෙච උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගචෙත්ඤ්ඤා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. සඬහිකෙ චෙමතිකො සෙය්‍යං සස්සරිත්තා වා සස්සරාපෙත්තා වා තං පක්කමනොනා නෙච උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගචෙත්ඤ්ඤා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. සඬහිකෙ පුග්ගලිකසඤ්ඤී සෙය්‍යං සස්සරිත්තා වා සස්සරාපෙත්තා වා තං පක්කමනොනා නෙච උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගචෙත්ඤ්ඤා ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

විභාරස්ස උපචාරෙ වා උපට්ඨානසාලායං වා මණ්ඩපෙ වා රුක්ඛමුලෙ වා සෙය්‍යං සස්සරිත්තා වා සස්සරාපෙත්තා වා තං පක්කමනොනා නෙච උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගචෙත්ඤ්ඤා ආපත්ති දුක්කටස්ස. මඤ්ඤං වා පීඨං වා විභාරෙ වා විභාරස්ස උපචාරෙ වා උපට්ඨාන සාලායං වා මණ්ඩපෙ වා රුක්ඛමුලෙ වා සස්සරිත්තා වා සස්සරාපෙත්තා වා තං පක්කමනොනා නෙච උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡං වා ගචෙත්ඤ්ඤා ආපත්ති දුක්කටස්ස.

පාවිත්‍යපාළි හිතවුට්භවෙතා

පුග්ගලිකෙ සඛනිකසඤ්ඤී ආපනති දුක්ඛට්ඨසී. පුග්ගලිකෙ වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛට්ඨසී. පුග්ගලිකෙ පුග්ගලිකසඤ්ඤී අඤ්ඤාසී පුග්ගලිකෙ ආපනති දුක්ඛට්ඨසී. අන්තො පුග්ගලිකෙ අනාපනති.

අනාපනති: උදාරිතො ගච්ඡති, උදාරාපෙතො ගච්ඡති, ආප්‍රීචීතො ගච්ඡති, කෙනචි පළිබ්බදො භොති. සාපෙතො ගතො තත්ථිතො ආපුච්ඡති. කෙනචි පළිබ්බදො භොති, ආපදසු, උච්චිතකසී අදිකම්මකසීති.

දුතියසෙනාසනසිකඛාපදං පඤ්චමං.

6. 2. 6

අනුපඛච්ඡසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤියං චිහරති ඡෙතවතො අනාඨිඤ්ඤිකසී ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකියා හිතඛු වරසෙයායො පළිබ්බදන්ති.¹ ථෙරො² හිතඛු වුට්ඨාපෙතන්ති. අථ ඛො ඡබ්බකියානං හිතඛුනං එතදභොසී, කෙන නු ඛො මයං උපායෙන ඉධෙව වසෙයාමාති.³ අථ ඛො ඡබ්බකියා හිතඛු ථෙරෙ හිතඛු අනුපඛච්ඡ සෙයාං කපෙපනති, යසී සඛොධො හවිසීති සො පකාමීසීති.

2. යෙ තෙ හිතඛු අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උඤ්ඤායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති කථං හි නාම ඡබ්බකියා හිතඛු ථෙරෙ හිතඛු අනුපඛච්ඡ සෙයාං කපෙපනති¹ති. -පෙ- සච්චං කීර තුලෙහ හිතඛුවෙ ථෙරෙ හිතඛු අනුපඛච්ඡ සෙයාං කපෙපතාති. සච්චං භගවා, චිගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරිසා ථෙරෙ හිතඛු අනුපඛච්ඡ සෙයාං කපෙපනති. තෙනං මොසපුරිසා අපසසනානං වා පසදසා -පෙ- ඵඤ්ඤි පන හිතඛුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙයාථ:

‘‘යො පන හිතඛු සඛනිකෙ විහාරෙ ජානං පුබ්බපගතං හිතඛු අනුපඛච්ඡ සෙයාං කපෙපයා යසා සඛොධො හවිසීති සො පකාමීසීතිති එතදෙව පච්චයං කට්ඨො අනඤ්ඤං පාවිත්තිය’’නති.

1. පළිබ්බදන්ති - මඡසා. 2. ථෙරෙ - (අච්චකරායා) 3. වසාං වසෙයාමාති - මඡසා.

පාචිතියපාළි භික්ඛුවිභවෙනා

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමසමී අසෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

සබ්බිකො නාම: වීභාරො සඛ්ඤ්ඤා දින්නො භොති පරිච්චිකො.

ජානාති නාම: වුද්දොති ජානාති ගිලානොති ජානාති සඛෙත්ත දින්නොති ජානාති.

අනුපබ්ඡජාති: අනුපව්ඨිත්වා. සෙය්‍යං කපෙපය්‍යාති: මඤ්ඤා ව: පීඨස්ස වා පවිසංගස්ස වා නික්ඛමන්තස්ස වා උපවාරෙ සෙය්‍යං සඤ්ඤා ව: සඤ්ඤාපෙති වා ආපනානි දුක්ඛටස්ස. අභිනිසීදති වා අභිනිපජ්ජති ව: ආපනානි පාචිතියස්ස.

එතදෙව පච්චයං කරිත්වා අනඤ්ඤානාති: න අඤ්ඤා කොච්ච පච්චයෙ: භොති අනුපබ්ඡජ සෙය්‍යං කපෙපතුං.

සබ්බිකො සබ්බිකසඤ්ඤා අනුපබ්ඡජ සෙය්‍යං කපෙපති ආපනානි පාචිතියස්ස. සබ්බිකො වෙමතිකො අනුපබ්ඡජ සෙය්‍යං කපෙපති ආපනානි පාචිතියස්ස. සබ්බිකො පුග්ගලිකසඤ්ඤා අනුපබ්ඡජ සෙය්‍යං කපෙපති ආපනානි පාචිතියස්ස.

මඤ්ඤා වා පීඨස්ස වා පවිසංගස්ස වා නික්ඛමන්තස්ස ව: උපවාරං ධපෙත්වා සෙය්‍යං සඤ්ඤා වා සඤ්ඤාපෙති වා ආපනානි දුක්ඛටස්ස. අභිනිසීදති වා අභිනිපජ්ජති වා ආපනානි දුක්ඛටස්ස. වීභාරස්ස උපවාරෙ ව: උපට්ඨානසාලායං වා මණ්ඩපෙ වා රුක්ඛමුලෙ වා අජෙක්ඛාකාසෙ ව: සෙය්‍යං සඤ්ඤා වා සඤ්ඤාපෙති වා ආපනානි දුක්ඛටස්ස. අභිනිසීදති ව: අභිනිපජ්ජති වා ආපනානි දුක්ඛටස්ස.

පුග්ගලිකො සබ්බිකසඤ්ඤා ආපනානි දුක්ඛටස්ස. පුග්ගලිකො වෙමතිකො ආපනානි දුක්ඛටස්ස. පුග්ගලිකො පුග්ගලිකසඤ්ඤා අඤ්ඤාස්ස පුග්ගලිකො ආපනානි දුක්ඛටස්ස. අනන්තො පුග්ගලිකො අනාපනානි.

අනාපනාති: ගිලානො පවිසති සින්නෙ වා උඤ්ඤාන වා පිළිනෙ: පවිසති ආපදස්ස උමමන්තකස්ස ආදිකමමිකස්සා'ති.

අනුපබ්ඡජසික්ඛාපදං ජට්ඨං.

6. 2. 7

නිකකඛධ්නසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා යාවස්සිං චිහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සත්තරසවග්ගියා භික්ඛු අඤ්ඤතරං පච්චන්තිමං මහාවිහාරං පට්ඨංඛරොන්ති ඉධ මයං වසුසං වසිසුසාමාති. අද්දසංසු ඛො ජබ්බග්ගියා භික්ඛු සත්තරසවග්ගියෙ භික්ඛු චිහාරං පට්ඨසඛිඛරොන්තෙ, දිස්වාන ඵචමාහංසු: “ඉමෙ ආවුසො සත්තරසවග්ගියා භික්ඛු චිහාරං පට්ඨසඛිඛරොන්ති, හඤ්ඤ නෙ වුට්ඨාපෙසුසාමා”ති. එකච්චෙ ඵචමාහංසු: ආගමෙථාචුසො යාව පට්ඨසඛිඛරොන්ති පට්ඨසඛිඛරොනෙ වුට්ඨාපෙසුසාමාති. අථ ඛො ජබ්බග්ගියා භික්ඛු සත්තරසවග්ගියෙ භික්ඛු එකදවොචු: “උට්ඨෙථාචුසො අමහාකං චිහාරො පාපුණාති”ති. නනු ආවුසො පට්ඨෙවෙච්ච අච්චිකඛිතඛං, මයඤ්ඤං පට්ඨසඛිඛරොමාති, නනු ආවුසො සඛිඛකො චිහාරොති. ආමාචුසො සඛිඛකො චිහාරොති. උට්ඨෙථාචුසො අමහාකං චිහාරො පාපුණාති”ති. මහඤ්ඤො ආවුසො චිහාරො. තුමෙහපි වසථ මයච්චි වසිසුසාමාති. උට්ඨෙථාචුසො අමහාකං චිහාරො පාපුණාති”ති කුපිතා අනත්තමනා ඊවාය ගහෙඛා නිකකඛධ්නතී. තෙ නිකකඛධ්නියමානා රොදන්ති. භික්ඛු ඵචමාහංසු: “කිසුස තුමෙහ ආවුසො රොදථා”ති. ඉමෙ ආවුසො ජබ්බග්ගියා භික්ඛු කුපිතා අනත්තමනා අමෙහ සඛිඛකා චිහාරා නිකකඛධ්නතීති.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්ති...තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති චිපාවෙන්ති ‘කථං භි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු කුපිතා අනත්තමනා භික්ඛු සඛිඛකා චිහාරා නිකකඛධ්නියන්ති ... සච්චං කිර තුමෙහ භික්ඛවෙ කුපිතා අනත්තමනා භික්ඛු සඛිඛකා චිහාරා නිකකඛධ්නතී. සච්චං භගවා, චිගර්භි බුද්ධො භගවා ... කථං භි නාම තුමෙහ මොසපුට්ඨා කුපිතා අනත්තමනා භික්ඛු සඛිඛකා චිහාරා නිකකඛධ්නියන්ති. තෙනං මොසපුට්ඨා අප්පසන්නානං වා පසාදය ... ඵචඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුං කුපිතො අනත්තමනො සඛිඛකා චිහාරා නිකකඛධ්නියා වා නිකකඛධ්නියාපෙය්‍යා වා පාච්ඛනිය”නති.

1. පට්ඨකච්චෙ-මුඛසං.

පාච්ඤානියපාළි භික්ඛුච්චවංශයා

3. යො පනාති: යො යාදියො... භික්ඛුති: ... අයං ඉමස්මිං අපෙඨ අධිපෙපතො භික්ඛුති, භික්ඛුනාති: අඤ්ඤං භික්ඛුං, කුපිතො අනාත්තමනොති: අනාභිරද්ධො ආභතචිත්තො ඛිලජාතො.

සධ්දිකො නාම: චිහාරො සධ්දිසස දිත්තො හොති පරිචචිත්තො.

නික්කධම්මයාති: ගබ්භෙ ගභෙඤා පමුඛං නික්කධම්මති ආපත්ති පාච්ඤානියසස. පමුඛෙ ගභෙඤා ඛහි නික්කධම්මති ආපත්ති පාච්ඤානියසස. එතෙන පයොගෙන ඛහුකෙපි ද්වාරෙ අතික්කාමෙති ආපත්ති පාච්ඤානියසස. **නික්කධම්මයෙයාති:** අඤ්ඤං ආණාපෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස¹. සක්ඛිං ආණවෙතො ඛහුකෙපි ද්වාරෙ අතික්කාමෙති ආපත්ති පාච්ඤානියසස.

සධ්දිකෙ සධ්දිකසඤ්ඤා කුපිතො අනාත්තමනො නික්කධම්මති වා නික්කධම්මාපෙති වා ආපත්ති පාච්ඤානියසස. සධ්දිකෙ වෙමතිකො කුපිතො අනාත්තමනො නික්කධම්මති වා නික්කධම්මාපෙති වා ආපත්ති පාච්ඤානියසස. සධ්දිකෙ පුග්ගලිකසඤ්ඤා කුපිතො අනාත්තමනො නික්කධම්මති වා නික්කධම්මාපෙති වා ආපත්ති පාච්ඤානියසස.

තස්ස පරික්ඛාරං නික්කධම්මති වා නික්කධම්මාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. චිහාරස්ස උපචාරා වා උපට්ඨානසාලාය වා මණ්ඩපා වා රුක්ඛමුලා වා අපේක්ඛාකායා වා නික්කධම්මති වා නික්කධම්මාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. තස්ස පරික්ඛාරං නික්කධම්මති වා නික්කධම්මාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස.

අනුපසම්පන්නං චිහාරා වා චිහාරස්ස උපචාරා වා උපට්ඨාන සාලාය වා මණ්ඩපා වා රුක්ඛමුලා වා අපේක්ඛාකායා වා නික්කධම්මති වා නික්කධම්මාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. තස්ස පරික්ඛාරං නික්කධම්මති වා නික්කධම්මාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස.

පුග්ගලිකෙ සධ්දිකසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. පුග්ගලිකෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. පුග්ගලිකෙ පුග්ගලිකසඤ්ඤා අඤ්ඤස්ස පුග්ගලිකෙ ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. අත්තනො පුග්ගලිකෙ අනාපත්ති.

අනාපත්ති: අලප්ඨං නික්කධම්මති වා නික්කධම්මාපෙති වා, තස්ස පරික්ඛාරං නික්කධම්මති වා නික්කධම්මාපෙති වා, උමමත්තකං නික්කධම්මති වා නික්කධම්මාපෙති වා, තස්ස පරික්ඛාරං නික්කධම්මති වා නික්කධම්මාපෙති වා භණ්ඩනකාරකං... කලහකාරකං... විවාදකාරකං... භස්සකාරකං... සධෙස අධිකරණකාරකං නික්කධම්මති වා නික්කධම්මාපෙති වා, තස්ස පරික්ඛාරං නික්කධම්මති වා නික්කධම්මාපෙති වා අනෙතවාසිකං වා සද්ධිචිහාරිකං වා න සමමොච්ඤානං නික්කධම්මති වා නික්කධම්මාපෙති වා තස්ස පරික්ඛාරං නිමමධම්මති වා නික්කධම්මාපෙති වා උමමත්තකස්ස ආදිකමමිකසසාති.

නික්කධම්මනසිකාපදං සත්තමං.

1. පාච්ඤානියසස-මථසං,

6. 2. 8

වෙභාසකුට්ඨිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන දො භික්‍රු සඩ්ඨිකෙ විභාරෙ උපරි වෙභාසකුට්ඨියා එකො හෙට්ඨා විහරති, එකො උපරි. උපරිමො භික්‍රු ආභවට්ඨපාදකං මඤ්ඤං සහසා අභිනිසීදි. මඤ්ඤපාදෙ නිපතීතො¹ හෙට්ඨිමඤ්ඤ භික්‍රුතො මසකෙ අවසායි. යො භික්‍රු විඤ්ඤර මකාසි. භික්‍රු උපධාවීතො තං භික්‍රුං එතදවොචුං: “කිඤ්ඤ කං ආවුසො විඤ්ඤරමකාසි”ති. අඨ ඛො යො භික්‍රු භික්‍රුතං එතමකං ආරොචෙසි.

2. යෙ තෙ භික්‍රු අපට්ඨවා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාඨී ඛීයනාඨී විපාවෙනාඨී “කඨං භි නාම භික්‍රු සඩ්ඨිකෙ විභාරෙ උපරි වෙභාසකුට්ඨියා ආභවට්ඨපාදකං මඤ්ඤං සහසා අභිනිසීදිඤ්ඤනීති -පෙ- සච්චං කිර කං. භික්‍රු සඩ්ඨිකෙ විභාරෙ උපරි වෙභාසකුට්ඨියා ආභවට්ඨපාදකං මඤ්ඤං සහසා අභිනිසීදිසීති. සච්චං භගවා, විගරභි බුද්ධො භගවා -පෙ-” කඨං භි නාම කං. මොසපුරිස සඩ්ඨිකෙ විභාරෙ උපරි වෙභාස කුට්ඨියා ආභවට්ඨපාදකං මඤ්ඤං සහසා අභිනිසීදිඤ්ඤසි. තෙනං මොසපුරිස අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤ පන භික්‍රුචෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාඨ:

“යො පන භික්‍රු සඩ්ඨිකෙ විභාරෙ උපරි වෙභාසකුට්ඨියා ආභවට්ඨපාදකං මඤ්ඤං වා පීඨං වා සහසා අභිනිසීදෙය්‍ය වා අභිනිපජෙය්‍ය වා පාවිතකිය” නති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්‍රුති: -පෙ- අයං ඉමසම්. අකෙඨ අධිචෙපතො භික්‍රුති.

සඩ්ඨිකො නාම: විභාරො සඛඤ්ඤ දිනෙතො හොති පරිච්චකෙතො.

වෙභාසකුට්ඨි නාම: මජ්ඣිමඤ්ඤ පුරිසඤ්ඤ අසීසසච්චා.

ආභවට්ඨපාදකො නාම: මඤ්ඤො අඛෙඨ විජ්ඣතීතො ධීතො හොති.

ආභවට්ඨපාදකං නාම: පීඨං අමෙඨ විජ්ඣතීතො ධීතං හොති.

අභිනිසීදෙය්‍යාති: තසම්. අභිනිසීදති ආපකති පාවික්‍රියසස.

අභිනිපජෙය්‍යාති: තසම්. අභිනිපජති ආපකති පාවික්‍රියසස.

1. නිපතීතො - මජ්ඣ, පඤ්ඤා - සා.

පාච්ඤායපාළි භික්ෂුවිභවෙතො

සධ්දිකෙ සධ්දිකසඤ්ඤාදී උපරි වෙහාස කුටියා ආභවිටපාදකං මඤ්ඤං වා පීඨං වා අභිනිසීදති වා අභිනිපජ්ජති වා ආපත්ති පාච්ඤායසීස. සධ්දිකෙ වෙමතිකො -පෙ- සධ්දිකෙ පුග්ගලිකසඤ්ඤාදී උපරිවෙහාසකුටියා ආභවිට-පාදකං මඤ්ඤං වා පීඨං වා අභිනිසීදති වා අභිනිපජ්ජති වා ආපත්ති පාච්ඤායසීස.

පුග්ගලිකෙ සධ්දිකසඤ්ඤාදී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. පුග්ගලිකෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. පුග්ගලිකෙ පුග්ගලිකසඤ්ඤාදී අඤ්ඤාසීස පුග්ගලිකෙ ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. අනන්තො පුග්ගලිකෙ අනාපත්ති.

අනාපත්ති: වෙහාසකුටියා සීසසට්ඨාය¹ හෙට්ඨා අපරිභොගං හොති පදරසඤ්චිතං හොති පටාණි දික්ඛා හොති, නසමීං සීතො ගණනාති² වා ලඤ්ඤති වා උමමන්තකසීස ආදිකමමිකසීසාති.

වෙහාසකුටිසික්ඛාපදා අට්ඨමං.

6. 2. 9

මහලලකච්චාරසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසමබ්බියං චිහරති සොසිත්තාරාමෙ තෙන බො පන සමයෙන ආයඤ්චො ජන්තසීස උපට්ඨාකො මහාමත්තො ආයඤ්චො ජන්තසීස චිහාරං කාරාපෙති. අථ බො ආයඤ්චො ජන්තො කතපරියොසිතං චිහාරං පුනපුනං ඡාදපෙසී.³ පුනපුනං ලෙපාපෙසී.⁴ අතිහරිතො චිහාරො පරිපති. අථ බො ආයඤ්චො ජන්තො තීණඤ්ච කට්ඨඤ්ච සංකඩ්ඪන්තො අඤ්ඤාතරසීස බ්‍රාහ්මණසීස යවබෙත්තං දුපෙසී. අථ බො සො බ්‍රාහ්මණො උජ්ඣායති බීයති චිපාවෙති: “කථං භි නාම භද්දන්තා අමහාකං යවබෙත්තං දුපෙසීන්ති” තී. අසොසාසුං බො භික්ඛු තසීස බ්‍රාහ්මණසීස උජ්ඣායන්තසීස බීයන්තසීස චිපාවෙන්තසීස.

1. සීසසට්ඨාය-මජ්ඣං, 3, ඡාදපෙති-මජ්ඣං,
2. ගණනා-මජ්ඣං. 4. ලෙපාපෙති-මජ්ඣං.

පාචිකියපාළි භික්ඛුවිභවෙයා

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායානි වීයනාඨි විපාවෙතාඨි: "කථං හි නාම ආයප්ඵා ඡන්තො කතපරියොසිතං විහාරං පුනප්පුනං ඡාදපෙසසති පුනප්පුනං ලෙපාපෙසපති අතිභාරිතො විහාරො පරිපතීති -පෙ- සවං කිරතං ඡන්ත කතපරියොසිතං විහාරං පුනප්පුනං ඡාදපෙස පුනප්පුනං ලෙපාපෙස අතිභාරිතො විහාරො පරිපතීති. සවං භගවා, විගරහි චුද්ධො භගවා -පෙ- " කථං හි නාම තං මොසපුරිස කතපරියොසිතං විහාරං පුනප්පුනං ඡාදපෙසසසි පුනප්පුනං ලෙපාපෙසසසි අතිභාරිතො විහාරො පරිපතී. තෙන මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිසුඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ:

"මහලලකං පන භික්ඛුනා විහාරං කාරයමානෙන යාව ආරකොසා අගගලට්ඨපනාය ආලොකසන්ධිපරිකමමාය ආකත්ච්ඡදනස්ස පරියායං අප්පහරිතෙ ධීතෙන අධිට්ඨාතඛඛං, තතො වෙ උත්තරිං අප්පහරිතෙ පි ධීතො අධිට්ඨහෙය්‍ය පාචිකිය"නති.

3. මහලලකො නාම: විහාරො සක්ඛාමිකො චුච්චති. විහාරො නාම: උලලිකො වා හොති අවලිකො වා උලලිකොවලිකො වා.

කාරයමානෙනාති: කරොනො වා කාරාපෙනො වා.

යාවආරකොසාති: පිට්ඨසඛ්ඛාට්ඨස්ස¹ සමන්තා භත්ථසායා.

අගගලට්ඨපනායාති: ආරට්ඨපනාය.

ආලොකසන්ධිපරිකමමායාති: වාතපානපරිකමමාය. සෙතචණණං කාළචණණං ගෙරුකපරිකමමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකං පඤ්ඤාපට්ඨකං.

ආකත්ච්ඡදනස්ස පරියායං අප්පහරිතෙ ධීතෙන අධිට්ඨාතඛඛනාති: හරිතං නාම: පුඛ්ඛණණං අපරණණං සවෙ හරිතෙ ධීතො අධිට්ඨාති ආපකති දුකකට්ඨස්ස. මග්ගෙන ඡාදෙනස්ස ද්දෙ මග්ගෙ අධිට්ඨාතිතා තතියං මග්ගං ආණාපෙතා පකකමිතඛඛං. පරියායෙන ඡාදෙනස්ස ද්දෙ පරියායෙ අධිට්ඨාතිතා තතියං පරියායං ආණාපෙතා පකකමිතඛඛං.

1. පිට්ඨසඛ්ඛාට්ඨස්ස- සා, ,

පාචිකියපාළි භික්ඛුච්ඡාදනො

තතො වෙ උත්තරිං අපහරිතෙපි ධීතො අධිට්ඨගෙයානි: ඉට්ඨකාය ඡාදෙනතස්ස ඉට්ඨකාධිට්ඨකාය¹ ආපත්ති පාචිකියස්ස. සිලාය ඡාදෙනතස්ස සිලාය සිලාය ආපත්ති පාචිකියස්ස. සුධාය ඡාදෙනතස්ස පිණේඛ පිණේඛ ආපත්ති පාචිකියස්ස. තිණෙන ඡාදෙනතස්ස කරලෙ කරලෙ ආපත්ති පාචිකියස්ස. පණේණෙන ඡාදෙනතස්ස පණේණ පණේණ ආපත්ති පාචිකියස්ස.

අතිරෙකඤ්ඤාපරියායෙ අතිරෙකසඤ්ඤා අධිට්ඨාති ආපත්ති පාචිකියස්ස. අතිරෙකඤ්ඤාපරියායෙ වෙමතිකො අධිට්ඨාති ආපත්ති පාචිකියස්ස. අතිරෙකඤ්ඤාපරියායෙ උනතකසඤ්ඤා අධිට්ඨාති අපත්ති පාචිකියස්ස.

උනතකඤ්ඤාපරියායෙ අතිරෙකසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. උනතකඤ්ඤාපරියායෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. උනතකඤ්ඤා පරියායෙ උනතකසඤ්ඤා අනාපතති.

අනාපතති: ඤ්ඤාපරියායෙ, උනතකඤ්ඤාපරියායෙ², ලෙණෙ ඉභාය, තිණකුට්ඨකාය අඤ්ඤාසක්ඛාය, අනතනො ධනෙන වාසාගාරං යපෙඨා සඛඤ්ඤා අනාපත්ති උමමකත්තස්ස ආදිකමමිකසස්සාති.

මහලලකච්ඡාරසිකධාපදං නවමං.

6.2.10

සප්පානකසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා ආළවියං චිහරති අගගාළවෙ වෙතිසෙ. තෙන ධො පන සමයෙන ආළවකා භික්ඛු නවකමමං කරොත්තා ජානං සප්පාණකං උදකං තිණ්ඛප්පි මත්තිකප්පි සිඤ්ඤාපෙසනතිපි.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාති වියනාති විපාවෙනාති: "කථං හි නාම ආළවකා භික්ඛු ජානං සප්පාණකං උදකං තිණ්ඛප්පි මත්තිකප්පි සිඤ්ඤාසක්ඛානාතිපි සිඤ්ඤාපෙසනාතිපි"ති -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ ජානං සප්පාණකං උදකං තිණ්ඛප්පි මත්තිකප්පි සිඤ්ඤාපෙසනාතිපි. සච්චං භගවා, විගරහී බුද්ධො භගවා -පෙ- "කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා ජානං සප්පාණකං උදකං තිණ්ඛප්පි මත්තිකප්පි සිඤ්ඤාසක්ඛානාතිපි සිඤ්ඤාපෙසනාතිපි. තෙන මොසපුරියා අප්පසකානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දිපෙය්සාථ:

"යො පන භික්ඛු ජානං සප්පාණකං උදකං තිණ්ඛං වා මත්තිකං වා සිඤ්ඤාපෙසනාති වා සිඤ්ඤාපෙසනාති වා පාචිකියා"නාති.

1, ඉට්ඨකාය - මඡසං, 2, උනතකපරියායෙ - සී, සිඉii

පාවිතය පාළු හිතවුවන්ගේ

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- හිකුනුති; -පෙ- අයං ඉමයමිං අසෝ අධිපෙතො හිකුනුති.

ජානාති නාම¹; සාමං වා ජානාති අකොඤ්ඤ වා නසය ආරොචෙතති.

සිකොචයානාති; සයං සිකොති ආපත්ති පාවිතියසස. සිකොචාපෙයානාති: අකොඤ්ඤං ආණාපෙති ආපත්ති පාවිතියසස. සකිං ආණානො බහුකමපි සිකොති ආපත්ති පාවිතියසස.

සප්පාණකෙ සප්පාණකසඤ්ඤී තිණං වා මත්තිකං වා සිකොති වා සිකොපෙති වා ආපත්ති පාවිතියසස. සප්පාණකෙ වෙමතිකො තිණං වා මත්තිකං වා සිකොති වා සිකොපෙති වා ආපත්ති දුක්කටසස. සප්පාණකෙ අප්පාණකසඤ්ඤී තිණං වා මත්තිකං වා සිකොති වා සිකොපෙති වා අනාපත්ති.

අප්පාණකෙ සප්පාණකසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්කටසස. අප්පාණකෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්කටසස. අප්පාණකෙ අප්පාණකසඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති; අස ඤචිචච අසතියා අජානනසස. උමමනතකසස ආදිකමමිකසසාති.

සප්පාණකසිකතාපදං දසමං

භුතගාමවගො² දුතියො.

තසුදුතො:

භුතං අඤ්ඤිය උජ්ඣායං පකකමනෙතන තෙ දුවේ පුටෙබ්බ නිකකධස්සා'හ චිද්ධාරං සප්පාණකෙතවා'ති.

1. ජානං නාම-සා,
2. සෙනාසනවගො- සිඉ ii

6. 3. 1

ඔවාදසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විභරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකසා ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවාදනතා ලාභිනො භොනති විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනාගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකාරානං. අථ ඛො ජබ්බකේයානං භික්ඛුනං එතදභොසි: එතරහි ඛො ආවුසො ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවාදනතා ලාභිනො භොනති විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනාගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකාරානං, හඤ්චුසො මයඤ්ච භික්ඛුනියො ඔවාදමාති.

2. අථ ඛො ජබ්බකේයා භික්ඛු භික්ඛුනියො උපසංඝාමිඤ්ඤා එතදථොච්චා: “අමෙහපි භගිනියො උපසංඝාමථ මයඤ්ච ඔවාදිසසාමා”ති. අථ ඛො තා භික්ඛුනියො යෙන ජබ්බකේයා භික්ඛු තෙනුපසංඝාමිඤ්ඤා උපසංඝාමිඤ්ඤා ජබ්බකේයෙ භික්ඛු අභිවාදෙඤ්ඤා එකමනතං නිසීදිංසු. අථ ඛො ජබ්බකේයා භික්ඛු භික්ඛුනීනං පරිකතඤ්ඤාච ධම්මිං කථං කඤ්ඤා දිවසං තිරච්ඡානකථාය වීතීනාමෙඤ්ඤා උයොඤ්ඤා ‘ගච්ඡතං භගිනියො’ති.

3. අථ ඛො තා භික්ඛුනියො යෙන භගවා තෙනුපසංඝාමිඤ්ඤා උපසංඝාමිඤ්ඤා භගවනතං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමනතං අච්චංසු. එකමනතං ඤීතා ඛො තා භික්ඛුනියො භගවා එතදථොච්චා: කච්චි භික්ඛුනියො ඔවාදෙ ඉද්ධො අභොසි’ති. කුතො භතෙන ඔවාදෙ ඉද්ධො භවිසසති අයා ජබ්බකේයා පරිකතඤ්ඤාච ධම්මිං කථං කඤ්ඤා දිවසං තිරච්ඡානකථාය වීතීනාමෙඤ්ඤා උයොඤ්ඤාච.

4. අථ ඛො භගවා තා භික්ඛුනියො ධම්මියා කථාය සඤ්ඤාසසි සමාදපෙසි සමුත්තෙඤ්ඤා සමපභංසෙසි. අථ ඛො තා භික්ඛුනියො භගවතා ධම්මියා කථාය සඤ්ඤාසසිතා සමාදපිතා සමුත්තෙඤ්ඤා සමපභංසිතා භගවනතං අභිවාදෙඤ්ඤා පදකඤ්ඤා කඤ්ඤා පකඤ්ඤා.

5. අථ ඛො භගවා එතසමිං නිදනෙ එතසමිං පකරඤ්ඤා භික්ඛුසංඝං සනතිපාතාපෙඤ්ඤා ජබ්බකේයෙ භික්ඛු පටිපුඤ්ඤා: “සච්චං කිර තුමෙහ භික්ඛවෙ භික්ඛුනීනං පරිකතඤ්ඤාච ධම්මිං කථං කඤ්ඤා දිවසං තිරච්ඡානකථාය වීතීනාමෙඤ්ඤා උයොඤ්ඤාච”ති.

සච්චං භගවා.

පාච්ඤානියාදි භික්ෂුවිභවෙහා

විගරහි බුද්ධො හගවා—පෙ—

“කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරිසා භික්ෂුනීනං පරිත්තකොඤ්ඤව ධම්මිං කථං කඤ්ඤා දිවසං තිරච්ඡානකථාය වීතීනාමෙකා උයොභෙසසථං නොතං මොසපුරිසා අඤ්ඤානානං වා පසාදය—පෙ—විගරහිකා ධම්මිං කථං කඤ්ඤා භික්ෂුආමනොසි. අනුජානාමී භික්ෂුවෙ භික්ෂුනොවාදකං සම්මනානීතං ඵවඤ්ඤා පන භික්ෂුවෙ සම්මනානීතං පදමං භික්ෂු යච්චිතං චොචා. යාච්ඤා ව්‍යාකොතන භික්ෂුනා පටිබලොන සංඛොසා ඤාපෙතංචොචා.

6. “සුඤ්ඤා මෙ හනොත සංඛොසා යදි සංඛොසො පතනකලං සංඛොසා ඉත්තොමං භික්ෂුං භික්ෂුනොවාදකං සම්මනොතො ඵසා ඤාතී.

සුඤ්ඤා මෙ හනොත සංඛොසා. සංඛොසා ඉත්තොමං භික්ෂුං භික්ෂුනොවාදකං සම්මනොතී. යසොසංඛොතො ධම්මිං ඉත්තොමොසො භික්ෂුනො භික්ෂුනොවාදකොසො සම්මනී. සො තුඤ්ඤාසො. යසො නකංචනී, සො භාසෙයො දුතියමි ඵතමත්ථං වදමි—පෙ—තනීයමි ඵතමත්ථං වදමි.

සුඤ්ඤා මෙ හනොත සංඛොසා. සංඛොසා ඉත්තොමං භික්ෂුං භික්ෂුනොවාදකං සම්මනොතී. යසොසංඛොතො ධම්මිං ඉත්තොමොසො භික්ෂුනො භික්ෂුනොවාදකොසො සම්මනී.¹ සො තුඤ්ඤාසො යසො නකංචනී, සො භාසෙයො.

සම්මනො සංඛොසන ඉත්තොමො භික්ෂු භික්ෂුනොවාදකො ධම්මිං සංඛොසො, තසො තුඤ්ඤා, ඵවමොතං ධාරොමි”තී.

7. අථ මො හගවා ජඛංඤොසෙ භික්ෂු අනොකපරියොසොන විගරහිකා දුගරතො—පෙ—ඵවඤ්ඤා පන භික්ෂුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙයොථ:

“යො පන භික්ෂු අසම්මනො භික්ෂුනීයො මවදෙයො පාච්ඤානියා”නානී.

ඵවඤ්ඤා හගවා භික්ෂුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානො මොතී.

1. සපුරිසා - සිඝ්‍ර

පාචිතකියපාළි භික්ඛුච්ඡවෙයා

8. තෙන ඛො පන සමයෙන ථෙරා භික්ඛු සමමතා භික්ඛුනියො ඔවදන්තා තථෙව ලාභිනො භොනති වීචරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලාන-පච්චයභෙසජ්ජපරිකඛාරානං. අථ ඛො ඡබ්බණ්ඩියානං භික්ඛුනං එතදභොසී: එතරභී ඛො ආචුසො ථෙරා භික්ඛු සමමතා භික්ඛුනියො ඔවදන්තා තථෙව ලාභිනො භොනති වීචරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජ-පරිකඛාරානං. භන්දුචුසො මයමයි නියසීමං ගන්තො අඤ්ඤමඤ්ඤං භික්ඛුනොවාදකං සමමන්තො භික්ඛුනියො ඔවදමාති.

9. අථ ඛො ඡබ්බණ්ඩියා භික්ඛු නියසීමං ගන්තො අඤ්ඤමඤ්ඤං භික්ඛුනොවාදකං සමමන්තො භික්ඛුනියො උපසඩ්ධමිතො එතදවොචු: “මයමයි භග්නියො සමමතා අලෙභපි උපසඩ්ධමථ මයමයි ඔවදිසසාමා”ති. අථ ඛො තා භික්ඛුනියො යෙන ඡබ්බණ්ඩියා භික්ඛු තෙනුපසඩ්ධමිංසු. උපසඩ්ධමිතො ඡබ්බණ්ඩියෙ භික්ඛු අභිවාදෙතො එකමන්තං නියදිංසු. අථ ඛො ඡබ්බණ්ඩියා භික්ඛු භික්ඛුනීනං පරිත්තඤ්ඤෙව ධම්මිං කථං කතො දිවසං තීරච්ඡානකථාය වීතීනාමෙතො උයොපෙසු: ‘භවජථ භග්නියො’ති.

10. අථ ඛො තා භික්ඛුනියො යෙන භගවා තෙනුපසඩ්ධමිංසු. උපසඩ්ධමිතො භගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං අවධංසු. එකමන්තං ධීතා ඛො තා භික්ඛුනියො භගවා එතදවොච: “කච්චී භික්ඛුනියො ඔවාදෙ ඉදෙධා අභොසී”ති. කුතො භන්තෙ ඔවාදෙ ඉදෙධා භවිසසනී, අයා ඡබ්බණ්ඩියා පරිත්තඤ්ඤෙව ධම්මිං කථං කතො දිවසං තීරච්ඡානකථාය වීතීනාමෙතො උයොපෙසුන්ති. අථ ඛො භගවා තා භික්ඛුනියො ධම්මියො කථාය සන්දසෙසයි -පෙ- පදකච්ඡං කතො පකකමිංසු.

11. අථ ඛො භගවා එතසමී නිදන්තෙ එතසමී පකරණ භික්ඛු-සඛසං සන්ධිපාතාපෙතො ඡබ්බණ්ඩියෙ භික්ඛු පච්චුච්ඡි: සච්චං කීර තුලෙභ භික්ඛුලෙ භික්ඛුනීනං පරිත්තඤ්ඤෙව ධම්මිං කථං කතො දිවසං තීරච්ඡාන-කථාය වීතීනාමෙතො උයොපෙථා”ති. භවං භගවා. වීගරභී බුද්ධො භගවා—පෙ—කථං හි නාම තුලෙභ මොසපුරියා භික්ඛුනීනං පරිත්තඤ්ඤෙව ධම්මිං කථං කතො දිවසං තීරච්ඡානකථාය වීතීනාමෙතො උයොපෙඤ්ඤථ තෙන මොසපුරියා අපසඤ්ඤානං වා පසාදය—පෙ—වීගරභීතො ධම්මිං කථං කතො භික්ඛු ආමන්තසී:

පාචිතනියපාළි භික්ඛුච්ඡෙදනා

15. වසසසතපසමපනනාය භික්ඛුනියා තදහුපසමපනනාය භික්ඛුනො අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤාලිකමමං සාමීචිකමමං කාතබ්බං අයමපි ධම්මො සකකතො ගරුකතො මානෙතො පුජෙතො යාවජීවං අනතිකකමනීයො. න භික්ඛුනියා අභික්ඛුකො ආවාසෙ වසසං වසිතබ්බං අයමපි ධම්මො සකකතො ගරුකතො මානෙතො පුජෙතො යාවජීවං අනතිකකමනීයො. අනවදාමාසං භික්ඛුනියා භික්ඛුසඛසතො දෙව ධම්මො පව්ඤ්ඤාසිතබ්බො උපොසථපුච්ඡකඤ්ඤා ඔවාදුපසඛසමනඤ්ඤා අයමපි ධම්මො -පෙ- වසසං චුක්ඛාය භික්ඛුනියා උභතො සඛෙක තීභි යානෙහි පවාරෙතබ්බං දිට්ඨොන වා සුතෙන වා පරිසඛනාය වා අයමපි ධම්මො -පෙ- ගරු ධම්මං අජකාපනනාය භික්ඛුනියා උභතො සඛෙක පකුමානතනං වරිතබ්බං අයමපි ධම්මො -පෙ- දො වසසානි ඡසු ධම්මෙසු සිකඛිතසිකඛාය සිකඛමානාය උභතො සඛෙක උපසමපද පරියෙසිතබ්බො අයමපි ධම්මො -පෙ- න භික්ඛුනියා කෙනචී පරියායෙන භික්ඛු අකෙකාසිතබ්බො පරිභාසිතබ්බො අයමපි ධම්මො -පෙ- අජ්ජතඤ්ඤා ඔවටො භික්ඛුනීනං භික්ඛුසු වචනපථො අනොවටො භික්ඛුනං භික්ඛුනීසු වචනපථො අයමපි ධම්මො සකකතො ගරුකතො මානෙතො පුජෙතො යාවජීවං අනතිකකමනීයොති.

16. සචෙ සමඤ්ඤාලිකායාති හණනාමි අඤ්ඤං ධම්මං හණති ආපනති දුක්ඛට්ඨසං. සචෙ වඤ්ඤාලිකායාති හණනාමි අදට්ඨ ගරුධම්මෙම හණති ආපනති දුක්ඛට්ඨසං. ඔවාදං අනියාදෙතො අඤ්ඤං ධම්මං හණති ආපනති දුක්ඛට්ඨසං.

17. අධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤාදී වඤ්ඤං භික්ඛුනීසඛං වඤ්ඤාසඤ්ඤාදී ඔවදති ආපනති පාචිතනියසං. අධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤාදී වඤ්ඤං භික්ඛුනීසඛං චෙමතිකො ඔවදති ආපනති පාචිතනියසං. අධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤාදී වඤ්ඤං භික්ඛුනීසඛං සමඤ්ඤාලිකායාති ඔවදති ආපනති පාචිතනියසං.

18. අධම්මකමෙම චෙමතිකො වඤ්ඤං භික්ඛුනීසඛං වඤ්ඤාසඤ්ඤාදී ඔවදති ආපනති පාචිතනියසං. අධම්මකමෙම චෙමතිකො වඤ්ඤං භික්ඛුනීසඛං චෙමතිකො ඔවදති ආපනති පාචිතනියසං. අධම්මකමෙම චෙමතිකො වඤ්ඤං භික්ඛුනීසඛං සමඤ්ඤාලිකායාති ඔවදති ආපනති පාචිතනියසං.

පාවිච්චියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

27. ධම්මකම්මෙ වෙමතිකො සමග්ගං භික්ෂුනීසඛ්ඤං වග්ගසඤ්ඤා ඔවදනී -පෙ- වෙමතිකො ඔවදනී -පෙ- සමග්ගසඤ්ඤා ඔවදනී ආපක්ඛි දුක්ඛකට්ඨසං.

28. ධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මසඤ්ඤා සමග්ගං භික්ෂුනීසඛ්ඤං වග්ගසඤ්ඤා ඔවදනී ආපක්ඛි දුක්ඛකට්ඨසං. ධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මසඤ්ඤා සමග්ගං භික්ෂුනීසඛ්ඤං වෙමතිකො ඔවදනී ආපක්ඛි දුක්ඛකට්ඨසං. ධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මසඤ්ඤා සමග්ගං භික්ෂුනී සඛ්ඤං සමග්ගසඤ්ඤා ඔවදනී අනාපක්ඛි.

29. අනාපක්ඛි: උදෙසං දෙනෙතා පරිපුච්චං දෙනෙතා ඔසාරෙභි අයතාති වුවච්චානො ඔසාරෙභි පඤ්ඤං පුච්චති පඤ්ඤං පුට්ඨො කපේති අඤ්ඤාසංසායාය භණ්ණතං භික්ෂුනීයො සුණ්ණති සික්ඛමානාය සාමඤ්ඤොයා¹ උමමන්තකසංස ආදිකම්මකසංසාති.

ඔවාදසික්ඛාපදං පයමං.

6.3.2

අත්ඛිතසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවජ්ඣං වීභරති ජෙතවනෙ අනාපමිණීකසං ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ථෙරා භික්ෂු භික්ෂුනීයො ඔවදන්ති පරියායෙන. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්ඤො වුලලපනථකසංස පරියායො භොති භික්ෂුනීයො ඔවදිතුං. භික්ෂුනීයො එවමාහංසු: “න දනි අජ්ඣ ඔවාදෙ ඉද්ධො භවීසංති තඤ්ඤෙවදනි උදනං අයො වුලලපනථකො පුනපුනං භණ්ණන්ති.

2. අථ ඛො තා භික්ෂුනීයො යෙනායඤ්ඤො වුලලපනථකො තෙනුප- සඛ්ඤාමිංසු. උපසඛ්ඤාමිත්වා ආයඤ්ඤතං වුලලපනථකං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසින්නා ඛො තා භික්ෂුනීයො ආයඤ්ඤො වුලලපනථකො එතදවොච:

- ‘සමග්ගස්ථ භගිනීයො’ ති.
- සමග්ගමභයාති.
- වත්තන්ති භගිනීයො අට්ඨ ගරුධම්මාති.
- වත්තන්තයාති.

එසො භගිනීයො ඔවාදෙති නීයාදෙත්වා ඉමං උදනං පුනපුනං අභාසි.
“අධිවෙතයො අපමජ්ජනො මුනිනො මොනපථෙසු සික්ඛතො සොකා න භවන්ති තාදිනො උපසන්තංස සද සතීමතො” ති

1. සාමඤ්ඤොයා- මජ්ඣං.

පාචිකර්මය පාළු භික්ෂුවිභවෙයා

3. භික්ෂුනියෝ එවමාභංසු: “නනු අවොවුමා න දනි අජ ඔවාදෙ ඉදො භවිසසනි තඤ්ඤවදනි උදනං අයා වුලපනථකො පුනපපුනං භණ්ඩසනි”ති. අසොසාසි ටො ආයසා වුලපනථකො තාසං භික්ෂුනීනං ඉමං කථාසලාපං. අථ ටො ආයසා වුලපනථකො වෙහාසං අබ්බුභනනථා ආකාසෙ අනනලිකෙච චඩ්ඤමති’ පි තිට්ඨති’ පි නිසීදති’ පි සෙයාඤ්චි කපෙතති ධුමායනිපි පජ්ජලතිපි අනතරධායනිපි තඤ්ඤව’ උදනං භණ්ඩ අඤ්ඤඤචි බහුං ඉද්ධවචනං.

භික්ෂුනියෝ එවමාභංසු “අච්ඡරියං වත භො අබ්බුතං වත භො න වත නො ඉතො පුච්චෙ ඔවාදෙ එවං ඉදො භුතපුච්චා යථා අයාස වුලපනථකසානි.

4. අථ ටො ආයසා වුලපනථකො නා භික්ෂුනියෝ යාව සමඤ්ඤාකාරා ඔවදිකා උයොපෙසි: “ගච්ඡ භගිනියො”ති. අථ ටො නා භික්ෂුනියෝ නගරදවාගෙ ඵකිතෙ’ බහිනගෙරෙ වසිතා කාලසෙසව නගරං පච්චන්ති මනුසා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙන්ති; “අබ්බුභවාරිනියො ඉමා භික්ෂුනියො ආරාමෙ භික්ෂුභි සද්ධිං වසිතා ඉදති නගරං පච්චන්ති”ති.

5. අසොසාසු ටො භික්ෂු තෙසං මනුසානං උජ්ඣායනනානං ඛියනනානං විපාවෙන්නානං. යෙ තෙ භික්ෂු අපපිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙන්ති කථං හි නාම ආයසා වුලපනථකො අඤ්ඤාතෙ සුරියෙ භික්ෂුනියො ඔවදිසසනිති -පෙ- සච්චං කීර ත්ථං වුලපනථක අඤ්ඤාතෙ සුරියෙ භික්ෂුනියො ඔවදසිති.

සච්චං භගවා.

විගරහි බුදො භගවා -පෙ- කථං හි නාම ත්ථං වුලපනථක අඤ්ඤාතෙ සුරියෙ භික්ෂුනියො ඔවදිසසනි, නෙතං වුලපනථක අඤ්ඤාතනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“සමමනොපි වෙ භික්ෂු අඤ්ඤාතෙ සුරියෙ භික්ෂුනියො ඔවදෙය්‍යා පාචිකර්මය”නති.

- 6. සමමනො නාම; ඤ්ඤාතවතුඤ්ඤාත කමමන සමමනො. අඤ්ඤාතෙ සුරියෙති: ඔගතෙ සුරියෙ. භික්ෂුනී නාම: උභතො සඤ්ඤා උපසම්පන්නා.

ඔවදෙය්‍යාති: අට්ඨති වා ගරුධමෙච ඤ්ඤාත වා ධමමන ඔවදති ආපත්ත පාචිකර්මයස.

1. භණ්ඩනි - පිච්ච
2. තඤ්ඤව - ඉච්ච
3. ජකතිතෙ - පිච්ච

පාච්ඤාය පාළු හි තබා ගත යුතුය.

අත්විඳින අත්විඳින සඳහා ඔවුන් ආපනා පාච්ඤාය සහ අත්විඳින වෙමනිකො ඔවුන් ආපනා පාච්ඤාය සහ අත්විඳින අත්විඳින සඳහා ඔවුන් ආපනා පාච්ඤාය සහ.

එකතො උපසම්පන්නාය ඔවුන් ආපනා දුක්ඛකාමය. අත්විඳින අත්විඳින සඳහා ආපනා දුක්ඛකාමය. අත්විඳින වෙමනිකො ආපනා දුක්ඛකාමය. අත්විඳින අත්විඳින සඳහා අත්විඳින.

අනාපනා: උදෙසා දෙනනා පටිපුට්ඨං දෙනනා ඔසාරෙහි අයාති වුවමනො ඔසාරෙහි පඤ්ඤා පුට්ඨති පඤ්ඤා පුට්ඨා කපෙති අඤ්ඤාසකාය භංගනං හිතඤ්ඤායො සුඤ්ඤාති සිකමානාය සාමඤ්ඤාය උමමනකසස ආදිකම්මකසසාති.

අනුමනන සිකමාපදං දුක්ඛං

6. 3. 3

හිතඤ්ඤා පසසය සිකමාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා සංකෙසසු විහරති කපිලවකුට්ඨසථී නිශ්ශ්‍රොධාරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බගගියා හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා පසසයං උපසංචාරාථිකා ජබ්බගගියා හිතඤ්ඤායො ඔවුන්. හිතඤ්ඤායො ජබ්බගගියා හිතඤ්ඤායො එතදවොචුං: එථයො! ඔවාදං ගම්මකාමාති.

යම ඔයං අයො ගවෙජයාම ඔවාදස කාරණා අයො ජබ්බගගියා ඉධෙව අමෙහ ඔවුන්.

හිතඤ්ඤායො උපසංචාරාථිකා ටියොති විපාලොති "කථං හි නාම ජබ්බගගියා හිතඤ්ඤායො ඔවාදං න ගම්මකාමාති" ති.¹

2. අථ ටො තා හිතඤ්ඤායො හිතඤ්ඤානං එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං: යෙ ටො හිතඤ්ඤා අපට්ඨිතා -උප- තෙ උපසංචාරාථිකා ටියොති විපාලොති. "කථං හි නාම ජබ්බගගියා හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා පසසයං උපසංචාරාථිකා හිතඤ්ඤායො ඔවුන්සාති -උප-

සච්චං කීර තුමෙහ හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා පසසයං උපසංචාරාථිකා හිතඤ්ඤායො ඔවුන්.

සච්චං භගවා.

1. එථයො-මජ්ඣිමං, 2. "කථං හි නාම ජබ්බගගියා හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා පසසයං උපසංචාරාථිකා හිතඤ්ඤායො ඔවුන්සාති" ති, මජ්ඣිමං,

පාවිතකියපාළි භික්ඛුවිහරේතා

විගරභි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං භි නාම තුලෙහ මොසපුරියා භික්ඛුනුපසසයං උපසඩකමීඤා භික්ඛුනියො ඔවදිසුංථ. නෙතං මොසපුරියා අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුනුපසසයං උපසඩකමීඤා භික්ඛුනියො ඔවදෙය්‍ය පාවිතකිය”නති.

එවඤ්ඤා භගවතා භික්ඛුනා සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතං හොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන මහාපජාපතී ගොතමී ගිලානා හොති. ථෙරා භික්ඛු යෙන මහාපජාපතී ගොතමී තෙනුපසඩාමීංසු උපසඩකමීඤා මහාපජාපතීං ගොතමීං. එතදවොදුං: “කච්චි තෙ ගොතමී,¹ ඛමනීයං කච්චි යාපතීයනති.

න මෙ අය්‍යා, ඛමනීයං න යාපතීයං ඉඛිඤ්ඤා, ධම්මං දෙසෙථාති.

න හගිති කප්පති භික්ඛුනුපසසයං උපසඩකමීඤා භික්ඛුනියො ධම්මං දෙසෙතුනති කුකකුච්චායනතා න දෙසෙසුං.

4. අථ ඛො භගවා පුබ්බතභසමයං නිවාසෙඤා පඤ්ඤාචරං ආදය යෙන මහාපජාපතී ගොතමී තෙනුපසඩාමී. උපසඩකමීඤා පඤ්ඤාතෙහ ආසනො නිසීදි. නිසජ්ජ ඛො භගවා මහාපජාපතීං ගොතමීං. එතදවොච: “කච්චි තෙ ගොතමී ඛමනීයං කච්චි යාපතීයනති”?

පුබ්බ මෙ හනොත ථෙරා භික්ඛු ආගතඤා ධම්මං දෙසෙනති. තෙන මෙ එංසු හොති. ඉදනි පන භගවතා පටිකඛිඤ්ඤාති කුකකුච්චායනතා න දෙසෙනති, තෙන මෙ න එංසු හොතිති.

5. අථ ඛො භගවා මහාපජාපතීං ගොතමීං. ධම්මියා කථාය සඤ්ඤෙඤා සමාදපෙඤා සමුඤ්ඤෙඤා සමභංගෙඤා උට්ඨායාසනා පකකාමී. අථ ඛො භගවා එතසමීං නිදනො එතසමීං පකරණෙ ධම්මීං. කථං කඤා භික්ඛු ආමනොසී: අනුජානාමී භික්ඛවෙ භික්ඛුනුපසසයං උපසඩකමීඤා ගිලානං භික්ඛුනීං ඔවදිතුං. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුනුපසසයං උපසඩකමීඤා භික්ඛුනියො ඔවදෙය්‍ය අඤ්ඤා සමයා පාවිතකියං, තඤ්ඤා සමයො ගිලානා හොති භික්ඛුනී, අයං තස්ස සමයො”ති.

1. කච්චි ගොතමී - ඡෙසා.

පාර්තීයපාළි භික්ෂුවිභවෙහා

6. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ෂුති: -පෙ- අයං ඉමසම්. අප්ප අධිපෙප්පතො භික්ෂුති.

භික්ෂුත්තපසසයො නාම: යත් භික්ෂුනියො එකරත්ත මිටි වසනාති:

උපසධකම්මාති: තත් ගතත්වා.

භික්ෂුනී නාම: උභතො සචෙත උපසමපනා.

ඔවදෙය්‍යාති: අට්ඨති ගරුධචෙච්චි ඔවදති ආපත්ති පාර්තීයසස.

අඤ්ඤත්‍ර සමයාති: යපෙත්වා සමයං.

භීලානා නාම: භික්ෂුනී න සමෙකාති ඔවාද්‍ය වා සංවාසාය වා ගතත්වා.

උපසමපනාය උපසමපනසඤ්ඤී භික්ෂුත්තපසසයං උපසධකම්මා අඤ්ඤත්‍ර සමයා ඔවදති ආපත්ති පාර්තීයසස. උපසමපනාය වෙමතිකො භික්ෂුත්තපසසයං උපසධකම්මා අඤ්ඤත්‍ර සමයා ඔවදති ආපත්ති පාර්තීයසස. උපසමපනාය අත්තපසමපනසඤ්ඤී භික්ෂුත්තපසසයං උපසධකම්මා අඤ්ඤත්‍ර සමයා ඔවදති ආපත්ති පාර්තීයසස.

අඤ්ඤන ධම්මෙන ඔවදති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. එකතො උපසමපනාය ඔවදති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස.

අත්තපසමපනාය උපසමපනසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. අත්තපසමපනාය වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. අත්තපසමපනාය අත්තපසමපන සඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: සමයෙ උදෙසං දෙභ්‍රතො පරිපුච්ඡං දෙතොතා ඔසාරෙහි අයතංචි චුච්චවාතො ඔසාරෙහි පඤ්ඤාපුච්ඡති පඤ්ඤා පුච්චා කචෙති අඤ්ඤසසත්ථාය භණන්තං භික්ෂුනියො පුඤ්ඤාති පිකච්චිනායං සාමචෙණරාය උමමනකසස ආදිකම්මිකසසාති.

භික්ෂුත්තපසසයං භික්ෂවාපදං තතියං

6.3.4

ආමීසසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්ඡීයං උභරති ජෙතවනෙ අනාචපිණ්ඩිකයා ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්තා ලාභිනො භොනති චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනං ගිලානාඥ වට්ඨයභෙසජ්ජපරිකඛාරානං ජබ්බරෙහියා භික්ඛු ඵට්ඨං වදෙතී. “න බහුකතා ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්තී, ආමීසභෙතු ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්තීති.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අස්ථිතා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනී වීයනී උපාචෙතති: “කථං හි නාම ජබ්බරෙහියා භික්ඛු ඵට්ඨං වකඛන්ති: න බහුකතා ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්ති, ආමීසභෙතු ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්තීති -පෙ-

සච්චං කීර තුලෙභ භික්ඛවෙ ඵට්ඨං වදෙථ න බහුකතා ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්තී, ආමීසභෙතු ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්තීති.

සච්චං භගවා.

උභරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුලෙභ මොසපුරියා ඵට්ඨං වකඛථ: න බහුකතා ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්තී ආමීසභෙතු ථෙරා භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්තීති. තෙනං මොසපුරියා අඥාසන්නානං වා පයාදය -පෙ- ඵට්ඨන්ඛී පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු ඵට්ඨං වදෙය්‍ය ආමීසභෙතු භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදන්තීති සාවච්ඡීය”න්ති.

3. යො පනාති: යො යාදිමො -පෙ- භික්ඛුනි: -පෙ- අයං ඉච්ඡමි. අනෙච අධිජෙතො භික්ඛුනි.

ආමීසභෙතූති: චීවරභෙතු පිණ්ඩපාතභෙතු සෙනාසනභෙතු ගිලානපට්ඨයභෙසජ්ජපරිකඛාරභෙතු සන්නාරභෙතු ගරුකාරභෙතු මානනාභෙතු ව්‍යුත්ථානභෙතු පුජනභෙතු.

1. ඔවදන්තී - ජෙතං. 2. ජෙතං භික්ඛු - ජෙතං.

පාචිකියපාළි භික්ෂුවිභවෙහි

එවං වදෙය්‍යාති: උපසම්පන්නං සධෙහන සලමනං භික්ෂුනොවාදකං අවණණං කතතුකාමො අයසං කතතුකාමො මඩකුකතතුකාමො එවං වදෙති. චීවරහෙතු පිණ්ඩපාතහෙතු සෙනාසනහෙතු ගිලානපච්චයහෙජ්ජපරිසාරහෙතු සකකාරහෙතු ගරුකාරහෙතු මානනහෙතු ව්‍යුත්තහෙතු පූජනහෙතු ඔවදතීති භණති ආපනති පාචිකියසීස.

ධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤී එවං වදෙති ආපනති පාචිකියසීස. ධම්මකමෙම වෙමතිකො එවං වදෙති ආපනති පාචිකියසීස. ධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤී එවං වදෙති ආපනති පාචිකියසීස.

උපසම්පන්නං සධෙහන අසමමනං භික්ෂුනොවාදකං අවණණං කතතුකාමො අයසං කතතුකාමො මඩකුකතතුකාමො එවං වදෙති චීවරහෙතු -පෙ-පූජනහෙතු ඔවදතීති භණති ආපනති දුක්කට්ඨසීස.

අනුපසම්පන්නං සධෙහන සමමනං වා අසමමනං වා භික්ෂුනොවාදකං අවණණං කතතුකාමො අයසං කතතුකාමො මඩකුකතතුකාමො එවං වදෙති චීවරහෙතු පිණ්ඩපාතහෙතු සෙනාසනහෙතු ගිලානපච්චයහෙසජ්ජපරිසාරහෙතු සකකාරහෙතු ගරුකාරහෙතු මානනහෙතු ව්‍යුත්තහෙතු පූජනහෙතු ඔවදතීති භණති ආපනති දුක්කට්ඨසීස.

අධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤී ආපනතිදුක්කට්ඨසීස. අධම්මකමෙම වෙමතිකො ආපනති දුක්කට්ඨසීස. අධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤී ආපනති දුක්කට්ඨසීස.¹

අනාපනතී: පකතියා චීවරහෙතු පිණ්ඩපාතහෙතු සෙනාසනහෙතු ගිලානපච්චයහෙසජ්ජපරිසාරහෙතු සකකාරහෙතු ගරුකාරහෙතු මානනහෙතු ව්‍යුත්තහෙතු පූජනහෙතු ඔවදන්තං භණති. උමමත්තකසීස ආදීකමේකසීසාති.

ආමිසසිකඛාපදං වතුදං.

1. ආපනති - සීඉ, ii

විවරදනාසික්ඛාපදං

6.3.5

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාචපිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාවඤ්ඤාං අඤ්ඤතරිඤ්ඤාං විසිඛාය පිණ්ඩාය වරති අඤ්ඤතරාපි භික්ඛුනී තඤ්ඤාං විසිඛාය පිණ්ඩාය වරති. අථ ඛො සො භික්ඛු තං භික්ඛුනීං එතදවොච: “භව්ඤ්ඤාං භගීනී, අමුකසමීං ඔකාසෙ භික්ඛා දීයතී”ති. සාපි-ඛො එවමාහ: “භව්ඤ්ඤාං, අමුකසමීං ඔකාසෙ භික්ඛා දීයතී”ති. තෙ අභිණ්ඤා දඤ්ඤතෙන සන්දිට්ඨා අනෙසුං.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛිකඤ්ඤා විවරං භාජියතී. අථ ඛො සා භික්ඛුනී ඔවාදං ගතඤ්ඤා යෙන සො භික්ඛු තෙනුපසඛිකමී. උපසඛිකමීඤ්ඤා තං භික්ඛුං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමනතං අට්ඨාසී. එකමනතං ධීතං ඛො තං භික්ඛුනීං සො භික්ඛු එතදවොච: “අයං මෙ භගීනී විවර පටිච්චියො¹ සාදිධිසසසී”ති. ආමයා², දුඛලච්චිරාචභීනී³ අථ ඛො සො භික්ඛු තඤ්ඤා භික්ඛුනියා විවරං අදසී. සොපි ඛො භික්ඛු දුඛලච්චිරො භොතී. භික්ඛු තං භික්ඛුං එතදවොචු: “කරොහිදනී තෙ ආවුසො විවර”නතී. අථ ඛො සො භික්ඛු භික්ඛුනං එතමඤ්ඤා ආරොචෙසී.

3. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨනා -පෙ- තෙ උඤ්ඤායනානී බියනානී විපාවොනානී: “කථං හි නාම භික්ඛු භික්ඛුනියා විවරං දඤ්ඤතීති -පෙ-

- සච්චං කිර ඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුනියා විවරං අදසීති.
- සච්චං භගවා.
- ඤ්ඤානිකා තෙ භික්ඛු අඤ්ඤතිකානී.
- අඤ්ඤතිකා භගවානී.

අඤ්ඤතකො මොසපුරිස අඤ්ඤතිකාය න ජානානී පතිරුපං වා අපපතිරුපං වා සනතං වා අසනතං වා. කථං හි නාම ඤ්ඤා මොසපුරිස අඤ්ඤතිකාය භික්ඛුනියා විවරං දඤ්ඤතී. තෙනං මොසපුරිස අපපසකනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤතිකාය භික්ඛුනියා විවරං දදෙය්‍ය පාච්ඤානිය”නතී.

එව ඤ්ඤාදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤතං භොතී.

1. විවරපට්චියො - ම ජනං,
 2. ආමයා - මජ්ඣං,
 3. දුඛලච්චිරාචභීනී - සීල

පාචිතකියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

4. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු කුකකුච්චායනතා භික්ඛුනීනං පාරිවට්ඨකං¹ වීචරං න දෙනාති, භික්ඛුනීයො උජ්ඣායනති වියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම අයතා අමහාකං පාරිවට්ඨකං වීචරං න දසසනාති”ති. අසෙසාපුං ඛො භික්ඛු තාසං භික්ඛුනීනං උජ්ඣායනානි වියනානි විපාවෙනානි. අප් ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතලෙසං ආරොවෙසුං. අප් ඛො හගවා එතසමීං නිදනෙ එතසමීං පකරණෙ ධමමීං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙතාසි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්චනතං පාරිවට්ඨකං දතුං භික්ඛුසස භික්ඛුනීයා සිකාමානාය සාමණෙරාස සාමණෙරාය. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉමෙසං පඤ්චනතං පාරිවට්ඨකං දතුං” එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤාතීකාය භික්ඛුනීයා වීචරං දදෙයා අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ඨකා පාචිතකිය”නති.

ඊ. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුතී: -පෙ- අයං ඉමසමීං අපෙ අධිපෙතො භික්ඛුතී.

අඤ්ඤාතීකා නාම: මානිතො වා පිනිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහපුතා අසම්බද්ධා.

භික්ඛුනී නාම: උභතො සමෙඛ උපසම්පන්නා.

වීචරං නාම: ජනං වීචරානං අඤ්ඤතරං වීචරං විකප්පනුපගං පඤ්චමං.

අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ඨකාතී: ධපෙථා පාරිවට්ඨකං දෙනි ආපත්ති පාචිතකියසස.

අඤ්ඤාතීකාය අඤ්ඤාතීකසඤ්ඤී වීචරං දෙනි අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ඨකා ආපත්ති පාචිතකියසස. අඤ්ඤාතීකාය වෙමනිතො වීචරං දෙනි අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ඨකා ආපත්ති පාචිතකියසස. අඤ්ඤාතීකාය ඤාතීකසඤ්ඤී වීචරං දෙනි අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ඨකා ආපත්ති පාචිතකියසස.

එකතො උපසම්පන්නාය වීචරං දෙනි අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ඨකා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසස. ඤාතීකාය අඤ්ඤාතීකසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසස. ඤාතීකාය වෙමනිතො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසස. ඤාතීකාය ඤාතීකසඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: ඤාතීකාය පාරිවට්ඨකං පරිනෙතන වා විපුලං විපුලෙන වා පරිනං භික්ඛුතී විසසාසං ගණනාති තාවකාලීකං ගණනාති වීචරං ධපෙථා අඤ්ඤං පරිඤ්ඤාරං දෙනි සිතඛමානාය සාමණෙරාය උච්චතකසස ආදීකම්මකසසාති.

වීචරදුනසිකාපදං පඤ්චමං.

1. පාරිවට්ඨකං - 086.

6.3.6

වීචරසිඛබනසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං චිහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උද්ධි පච්චො¹ හොති වීචරකඉමං කාතුං. අඤ්ඤතරා භික්ඛුනී යෙනායස්මා උද්ධි තෙනුපසඬකමී උපසඬකමීඤා ආයස්මන්තං උද්ධිං එතදචොව: “සාධු මෙ භනෙන, අයොගා වීචරං සිඛබ්බු”ති. අථ ඛො ආයස්මා උද්ධි තස්සා භික්ඛුනීයා වීචරං සිඛබ්බුඤා සුරත්තං සුපරිකමමකතං කඤා මජ්ඣෙ පටිභානවීතං වුට්ඨාපෙඤා සංභරිඤා නිකඛිපි.

2. අථ ඛො සා භික්ඛුනී යෙනායස්මා උද්ධි තෙනුපසඬකමී. උපසඬකමීඤා ආයස්මන්තං උද්ධිං එතදචොව: “කතං තං භනෙන, වීචර”නාති “භඤ්ඤ භගීනී, ඉමං වීචරං යථාසංභටං භරිඤා නිකඛිපිඤා යද භික්ඛුනී සඬෙඤා ඔවාදං ආගච්ඤති තද ඉමං වීචරං පාරුපිඤා භික්ඛුනීසඬඤාසස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ආගච්ඤා”ති.

3. අථ ඛො සා භික්ඛුනී තං වීචරං යථාසංභටං භරිඤා නිකඛිපිඤා යද භික්ඛුනීසඬෙඤා ඔවාදං ආගච්ඤති, තද තං වීචරං පාරුපිඤා භික්ඛුනී සඬඤාසස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ආගච්ඤති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති “යාව ජීනනිකා ඉමා භික්ඛුනීයො ධුත්තකා අභිරිකායො යත්භි නාම වීචරෙ පටිභානවීතං වුට්ඨාපෙඤානාති”ති. භික්ඛුනීයො එවමාභංසු: “කසසීදං කමම”නාති. අයාසස් උද්ධිසස්සාති, යෙපි තෙ ජීනනකා ධුත්තකා² අභිරිකා තෙසමෙ ඵවරුපං න සොභෙය්ග කිං පන අයාසස් උද්ධිසස්සාති.

4. අථ ඛො තා භික්ඛුනීයො භික්ඛුනං එත මඤ්ඤං ආරොචෙසුං: යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨඤා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාති ඛියනති විපාවෙනාති “කථං භි නාම ආයස්මා උද්ධි භික්ඛුනීයා වීචරං සිඛබ්බුසසති”ති -පෙ-

“ස චමං කිර ඤා උද්ධි භික්ඛුනීයා වීචරං සිඛබ්බු”ති

සචචං භගවාති.

ඤ්ඤතිකා තෙ උද්ධි අඤ්ඤතිකාති.

අඤ්ඤතිකා භගවාති.

1. පච්චො - මජ්ඣං. 2. ජීනනිකා ධුත්තකා - පිචු

පාචිතනියපාළි භික්ෂු විභවේසා

අඤ්ඤතකො මොසපුරිස අඤ්ඤාතිකාය න ජානාති පතිරුපං වා අප්පතිරුපං වා පාසාදිකං වා අපාසාදිකං වා. කථං භි නාම කං මොසපුරිස අඤ්ඤාතිකාය භික්ෂුනියා විවරං සිබ්බසසි. නොනං මොසපුරිස අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භිසංඛවෙ ඉමං සිඤ්ඤාපදං උදදිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ෂු අඤ්ඤාතිකාය භික්ෂුනියා විවරං සිබ්බසසා වා සිබ්බාපෙය්‍යා වා පාචිතනිය”නති.

5. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ෂුනි -පෙ- අයං ඉමසමී අපෙඨ අධිපෙඨතො භික්ෂුනි.

අඤ්ඤාතිකා නාම: මානිතො වා පිනිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහසුතා අසඬෙඤ්ඤා.

භික්ෂුනී නාම: උභතො සඬෙඤ්ඤා උපසමපනා.

විවරං නාම: ඡනං විවරානං අඤ්ඤානරං විවරං.

සිබ්බසසාති: සයං සිබ්බති ආරපථෙ ආරපථෙ ආපත්ති පාචිතනියසස.

සිබ්බාපෙය්‍යාති: අඤ්ඤං ආණාපෙති. ආපත්ති පාචිතනියසස. සකිං ආණාපෙතො ඛහුකමිඨි සිබ්බති ආපත්ති පාචිතනියසස.

අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා විවරං සිබ්බති වා සිබ්බාපෙති වා ආපත්ති පාචිතනියසස. අඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො විවරං සිබ්බති වා සිබ්බාපෙති වා ආපත්ති පාචිතනියසස. අඤ්ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤා විවරං සිබ්බති වා සිබ්බාපෙති වා ආපත්ති පාචිතනියසස.

ඵකතො උපසමපනාය විවරං සිබ්බති වා සිබ්බාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛටසස. ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛටසස. ඤාතිකාය වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛටසස. ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤා අනාපත්ති.

අනාපත්ති: ඤාතිකාය විවරං යථෙඤ්ඤා පරිඤ්ඤාං සිබ්බති වා සිබ්බාපෙති වා සිබ්බාපෙතොය සාමඤ්ඤාය උඤ්ඤාතකසස ආදිකමිඨිකසසාති.

විවරසිබ්බතසිඤ්ඤාපදං ඡධං.

6.3.7

සංවිධානසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්දො හගවා සාවඤ්ඤාං වීභරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු භික්ඛුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකදානමඟ්ඟං පටිපජ්ජන්තී. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති: “යථෙව මයං සපජාපනීකා ආභිණ්ඩාම එවචෙවිමෙ සමඤා සකායුක්ඛියා භික්ඛුනීහි සද්ධිං ආභිණ්ඩන්තී” ති.

2. අජෙසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපිට්ඨං -ථෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති “කථං හි නාම ජබ්බෙහියා භික්ඛු භික්ඛුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකදානමඟ්ඟං පටිපජ්ජන්තී” ති -ථෙ-

සච්චං කීර තුලෙහ භික්ඛවෙ භික්ඛුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකදානමඟ්ඟං පටිපජ්ජන්තී.

සච්චං හගවා.

වීභරති බුද්දො හගවා -ථෙ- කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරිසා භික්ඛුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකදානමඟ්ඟං පටිපජ්ජන්තං, තෙනං මොසපුරිසා අපසංකානං වා පසාදය -ථෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකදානමඟ්ඟං පටිපජ්ජන්තො අනාමසො ගාමනතරමපි පාච්ඤානිය”න්ති.

එවඤ්ඤාදං හගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤාතං භොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බසුලා භික්ඛු ව භික්ඛුනීහියො ව සාකෙකා සාවඤ්ඤාං¹. අදානමඟ්ඟං පටිපජ්ජන්තො භොන්ති. අථ ඛො තා භික්ඛුනීහියො තෙ භික්ඛු එතදවොචුං: මයමපි අයොහි සද්ධිං ගමීස්සාමා” ති. න හගිති කපපති භික්ඛුනීහියා සද්ධිං සංවිධාය එකදානමඟ්ඟං පටිපජ්ජන්තො තුලෙහ වා පට්ඨං ගට්ඨප මයං වා ගමීස්සාමාති. අය්‍යා හතොත අඤ්ඤාපුරිසා අය්‍යාව පට්ඨං ගට්ඨන්තාති.

1. සාවඤ්ඤා - සී.ඉ.

පාචිතකියපාළි භික්ෂුවීභවෙයා

4. අඵ ටො තාසං භික්ඛුනීනං පච්ඡා ගච්ඡන්තීනං අනන්තරාමග්ගෙ ටොරා අච්ඡිංසු ටෙච්ච දුසෙසුඤ්ඤා. අඵ ටො තා භික්ඛුනීයො සාවඤ්චි. ගන්ත්වා භික්ඛුනීනං එතමඤ්ච ආරොචෙප්පුං. භික්ඛුනීයො භික්ඛුනං එතමඤ්ච ආරොචෙප්පුං. භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ච ආරොචෙප්පුං. අඵ ටො භගවා එතස්මීං නිදුනෙ එතස්මීං පකරණෙ ඛලීං කඵං කත්වා භික්ඛු ආමභොතසි. අනුජානාමී භික්ඛවෙ සත්ඛමනීයෙ මග්ගෙ සාසධිකසමච්චෙනෙ සපච්චිභයෙ භික්ඛුනීයා සද්ධිං සංචීධාය එකඤ්ඤානමග්ගං පච්චජ්ඣිතුං'' එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දීසෙය්‍යාඵ :

''යො පන භික්ඛු භික්ඛුනීයා සද්ධිං සංචීධාය එකඤ්ඤානමග්ගං පච්චජෙජ්ජය්‍ය අනන්තමයො ගාමනන්තරමසී අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාචිතකියං. තත්ථායං සමයො සත්ඛමනීයො භොති මග්ගතා. සාසධිකසමච්චෙනො, සපච්චිභයො අයං තත්ථ සමයො''ති.

5. යො පනාති: යො යාදීසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මීං අඤ්ඤා අධිඤ්ඤො භික්ඛුති.

භික්ඛුනී නාම: උභතො සචෙත්ඤ උපසමපන්නා.

සද්ධිනීති: එකමතො.

සංචීධායාති: ගච්ඡාම හගීති ගච්ඡාමය්‍ය, ගච්ඡාමය්‍ය ගච්ඡාම හගීති අඤ්ඤ චා භීයො චා පථෙ චා ගච්ඡාමාති සංචීඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛච්චස.

අනන්තමයො ගාමනන්තරමසීති: කුක්ඛච්චසමපාතෙ¹ ගාමෙ ගාමනන්තරෙ ගාමනන්තරෙ ආපත්ති පාචිතකියස්ස. අගාමතෙ අරඤ්ඤා අඤ්ඤොපඤ්ඤා අඤ්ඤොපඤ්ඤා ආපත්ති පාචිතකියස්ස.

අඤ්ඤත්‍ර සමයාති: ධපෙත්වා සමයං. සත්ඛමනීයො නාම: මග්ගතා න සක්ඛා භොති චිතා සඤ්ඤාන ගන්තුං.

සාසධිකං නාම: තස්මීං මග්ගෙ ටොරානං නිච්චෙට්ඨාකාමො දිස්සති භුට්ඨොකාකාමො දිස්සති ධීනොකාකාමො දිස්සති නිසිට්ඨොකාකාමො දිස්සති නිපට්ඨොකාකාමො දිස්සති.

1. අච්ඡිංසු - මථසං. 2. කුක්ඛච්චසමාදෙ - සීඝ්‍ර

පාචනකීයපාළි භික්ෂුවිභවෙඤා

සප්පට්ඨයං නාම: නසමී මග්ගෙ වොරෙභි මනුසසා හතා දිසස්නාඨී විලුක්තා දිසස්නාඨී ආකොට්ඨා දිසස්නාඨී සප්පට්ඨයං ගනන්වා අප්පට්ඨයං පසසිත්වා¹ උයොගාචෙතඛබ්බා ගච්ඡට්ඨ හගිනියොති.

සංවිදහිතෙ සංවිදහිතසඤ්ඤී එකඤ්ඤානමග්ගං පටිපජ්ජති අනතමසො ගාමනතරමපි අඤ්ඤත්‍ර සමයා ආපතති පාචනකීයසස. සංවිදහිතෙ වෙමතිකො එකඤ්ඤානමග්ගං පටිපජ්ජති අනතමසො ගාමනතරමපි අඤ්ඤත්‍ර සමයා ආපතති පාචනකීයසස. සංවිදහිතෙ අසංවිදහිතසඤ්ඤී එකඤ්ඤාන මග්ගං පටිපජ්ජති අනතමසො ගාමනතරමපි අඤ්ඤත්‍ර සමයා ආපතති පාචනකීයසස.

භික්ෂු සංවිදහති භික්ෂුනී න සංවිදහති ආපතති දුක්ඛට්ඨසස. අසංවිදහිතෙ සංවිදහිතසඤ්ඤී ආපතති දුක්ඛට්ඨසස. අසංවිදහිතෙ වෙමතිකො ආපතති දුක්ඛට්ඨසස. අසංවිදහිතෙ අසංවිදහිතසඤ්ඤී අනාපතති.

අනාපතති: සමයෙ අසංවිදහිත්වා ගච්ඡන්ති² භික්ෂුනී සංවිදහති භික්ෂු න සංවිදහති විසංඛෙකතෙන ගච්ඡන්ති ආපදසු උමමනතකසස ආදිකමමීකසසාති.

සංවිධානසික්ඛාපදං සත්තමං.

6. 3. 8

නාවාහිරුහන සික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවජ්ඣීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාච්ඡිකකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ෂු භික්ෂුනීභි සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං³ අභිරුහන්ති. මනුසසා උජ්ඣායනාඨී ඛියනාඨී විපාවෙනාඨී යථෙව මයං සපජාපතිකා නාවාය⁴ කීළාම එවමෙවීමෙ සමණා සකාපුත්තියා භික්ෂුනීභි සද්ධිං සංවිධාය එකාය නාවාය කීළනාඨී ති.

2. අසෙසාසුං ඛො භික්ෂු තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායනානං ඛියනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ෂු අජීව්ජා - පෙ - තෙ උජ්ඣායනාඨී ඛියනාඨී විපාවෙනාඨී: “කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ෂු භික්ෂුනීභි සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහිස්සන්ති” ති - පෙ -

1. දසෙසවා - මජ්ඣිම, දසසිත්වා
2. ගච්ඡති - මජ්ඣිම
3. එකනාවං - සත්ත
4. එකනාවාස - සයගා

පාචිකයපාළි භික්ෂුවිභවෙතො

සච්චං කීර තුමෙභ භික්ඛවෙ භික්ෂුනීහි සද්ධිං සංචීධාය එකං නාවං අභිරුහරාති.

සච්චං භගවා.

විගරහි චූදෙධා භගවා - පෙ - කථං හි නාම තුමෙභ මොසපුරීසා භික්ෂුනීහි සද්ධිං සංචීධාය එකං නාවං අභිරුහිසසථං. නෙතං මොසපුරීසා අපපසසනානං වා පසාදය - පෙ - ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛා පදං උද්දීපෙය්‍යාථ :

“යො පන භික්ෂු භික්ෂුනියා සද්ධිං සංචීධාය එකං නාවං අභිරුහෙය්‍ය උදධගාමීනීං වා අදොගාමීනීං වා පාචිකය්‍ය”නති.

ඵවඤ්ඤං භගවතා භික්ෂුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤතං භොති.

3. තෙන ටො පන සමයෙන සම්ඛුලා භික්ෂු ව භික්ෂුනියො ව සාකෙතා සාවජීං අධානාමනං පථපනනා භොතති, අනාරාමගෙහ නදී තරිතඛංඛා¹ භොති. අථ ටො තා භික්ෂුනියො තෙ භික්ෂු ඵතදවොදුච්චි: “මයමි අයෙහි සද්ධිං උත්තරීඤ්ඤාමා”ති. න හගීනී කපථති භික්ෂුනියා සද්ධිං සංචීධාය එකං නාවං අභිරුහිතුං. තුමෙක වා පයමං උත්තරං මයං වා උත්තරීඤ්ඤාමාති. අය්‍යා භගවත අග්ගපුරීසා අය්‍යාව පයමං උත්තරනතුති.

4. අථ ටො තාසං භික්ෂුනීනං පච්ඡා උත්තරනීනං වොරා අද්දීඤ්ච වෙව දුපෙසුඤ්ච. අථ ටො තා භික්ෂුනියො සාවජීං ගතවා භික්ෂුනීනං ඵතමසං ආරොවෙසුං. භික්ෂුනියො භික්ෂුනං ඵතමසං ආරොවෙසුං. භික්ෂු භගවතො ඵතමසං ආරොවෙසුං. අථ ටො භගවා ඵතසමීං නිදනෙ ඵතසමීං පකරණෙ ධම්මීං කථං කවා භික්ෂු ආමනොතසී. අනුජානාමී භික්ඛවෙ තිරියං තරණය භික්ෂුනියා සද්ධිං සංචීධාය එකං නාවං අභිරුහිතුං” ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දීපෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ෂු භික්ෂුනියා සද්ධිං සංචීධාය එකං නාවං අභිරුහෙය්‍ය උදධගාමීනීං” වා අදොගාමීනීං වා අඤ්ඤත්‍ර තිරියං තරණය පාචිකය්‍ය”නති.

1. උත්තරීඤ්ඤා - සඤ්ඤා
2. උදධගාමීනීං - මජ්ඣ.

පාචිත්තයපාළි භික්ෂුවිභවෙසා

5. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ෂුති -පෙ- අයං ඉමසමිං අනෙ අධිපෙතො භික්ෂුති.

භික්ෂුති නාම; උභතො සමෙඤ උපසමපනායා.

සඤ්චනති: එකතො.

සංවිධායාති: අභිරුහාම හගිති අභිරුහාමයා, අභිරුහාමයා අභිරුහාම හගිති, අජ්ජ වා භීයො වා පරෙ වා අභිරුහාමාති සංවිදහති ආපනති දුක්ඛට්ඨසා. භික්ෂුතියා අභිරුලෙභ භික්ෂු අභිරුහති ආපනති පාචිත්තයසසා. භික්ෂු¹ අභිරුලෙභ භික්ෂුති අභිරුහති ආපනති පාචිත්තයසසා. උභො වා අභිරුහන්ති ආපනති පාචිත්තයසසා.

උදධගාමීතිනති: උජ්ජවතිකාය.

අධොගාමීතිනති; ඔජ්ජවතිකාය.

අඤ්ඤත්‍ර නිරියං තරණායාති: ධපෙඤා නිරියං තරණං.

කුකකුට්ඨපානෙ ගාමෙ ගාමනතරෙ ගාමනතරෙ ආපනති පාචිත්තයසසා. අගාමකෙ අරඤ්ඤ අදධයොජනෙ අදධයොජනෙ ආපනති පාචිත්තයසසා. සංවිදහිතෙ සංවිදහිතසඤ්ඤී එකං නාවං අභිරුහති උදධගාමීතිං වා අධොගාමීතිං වා අඤ්ඤත්‍ර නිරියං තරණාය ආපනති පාචිත්තයසසා. සංවිදහිතෙ වෙමකිකො එකං නාවං අභිරුහති උදධගාමීතිං වා අධොගාමීතිං වා අඤ්ඤත්‍ර නිරියං තරණාය ආපනති පාචිත්තයසසා. සංවිදහිතෙ අසංවිදහිතසඤ්ඤී එකං නාවං අභිරුහති උදධගාමීතිං වා අධොගාමීතිං වා අඤ්ඤත්‍ර නිරියං තරණාය ආපනති පාචිත්තයසසා.

භික්ෂු සංවිදහති භික්ෂුති න සංවිදහති ආපනති දුක්ඛට්ඨසා. අසංවිදහිතෙ සංවිදහිතසඤ්ඤී ආපනති දුක්ඛට්ඨසා. අසංවිදහිතෙ වෙමකිකො ආපනති දුක්ඛට්ඨසා. අසංවිදහිතෙ අසංවිදහිතසඤ්ඤී අනාපනතී.

අනාපනති; නිරියං තරණාය අසංවිදහිතො අභිරුහන්ති භික්ෂුති සංවිදහති භික්ෂු න සංවිදහති විසංකෙතෙන අභිරුහන්ති ආපදසු උමඤ්ඤකසස ආදිකමමිකසසාති.

නාවාභිරුහනසිකධාපදං අට්ඨමං.

1. භික්ෂුමභි-මජ්ඣ, 89

6.3.9

පරිපාටිකසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ වීහරනී වෙථවනෙ කලඤ්ඤනීවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ධුලලනඤ්ඤ භික්ෂුනී අඤ්ඤ කර්මස්ස කුලස්ස කුලපිකා හොති නිවර්තණ්ණකා. තෙන ච ගහපතිනා ථෙරා භික්ෂු නිමඤ්ඤනා හොඤ්ඤ. අථ ඛො ධුලලනඤ්ඤ භික්ෂුනී පුබ්බතභ සමයං නිවාපෙඤ්ඤා පහවීරං ආදය යෙන නං කුලං තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිඤ්ඤා නං ගහපතිං එතදථොච :

කිමිදං ගහපති පහුතං ඛාදනීයං භොජනීයං පටියක්ඛනාති.

ථෙරා මයා අයෙය නිමඤ්ඤනාති.

කෙ පන තෙ ගහපති ථෙරානී.

අයෙයා සාරිපුණ්ණා අයෙයා මහාමොග්ගලානො අයෙයා මහාකච්චානො අයෙයා මහාකොට්ඨිනො අයෙයා මහාපපිනො අයෙයා මහාචූඤ්ඤා අයෙයා අනුරුද්ධො අයෙයා රෙවතො අයෙයා උපාලී අයෙයා ආනන්දො අයෙයා රාහුලොති.

කිං පන ඤං ගහපති මහානාගෙ තිට්ඨමානෙ වෙට්ඨෙ නිමන්තෙසීති''

කෙ පන තෙ අයෙය මහානාගාති?

අයෙයා දෙවදණ්ණො අයෙයා කොකාලිකො අයෙයා කච්චොරක තික්ඛකො¹ අයෙයා ඛණ්ඩදෙවියා පුණ්ණො අයෙයා සමුද්දදණ්ණොති.

අයං වරහි චූලභනුඤ්ඤා භික්ෂුනීයා අනන්තරා කථා වීඤ්ඤනා. අථ ථෙරා² භික්ෂු පටිසිංසු. සච්චං මහානාගා ඛො තයා ගහපති නිමන්තීතාති. ඉදන්තච ඛො ඤං අයෙය වෙට්ඨෙ අකාසි ඉදති මහානාගෙති සරතො ච නික්ඛංසී නිවච්ඡන්තඤ්ඤා පටිඤ්ඤි.

2. යෙ තෙ භික්ෂු අපටිච්චා -ථෙප- තෙ උරුඤ්ඤානි වියන්ති විපාවෙන්ති, ''කථං හි නාම දෙවදණ්ණො ජානං භික්ෂුනී පටිපාටිතං පිණ්ඩපාතං පරිභුඤ්ඤාසීති'' -ථෙප- සච්චං කීර ඤං දෙවදණ්ණ ජානං භික්ෂුනී පටිපාටිතං පිණ්ඩපාතං පරිභුඤ්ඤාසීති. සච්චං භගවා, වීහරහි බුද්ධො භගවා -ථෙප- කථං හි නාම ඤං මොසපුරීස ජානං භික්ෂුනී පටිපාටිතං පිණ්ඩපාතං පරිභුඤ්ඤාසීති. තෙනං මොසපුරීස අපසසක්ඛානං වා පසාදය -ථෙප- එවඤ්ඤා පන භික්ෂුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දීපෙය්‍යාථ :

''යො පන භික්ෂු ජානං භික්ෂුනී පටිපාටිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤාපයා පාටිකතීය''නති.

1. කරමොදකසීසකො - මජ්ඣ. 2. අථ තෙ ථෙරා - මජ්ඣ. 3. භුඤ්ඤාසීති - මජ්ඣ.

පාචිත්තයපාළි භික්ඛුච්ඡවෙසා

එවඤ්චිදං හගචතා භික්ඛුනං සිංඛාපදං පඤ්ඤන්තං හොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤන්තරො භික්ඛු රාජගහා පබ්බජිතො ඤාතිකුලං අගමාසි. මනුස්සා වීරස්සඛ්ඛි¹ හදන්තො ආගතොති සසකච්චං හත්තං අකංසු තස්ස කුලස්ස කුලපිකා භික්ඛුනී තෙ මනුස්සෙ ඵතදවොච, “දෙථ ආච්චසො අය්‍යස්ස භික්ඛ”න්ති. අථ ඛො සො භික්ඛු හගචතා පච්ඤ්ඤන්තං ජාතං භික්ඛුනීපරිපාචිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤිතුන්ති. කුකකුචවායන්තො න පචිග්ගහෙසි. නාසකඛී පිණ්ඩාය වරිතුං ජිහ්‍යාහන්තො අහොසි. අථ ඛො සො භික්ඛු ආරාමං ගතන්තො භික්ඛුනං එතච්ඤං ආරොචෙසි. භික්ඛු හගචතො එතච්ඤං ආරොචෙසුං. අථ ඛො හගවා එතස්මීං නිදන්තෙ එතස්මීං පකරණෙ ධම්මීං කථං කන්තො භික්ඛු ආමන්තොසි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පුබ්බෙ ගිභීසමාරමෙහ ජාතං භික්ඛුනීපරිපාචිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤිතුං” එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිංඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“යො පන භික්ඛු ජාතං භික්ඛුනීපරිපාචිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර පුබ්බෙ ගිභීසමාරමහා පාචිත්තිය”න්ති.

4. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මීං අත්ථෙ අධිපෙප්පතො භික්ඛුති.

ජානාති නාම: සාමං වා ජානාති අඤ්ඤ වා තස්ස ආරොචෙන්ති සා වා ආරොචෙති.

භික්ඛුනී නාම: උභතො සඛෙඤ්ඤ උපසම්පන්නා.

පරිපාචෙති නාම: පුබ්බෙ අදකුකාමානං අකතකුකාමානං අයෙයා හාණකො අයෙයා ඛුහුසුතො අයෙයා පුහුහුන්තිකො අයෙයා විනයධරො අයෙයා ධම්මකථීකො දෙථ අය්‍යස්ස කරොථ අය්‍යස්සාති එසා පරිපාචෙති නාම.

පිණ්ඩපාතො නාම: පඤ්ඤන්තං හොජන්තං අඤ්ඤන්තං හොජන්තං. අඤ්ඤත්‍ර පුබ්බෙ ගිභීසමාරමහාති යපෙන්තො ගිභීසමාරමහං.

ගිභීසමාරමහා නාම: ඤාතකා වා හොන්ති පචාරිතා වා පකතිපචියත්තං වා.

1. වීරසාසි - මජ්ඣං.
2. දෙථය්‍යස්ස ආච්චසො හත්තන්ති - මජ්ඣං.

පාච්චනිකයාලි හිකබුච්චගඛෙහා

5. අඤ්ඤානු පුච්චෙඛ ගිභීසමාරලොභා භුඤ්ඤාසසාමීති පතිගඤ්ඤාති ආපතති දුක්ඛංසංසං. අලෙඤ්ඤාභාරෙ අලෙඤ්ඤාභාරෙ ආපතති පාච්චනිකයංසං.

පරිපාචිතෙ පරිපාචිතසඤ්ඤාදී භුඤ්ඤාති අඤ්ඤානු පුච්චෙඛ ගිභීසමාරලොභා ආපතති පාච්චනිකයංසං. පරිපාචිතෙ වෙමතිකො භුඤ්ඤාති අඤ්ඤානු පුච්චෙඛ ගිභීසමාරලොභා ආපතති දුක්ඛංසංසං. පරිපාචිතෙ අපරිපාචිත-සඤ්ඤාදී භුඤ්ඤාති අඤ්ඤානු පුච්චෙඛ ගිභීසමාරලොභා අනාපතති.

එකතො උපසමපක්ඛාය පරිපාචිතං භුඤ්ඤාති අඤ්ඤානු පුච්චෙඛ ගිභීසමාරලොභා ආපතති දුක්ඛංසංසං. අපරිපාචිතෙ පරිපාචිතසඤ්ඤාදී ආපතති දුක්ඛංසංසං. අපරිපාචිතෙ වෙමතිකො ආපතති දුක්ඛංසංසං. අපරිපාචිතෙ අපරිපාචිතසඤ්ඤාදී අනාපතති.

අනාපතති: ගිභීසමාරලොභා¹ සිකබුච්චානා පරිපාචෙති සාමඤ්ඤා පරිපාචෙති පඤ්ඤාභොජනානි ධරෙඤ්ඤා සංඛෙඤ්ඤා අනාපතති උමමඤ්ඤාසංසං ආදිකමමිකසංසංසං.

පරිපාචිතසිකබාපදං නවමං.

6.3.10

රහොනිසජජ සිකබාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විභරති ජෙතවනෙ අනාරාමිඤ්ඤාසංසං ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්ඤානො උදධිසංසං පුරාඤ්ඤාතිකා හිකබුච්චා පඤ්ඤාතො භොති. සා ආයඤ්ඤානො උදධිසංසං සනාතිකෙ අභිකබුච්ඤ්ඤාං ආගච්ඤ්ඤාති. ආයඤ්ඤාති උදධි තඤ්ඤා හිකබුච්ඤ්ඤා සනාතිකෙ අභිකබුච්ඤ්ඤාං ගච්ඤ්ඤාති. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්ඤා උදධි තඤ්ඤා හිකබුච්ඤ්ඤා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජජං කපෙඤ්ඤාසි.

¹ පුච්චෙඛ ගිභී සමාරලොභා - මජ්ඣං.

පාච්ඤාය පාළි භික්ඛුච්චබ්බෙතා

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනභී වියනභී විපාවෙනති: "කථං භී නාම ආයඤ්ඤා උද්ධී භික්ඛුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසසීති"ති -පෙ- සච්චං කිරි කුං උද්ධී, භික්ඛුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසීති. සච්චං හගවා. විගරභී ඛුද්ධො හගවා -පෙ- කථං භී නාම කුං මොසපුරිස, භික්ඛුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසසී. නෙතං මොසපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

"යො පන භික්ඛු භික්ඛුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙය්‍ය පාච්ඤාය"නති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුනී: -පෙ- අයං ඉමසුමී අප්පථං අධිප්පෙතො භික්ඛුනී.

භික්ඛුනී නාම: උහතො සඛේඤ උපසම්පන්නා.

සද්ධිනති: එකතො.

එකො එකායාති: භික්ඛු වෙව හොති භික්ඛුනී ව.

රහො නාම: වඤ්ඤාසී රහො යොනසසී රහො. වඤ්ඤාසී රහො නාම: න සකකා හොති අකඛිං වා නිබ්භියමානෙ හමුකං වා උකඛිපියමානෙ සීසං වා උකඛිපියමානෙ පසසිතුං. යොනසසී රහො නාම: න සකකා හොති පකතිකථා යොතුං.

නිසජ්ජං කප්පෙය්‍යාති: භික්ඛුනියා නිසින්නාය භික්ඛු උපනිසින්නො වා හොති උපනිපදෙන්නා වා ආපනති පාච්ඤායසීස. භික්ඛු නිසින්නො භික්ඛුනී උපනිසින්නා වා හොති උපනිපන්නා වා, ආපනති පාච්ඤායසීස. උහො වා නිසින්නා ඤානභී උහො වා නිසින්නා, ආපනති පාච්ඤායසීස.

රහො රහොසඤ්ඤාදී එකො එකාය නිසජ්ජං කප්පෙති ආපනති පාච්ඤායසීස රහො වෙමතිකො එකො එකාය නිසජ්ජං කප්පෙති ආපනති පාච්ඤායසීස. රහො අරහොසඤ්ඤාදී එකො එකාය නිසජ්ජං කප්පෙති ආපනති පාච්ඤායසීස.

පාවිච්චිය පාළු හි තබා ගන්න.

අරභයේ රභෝසඤ්ඤා ආපනනි දුකකටසස. අරභෝ වෙමනිකෝ ආපනනි දුකකටසස, අරභෝ අරභෝසඤ්ඤා අනාපනනි.

අනාපනනි: යෝ කෝචි වීඤ්ඤා දුනියෝ හෝනි තිට්ඨනි න නිසීදනි අරභෝපෙකෙඛා අඤ්ඤා වීභිතෝ නිසීදනි උච්චතකසස ආදිකමමිකසසානි.

රභෝනියජජසිකඛාපදං දසමං.

හිකඛුනෝවාද වගො තනියෝ.

තසසුදදනං;

අසමමත'සඛගනා උපසසයං ආමීයදනෙන¹ සිඛනි

ඒදානං නාවං භුඤ්ඤාය ඵකෝ ඵකාය තෙ දසා'නි.

1. අසමමත අසඛගනාය ආමීයදනෙන - මජ්ඣ.

භාෂන වග්ගා

ආවසරපිණඩ සිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතීයං වීභරතී ජෙතවනෙ අනාරපිණඩකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවතීයා අච්ඡරෙ අඤ්ඤතරඤ්ඤ පුගඤ්ඤ ආවසරපිණේඛා පඤ්ඤතො භොති. ජබ්බග්ගියා භික්ඛු පුබ්බන්තභ සමයං නිවාසෙතො පත්තචීවරං ආදය සාවතීයං පිණේඛාය පවිසිතො පිණේඛං අලුභමානා ආවසරං අගමංසු. මනුඤ්ඤා වීරඤ්ඤාපි හදන්තා ආගන්තා ති' සකඛවං පරිවිසිංසු. අප ඛො ජබ්බග්ගියා භික්ඛු දුතියමපි දිවසං -පෙ- තතියමපි දිවසං පුබ්බන්තභ සමයං නිවාසෙතො පත්තචීවරං ආදය සාවතීයං පිණේඛාය පවිසිතො පිණේඛං අලුභමානා ආවසරං ගතොතො භුඤ්ඤංසු. අප ඛො ජබ්බග්ගියානං භික්ඛුනං එතදභොසි. කිං මයං කරිංසාම ආරාමං ගන්තො භියොයාපි ඉධෙව ආගන්තංඛං භවිසාමති. තස්චෙව අනුවසිතො අනුවසිතො ආවසරපිණේඛං භුඤ්ඤන්ති. තිත්තියා අපසකන්තාති. මනුඤ්ඤා උජ්ඣායන්තාති ඛියන්තාති විපාවෙන්තාති; "කපං භි නාම සමණා සකඛපුත්තියා අනුවසිතො අනුවසිතො ආවසරපිණේඛං භුඤ්ඤන්තා න ඉමෙසඤ්ඤෙව ආවසරපිණේඛා පඤ්ඤතො සබ්බසඤ්ඤෙව ආවසරපිණේඛා පඤ්ඤන්තාති.

2. අයොසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුඤ්ඤානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්තාති ඛියන්තාති විපාවෙන්තාති; "කපං භි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු අනුවසිතො අනුවසිතො ආවසරපිණේඛං භුඤ්ඤන්තාති"ති. -පෙ- සචං කිර තුලෙහ භික්ඛවෙ අනුවසිතො අනුවසිතො ආවසරපිණේඛං භුඤ්ඤන්තාති? සචං භගවා. විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කපං භි නාම තුලෙහ මොසපුරියා අනුවසිතො අනුවසිතො ආවසරපිණේඛං භුඤ්ඤන්තො තෙන. මොසපුරියා අපසකන්තානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උදදියෙය්‍යාප් :

"එකො ආවසරපිණේඛා භුඤ්ඤන්තො තෙනා වෙ උත්තරිං භුඤ්ඤන්තො පාවිතතිය"න්ති

එවඤ්ඤා භගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

1. මෙ ජී සද්. නදියාතෙ 9099 ජට්ඨසඛිඤ්ඤිටකෙ.

පාචිකර්මයපාළි භික්ඛුච්ඡෙදනා

3. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤා ජාරිපුතෙනා කොසලෙසු ජනපදෙසු සාවඤ්ඤාං ගච්ඡන්තො යෙන අඤ්ඤතරො ආවසථො තෙනුපසඛාතී. මනුසසා චිරසසාපි ථෙරො ආගතොති සකකච්චං පරිච්ඡිංසු. අථ ඛො ආයඤාතො ජාරිපුතනසස භුතතාඨසස ඛරො ආබාධො උපපජ්ඨි. නාසකඤ්ඤා තමහා ආවසථා පසකමීතුං. අථ ඛො තෙ මනුසසා දුතියමපි දිවසං ආයඤාතො ජාරිපුතො එතදචොචු. භුඤ්ඤථ භනෙතති. අථ ඛො ආයඤා ජාරිපුතො භගවතා පච්ඡිකන්තො අනුච්ඡිකා අනුච්ඡිකා ආවසථපිණ්ඩං භුඤ්ඤතති කුසලචරියානො න පච්ඡිගහෙයි. ජිනතභතො අහොයි. අථ ඛො ආයඤා ජාරිපුතො සාවඤ්ඤා ගතකා භික්ඛුනං එතමඤ්ඤා ආරොචෙයි. භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

4. අථ ඛො භගවා එතසමී. නිදනෙ එතසමී. පකරණෙ ධමමී. කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතයි “අනුජානාමී භික්ඛවෙ ගිලානෙන භික්ඛනා අනුච්ඡිකා අනුච්ඡිකා ආවසථපිණ්ඩං භුඤ්ඤතං”, එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උදදිසෙය්‍යාථ:

“අගිලානෙන භික්ඛනා එකො ආවසථපිණ්ඩො භුඤ්ඤතඛො තතො වෙ උතතරිං භුඤ්ඤතං පාචිකර්මය”නති.

5. අගිලානො නාම: සමෙකාති තමහා ආවසථා පසකමීතුං. ගිලානො නාම න සමෙකාති තමහා ආවසථා පසකමීතුං.

ආවසථපිණ්ඩො නාම පඤ්ඤානං භොජනානං අඤ්ඤතරං භොජනං, සාලායං වා මණ්ඩපෙ වා රුක්ඛමුලෙ වා අපේකාකාසෙ වා අනොදිසස යාවදපො පඤ්ඤතො භොති.

අගිලානෙන භික්ඛනා යකිං භුඤ්ඤතඛො¹ තතො වෙ උතතරිං. භුඤ්ඤතමීති පතිගණනාති ආපනති දුකංචසස අපේකාභාගෙ අපේකාභාගෙ ආපනති පාචිකර්මයසස.

අගිලානො අගිලානසඤ්ඤා තතුතරිං ආවසථපිණ්ඩං භුඤ්ඤති ආපනති පාචිකර්මයසස. අගිලානො වෙමනිකො තතුතරිං ආවසථපිණ්ඩං භුඤ්ඤති ආපනති පාචිකර්මයසස අගිලානො ගිලානසඤ්ඤා තතුතරිං ආවසථපිණ්ඩං භුඤ්ඤති ආපනති පාචිකර්මයසස.

1. භුඤ්ඤතඛො - මෙය.

පාච්ඤානියාලියෙහි විකල්පවිභවය

ගිලානො අගිලානසංඤ්ඤා ආපනානි දුක්ඛධර්මය. ගිලානො වෙමතිකො ආපනානි දුක්ඛධර්මය. ගිලානො ගිලානසංඤ්ඤා අනාපනති.

අනාපනති: ගිලානාසංඤ්ඤා, අගිලානො සංඤ්ඤා, භුඤ්ජනී, ගවච්ඡොත්තො වා ආගවච්ඡොත්තො වා භුඤ්ජනී, සාමීකා නිවිජ්ජොත්තො භොජෙත්ති ඔදිසස පඤ්ඤානො භොති, න යාවදෙවො පඤ්ඤානො භොති, පඤ්ඤා භොජනානි ධරෙත්වා සංඤ්ඤා අනාපනානි උමමනාකසංඤ්ඤා ආදිකමමිකසංඤ්ඤාති.

ආවසරපිණ්ඩ සිකධාපදං පදමං.

6. 4. 2.

ගණභොජන සිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙච්චන්තා කලඤ්ඤාතිවාසෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන දෙවදන්තො පරිචිතලා-භසසනාරො සපරියො කුලෙසු විඤ්ඤාපෙත්වා විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජනී මනුසසා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සකාසුත්තියා කුලෙසු විඤ්ඤාපෙත්වා විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජනීති, කසස සමපනං න මනාපං, කසස සාදු න රුච්චී”ති.

2. අපෙසාසුං ඛො හිකචු තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායනානාං බියනානානං විපාවෙනානාං, යෙ තෙ හිකචු අපච්චජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම දෙවදන්තො සපරියො කුලෙසු විඤ්ඤාපෙත්වා විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජනීති”ති. -පෙ- සච්චං කීර තං දෙවදන්ත, සපරියො කුලෙසු විඤ්ඤාපෙත්වා විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජනීති. සච්චං භගවා, විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තං මොසපුරිය, සපරියො කුලෙසු විඤ්ඤාපෙත්වා විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජනීති. තෙනං මොසපුරිය, අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“ගණභොජන පාච්ඤානියා”නති.

ඵව ඤ්ඤාදං භගවතා හිකචුනං සිකධාපදං පඤ්ඤානො භොති.

පාචිත්තියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

3. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා ගිලානෙ භික්ඛු භික්ඛෙන න නිමනොනති. භික්ඛු කුසකුට්ඨායනා නාධිවාසෙනති, “පච්ඤානං භගවතා ගණභොජන”නති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. අප ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙං කපං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනොසි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගිලානෙන භික්ඛුනා ගණභොජනං භුඤ්ඤං.” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ, ඉමං සිකඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ :

“ගණභොජනෙ අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාචිත්තියං, තඤ්ඤායං සමයො; ගිලානසමයො, අයං තඤ්ඤා සමයො”ති.

එවඤ්ඤාං භගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා වීචරදනසමයෙ සචීචර-භන්තං පච්ඤාදෙඤ්ඤා භික්ඛු නිමනොනති, “භොජෙඤ්ඤා වීචරෙනා අච්චාදෙඤ්ඤාමා”ති. භික්ඛු කුසකුට්ඨායනා නාධිවාසෙනති, “පච්ඤානං භගවතා ගණභොජන”නති. වීචරං පරික්ඛං උප්පජ්ජති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වීචරදනසමයෙ ගණභොජනං භුඤ්ඤං.” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ :

“ගණභොජනෙ අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාචිත්තියං, තඤ්ඤායං සමයො; ගිලානසමයො වීචරදනසමයො, අයං තඤ්ඤා සමයො”ති.

එවඤ්ඤාං භගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා වීචරකාරකෙ භික්ඛු භවෙතෙ නිමනොනති. භික්ඛු කුසකුට්ඨායනා නාධිවාසෙනති, පච්ඤානං භගවතා ගණභොජනනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ වීචරකාරසමයෙ ගණභොජනං භුඤ්ඤං.” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ :

“ගණභොජනෙ අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාචිත්තියං, තඤ්ඤායං සමයො; ගිලානසමයො වීචරදනසමයො වීචරකාරසමයො, අයං තඤ්ඤා සමයො”ති.

එවඤ්ඤාං භගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

චෛද්‍ය-සමුඛා 81

පාච්ඤානියාලි භික්ෂුවහඳෙහා

6. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මනුසෙසභි සද්ධිං අද්ධානං ගච්ඡන්ති, අථ ඛො තෙ භික්ඛු තෙ මනුසෙස ඵතදවොචුං, මුහුතං ආචුසො ආගමෙථ පිණ්ඩාය වරීසාමා'ති, තෙ ඵවමාහංසු ඉධෙව හතෙන භුඤ්ජාති. භික්ඛු කුකකුචවායනා න පතිගණහනති පටිඤ්ඤානං හගචතා ගණභොජනනති, හගචතො ඵතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. -පෙ- "අනුජානාමී භික්ඛවෙ අද්ධානගමනසමයෙ ගණභොජනං භුඤ්ජිතුං". ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උදදීසෙය්‍යාථ:

ගණභොජනෙ අඤ්ඤාත්‍ර සමයා පාච්ඤානියං, තස්සායං සමයො: ගිලානසමයො වීචරදනසමයො වීචරකාරසමයො අද්ධානගමනසමයො. අයං තස්ස සමයොති,

ඵවඤ්ඤාදං හගචතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

7. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මනුසෙසභි සද්ධිං නාවාය ගච්ඡන්ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු තෙ මනුසෙස ඵතදවොචුං. "මුහුතං ආචුසො තීරං උපතෙඨ පිණ්ඩාය වරීසාමා'ති, තෙ ඵවමාහංසු ඉධෙව හතෙන භුඤ්ජාති. භික්ඛු කුකකුචවායනා නපතිගණහනති, පටිඤ්ඤානං හගචතා ගණභොජනනති හගචතො ඵතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. -පෙ- "අනුජානාමී භික්ඛවෙ නාවාභිරුහනසමයෙ ගණභොජනං භුඤ්ජිතුං". ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උදදීසෙය්‍යාථ.

"ගණභොජනෙ අඤ්ඤාත්‍ර සමයා පාච්ඤානියං, තස්සායං සමයො: ගිලානසමයො වීචරදනසමයො වීචරකාරසමයො අද්ධානගමනසමයො නාවාභිරුහනසමයො, අයං තස්ස සමයො"ති.

ඵවඤ්ඤාදං හගචතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

8. තෙන ඛො පන සමයෙන දීසාසු වසසං චුස්වා භික්ඛු රාජගහං ආගච්ඡන්ති, හගචනාං දසසනාය. මනුසෙසා නානාවෙරජ්ජකෙ භික්ඛු පසසිඤ්ඤා හතෙන නිමතොනනති. භික්ඛු කුකකුචවායනා නාධිවාසෙසති, පටිඤ්ඤානං හගචතා ගණභොජනනති. හගචතො ඵතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. -පෙ- "අනුජානාමී භික්ඛවෙ මහාසමයෙ ගණභොජනං භුඤ්ජිතුං". ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උදදීසෙය්‍යාථ:

"ගණභොජනෙ අඤ්ඤාත්‍ර සමයා පාච්ඤානියං, තස්සායං සමයො: ගිලානසමයො වීචරදනසමයො වීචරකාරසමයො අද්ධානගමනසමයො නාවාභිරුහනසමයො, මහාසමයො අයං තස්ස සමයො"ති.

ඵවඤ්ඤාදං හගචතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

පාවිතනියපාළි භික්ඛුච්ඡබ්බො

9. තෙන ටො පන සමයෙන රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස ඛිම්බිසාරයා ඤාතිසාලොභිතො ආච්චකෙසු පඛඛජිතො භොති. අථ ටො සො ආච්චකො යෙන රාජා මාගධො සෙනියො ඛිම්බිසාරො තෙනුපසඛක්ඛි උපසඛක්ඛිචා රාජානං මාගධං සෙනියං ඛිම්බිසාරං එතදවොච: “ඉචජාමභං මහාරාජ සඛඛපාසණධිකඤ්ඤං කාතුනති”. සචෙ ටො ඤං භනෙන බුද්ධපචුඛං භික්ඛුසඛං පයමං භොජෙය්‍යාසි, එවං කරෙය්‍යාසි’ති. අථ ටො සො ආච්චකො භික්ඛුනං සනතිකෙ දුතං පාභෙසි: අධිවාසෙනතු මෙ භික්ඛු ස්වාතනාය භක්තනති. භික්ඛු කුක්ඛුච්චායනොනා නාධිවාසෙනති, පච්චක්ඛිතං භගවතා ගණභොජනනති. අථ ටො සො ආච්චකො යෙන භගවා තෙනුපසඛක්ඛි, උපසඛක්ඛිචා භගවතා සද්ධිං සචෙචොදි, සචෙචොදනියං කථං සාරාණියං චීතිසාරෙචා එකමනතං අට්ඨාසි. එකමනතං ධීතො ටො සො ආච්චකො භගවනතං එතදවොච: “භවමපි ගොතමො පඛඛජිතො අභමපි පඛඛජිතො, අරභති පඛඛජිතො පඛඛජිතස්ස පිණ්ඩං පටිග්ගහෙතුං, අධිවාසෙතු මෙ භවං ගොතමො ස්වාතනාය භන්තං සද්ධිං භික්ඛුසඛෙක්ඛනා”ති අධිවාසෙසි භගවා තුණ්ඪිභාවෙන. අථ ටො සො ආච්චකො භගවතො අධිවාසනං විදිචා පසකාමී. අථ ටො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධමමිං කථං කචා භික්ඛු ආමනොතසි, “අනුජානාමී භික්ඛවෙ සමණ-භක්තසමයෙ ගණභොජනං භුඤ්ඤං” එවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“ගණභොජනෙ අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාවිතනියං, තස්ථායං සමයො ගිලානසමයො විචරදනසමයො විචරකාරසමයො අඤ්ඤානගමනසමයො නාවාභිරුහනසමයො මහාසමයො සමණභක්තසමයො, අයං තස්ථ සමයො”ති.

10. ගණභොජනං නාම: යස්ථ වක්ඛාරො භික්ඛු පඤ්ඤිතං භොජනානං අඤ්ඤතරෙන භොජනෙන නිමක්ඛිතා භුඤ්ඤනති, එතං ගණභොජනං නාම. අඤ්ඤත්‍රසමයාති: ධපෙචා සමයං.

ගිලානසමයො නාම: අනතමයො පාදපි එච්චිතා¹ භොණති ගිලානසමයොති භුඤ්ඤිතඛං. විචරදනසමයො නාම: අනස්තෙ කඨිතො² වස්සානස්ස පච්චිමො මාසො. අස්තෙ කඨිතෙ පඤ්චමාසා විචරදන-සමයොති භුඤ්ඤිතඛං. විචරකාරසමයො නාම: විචරෙ කඨිරමානෙ විචරකාරසමයොති භුඤ්ඤිතඛං. අඤ්ඤානගමනසමයො නාම අඤ්ඤොජනං ගච්චිතස්සාමීති භුඤ්ඤිතඛං, ගච්චනෙන භුඤ්ඤිතඛං, ගතෙන භුඤ්ඤිතඛං.

1. එච්චිතා-මජ්ඣං. 2. කඨිතෙ-මජ්ඣං.

පාචිත්තය පාළු හි තබා වී හැටිය

නාමාචාර්යවරයා සමයේ නාම: නාවං අභිරුහිසාමීති භුඤ්ජනං. ආරුලෙහන භුඤ්ජනං, ඔරුලෙහන භුඤ්ජනං. මහාසමයෝ නාම: යත් වෙ තයෝ හිතා පිණ්ඩාය වරිතා යාපෙහති, චතුසෝ ආගතෙ න යාපෙහති, මහාසමයෝති භුඤ්ජනං. සමණහත්තසමයෝ නාම: යො කොච්චි පරිධොජකසමාපනො හන්තං කරොති සමණහත්තසමයෝති භුඤ්ජනං.

අඤ්ඤාත්‍ර සමයා භුඤ්ජනසාමීති පතිගණහාති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. අපේක්ෂාහාරෙ අපේක්ෂාහාරෙ ආපත්ති පාචිත්තයසීස. ගණහොජනෙ ගණහොජනසඤ්ඤා අඤ්ඤාත්‍ර සමයා භුඤ්ජනී ආපත්ති පාචිත්තයසීස. ගණහොජනෙ වෙමතිකො අඤ්ඤාත්‍ර සමයා භුඤ්ජනී ආපත්ති පාචිත්තයසීස. ගණහොජනෙ න ගණහොජනසඤ්ඤා අඤ්ඤාත්‍ර සමයා භුඤ්ජනී ආපත්ති පාචිත්තයසීස. න ගණහොජනෙ ගණහොජනසඤ්ඤා අපත්ති දුක්ඛට්ඨස, න ගණහොජනෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. න ගණහොජනෙ න ගණහොජනසඤ්ඤා අනාපත්ති.

අනාපත්ති: සමයෙ දො තයො එකතො භුඤ්ජනී පිණ්ඩාය වරිතා එකතො සනීපතිතා භුඤ්ජනී නිවහනෙ සලාකහනෙ, පකඛිකෙ, උපොසථිකෙ, පාචිපදිකෙ,¹ පඤ්ඤා හොජනාති යපෙතා සබ්බත්ථ අනාපත්ති උලෙක්ඛකසීස ආදිකමිතිසීසාති.

ගණහොජනසීකධාපදං දුතියං

6.4.3

පරමපරහොජන සීකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා වෙසාලියං වීහරති මහාවනෙ කුටාගාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලියං පඤ්ඤානං හන්තං හන්තපච්චාචි අට්ඨිතා² හොති. අථ ඛො අඤ්ඤාතරසීස දළිඤ්ඤා කමකරසීස³ එතදහොසී: “න ඛො ඉදං ඔරකං හවීසීති, යථා ඉමෙ⁴ මනුසීසා සකකච්චං හන්තං කරොනති, යනනුනාහමපි හන්තං කරෙයානති.” අථ ඛො යො දළිඤ්ඤා කමකරො යෙන කීරපතිකො තෙනුපසඛිකමී. උපසඛිකමීතා තං කීරපතිකං එතදවොච:

1. නිවහනං සලාකහනං පකඛිකං උපොසථිකං පාචිපදිකං-මජ්ඣං
2. අට්ඨිතා-මජ්ඣං
3. කමිකාරසීස-මජ්ඣං
4. යට්ඨිමෙ-මජ්ඣං

පාච්ඤායාපාළි භික්ඛුච්ඡාදෙතා

“ඉච්ඡාමහං අයාපුතන, බුද්ධ පමුඛස්ස භික්ඛුසංඝස්ස භක්ඛං කාතුං, දෙභි මෙ චෙතනනති”. සොපි ඛො කීරපතීකො සඤ්ඤා භොතී පසඤ්ඤා. අථ ඛො සො කීරපතීකො තස්ස දළිඤ්ඤා කමමකරස්ස අඛොතීරෙකං චෙතනං අද්ධි. අථ ඛො සො දළිඤ්ඤා කමමකරො යෙන භගවා තෙනුපසංඝමී, උපසංඝමීතො භගවනං අභිවාදෙතො එකමනං නිසීදී. එකමනං නිසිඤ්ඤා ඛො සො දළිඤ්ඤා කමමකරො භගවනං එතදවොච; “අධිවාසෙතු මෙ භනෙත භගවා ස්වාතනාය භක්ඛං සද්ධිං භික්ඛුසංඝො”ති. මහා ඛො ආච්චියො භික්ඛුසංඝො ජානාහීති භොතු භනෙත¹ මහාභික්ඛුසංඝො, බහු මෙ බද්දො පටියන්තා බද්දමිඤ්ඤානපයා² පරිපුරිස්සන්තීති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන. අථ ඛො සො දළිඤ්ඤා කමමකරො භගවතො අධිවාසනං විදිතො උච්චායාසනා භගවනං අභිවාදෙතො පදකඛිණං කතො පකකාමී.

2. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු දළිඤ්ඤා කීර කමමකරෙන ස්වාතනාය බුද්ධපමුඛො භික්ඛුසංඝො නිමනතීතො, බද්දමිඤ්ඤානපයා පරිපුරිස්සන්තීති. තෙ කාලසෙසව පිණ්ඩාය වරිතො භුඤ්ජිංසු. අසෙසාසු ඛො මනුස්සා දළිඤ්ඤා කීර කමමකරෙන බුද්ධපමුඛො භික්ඛුසංඝො නිමනතීතොති. තෙ දළිඤ්ඤා කමමකරස්ස පහුතං බාදනීයං භොජනීයං අභිභරිංසු.

3. අථ ඛො සො දළිඤ්ඤා කමමකරො තස්සා රක්ඛයා අච්චියෙන පතීතං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදුපෙතො භගවතො කාලං ආරොචාපෙසි. කාලො භනෙත නිච්චිතං භක්ඛනති. අථ ඛො භගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙතො පක්ඛවීචරමාදය යෙන තස්ස දළිඤ්ඤා කමමකරස්ස නිවෙසනං තෙනුපසංඝමී, උපසංඝමීතො පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසීදී. සද්ධිං භික්ඛුසංඝො. අථ ඛො සො දළිඤ්ඤා කමමකරො භක්ඛගෙහ භික්ඛු පරිච්චිති. භික්ඛු එවමාහංසු: “ථොකං ආච්චියො දෙභි, ථොකං ආච්චියො දෙභි”ති. මා ඛො තුමෙහ භනෙත අයං දළිඤ්ඤා කමමකරොති ථොකං-ථොකං³ පටිගණතිත්, පහුතං මෙ බාදනීයං භොජනීයං පටියන්තං පටිගණනාථ භනෙත යාවදත්තති. න ඛො මයං ආච්චියො එතං කාරණං ථොකං ථොකං පටිගණනාම අපි ච මයං කාලසෙසව පිණ්ඩාය වරිතො භුඤ්ජිමහා, තෙන මයං ථොකං ථොකං පටිගණනාමාති. අථ ඛො සො දළිඤ්ඤා කමමකරො උච්චායනී වීයතී විපාවෙනි: “කථං භි නාම භදන්තා මයා නිමනතිතා අඤ්ඤා භුඤ්ජිස්සන්ති, න වාහං පටිබලො යාවදත්තං දතුන්ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තස්ස දළිඤ්ඤා කමමකරස්ස උච්චායනාස්ස වීයන්තස්ස විපාවෙන්තස්ස.

1. අභිරෙකං-සායා
2. භොතු-මෙ-භනෙත-මචසං
3. පෙය්‍යා-මචසං
4. ථොකං ථොකං-මචසං

පාච්ඤායපාළි භික්ඛුච්චභඛෙගා

4. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති. “කථං හි නාම භික්ඛු අඤ්ඤානු නිමනතිතා අඤ්ඤානු භුඤ්ජිසසනති” ති -පෙ-සචං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤානු නිමනතිතා අඤ්ඤානු භුඤ්ජනති? සචං හගවා විගරහි බුඤ්ඤා හගවා -පෙ- කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරියා අඤ්ඤානු නිමනතිතා අඤ්ඤානු භුඤ්ජිසසනති. නෙතං භික්ඛවෙ අප්පසනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“පරමපරභොජනෙ පාවිතනිය”නති.

එව ඤ්ඤිදං හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො භොති අඤ්ඤාතරො භික්ඛු පිණ්ඩපාතං ආදය යෙන සො භික්ඛු තෙනුපසඩකම්, උපසඩකම්කා නං භික්ඛුං එතදවොච: “භුඤ්ජාහි ආවුසොති”. අලං ආවුසො අපී මෙ හතතපච්චාසාති තසස භික්ඛුනො පිණ්ඩපාතො උසසුරො ආහරීයිජ. සො භික්ඛු න විනාරූපං භුඤ්ජි හගවතො එතමකං ආරොචෙසුං. අථ ඛො හගවා එතසමීං නිදනෙ එතසමීං පකරණෙ ධම්මීං කථං කතා භික්ඛු ආමනොසි: “අනුජානාමී භික්ඛවෙ ගිලානෙන භික්ඛුනා පරමපරභොජනං භුඤ්ජිතුං”. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“පරමපරභොජනෙ අඤ්ඤානු සමයා පාවිතනියං, තජ්ඣායං සමයො ගිලානසමයො අයං තජ්ඣ සමයො”ති.

එව ඤ්ඤිදං හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

6. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුසසා විවරදනසමයෙ සච්චිරහතං පච්චාදෙකා භික්ඛු නිමනොනති: “භොජෙකා විවරෙන අච්චාදෙසසාමා” ති භික්ඛු කුකකුළියායනො නාධිවාසෙතති “පට්ඨකඛිතං හගවතා පරමපරභොජනනති” විවරං පරිත්තං උපපජ්ජති. හගවතො එතමකං ආරොචෙසුං -පෙ- “අනුජානාමී භික්ඛවෙ විවරදනසමයෙ පරමපරභොජනං භුඤ්ජිතුං” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“පරමපරභොජනෙ අඤ්ඤානු සමයා පාවිතනියං, තජ්ඣායං සමයො ගිලානසමයො විවරදනසමයො අයං තජ්ඣ සමයො”ති.

එව ඤ්ඤිදං හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

1. උසසුරෙන (කසරී)
2. විවරහතං: සිච්චි සිච්චි
3. පච්චාදෙකා-සිච්චි සිච්චි

පාචිකියපාළි භික්ඛුච්චබෙගා

7. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුසසා වීචරකාරකෙ භික්ඛු භතෙතන නිමතෙනන්ති. භික්ඛු කුකකුච්චායනතා නාධිවාසෙනති “පච්ඤ්ඤාං භගවතා පරමපරභොජන”කතී. භගවතො එතමඤ්ඤාං ආරොචෙසුං. -පෙ- “අනුජානාමී භික්ඛවෙ වීචරකාරසමයෙ පරමපරභොජනං භුඤ්ඤාං” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිසුඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“පරමපරභොජනෙ අඤ්ඤාත්‍ර සමයා පාචිකියං, තඤ්ඤාං සමයො ගිලානසමයො වීචරදනසමයො වීචරකාරසමයො අයං තඤ්ඤාං සමයො”ති.

එවඤ්ඤා භගවතා භික්ඛුනං සිසුඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

8. අථ ඛො භගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙතො පත්තවීචරමාදය ආයසමතා ආනඤ්ඤා පච්ඤාසමඤ්ඤා යෙන අඤ්ඤාතරං කුලං තෙනුපසඬිකමී, උපසඬිකමීතො පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ නිසීදී. අථ ඛො තෙ මනුසසා භගවතො ව ආයසමතො ව ආනඤ්ඤා භොජනං අදංසු. ආයසමා ආනඤ්ඤා කුකකුච්චායනතා න පටිගණහති. පටිගණහාහී¹ ආනඤ්ඤාති. අලං භගවා අඤ්ඤා මෙ භක්තපච්චාසාති. තෙනභානඤ්ඤා, විකපෙපතො ගණහාහීති. අථ ඛො භගවා එතසමී නිදනෙ එතසමී පකරණෙ ධම්මී කථං කතො භික්ඛු ආමනෙතසී: “අනුජානාමී භික්ඛවෙ විකපෙපතො² පරමපරභොජනං භුඤ්ඤාං”, එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ විකපෙපතබ්බං: මඤ්ඤා භක්තපච්චාසං ඉඤ්ඤාමසස දඹමීති.

9. පරමපරභොජනං නාම: පඤ්ඤානං භොජනානං අඤ්ඤාතරෙන භොජනෙන නිමනනිතො තං ධපෙතො අඤ්ඤාං පඤ්ඤානං භොජනානං අඤ්ඤාතරං භොජනං භුඤ්ඤාති, එතං පරමපරභොජනං නාම.

අඤ්ඤාත්‍ර සමයාති ධපෙතො සමයං

ගිලානසමයො නාම: න සකෙකාති එකාසනෙ නිසිනෙතො යාවදඤ්ඤාං භුඤ්ඤාං ගිලානසමයොති භුඤ්ඤාතිබ්බං

වීචරදනසමයො නාම: අනඤ්ඤා කඨිනෙ වසසානසස පච්චිමො මාසො, අඤ්ඤා කඨිනෙ පඤ්ඤාමාසා වීචරදන සමයොති භුඤ්ඤාතිබ්බං

වීචරකාරසමයො නාම: වීචරෙ කඨිරමානෙ වීචරකාර සමයොති භුඤ්ඤාතිබ්බං.

අඤ්ඤාත්‍ර සමයා භුඤ්ඤාසාමීති පතිගණහති, ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨස අප්පෙකාභාතෙ අප්පෙකාභාතෙ ආපත්ති පාචිකියසස.

1. ගණහාහී-මජ්ඣ. 2. භක්ත පච්චාසං විකපෙපතො-සා.

පාවිච්චිය පාළු හිතකු වීභවය

පරමපුරුෂෝචන පරමපුරුෂෝචනසංඝෝඤ්ඤි අඤ්ඤානු සමයා භුඤ්ඤාති ආපනති පාවිච්චියසංඝෝඤ්ඤි. පරමපුරුෂෝචන වෙමනිකො අඤ්ඤානුසමයා භුඤ්ඤාති ආපනති පාවිච්චියසංඝෝඤ්ඤි. පරමපුරුෂෝචන න පරමපුරුෂෝචනසංඝෝඤ්ඤි අඤ්ඤානු සමයා භුඤ්ඤාති ආපනති පාවිච්චියසංඝෝඤ්ඤි.

න පරමපුරුෂෝචන පරමපුරුෂෝචනසංඝෝඤ්ඤි ආපනති දුක්ඛටසංඝෝඤ්ඤි න පරමපුරුෂෝචන වෙමනිකො ආපනති දුක්ඛටසංඝෝඤ්ඤි. න පරමපුරුෂෝචන න පරමපුරුෂෝචනසංඝෝඤ්ඤි අනාපනති.

අනාපනති: සමයෙ විකප්පෙඤ්ඤා භුඤ්ඤාති දො තයො නිමනනනෙ එකතො භුඤ්ඤාති, නිමනනනපටිපාටියා භුඤ්ඤාති, සකලෙන ගාමෙන නිමනනිතො තසමිං ගාමෙ යඤ්ඤාති ඤ්ඤාති, සකලෙන පුගෙන නිමනනිතො තසමිං පුගෙ යඤ්ඤාති ඤ්ඤාති, නිමනනියමානො භික්ඛා ගභෙසංඝාමීති භණති, නිවහනෙන සලාකහනෙන පකඤ්ඤානෙ උපොසථිකෙ පාටිපදිකෙ පඤ්ඤානොචනානි යංපෙඤ්ඤා සංඝෝඤ්ඤි අනාපනති, උමඤ්ඤානෙ ආදිකමමිකසංඝෝඤ්ඤි නි.

පරමපුරුෂෝචනසංඝෝඤ්ඤි තනියං

6. 4. 4

කාණමාතුසිකඤ්ඤාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජෙතවනෙ අනාචරිණිකසංඝෝඤ්ඤි ආරාමෙ තෙන ඛො පන සමයෙන කාණමාතා උපාසිකා සද්ධා හොති පසංඝා. කාණා ගාමකෙ අඤ්ඤාතරසංඝෝඤ්ඤි පුරිසසංඝෝඤ්ඤි දිනා හොති. අච්චො කාණා මාතුසරං අගමාසි කෙනවිදෙව කරණියෙන. අච්චො කාණාය සාමිකො කාණාය සනතිකෙ දුතං පාහෙසි: “ආගච්ඡතු කාණා, ඉච්ඡාමි කාණාය ආගත”’නති. අච්චො කාණමාතා උපාසිකා කිසමිං විය රිත්තභඤ්ඤා ගතතුනති පුච්චා¹ පටි. පසෙක පුච්චො අඤ්ඤාතරො පිණ්ඩ-චාරිකො භික්ඛු කාණමාතාය උපාසිකාය නිවෙසනං පාවිසි. අච්චො

1. ඉපං (කපථි)

පාවිච්චිය පාළි භික්ෂුවිභවයෝ

කාණමාතා උපාසිකා තස්ස භික්ෂුනෝ පුචං දුපෙසි. යො නිකම්ඵ්ඵා අඤ්ඤාසස් ආචිකම්. තස්සපි පුචං දුපෙසි. යොපි¹ නිකම්ඵ්ඵා අඤ්ඤාසස් ආචිකම්. තස්සපි පුචං දුපෙසි. යථා පට්ඨන්තං පුචං පරිකඩං අගමාසි. දුතියමපි ඛො කාණාය සාමීකො කාණාය සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි. “ආගච්ඡතු කාණා, ඉච්ඡාමී කාණාය ආගත” නති දුතියමපි ඛො කාණමාතා උපාසිකා කිසමී. විය රිත්තහත්ථං ගඤ්ඤානති පුචං පචී. පකෙක පුචෙව අඤ්ඤාතරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ෂු කාණමාතාය උපාසිකාය නිවෙසනං පාවිසි. අථ ඛො කාණමාතා උපාසිකා තස්ස භික්ෂුනෝ පුචං දුපෙසි. යො නිකම්ඵ්ඵා අඤ්ඤාසස් ආචිකම්, තස්සපි පුචං දුපෙසි යො පි නිකම්ඵ්ඵා අඤ්ඤාසස් ආචිකම්. තස්සපි පුචං දුපෙසි. යථා පට්ඨන්තං පුචං පරිකඩං අගමාසි. තතියමපි ඛො කාණාය සාමීකො කාණාය සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි “ආගච්ඡතු කාණා ඉච්ඡාමී කාණාය ආගතං සචෙ කාණා නාගච්ඡිසස්ති අහං අඤ්ඤං පචාපතිං ආනෙසස්සාමී” ති. තතියමපි ඛො කාණමාතා උපාසිකා කිසමී. විය රිත්ත හත්ථං ගඤ්ඤානති පුචං පචී. පකෙක පුචෙව අඤ්ඤාතරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ෂු කාණමාතාය උපාසිකාය නිවෙසනං පාවිසි. අථ ඛො කාණමාතා උපාසිකා තස්ස භික්ෂුනෝ පුචං දුපෙසි. යො නිකම්ඵ්ඵා අඤ්ඤාසස් ආචිකම් තස්සපි පුචං දුපෙසි යොපි නිකම්ඵ්ඵා අඤ්ඤාසස් ආචිකම්. තස්සපි පුචං දුපෙසි, යථා පට්ඨන්තං පුචං පරිකඩං අගමාසි. අථ ඛො කාණාය සාමීකො අඤ්ඤං පචාපතිං ආනෙසි. අසෙසාසි ඛො කාණා තෙන කිර පුරිසෙන අඤ්ඤ පචාපති ආනිතාති, සා රොදන්ති අට්ඨාසි.

2. අථ ඛො හගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පක්ඛවීචර මාදය යෙන කාණමාතාය උපාසිකාය නිවෙසනං තෙනුපසඩ්ධාමී, උපසඩ්ධාමීත්වා පඤ්ඤාතෙත ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො කාණමාතා උපාසිකා යෙන හගවා තෙනුපසඩ්ධාමී, උපසඩ්ධාමීත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො කාණමාතරං උපාසිකං හගවා එතදචොච: “කිස්සායං කාණා රොදන්ති” ති, අථ ඛො කාණමාතා උපාසිකා හගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. අථ ඛො හගවා කාණමාතරං උපාසිකං ධම්මියා කර්ථය සන්දසෙසත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙපෙත්වා සමුපහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා පකඤාමී.

1. යො - මජ්ඣ: 100

පාවිතය පාළු හිතකු විභවය

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො සඤ්ඤා රාජගහා පටියාලොකං ගන්තුකාමො හොති. අඤ්ඤතරො පිණ්ඩවාරිකො හිතකු නං සත්ථං පිණ්ඩාය පාවිසි. අඤ්ඤතරො උපාසකො තස්ස හිතකුනො සතකුං දුපෙසි. සො නිකඛමීතො අඤ්ඤස්ස ආවිකඛි. තස්සපි සතකුං දුපෙසි. සොපි නිකඛමීතො අඤ්ඤස්ස ආවිකඛි. තස්සපි සතකුං දුපෙසි. යථාපටියතං පාථෙය්‍යං පරිකඛයං අගමාසි. අථ බො සො උපාසකො තෙ මනුසෙස ඵතදවොච: “අජ්ජෙනහා’ අය්‍යා ආගමෙථ යථාපටියතං පාථෙය්‍යං අය්‍යානං දික්ඛං, පාථෙය්‍යං පටියාදෙස්සාමී”ති නාය්‍යා² ස ක්කා ආගමෙතුං පයානො සඤ්ඤාති අගමංසු. අථ බො තස්ස උපාසකස්ස පාථෙය්‍යං පටියාදෙතො පච්ඡා ගච්ඡන්තස්ස වොරා අච්ඡන්දිංසු. මනුසෙසා උජ්ඣායන්තී ඛියන්ති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා න මත්තං ජානිතො පටිග්ගහෙස්සන්ති, අයං ඉමෙසං දතො පච්ඡා ගච්ඡන්තො වොරෙහි අච්ඡන්තො”ති.

4. අසෙසාසුං බො හිතකු තෙසං මනුසෙසානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාවෙන්තානං අථ බො තෙ හිතකු හගචතො ඵතමත්ථං ආරොවෙසුං. අථ බො හගවා ඵතසමී නිදනෙ ඵතසමී පකරණෙ ධමමී. කථං කතො හිතකු ආමනොසි: තෙන හි හිකඛවෙ හිතකුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤපෙසෙසාමී දසඅත්ථවසෙ පටිච්ච: සඛකසුච්ඡතාය සඛකථාසුච්ඡතාය -පෙ- විනායානුග්ගහාය, ඵචඤ්ඤා පන හිකඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“හිකුං පනෙච කුලං උපගතං පුච්චෙහි වා මනෙථෙහි වා අහිභව්‍ය්‍යං පචාරෙය්‍ය, ආකඛධිමානෙන හිකුනා දචකතිපත්තපුරා පටිග්ගහෙතඛිනා. තතො වෙ උත්තරිං පටිග්ගහෙතාය පාවිතියං, දචකතිපත්තපුරෙ පටිග්ග- හෙතො තතො නීහරිතො හිකුහි සද්ධිං සංචිහජිතඛිං, අයං තත්ථ සාමීවී”ති.

5. හිකුං පනෙච කුලං උපගතන්ති කුලං නාම: වත්තාරී කුලාති: ඛත්තියකුලං බ්‍රාහ්මණකුලං වෙසෙසකුලං සුද්දකුලං
උපගතන්ති: තත්ථ උපගතං
පුච්චං නාම: යං කිඤ්චි පහෙනකත්ථාය පටියතං
මන්ථං නාම: යං කිඤ්චි පාථෙය්‍යත්ථාය පටියතං.

1. අජ්ජකො- සිඉ I
2. නාය්‍යා- මජ්ඣ.

පාච්ඤාය පාළු හිනාලිඟබෙහා

අභිභවදුටු පවාරෙයයානි: යාවතකං ඉච්ඡයි තාවතකං ගණනාහීති.

ආකඩබ්බානෙතානි: ඉච්ඡමානෙන.

ආකඩපතපුරා පටිගණනබ්බානි: දෙව තයො පනපුරා පටිගණනබ්බා

තතො වෙ උසාරිං පටිගණනසායානි: තකුසාරිං පටිගණනාති ආපකා පාච්ඤායසස. උසාරිපතපුරෙ පටිගණනෙතා තතො නිකමනෙතන හිනාලුං පසයිතො ආච්ඡන්තබ්බං අමුත්ථ මයා ද්විතීපතපුරා පටිගණනා මා මො තස් පටිගණනීති. සචෙ පසයිතො න ආච්ඡන්ති ආපකා දුක්ඛපසස. සචෙ ආච්ඡන්තෙ පටිගණනාති ආපකා දුක්ඛපසස.

තතො නිහරිතො හිනාලුහි සද්ධිං සංචිතච්ඡන්තානි: පටිසංචනං හරිතො සංචිතච්ඡන්තො

අයං තස් සාමීච්ඡිති: අයං තස් අනුධවුච්ඡතා

අතිරෙක ද්විතීපතපුරෙ අතිරෙක සඤ්ඤා පතිගණනාති ආපකා පාච්ඤායසස. අතිරෙක ද්විතීපතපුරෙ වෙමනිකො පතිගණනාති ආපකා පාච්ඤායසස. අතිරෙකද්විතීපතපුරෙ උනකසඤ්ඤා පතිගණනාති ආපකා පාච්ඤායසස.

උනකද්විතීපතපුරෙ අතිරෙකසඤ්ඤා ආපකා දුක්ඛපසස. උනකද්විතීපතපුරෙ වෙමනිකො ආපකා දුක්ඛපසස. උනකද්විතීපතපුරෙ උනකසඤ්ඤා අනාපකාති.

අනාපකාති: ද්විතීපතපුරෙ පතිගණනාති. උනකද්විතීපතපුරෙ පතිගණනාති න පගෙණකස්ථාය න පාච්ඤායස්ථාය පටිසංචනං දෙනාති පගෙණකස්ථාය වා පාච්ඤායස්ථාය වා පටිසංචනසෙසකං දෙනාති ගමනෙ පටිසංචනසෙස දෙනාති ඤාතකානං පචාරිතානං අඤ්ඤාසසස්ථාය අතරනො ධනෙන උච්චන්තසස ආදිකමච්ඡන්තසසාති.

කාණ්ඩකුසිකාපදං වතුසථං

1. අමු- පිටු II,
2. නිහරිතො- මෙසං.

6. 4. 5

පස්මපචාරණසිකඛාපදං

1. නෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා යාවඤ්ඤාං චිහරති ජෙතවනෙ අනාට්ඨිකිකසා ආරාමෙ. නෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො බ්‍රාහ්මණො භික්ඛු නිමනොතො භොජෙයි. භික්ඛු භුක්ඛාච්ච පචාරිතා ඤාතිකුලාගි ගතො ඵකථෙව භුක්ඛිංසු. ඵකථෙව පිණ්ඩපාතං ආදාය අගමංසු. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො පටිච්ඤ්ඤෙ ඵකදවොව: “භික්ඛු මයා අයා සන්තප්පිතා, ඵථ තුලෙහපි සන්තප්පෙසසාථී”ති. නෙ ඵචමාභංසු: “කිං ඤාං අයොඤා අලෙහ සන්තප්පෙසසාමි. යෙපි තයා නිමනොතො, තෙපි අමහානං සරානි ආගන්තො ඵකථෙව භුක්ඛිංසු. ඵකථෙව පිණ්ඩපාතං ආදාය අගමංසු”ති. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො උජ්ඣායති වියති විපාවෙති: “කථං භි නාම භදන්තා අමහානං සරෙ භුක්ඛිංසො අඤ්ඤත්‍ර භුක්ඛිංසසංඝං, න වාභං පටිබලො යාවදසං දතු”නති.

2. අජ්ඣාසුං ඛො භික්ඛු තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස උජ්ඣායන්තස්ස වියන්තස්ස විපාවන්තස්ස. යෙ නෙ භික්ඛු අපච්චරා -පෙ- නෙ උජ්ඣායන්ති. වියන්ති විපාවන්ති: “කථං භි නාම භික්ඛු භුක්ඛාච්ච පචාරිතා අඤ්ඤත්‍ර භුක්ඛිංසසංඝං”ති -පෙ- සච්චං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛු භුක්ඛාච්ච පචාරිතා අඤ්ඤත්‍ර භුක්ඛිංසසංඝං.

සච්චං භගවා. චිහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං භි නාම නෙ භික්ඛවෙ මොසපුරියා භුක්ඛාච්ච පචාරිතා අඤ්ඤත්‍ර භුක්ඛිංසසංඝං. නෙතං භික්ඛවෙ අපසන්තනං වා පසාදය -පෙ- ඵචඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ඛු භුක්ඛාච්ච පචාරිතො ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා ඛාදෙය්‍යා වා භුක්ඛෙය්‍යා වා පාච්ඤානාමි.

ඵච ඤ්ඤාදං භගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

සාචිකතියාදි භික්ෂුවහලෙතා

3. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු ගිලානානං භික්ඛුනං පඤ්ඤෙ පිණ්ඩපාතෙ නීභරණති. ගිලානා න චිත්තාරූපං භුඤ්ජනති තානි භික්ඛු ජටෙධිකති. අනෙකාසි ටො භගවා උච්චාසඤ්ඤං මහාසඤ්ඤං කාකොරවසඤ්ඤං. සුඤ්ඤාන ආයඤ්ඤානං ආනන්දං ආමනෙතයි: “කීනන්ත ටො ටො ආනන්ද උච්චාසඤ්ඤා මහාසඤ්ඤා කාකොරවසඤ්ඤා”ති. අථ ටො ආයඤ්ඤා ආනන්දෙ භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙයි: භුඤ්ජයන්තං පනානන්ද භික්ඛු ගිලානානි රික්ඛාණති. න භුඤ්ජයන්තං භගවාති. අථ ටො භගවා එතස්මීං නිදන්තෙ එතස්මීං පකරණෙ ධම්මීං කථං කඤ්ඤා ආමනෙතයි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානන්ස ව අගිලානන්ස ව අතිරික්ඛං භුඤ්ජිතුං” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ අතිරික්ඛං කාතඛං ‘අලමෙතං සබ්බං’නති. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දි සෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු භුක්තාචි පචාරිතො අනතිරික්ඛං ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා ඛාදෙය්‍ය වා භුඤ්ජෙය්‍ය වා සාචිකතියනති.

4. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමෙණීං අපෙ අධිජෙතො භික්ඛුති.

භුක්තාචි නාම: පඤ්ඤානං භොජනානං අඤ්ඤතරං භොජනං අනුභවමෙසා කුසන්තනාපි භුක්තං භොති.

පචාරිතො නාම: අසනං පඤ්ඤාසති භොජනං පඤ්ඤාසති භක්ඛපාසෙ ධීතො අභිභරති පටිසෙඛමෙසා පඤ්ඤාසති.

අනතිරික්ඛං නාම: අකපපියකතං භොති. අපටිග්ගභිතකතං භොති. අනුච්චාරිකකතං භොති. අභක්ඛපාසෙ කතං භොති. අභුක්තාචිනා කතං භොති. භුක්තාචිනා පචාරිතෙන ආසනා වුට්ඨිතෙන කතං භොති. අලමෙතං සබ්බකති අවුක්ඛං භොති. න ගිලානානිරික්ඛං භොති. එතං අනතිරික්ඛං නාම.

අතිරික්ඛං නාම: කපපියකතං භොති. පටිග්ගභිතකතං භොති. උච්චාරිතකතං භොති භක්ඛපාසෙ කතං භොති. භුක්තාචිනා කතං භොති. භුක්තාචිනා පචාරිතෙන ආසනා අවුට්ඨිතෙන කතං භොති. අලමෙතං සබ්බකති වුක්ඛං භොති. ගිලානානිරික්ඛං භොති. එතං අතිරික්ඛං නාම.

ඛාදනීයං නාම: පඤ්ඤා භොජනානි යාමකාලිකං සන්තාහකාලිකං යාවච්චිකං ධපෙඤ්ඤා අවසෙසං ඛාදනීයං නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්ඤා භොජනානි: ඔදන්තා කුලචොසො සකඛ මට්ඨනා මංසං ඛාදික්ඛාමි භුක්ඛික්ඛාමිති පටිග්ගභාති ආපඤ්ඤා දුක්ඛං ධස්ස, අපෙඤ්ඤාභාගෙ අපෙඤ්ඤාභාගෙ ආපඤ්ඤා සාචිකතියන්ස.

1. භුක්තාචිතං - 030.

පාච්ඤානියපාළි හිනඛුච්චගඛෙතා

අනාතිරිතො: අනාතිරිතසසඤ්ඤා ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා ඛාදති වා භුංඤ්ඤති වා ආපක්ඛි පාච්ඤානියසස. අනාතිරිතො චෙමතිකො ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා ඛාදති වා භුංඤ්ඤති වා ආපක්ඛි පාච්ඤානියසස. අනාතිරිතො අතිරිතසසඤ්ඤා ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා ඛාදති වා භුංඤ්ඤති වා ආපක්ඛි පාච්ඤානියසස.

යාමකාලිකං යනතාහකාලිකං යාවජීවීකං ආභාරජාය පච්චගඛාති ආපක්ඛි දුක්ඛටසස. අජෙඤ්ඤාහාරෙ අජෙඤ්ඤාහාරෙ ආපක්ඛි දුක්ඛටසස.

අතිරිතො අනාතිරිතසසඤ්ඤා ආපක්ඛි දුක්ඛටසස, අතිරිතො චෙමතිකො ආපක්ඛි දුක්ඛටසස, අතිරිතො අතිරිතසසඤ්ඤා අනාපක්ඛි.

අනාපක්ඛි: අතිරිතො කාරාපෙඤා භුංඤ්ඤති අතිරිතො කාරාපෙඤා භුංඤ්ඤාමානී: පච්චගඛාති අඤ්ඤාසසජාය හරතොතා ගච්ඤති හිලානාසස සෙසකං භුංඤ්ඤති යාමකාලිකං යනතාහකාලිකං යාවජීවීකං සතිපච්චයෙ පරිභුංඤ්ඤති උමමනතකසස ආදිකමචිකසසාති.

පයමපචාරණ'සිකධාපදං පඤ්චමං

6. 4. 6.

දුතියපචාරණ සිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවජීයං චිහරති ජෙතවනෙ අනාපචිණ්ඩිකසස ආරාමෙ: තෙන ඛො පන සමයෙන දො භික්ඛු ඤාසලෙසු ජනපදෙසු සාවජීං අධානමග්ගපච්චසනා භොගති. එකො භික්ඛු අනාවාරං ආවරති. දුතියො භික්ඛු තං භික්ඛුං එතදචොච: "මා ආවුසො එවරුපං අකාසි. නොතං කපපතී"ති. සො තසමී උපනන්ධි. අථ ඛො තෙ භික්ඛු සාවජීං අගමංසු. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවජීයං අඤ්ඤතරසස පුගසස සංසහතං භොති. දුතියො භික්ඛු භුක්ඛාචි පචාරිතො භොති. උපනදොධා' භික්ඛු ඤාතිකුලං ගන්ඤා පිණ්ඩපාතං ආදය යෙන සො භික්ඛු තෙතුපසඛකමී. උපසඛකමීඤා තං භික්ඛුං එතදචොච "භුංඤ්ඤති ආවුසො"ති. අලං ආවුසො පරිපුණ්ණොමතීති. සුඤ්ඤො ආවුසො පිණ්ඩපාතො භුංඤ්ඤාමිති. අථ ඛො සො භික්ඛු තෙන භික්ඛුනා නිසීලියමානො තං පිණ්ඩපාතං භුංඤ්ඤති. උපනදොධා භික්ඛු තං භික්ඛුං එතදචොච: "ඤා භි' නාම ආවුසො මං වනතංඛං මඤ්ඤසි. යං ඤා භුක්ඛාචි පචාරිතො අනාතිරිතො භොජනං භුංඤ්ඤසි"ති. නතු ආවුසො ආචිකමීතඛඤති. නතු ආවුසො පුච්චිතඛඤති.

1. පයම පචාරණං - මජ්ඣිම, 3. ඤා - මජ්ඣිම.

2. උපනදොධා - සීලී

පාච්ඤායපාළි භික්ඛුච්ඡවෙයා

2. අට මො සො භික්ඛු භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොචෙයි. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම භික්ඛු භික්ඛුං භුක්ඛාචීං පචාරිතං අනතිරික්ඛෙනන භොජනෙන අභිභට්ඨං පචාරොක්ඛති” ති -පෙ- සච්චං කීර තුං භික්ඛු භික්ඛුං භුක්ඛාචීං පචාරිතං අනතිරික්ඛෙනන භොජනෙන අභිභට්ඨං පචාරෙයිති. සාචං භගවා. චීගරභි ට්‍රිඥො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුං මොසඤ්ඤං භික්ඛුං භුක්ඛාචීං පචාරිතං අනතිරික්ඛෙනන භොජනෙන අභිභට්ඨං පචාරොක්ඛයි. නෙන මොසඤ්ඤං අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එච්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිංඛාපදං උද්දිසෙයාතං.

යො පන භික්ඛු භික්ඛුං භුක්ඛාචීං පචාරිතං අනතිරික්ඛෙනන මාදනීයෙන වා භොජනීයෙන වා අභිභට්ඨං පචාරොයා හඤ්ඤ භික්ඛු මාද වා භුක්ඛ වා ති ජානං ආසාදනාපෙක්ඛො භුක්ඛසමීං පාච්ඤායනති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමසමීං අප්පෙ අධිප්පෙනො භික්ඛුති.

භික්ඛුනාති: අඤ්ඤං භික්ඛුං.

භුක්ඛාචී නාම: පඤ්ඤානං භොජනානං අඤ්ඤතරං භොජනං අනතමසො කුසග්ගනපි භුක්ඛා භොති.

පචාරික්ඛො නාම: අසනං පඤ්ඤායති භොජනං පඤ්ඤායති හත්ථසාසෙ ධීනො අභිභරති පචීසෙඛපො පඤ්ඤායති.

අනතිරික්ඛො නාම: අකප්පියකතං භොති අපචීග්ගභිතකතං භොති අනුචාරිතකතං භොති අභත්ථපාසෙ කතං භොති අභුක්ඛාචීනා කතං භොති භුක්ඛාචීනා පචාරිතෙන ආසනා චුට්ඨිතෙන කතං භොති අලමෙන සබ්බන්ති අචුක්ඛා භොති න ගීලානාතිරික්ඛා භොති එතං අනතිරික්ඛා නාම.

මාදනීයං නාම: පඤ්ඤාභොජනාති යාමකාලිකං සන්නාහකාලිකං යාවච්චිකං යපෙත්වා අවසෙසං මාදනීයං නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්ඤාභොජනාති මුදනො කුමුදාසො සභඤ්ඤ මච්ඡා මංසං.

පාච්ඤායපාලි හිනච්චිහචචා

අභිභවද්දු පවාරොසානි: යාවනකං ඉච්චසි කාවනකං ගණනාහිති.

ජානානි නාම: සාමං වා ජානානි අපෙක්ඛා වා තස්ස ආරොචෙනති සො වා ආරොචෙති.

ආසාදනාපෙක්ඛානි: ඉච්චා ඉචං වොදෙසසාමි සාරෙසසාමි පටිච්චොදෙසසාමි පටිසාරෙසසාමි චඛ්ඛා¹ කර්මසාමිති ආහරති ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. තස්ස වචනෙන ඛාදිසසාමි භුඤ්ජිසසාමිති පතිගණනාති ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්සා අපෙක්ඛාහාරෙ අපෙක්ඛාහාරෙ ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. භොජන-පරියොසානෙන ආපක්ති පාච්ඤායස්ස.

පචාරිතෙ පචාරිතසඤ්ඤාදි අනතිරිකෙනා ඛාදනීයෙන වා භොජනීයෙන වා අභිභවද්දු පවාරෙති ආපක්ති පාච්ඤායස්ස. පචාරිතෙ වෙමනිකො අනතිරිකෙනා ඛාදනීයෙන වා භොජනීයෙන වා අභිභවද්දු පවාරෙති ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. පචාරිතෙ අපචාරිතසඤ්ඤාදි අනතිරිකෙනා ඛාදනීයෙන වා භොජනීයෙන වා අභිභවද්දු පවාරෙති අනාපක්ති.

යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවච්චිකං ආහාරජාය අභිභරති ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. තස්ස වචනෙන ඛාදිසසාමි භුඤ්ජිසසාමිති පතිගණනාති ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අපෙක්ඛාහාරෙ අපෙක්ඛාහාරෙ ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අපචාරිතෙ පචාරිතසඤ්ඤාදි ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අපචාරිතෙ වෙමනිකො ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අපචාරිතෙ අපචාරිතසඤ්ඤාදි අනාපක්ති.

අනාපක්ති: අතිරිතං කාරාපෙචා දෙති, අතිරිතං කාරාපෙචා භුඤ්ජාහිති දෙති, අභෙදස්සජාය හරතොතා ගච්චාහිති දෙති, ගිලානාස්ස සෙසකං දෙති, යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවච්චිකං සතිපට්ඨයෙ පරිභුඤ්ජාහිති දෙති, උච්චතකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

දුතියපචාරණසිකාපදං ඡදං.

1. චඛ්ඛා - ඡෙස.

6. 4. 7.

විකාලභොජනසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළවනෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ ගීරඤ්ඤාසමජජා හොති. සත්තරසවග්ගියා භික්ඛු ගීරඤ්ඤාසමජජං දස්සනාය අගමංසු, මනුසො සත්තරසවග්ගියෙ භික්ඛු පස්සිචා නභාපෙචා වීලිමෙචචා හොජෙචා බාදනීයං අදංසු. සත්තරසවග්ගියා භික්ඛු බාදනීයං ආදය ආරාමං ගතචා ජබ්බග්ගියෙ භික්ඛු එතදවොචුං; “භන්දුසො” බාදනීයං බාදො”ති. “කුතො තුලෙහි ආචුසො බාදනීයං ලඤ්ඤානි”. සත්තරසවග්ගියා භික්ඛු ජබ්බග්ගියානං භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. කිමපන තුලෙහ ආචුසො විකාලෙ භොජනං භුක්ඤ්ඤොති. එවමාචුසොති. ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උජ්ඣායනාචී වියනති විපාවෙනති. “කථං හි නාම සත්තරසවග්ගියා භික්ඛු විකාලෙ භොජනං භුක්ඤ්ඤොති”ති.

2. අථ ඛො ජබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාචී වියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සත්තරසවග්ගියා භික්ඛු විකාලෙ භොජනං භුක්ඤ්ඤොති”ති -පෙ- සච්චං කීර තුලෙහ භික්ඛවෙ විකාලෙ භොජනං භුක්ඤ්ඤොති. සච්චං භගවා, විගර්හි බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරියා විකාලෙ භොජනං භුක්ඤ්ඤොති. තෙනං මොසපුරියා අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ඛු විකාලෙ බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදෙය්‍ය වා භුක්ඤ්ඤොති වා පාච්ඤායනාති.

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුනි: -පෙ- අයං ඉමස්මීං අඤ්ඤං අධිජෙතො භික්ඛුනි.

විකාලො නාම: මඤ්ඤානිකෙ විකිට්ඨෙන යාව අරුණ්ණග්ගමනා.

බාදනීයං නාම: පඤ්ඤාභොජනානි යාමකාලිකං සනතාභකාලිකං යාවච්චිකං යථෙචා අවසෙසං බාදනීයං නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්ඤා භොජනානි ඔදනො කුමමාසො සකඤ්ඤ මච්ඡා මංසං. බාදිසාමී භුක්ඤ්ඤාමීති පනිගණනාති ආපඤ්ඤා දුක්ඛකට්ඨසං. අජෙඤ්ඤාභාරෙ අජෙඤ්ඤාභාරෙ ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං.

1. මහාපාච්ඤාය - මජ්ඣ, 89

පාවිච්චියපාළි භික්ඛුවිභවෙයා

විකාලෙ විකාලසඤ්ඤී ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා ඛාදති වා භුංඤ්ඤති වා ආපතති පාවිච්චියස්ස. විකාලෙ වෙමනිකො ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා ඛාදති වා භුංඤ්ඤති වා ආපතති පාවිච්චියස්ස. විකාලෙ කාලසඤ්ඤී ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා ඛාදති වා භුංඤ්ඤති වා ආපතති පාවිච්චියස්ස.

යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවච්චිකං ආහාරස්වාය පතිගණනාති ආපතති දුක්ඛටස්ස. අරෙකාභාරෙ අරෙකාභාරෙ ආපතති දුක්ඛටස්ස.

කාලෙ විකාලසඤ්ඤී ආපතති දුක්ඛටස්ස. කාලෙ වෙමනිකො ආපතති දුක්ඛටස්ස. කාලෙ කාලසඤ්ඤී අනාපතති.

අනාපතති: යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවච්චිකං සතිපච්චයෙ පරිභුංඤ්ඤති උමමත්තකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

විකාලභොජනසිකධාපදං සතමං.

6. 4. 8.

සන්තිධිකාරසිකධාපදං.

1. තෙන සමයෙන ඛුද්ධො භගවා සාවච්චීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාචපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්ඤා ආනාදස්ස උපජ්ඣායො ආයඤ්ඤා ඛෙලලට්ඨිසියො¹ අරඤ්ඤා විහරති. සො පිණ්ඩාය වරිත්වා සුක්ඛකුරං ආරාමං හරිත්වා සුඛබාපෙත්වා නික්ඛිප්ඨි. යද ආහාරෙන අප්පො භොති තද උදකෙන තෙමෙත්වා තෙමෙත්වා පරිභුංඤ්ඤති². විරෙන ගාමං පිණ්ඩාය පච්චිති. භික්ඛු ආයඤ්ඤාතං ඛෙලලට්ඨිසියං එතදවොචුං; කිස්ස තං ආචුසො ඛෙලලට්ඨිසිය විරෙන ගාමං පිණ්ඩාය පච්චිති.

1. ඛෙලලට්ඨිසියො - මජ්ඣ. ඛෙලලට්ඨිසියො - සීඉ.
2. භුංඤ්ඤති - මජ්ඣ.
3. කිස්ස තං ආචුසො විරෙන. - මජ්ඣ.

පාවිතියපාළි භික්ඛුවිභවෙනා

2. අථ ඛො ආයසමා ඛෙලලඛිසීසො භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොවෙසී: කිමපන නං ආචුසො සන්තිධිකාරකං භොජනං භුඤ්ජසී'ති? එවමාචුසොති. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියන්ති විපාවෙහති "කථං හි නාම ආයසමා ඛෙලලඛිසීසො සන්තිධිකාරකං භොජනං භුඤ්ජසති -පෙ- සච්චං කිර නං ඛෙලලඛිසීස, සන්තිධිකාරකං භොජනං භුඤ්ජසීති? සච්චං භගවා. චිගරහි ඛුඤ්ඤා භගවා -පෙ- "කථං හි නාම නං ඛෙලලඛිසීස, සන්තිධිකාරකං භොජනං භුඤ්ජසසී නොතං ඛෙලලඛිසීස, අපසසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උදදිසෙය්‍යාථ:

"යො පන භික්ඛු සන්තිධිකාරකං බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදෙය්‍යා වා භුඤ්ජෙය්‍යා වා පාවිතිය"නති.

3. යො පනාති; යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමසමීං අසෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

සන්තිධිකාරකං නාම: අජපටිගහභිතං අපරජජු¹.

බාදනීයං නාම: පඤ්ච භොජනානි යාමකාලිකං සන්තාහකාලිකං යාවච්චිකං ධපෙතවා අවසෙසං බාදනීයං නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්ච භොජනානි ඔදනො කුම්මාසො සතතු මචෙජා මංසං බාදිසසාමී භුඤ්ජසසාමීති පතිගණහාති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස, අජෙඤ්ඤාහාරෙ අජෙඤ්ඤාහාරෙ ආපත්ති පාවිතියස්ස.

සන්තිධිකාරකෙ සන්තිධිකාරකසඤ්ඤී බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදති වා භුඤ්ජති වා ආපත්ති පාවිතියස්ස. සන්තිධිකාරකෙ වෙමතිකො බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදති වා භුඤ්ජති වා ආපත්ති පාවිතියස්ස. සන්තිධිකාරකෙ අසන්තිධිකාරකසඤ්ඤී බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදති වා භුඤ්ජති වා ආපත්ති පාවිතියස්ස.

යාමකාලිකං සන්තාහකාලිකං යාවච්චිකං ආභාරජ්‍යාය පතිගණහාති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අජෙඤ්ඤාහාරෙ අජෙඤ්ඤාහාරෙ ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අසන්තිධිකාරකෙ සන්තිධිකාරකසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අසන්තිධිකාරකෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අසන්තිධිකාරකෙ අසන්තිධිකාරකසඤ්ඤී අනාපත්ති.

1. අපරජජු මාදිකං භොජි - මචසං.

පාවිතයපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

අනාපතනී: යාවකාලිකං යාවකාලෙ නිදහිතා භුඤ්ජති යාමකාලිකං
යාමෙ නිදහිතා භුඤ්ජති. සත්තාභකාලිකං සත්තාභං නිදහිතා භුඤ්ජති.
යාවච්චිකං සති පට්ටයෙ පටිභුඤ්ජති උච්චානකසස ආදිකමමිකසසාති.

සනනිධිකාරකසිකඛාපදං අට්ඨමං.

6. 4. 9.

පණිතභොජනසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්චං විහරති ජෙතවනෙ
අනාපට්ඨිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගභියා
භික්ඛු පණිත භොජනානි අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජන්ති.
මනුසසා උරුකියන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති: කථං හි නාම සමණා
සකායපුත්තියා පණිතභොජනානි අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වා
භුඤ්ජසසන්ති, කසස සමපණං න මනාපං කසස සාදු¹ න රුච්චති.
අනෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුසසානං උරුකියන්තානං ඛියන්තානං
විපාවෙන්තානං යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨ්ථා -පෙ- තෙ උරුකියන්ති
ඛියන්ති විපාවෙන්ති. “කථං හි නාම ජබ්බගභියා භික්ඛු පණිත
භොජනානි අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජසසන්ති -පෙ- සච්චං
කිර තුලෙභ භික්ඛවෙ පණිතභොජනානි අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වා
භුඤ්ජතාති. සච්චං භගවා, විගරභි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම
තුලෙභ මොසපුරිසා, පණිතභොජනානි අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වා
භුඤ්ජසසථ, තෙන මොසපුරිසා, අපසසන්තානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤ
පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යානි ඛො පන තානි පණිතභොජනානි සෙය්‍යාදීදං: සපපි නවනීතං
තෙලං මධු එණිතං මට්ඨ්ථා මංසං ඛිරං දධි. යො පන භික්ඛු
ඵවරුපානි පණිතභොජනානි අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වා
භුඤ්ජෙය්‍ය පාවිතය”න්ති.

ඵවඤ්ඤං භගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

1. සාදු, මච්චං.

පාචිකතියපාළි භික්ඛු විභඛෙහා

2. තෙන ඛොපන සමයෙන භික්ඛු ගීලානා භොහති ගීලානපුච්ඡකා භික්ඛු ගීලානෙ භික්ඛු එතදවොචුං: කච්චි ආචුසො ඛමනීයං කච්චි යාපනීය'නති. පුඛෙඛ මයං ආචුසො පඤ්ඤාභොජනානි අත්තනො අත්තාය විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ඤාම තෙන නො එයු භොති ඉදනි පන භගවතා පචිකඛිත්තනාති කුඤ්ඤවචායනතා න විඤ්ඤාපෙම තෙන නො න එයු භොතිති. භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මීං නිදනෙ එතස්මීං පකරණෙ ධමමීං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ඨි. අනුජානාමී භික්ඛවෙ ගීලානෙන භික්ඛුනා පඤ්ඤාභොජනානි අත්තනො අත්තාය විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ඤිතුං'' එවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උදදිසෙය්‍යාථ:

“යානි ඛො පන තානි පඤ්ඤාභොජනානි සෙය්‍යාපීදං : සප්පි නවනීකං කෙලං මධු එඤ්ඤං මචෙජා මංසං බීරං දධි. යො පන භික්ඛු එවරුපානි පඤ්ඤාභොජනානි අගීලානො අත්තනො අත්තාය විඤ්ඤාපෙත්වා භුපෙඤ්ඤය්‍ය පාචිකතිය''නති.

3. යානි ඛො පන තානි පඤ්ඤාභොජනානීති: සප්පි නාම : ගොසප්පි වා අජිකාසප්පි වා මාහිසං¹ වා සප්පි යෙසං මංසං කප්පති තෙසං සප්පි. නවනීකං නාම: තෙසංඤ්ඤව නවනීතං. කෙලං නාම: තීලකෙලං ඤාසපකෙලං මධුකකෙලං එරණ්ඩකකෙලං වයාකෙලං. මධු නාම : මකඛිකා මධු. එඤ්ඤං නාම: උච්ඡුමහා නිබ්බන්තං. මචෙජා නාම: ඔදකො² චුච්චති. මංසං නාම: යෙසං මංසං කප්පති තෙසං මංසං. බීරං නාම: ගොබීරං වා අජිකාබීරං වා මාහිසං වා බීරං, යෙසං මංසං කප්පති තෙසං බීරං. දධි නාම: තෙසංඤ්ඤව දධි.

යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමස්මීං අත්ථෙ අධිපෙත්තො භික්ඛුති.

එවරුපානි පඤ්ඤාභොජනානීති: කථාරුපානි පඤ්ඤාභොජනානීති.

අගීලානො නාම: යස්ස විතා පඤ්ඤාභොජනා³ එයු භොති.

ගීලානො නාම: යස්ස විතා පඤ්ඤාභොජනා න එයු භොති.

අගීලානො අත්තනො අත්තාය විඤ්ඤාපෙති පයොගෙ⁴ දුක්ඛං. පචීලාගෙන භුඤ්ඤිත්තාමීති පතිගණනාති ආපත්ත දුක්ඛංසං. අපෙත්ඛාහාරෙ අපෙත්ඛාහාරෙ ආපත්ත පාචිකතියස්ස.

1. මහි-සප්පි වා - මජ්ඣ. 3. පඤ්ඤා භොජනානී - මජ්ඣ. 2. උදකචරො - මජ්ඣ. 4. පයොගෙ පයොගෙ - මජ්ඣ.

පාවිත්‍රියපාළි භික්ෂුවිභවෙනා

අභිලානො අභිලානසඤ්ඤී පණිතභොජනානි අත්තනො අක්ඛාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤති ආපත්ති පාවිත්‍රියසීස. අභිලානො වෙමතිකො පණිතභොජනානි අත්තනො අක්ඛාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤති ආපත්ති පාවිත්‍රියසීස. අභිලානො ගිලානසඤ්ඤී පණිතභොජනානි අත්තනො අක්ඛාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤති ආපත්ති පාවිත්‍රියසීස

ගිලානො අභිලානසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසී. ගිලානො වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසී. ගිලානො ගිලානසඤ්ඤී අනාපත්ති

අනාපත්ති: ගිලානසීස ගිලානො හුඤා විඤ්ඤාපෙඤා අභිලානො භුඤ්ඤති, ගිලානසීස සෙයකං භුඤ්ඤති ඤාතකානං පචාරිතානං අඤ්ඤාසීසක්ඛාය අත්තනො ධනෙන උමමත්තකසීස ආදිකමමිකසීසාති.

පණිතභොජනසික්ඛාපදං නවමං.

6. 4. 10

දනකපොනසික්ඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කුටාගාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සංඛපංසුකුලිකො සුසානෙ විහරති සො මනුසෙසභි දීයමානං න ඉවජති පටිග්ගභෙකුං සුසානෙපි රුක්ඛමුලෙපි උමාමාරෙපි අය්‍යවොසාචිකතානි¹ සාමං ගහෙඤා පටිභුඤ්ඤති මනුසීසා උරුක්ඛායනති ඛීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම භික්ඛු අමහාකං අය්‍යවොසාචිකතානි සාමං ගහෙඤා පටිභුඤ්ඤාසීසති. ථෙරොයං භික්ඛු වඨරො මනුසීසමංසං මඤ්ඤා ඛාදතී”ති අමෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුසීසානං උරුක්ඛායනතානං ඛීයනතානං විපාවෙනතානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡා -පෙ- තෙ උරුක්ඛායනති ඛීයනති විපාවෙනති; “කථං හි නාම භික්ඛු අදින්නං මුඛදාරං ආහාරං ආහරිසීසති”ති -පෙ- සචං කිර කුං භික්ඛු අදින්නං මුඛදාර ආහාරං ආහරිසීති. සචං භගවා, විගරභි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම කුං මොසපුරිස, අදින්නං මුඛදාරං ආහාරං ආහරිසීසී. තෙනං මොසපුරිස අපපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උදදියෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අදින්නං මුඛදාරං ආහාරං ආහාරෙය්‍ය පාවිත්‍රිය”නති.

ඵවඤ්ඤි භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාත්තං භොති.

1. අය්‍යවොසාචිකතානි - මජ්ඣ.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුවිභවෙණා

2. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු උදකදන්තපොනෙ කුක්ඛුවායනති. භගවතො එතමන් ආරොච්චෙසුං. අප ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කපං කන්වා භික්ඛු ආමනෙතයි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අදින්නං උදකදන්තපොනං සාමං ගහෙතො පරිභුඤ්ඤං.” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උදදියෙය්‍යාථ :

“යො පන භික්ඛු අදින්නං මුඛදාරං ආහාරං ආහරෙය්‍යා අඤ්ඤත්‍ර උදකදන්තපොනා පාචිත්තිය”නති.

3 යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙ අධිපෙතො භික්ඛුති.

අදින්නං නාම: අපට්ඨගහිතකං වුච්චති. දින්නං නාම: කායෙන වා කායපට්ඨඛේධන වා නිසිසුණියෙයන වා දෙනෙන භක්ඛපාසෙ ධීතො කායෙන වා කායපට්ඨඛේධන වා පතිගණහාති එතං දින්නං නාම.

ආහාරො නාම: උදකදන්තපොනං යපෙතො යං කිඤ්චි අරෙඤ්ඤා-හරණියං එසො ආහාරො නාම.

අඤ්ඤත්‍ර උදකදන්තපොනාති: යපෙතො උදකදන්තපොනං බාදිසසාමි භුඤ්ඤාමිති පතිගණහාති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසං, අරෙඤ්ඤාහාරෙ අරෙඤ්ඤාහාරෙ ආපත්ති පාචිත්තියසං.

අපට්ඨගහිතකෙ අපට්ඨගහිතකසඤ්ඤී අදින්නං මුඛදාරං ආහාරං ආහරති¹ අඤ්ඤත්‍ර උදකදන්තපොනා ආපත්ති පාචිත්තියසං. අපට්ඨගහිතකෙ වෙමතිකො අදින්නං මුඛදාරං ආහාර ආහරති අඤ්ඤත්‍ර උදකදන්තපොනා ආපත්ති පාචිත්තියසං. අපට්ඨගහිතකෙ පට්ඨගහිතකසඤ්ඤී අදින්නං මුඛදාරං ආහාරං ආහරති අඤ්ඤත්‍ර උදකදන්තපොනා ආපත්ති පාචිත්තියසං.

පට්ඨගහිතකෙ අපට්ඨගහිතකසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසං. පට්ඨගහිතකෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසං. පට්ඨගහිතකෙ පට්ඨගහිතකසඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: උදකදන්තපොනෙ වත්තාරි මහාවිකට්ඨාති² සති පච්චයෙ අසති කපපියකාරකෙ සාමං ගහෙතො පරිභු ඤ්ඤති, උමමත්තකසං ආදිකමමිකසංහාති.

දන්තපොනසික්ඛාපදං දසමං.
හොජනවග්ගො වතුකො.

කසුද්දනං:

පිණ්ඩා ගණං පරං සුවං දො ව චුත්තා පචාරණා විකාලෙ සන්ධිධි වීරං දන්තපොනෙන තෙ දසාති.

1. ආහාරෙති - මජ්ඣං. 2. මහාවිකතාති - මජ්ඣං.

6. 5. 1

අවෙලකසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කුලාගාරසාලායං තෙන ඛො පන සමයෙන සඛකස්ස ඛාදනීයං උස්සන්තං හොති. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතො එතමක්ඛං ආරොචෙසි තෙනභානන්ද චිසාසාදනං පුචං දෙහීති. එවං භනෙතති ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතො පච්චසුඤ්ඤා චිසාසාදෙ පච්චාටියා නිසීදපඤ්ඤා එකෙකං පුචං දෙනෙතා අක්කන්තරිස්සා පරිබ්බාජිකාය එකං මක්කමානො දෙච පුචෙ අදසි. සාමන්තා පරිබ්බාජිකායො තං පරිබ්බාජිකං එතදචොචුං. “ඡාරො තෙ එසො සමඤ්ඤො”ති. න මෙ සො සමඤ්ඤො ඡාරො එකං මක්කමානො දෙච පුචෙ අදසිති දුතියමි ඛො ... තතියමි ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ එකෙකං පුචං දෙනෙතා තස්සායෙව පරිබ්බාජිකාය එකං මක්කමානො දෙච පුචෙ අදසි. සාමන්තා පරිබ්බාජිකායො තං පරිබ්බාජිකං එතදචොචුං. “ඡාරො තෙ එසො සමඤ්ඤො”ති. න මෙසො සමඤ්ඤො ඡාරො එකං මක්කමානො දෙච පුචෙ අදසිති. ඡාරො න ඡාරොති භණ්ඩිංසු.

2. අක්කන්තරොපි ආච්චිකො පරිචෙසනං අගමාසි. අක්කන්තරො භික්ඛු පහුතෙන සපපිනා ඔදනං මදදිඤ්ඤා තස්ස ආච්චිකස්ස මහන්තං පිණ්ඩං අදසි. අථ ඛො සො ආච්චිකො තං පිණ්ඩං අදය අගමාසි. අක්කන්තරො ආච්චිකො තං ආච්චිකං එතදචොච. “කුතො තයා ආචුසො පිණ්ණො උද්ධො”ති තස්සාචුසො සමණස්ස ගොතමස්ස මුණ්ඩගහපතිකස්ස පරිචෙසනාය උද්ධොති. අජේසාසුං ඛො උපාසකා තෙසං ආච්චිකානං ඉමං කථාසලලාපං අථ ඛො තෙ උපාසකා යෙන භගවා තෙනුපසඛකමිංසු, උපසඛකමිඤ්ඤා භගවන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නීසික්ඛා ඛො තෙ උපාසකා භගවන්තං එතදචොචුං. “ඉමෙ භනෙත තිත්ථියා අචණ්ණකාමා බුද්ධස්ස අචණ්ණකාමා ධම්මස්ස අචණ්ණකාමා සඛකස්ස, සාධු භනෙත අය්‍යා තිත්ථියානං සහඤ්ඤා න දදෙය්‍යුතති. අථ ඛො භගවා තෙ උපාසකෙ ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි සමාදපෙසි සමුත්තෙපෙසි සමපභංසෙසි. අථ ඛො තෙ උපාසකා භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුත්තෙපිතා සමපභංසිතා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා පදකඛිණං කඤ්ඤා පසකමිංසු.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්චගබ්භතා

3. අළු බො හගවා එතසමී නිදුනෙ එතසමී පකරණෙ ධමමී. කළු කඳා භික්ඛු ආමනොතසි. තෙන භි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං සිසුබාපදං පඤ්ඤාපෙසසාමී, දස අත්ථවසෙ පටිච්ච සංසුච්චිතාය -පෙ- සඤ්චමමධීතියා චිතයානුගහතාය. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිසුබාපදං උද්දියෙයාථ :

“යො පන භික්ඛු අවෙලකසස වා පරිබ්බාජකසස වා පරිබ්බාජකාය වා සහස්ථා බාදනීයං වා භොජනීයං වා දදෙයා පාචිත්තිය”නති.

4. යො පනාති : යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමසමී අපෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති. අවෙලකො නාම : යො කොච්චි පරිබ්බාජක සමාපනො නග්ගො. පරිබ්බාජකො නාම : භික්ඛුඤ්ච සාමණෙරඤ්ච ධපෙඤ්ච යො කොච්චි පරිබ්බාජකසමාපනො. පරිබ්බාජකා නාම ; භික්ඛුතිඤ්ච සිසුබානඤ්ච සාමනෙරීඤ්ච ධපෙඤ්ච යා කාච්චි පරිබ්බාජක සමාපනො. බාදනීයං නාම : පඤ්චභොජනානි උදකදනනපොනං ධපෙඤ්ච අවසෙසං බාදනීයං නාම භොජනීයං නාම : පඤ්චභොජනානි ඔදනො කුමමාසො සත්ථු මච්චා මංසං. දදෙයාති : කායෙන වා කායපට්ඨඤ්චෙන වා නිසසග්ගියෙන වා දෙති ආපත්ත පාචිත්තියසස.

තිත්ථියෙ තිත්ථියසඤ්ඤා සහස්ථා බාදනීයං වා භොජනීයං වා දෙති ආපත්ත පාචිත්තියසස. තිත්ථියෙ වෙමතිකො සහස්ථා බාදනීයං වා භොජනීයං වා දෙති ආපත්ත පාචිත්තියසස. තිත්ථියෙ අතිත්ථියසඤ්ඤා සහස්ථා බාදනීයං වා භොජනීයං වා දෙති ආපත්ත පාචිත්තියසස.

උදකදනනපොනං දෙති ආපත්ත දුක්ඛට්ඨසස. අතිත්ථියෙ තිත්ථියසඤ්ඤා ආපත්ත දුක්ඛට්ඨසස. අතිත්ථියෙ වෙමතිකො ආපත්ත දුක්ඛට්ඨසස අතිත්ථියෙ අතිත්ථියසඤ්ඤා අනාපත්ත.

අනාපත්ත : දුපෙති න දෙති උපනිකඛිපිඤ්චා දෙති බාභිරාලෙපං දෙති උමග්ගකසස ආදිකමමිකසසාති.

අවෙලක සිසුබාපදං පඨමං.

6. 5. 2

උයොපනසිකධාපදං

1 තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකීයං චිහරති ජෙතවනෙ අනාර්පිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤා උපනඤ්ඤ සකාපුඤ්ඤා භාතුනො සද්ධිච්ඡාරිකං භික්ඛුං එතදවොච: “එභාවුසො ගාමං පිණ්ඩාය පච්ඡික්ඛාමා”ති. තස්ස අදපෙඤා උයොපෙඤ්ඤ “ගච්ඡාවුසො න මෙ තයා සද්ධිං කථා වා නිසජ්ජා වා එඤ්ඤා හොති. එකකස්ස මෙ කථා වා නිසජ්ජා වා එඤ්ඤා හොති”ති. අථ ඛො සො භික්ඛු උපකට්ඨ කාලෙ නාසකච්ඡි පිණ්ඩාය වරිතුං පච්ඡකමනෙපි භතච්ඡික්ඛාමං න සමභාවෙයි. ජිනාභතො අහොයි.

2. අථ ඛො සො භික්ඛු ආරාමං ගතඤා භික්ඛුනං එතමඤ්ඤ ආරොචෙයි. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනික වීයනික, චිපාවෙක: “කථං හි නාම ආයඤා උපනඤ්ඤ සකාපුඤ්ඤා භික්ඛුං එභාවුසො ගාමං පිණ්ඩාය පච්ඡික්ඛාමාති තස්ස අදපෙඤා උයොපෙඤ්ඤති”ති -පෙ- සච්චං කිරි තුං උපනඤ්ඤ භික්ඛුං එභාවුසො ගාමං පිණ්ඩාය පච්ඡික්ඛාමාති තස්ස අදපෙඤා උයොපෙඤ්ඤති”ති සච්චං භගවා, චිහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුං මොසපුරිස භික්ඛුං එභාවුසො ගාමං පිණ්ඩාය පච්ඡික්ඛාමාති තස්ස අදපෙඤා උයොපෙඤ්ඤයි. තෙන මොසපුරිස අපසසකානං වා පසාදය -පෙ- එවිකඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුං එභාවුසො ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය පච්ඡික්ඛාමාති තස්ස අදපෙඤා වා අදපෙඤා වා උයොපෙඤ්ඤ ගච්ඡාවුසො න මෙ තයා සද්ධිං කථා වා නිසජ්ජා වා එඤ්ඤා හොති එකකස්ස මෙ කථා වා නිසජ්ජා වා එඤ්ඤා හොති ති. එතදෙව පච්චං කථිතා අනඤ්ඤා පාච්ඡකිය”නති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමසම් අපෙ අධිපෙතො භික්ඛුති. භික්ඛුනති: අඤ්ඤා භික්ඛු. එභාවුසො ගාමං වා නිගමං වාති: ගාමොපි නිගමොපි නගරමපි ගාමො වෙච නිගමොච.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛු විභවෙතා

තස්ස දූපෙතාති: යාගුං වා භක්ඛං වා බාදනීයං වා
භොජනීයං වා දූපෙතා.

අදූපෙතාති: න කිඤ්ච දූපෙතා.

උයොපෙය්‍යාති: මාතුගාමෙන සද්ධිං හසීතුකාමො කීළිතුකාමො
රහො නිසීදිතුකාමො අනාවාරං ආචරීතුකාමො එවං වදෙති: “ගච්ඡාචුසො
න මෙ තයා සද්ධිං කථා වා නිසජ්ජා වා එඤ්ඤා භොති. එකකස්ස මෙ.
කථා වා නිසජ්ජා වා එඤ්ඤා භොති” ති, උයොපෙති ආපත්ති දුක්ඛාදිසං
දස්සනුපවාරං වා සචනුපවාරං වා විජහනාසං ආපත්ති දුක්ඛාදිසං. විජහිතෙ
ආපත්ති පාචිත්තියසං.

එතදෙව පච්චයං කරිතො අනඤ්ඤානති: න අඤ්ඤාදාකොචි පච්චයො
භොති උයොපෙතං.

උපසම්පනෙ උපසම්පන්නසඤ්ඤී උයොපෙති ආපත්ති
පාචිත්තියසං. උපසම්පනෙ වෙමතිකො උයොපෙති ආපත්ති
පාචිත්තියසං. උපසම්පනෙ අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී උයොපෙති ආපත්ති
පාචිත්තියසං.

කලිසාසනං අරොපෙති ආපත්ති දුක්ඛාදිසං. අනුපසම්පනං
උයොපෙති ආපත්ති දුක්ඛාදිසං කලිසාසනං අරොපෙති ආපත්ති
දුක්ඛාදිසං.

අනුපසම්පනෙ උපසම්පන්නසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛාදිසං.
අනුපසම්පනෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛාදිසං. අනුපසම්පනෙ
අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛාදිසං.

අනාපත්ති: උහො එකතො න යාපෙසාමාති උයොපෙති,
මහගං භණ්ණං පසයිතො ලොභධම්මං උප්පාදෙසසීති උයොපෙති,
මාතුගාමං පසයිතො අනභිරතීං උප්පාදෙසසීති උයොපෙති, ගීලානසං වා
ඔභීයකසං වා විහාරපාලසං වා යාගුං වා භක්ඛං වා බාදනීයං වා
භොජනීයං වා නීභරාති උයොපෙති, න අනාවාරං ආචරීතුකාමො
සති කරණීයෙ උයොපෙති උමමත්තකසං ආදිකම්මකසාති.

උයොපනසිකඛාපදං දුතියං

6. 5. 3

සභොජන සිකඛාපදං

1 තෙන සමයෙන බුද්දො භගවා සාවකීයං- විභරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්චා උපනඤ්චා සකාපුඤ්චා සභායස්ස සරං ගන්තවා තස්ස පජාපතියා සද්ධිං සයනිසරෙ නිසජ්ජං කප්පෙසි. අථ ඛො සො පුරිසො යෙනායඤ්චා උපනඤ්චා සකාපුඤ්චා තෙත්ථපසඛාමි. උපසඛාමීතො ආයඤ්චානං උපනඤ්චා සකාපුඤ්චා අභිවාදෙතො එකමනානං නිසීදි. එකමනානං නිසීඤ්චා ඛො සො පුරිසො පජාපතීං එතදවොච. “දෙභයාස්ස¹ භික්ඛා”නතී. අථ ඛො සා ඉතී ආයඤ්චානං උපනඤ්චා සකාපුඤ්චා භික්ඛා අද්දසි අථ ඛො සො පුරිසො ආයඤ්චානං උපනඤ්චා සකාපුඤ්චා එතදවොච: “ගච්ඡථ භතො යතො අයාස්ස භික්ඛා දික්ඛා”ති. අථ ඛො සා ඉතී සලලඤ්චා පරිසුට්ඨිතො අයං පුරිසොති ආයඤ්චානං උපනඤ්චා සකාපුඤ්චා එතදවොච. “නිසීදථ භතො මා අගමීජා”ති දුතියමි ඛො සො පුරිසො -පෙ- තතියමි ඛො සො පුරිසො ආයඤ්චානං උපනඤ්චා සකාපුඤ්චා එතදවොච: “ගච්ඡථ භතො යතො අයාස්ස භික්ඛා දික්ඛා”ති. තතියමි ඛො සා ඉතී ආයඤ්චානං උපනඤ්චා සකාපුඤ්චා එතදවොච: “නිසීදථ භතො මා අගමීජා”ති.

2 අථ* ඛො සො පුරිසො නික්ඛමීතො භික්ඛු උඤ්චාපෙසි. “අයං භතො අයො උපනඤ්චා මඤ්චං පජාපතියා සද්ධිං සයනිසරෙ නිසීඤ්චා සො මයා උයොජියමානො න ඉච්ඡති. ගඤ්චං ඛුක්ඛිවචා මයං ඛුක්ඛරණියා”ති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උඤ්චායනති වියඤ්චා විපාවෙකති: “කථං හි නාම ආයඤ්චා උපනඤ්චා සකාපුඤ්චා සභොජනෙ කුලෙ අනුපඛජ්ජ නිසජ්ජං කප්පෙස්සතී”ති -පෙ- සථං කීර තං උපනඤ්චා සභොජනෙ කුලෙ අනුපඛජ්ජ නිසජ්ජං කප්පෙසිති සථං භගවා. විගරහි බුද්දො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තං මොසපුරිස සභොජනෙ කුලෙ අනුපඛජ්ජ නිසජ්ජං කප්පෙස්සසි, තෙනං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්චා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්ථ.

යො පන භික්ඛු සභොජනෙ කුලෙ අනුපඛජ්ජ නිසජ්ජං කප්පෙය්ථ පාවිතියනතී.

1. දදෙභායාස්ස-මජ්ඣ.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්චඛොයා

3. යො පනාති: යො යාදිඤ්ඤා -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමස්මං අපෙ අධිපෙතො භික්ඛුති.

සභොජනං නාම කුලං; ඉතී වෙච භොති පුරියො ච ඉතී ච පුරියො ච උභො අනිඝ්ණානා භොහති උභො අචීතරාගා,

අනුපබ්ජනාති: අනුපච්චිනා.

නිසජ්ජං කප්පෙය්‍යාති: මහලලාකෙ සරෙ පිට්ඨසංසාට්ඨස්ස හත්ථපාසං විජහිනා නිසීදති ආපත්තං පාචිත්තියස්ස, බුද්ධකෙ සරෙ පිට්ඨිවංසං අනිඝ්ණානා නිසීදති ආපත්තං පාචිත්තියස්ස.

සයනිසරෙ සයනිසරසඤ්ඤා සභොජනෙ කුලෙ අනුපබ්ජන නිසජ්ජං කප්පෙති ආපත්තං පාචිත්තියස්ස සයනිසරෙ වෙමතිකො සභොජනෙ කුලෙ අනුපබ්ජන නිසජ්ජං කප්පෙති ආපත්තං පාචිත්තියස්ස සයනිසරෙ න සයනිසරසඤ්ඤා සභොජනෙ කුලෙ අනුපබ්ජන නිසජ්ජං කප්පෙති ආපත්තං පාචිත්තියස්ස.

න සයනිසරෙ සයනිසරසඤ්ඤා ආපත්තං දුක්ඛට්ඨස්ස. න සයනිසරෙ වෙමතිකො ආපත්තං දුක්ඛට්ඨස්ස න සයනිසරෙ න සයනිසරසඤ්ඤා අනාපත්තං.

අනාපත්තා: මහලලාකෙ සරෙ පිට්ඨසංසාට්ඨස්ස හත්ථපාසං අච්චහිනා නිසීදති, බුද්ධකෙ සරෙ පිට්ඨිවංසං අනනිඝ්ණානා නිසීදති, භික්ඛු දුතියො භොති උභො නිඝ්ණානා භොහති, උභො චීතරාගා න සයනිසරෙ, උමානකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

සභොජන සික්ඛාපදං තතියං

6. 5. 4

පට්ඨමරභොනිසජ්ජ සික්ඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනාදෙද්ද සකාපුරොදා සභායස්ස¹ සරං ගන්තවා තස්ස පජාපතියා සද්ධිං රහො පට්ඨිජ්ජෙතො ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙසි². අථ ඛො යො පුරියො උජ්ඣායති ඛීයති විපාවෙති. “කථං භි නාම අයොගා උපනාදෙද්ද මයභො පජාපතියා සද්ධිං රහො පට්ඨිජ්ජෙතො ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙස්සතී”ති.

1. සභායකස්ස-මජ්ඣං.
2. කප්පෙති-සී සිඉච්චි

පාච්ඤානියපාළි භික්ඛුච්ඡෙදනිය

2 අසෙසාසුං ඛො භික්ඛු තසස පුරිසසස උරුකායනතසස ඛියනතසස විපාවෙනතසස. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිට්ඨා -පෙ- තෙ උරුකායනතී ඛියනතී විපාවෙනතී. “කථං භි නාම ආයඤා උපනඤා සකාසුඤා මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පට්ඨනෙහ ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙසසති”ති -පෙ- සච්චං කිර තිං උපනඤා මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පට්ඨනෙහ ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙසසති. සච්චං භගවා, විගරහි ඛුද්දො භගවා -පෙ- කථං භි නාම තිං මොසපුරිස මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පට්ඨනෙහ ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙසසසි. නෙතං මොසපුරිස අපසකානානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිසංඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ඛු මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පට්ඨනෙන ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙය්‍ය පාච්ඤානියතී.

3. යො පනාතී: යො යාදිසො-පෙ- භික්ඛුතී: -පෙ- අයං ඉමසී. අඤ්ඤා අධිප්පෙතො භික්ඛුතී.

මාතුගාමො නාම; මනුස්සිතී න යකඛි න පෙතී න තිරච්ඡානගතා අනතමසො තදභුජාතාපි දුරිකා, පගෙව මභතතරී. සද්ධිතතී: එකතො.

රහො නාම: වසඤ්ඤා රහො යොතසස රහො. වසඤ්ඤා රහො නාම; න සකා භොතී. අකඛි වා නිබන්ධිමානො භමුචං වා උකඛිපියමානො සීසං වා උකඛිපියමානො පසුඤ්ඤා. යොතසස රහො නාම: න සකා භොතී පකතී කථා යොතුං.

පට්ඨනෙනං නාම; ආසනං කුඛ්ඛන¹ වා කවාටෙන වා කිලඤ්ඤාන වා සාඤ්ඤාපාකාරෙන වා රුඤ්ඤාන වා ඵලෙන වා කොසලිකා² වා යෙන කෙනච්ච පට්ඨනං භොතී.

නිසජ්ජං කප්පෙය්‍යාතී: මාතුගාමෙ නිසිනෙහ භික්ඛු උපනිසිනෙහ වා භොතී උපනිසිනෙහ වා ආපතති පාච්ඤානියසස, භික්ඛු නිසිනෙහ මාතුගාමො උපනිසිනෙහ වා භොතී උපනිසිනෙහ වා ආපතති පාච්ඤානියසස. උහො වා නිසිනො භොතති උහො වා නිසිනො ආපතති පාච්ඤානියසස.

මාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤා රහො පට්ඨනෙහ ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙති ආපතති පාච්ඤානියසස. මාතුගාමෙ වෙමතිකො රහො පට්ඨනෙහ ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙති ආපතති පාච්ඤානියසස. මාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤා රහො පට්ඨනෙහ ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙති ආපතති පාච්ඤානියසස.

1. කුඛ්ඛන වා - මජ්ඣ. 2. කොසලිකාය - මජ්ඣ.

පාවිච්චිය පාළු හිතවූවිහබෙහා

යනවියා වා පෙනියා වා පණ්ඩකෙන වා තිරව්ජානගත¹ මනුසුස-
විග්ගහිතියා වා සද්ධිං රහො පටිච්ඡකෙණ ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙති
ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අමාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤී ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. අමාතුගාමෙ
වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. අමාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤී
අනාපනති.

අනාපනති: යො කොච්චි විඤ්ඤපුරියො දුතියො හොති තිට්ඨති
න නිසීදති, අරහොපෙබ්බො අඤ්ඤචිභිතො නිසීදති, උච්චන්තකස්ස
ආදිකමමිකස්සාති.

පට්ඨමරහොතිසජ්ජ සිකධාපදං² චතුසං.

6. 5. 5

දුතිය රහොතිසජ්ජ සිකධාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවස්සිං විහරති ජෙතවනෙ
අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයුසමා
උපනන්තෙ සකායපුග්ගො සභායස්ස සරං ගන්තවා තස්ස පජාපතියා සද්ධිං
එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසි. අථ ඛො සො පුරියො
උජ්ඣායති ඛියති විපාවෙති. “කථං හි නාම අයොසා උපනන්තෙ මග්ගං
පජාපතියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසස්සති” ති.

2. අසෙසාසු ඛො හිතවූ නස්ස පුරියස්ස උජ්ඣායන්තාස්ස ඛියන්තාස්ස
විපාවෙන්තාස්ස. යෙ තෙ හිතවූ අපට්ඨිච්චා-පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති
විපාවෙන්ති “කථං හි නාම ආයුසමා උපනන්තෙ සකායපුග්ගො මාතුගාමෙන
සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසස්සති. -පෙ- සච්චං කීර තං.
උපනන්තෙ මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසිති. සච්චං
හගවා, විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තං මොසපුරිය
මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසස්සි, තෙනං
මොස පුරිය අපසසන්තානං. වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤි පන හිතබ්බෙ ඉමං
සිතබ්බපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන හිතවූ මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො
නිසජ්ජං කප්පෙය්‍ය පාවිකතියන්ති.

1. තිරව්ජානගතාය වා-ඉජයං.
2. රහොතිසජ්ජසිකධාපදං-ඉජයං.

පාච්ඤාසාදි භික්ඛුච්චබ්බො

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුති; -පෙ- අයං ඉමසමීං අපෙ අධිපෙතො භික්ඛුති

මාතුගාමො නාම: මතුසයිකී න යකනී න පෙනී න තිරච්ඡානගතා විඤ්ඤ පච්චලා සුභාසිතදුබ්බාසිතං දුච්චිථලාදුච්චිථලං ආජානිතුං.

සඤ්ඤාති: එකතො.

එකො එකායාති: භික්ඛු වෙච භොති මාතුගාමො ච.

රහො නාම: වක්ඛුක්ඛ රහො යොතක්ඛ රහො වක්ඛුස්ස රහො නාම: න සකකා භොති අකනීං වා නිඛනියමානෙ හමුකං වා උකනීපියමානෙ සීසං වා උකනීපියමානෙ පසයිතුං. යොතස්ස රහො නාම: න සකකා භොති පකති කථා යොතුං.

ත්‍රිසජ්ජං කපෙපයාති: මාතුගාමෙ නිසිංහෙ භික්ඛු උපනිසිංහො වා භොති උපනිපිංහො වා ආපක්ඛි පාච්ඤාසාදි. භික්ඛු නිසිංහෙ මාතුගාමො උපනිසිංහො වා භොති උපනිපිංහො වා ආපක්ඛි පාච්ඤාසාදි. උභො වා නිසිංහො භොතනී උභො වා නිපිංහො ආපක්ඛි පාච්ඤාසාදි.

මාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤාදී එකො එකාය රහො ත්‍රිසජ්ජං කපෙති ආපක්ඛි පාච්ඤාසාදි. මාතුගාමෙ වෙමතිකො එකො එකාය රහො ත්‍රිසජ්ජං කපෙති ආපක්ඛි පාච්ඤාසාදි. මාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤාදී එකො එකාය රහො ත්‍රිසජ්ජං කපෙති ආපක්ඛි පාච්ඤාසාදි.

යකනියා වා පෙනියා වා පණ්ඩකෙන වා තිරච්ඡානගතමතුස්ස-විභතභිකීයා වා සඤ්ඤා එකො එකාය රහො ත්‍රිසජ්ජං කපෙති ආපක්ඛි දුක්ඛවස්ස.

අමාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤාදී ආපක්ඛි දුක්ඛවස්ස. අමාතුගාමෙ වෙමතිකො ආපක්ඛි දුක්ඛවස්ස. අමාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤාදී අනාපක්ඛි.

අනාපක්ඛි: යො කොචි විඤ්ඤපුරියො දුතියො භොති තිට්ඨති න නිසීදති අරහො පෙකෙඛා අසඤ්ඤවිභිතො නිසීදති. උමමනකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

දුතිය රහොත්‍රිසජ්ජ සිකධාපදං පඤ්චමං.

6. 5. 6.

වාරිතන සිකඩාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙඵවනෙ කලඤ්ඤනිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්ඤනො උපනඤ්ඤා සකාපුත්තස්ස උපට්ඨාකකුලං ආයඤ්ඤනං උපනඤ්ඤා සකාපුත්තං භවෙතන නිමනොසි. අඤ්ඤපි හිකඩු භවෙතන නිමනොසි, තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්ඤා උපනඤ්ඤා සකාපුත්තො පුරෙභවනං කුලානි පසිරුපාසති. අප් ඛො තෙ හිකඩු තෙ මනුස්සෙ එතදවොට්ඨං; “දෙථාට්ඨසො භවන්” ති. ආගමෙථ භවෙත යාච අයො උපනඤ්ඤා ආගච්ඡති, දුතියමපි ඛො තෙ හිකඩු -පෙ- තතියමපි ඛො තෙ හිකඩු තෙ මනුස්සෙ එතදවොට්ඨං; “දෙථාට්ඨසො භවන් පුරෙ කාලො අතිකමති” ති. යමපි මයං භවෙත භවන් කථිතො අයාස්ස උපනඤ්ඤා කාරණො ආගමෙථ භවෙත යාච අයො උපනඤ්ඤා ආගච්ඡති.

2. අප් ඛො ආයඤ්ඤා උපනඤ්ඤා සකාපුත්තො පුරෙභවනං කුලානි පසිරුපාසිතො දිවා ආගඤ්ඤි. හිකඩු න විහරුපං භුඤ්ඤං. යෙ තෙ හිකඩු අපිච්ඡා -පෙ- තෙ උඤ්ඤාසනි වියතනි විපාවෙතනි. කපං හි නාම ආයඤ්ඤා උපනඤ්ඤා සකාපුත්තො නිමනනො සභවෙතො සමානො පුරෙභවනං කුලෙසු වාරිතනං ආපච්ඡස්සති -පෙ- සච්චං කිර ති. උපනඤ්ඤා නිමනනො සභවෙතො සමානො පුරෙභවනං කුලෙසු වාරිතනං ආපච්ඡස්සති. සච්චං භගවා විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කපං හි නාම ති. මොසපුරිස නිමනනො සභවෙතො සමානො පුරෙභවනං කුලෙසු වාරිතනං ආපච්ඡස්සති. තෙන මොසපුරිස අනුසන්තො වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන හිකඩුවෙ ඉමං සිකඩාපදං උදදිසෙය්‍යාථ.

යො පන හිකඩු නිමනනො සභවෙතො සමානො පුරෙභවනං කුලෙසු වාරිතනං ආපච්ඡස්සා පාච්ඛිකයනි.

ඵවඤ්ඤා භගවතා හිකඩුතං සිකඩාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්ඤනො උපනඤ්ඤා සකාපුත්තස්ස උපට්ඨාකකුලං සඛස්ස අත්ථාය ඛාදනීයං පාභෙසි. “අයාස්ස උපනඤ්ඤා දොසෙතො සංඝස්ස දුතඛං” ති. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්ඤා උපනඤ්ඤා සකාපුත්තො ගාමං පිණ්ඩාය පච්චෙට්ඨා භොති. අප් ඛො තෙ මනුස්සා ආරාමං ගතො හිකඩු පුට්ඨං; “කභං භවෙත අයො උපනඤ්ඤා” ති. එසාට්ඨසො ආයඤ්ඤා උපනඤ්ඤා සකාපුත්තො ගාමං පිණ්ඩාය පච්චෙට්ඨාති. ඉදං භවෙත ඛාදනීයං අයාස්ස උපනඤ්ඤා දොසෙතො සංඝස්ස දුතඛං. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං¹ තෙන හි හිකඩුවෙ පට්ඨෙතොති නිකඛිපථ යාච උපනඤ්ඤා ආගච්ඡති.

1. ආගච්ඡති මඡසං.
2. “අප් ඛො භගවා එතමත්ථං නිදනෙ එතමත්ථං පකරණෙ ධම්මං කපං කතො හිකඩු ආමනෙසි.” මඡසං.

පාච්ඤානියාපදාදි භික්ඛුච්චගඛො

4. අඵ ඛො ආයඤා උපනඤ්ඤ සකාපුඤ්ඤා භගවතා පච්ඤානං පුරෙහතං කුලෙසු වාරිතං ආපජ්ඣනති. පච්ඤානං කුලානි පඤ්ඤාපාසිකා දිවා පකාමී, බාදනීයං උඤ්ඤාදිඤ්ඤා¹. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ඤා -පෙ- තෙ උඤ්ඤායනති ධීයනති විපාවෙනති: කඵං භි නාම ආයඤා උපනඤ්ඤ සකාපුඤ්ඤා පච්ඤානං කුලෙසු වාරිතං ආපජ්ඣනති -පෙ- සඵඵං කීර කං උපනඤ්ඤ පච්ඤානං කුලෙසු වාරිතං ආපජ්ඣනති. සඵඵං භගවා, විගරභී බුද්ධො භගවා -පෙ- කඵං භි නාම කං මොසපුරිස පච්ඤානං කුලෙසු වාරිතං ආපජ්ඣනති. නෙතං මොසපුරිස අපසකානං වා පසාදය -පෙ- ඵඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාඵ.

යො පන භික්ඛු නිමනනිතො සහතො සමානො පුරෙහතං වා පච්ඤානං වා කුලෙසු වාරිතං ආපජ්ඣය්‍ය පාච්ඤානි.

ඵඤ්ඤාදිං භගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු විචරදනසමයෙ කුකකුච්චායනතා කුලානි න පඤ්ඤාපාසනති. විචරං පරිතං උපපජ්ඣති භගවතො ඵතමකං ආරොචෙසුං -පෙ- අනුජානාමී භික්ඛවෙ විචරදනසමයෙ කුලානි පඤ්ඤාපාසිකං. ඵඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාඵ.

යො පන භික්ඛු නිමනනිතො සහතො සමානො පුරෙහතං වා පච්ඤානං වා කුලෙසු වාරිතං ආපජ්ඣය්‍ය අඤ්ඤානු සමයා පාච්ඤානි. තකායං සමයො විචරදනසමයො අයං තකා සමයොති.

ඵඤ්ඤාදිං භගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

6. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු විචරකමචං කරොනති. අකොච ච භොති සුච්චාපි සුඤ්ඤානපි සකාකෙනපි. භික්ඛු කුකකුච්චායනතා කුලානි න පඤ්ඤාපාසනති. භගවතො ඵතමකං ආරොචෙසුං -පෙ- අනුජානාමී භික්ඛවෙ විචරකාරසමයෙ කුලානි පඤ්ඤාපාසිකං. ඵඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාඵ.

යො පන භික්ඛු නිමනනිතො සහතො සමානො පුරෙහතං වා පච්ඤානං වා කුලෙසු වාරිතං ආපජ්ඣය්‍ය අඤ්ඤානු සමයා පාච්ඤානි. තකායං සමයො විචරදනසමයො විචරකාරසමයො අයං තකා සමයොති.

ඵඤ්ඤාදිං භගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

1. උඤ්ඤාදිඤ්ඤා-මඡසං.

පාවිතකරියවනු ලබන භික්ෂුවහලය

7. තෙත බෝ පන සමයෙන් භික්ෂු ගිලානා භෝගනි අපෝ ව භෝගි හෙසජෙජභි. භික්ෂු කුකුළුවිදායනා කුලානි න පයිරුපාසනා හගවතො එතමනං ආරොචෙසුං -පෙ- අනුජානාමී භික්ෂුවෙ සනතං භික්ෂුං ආපුච්ඡා කුලානි පයිරුපාසිතුං. එවඤ්ච පන භික්ෂුවෙ ඉමං සිසුබාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ෂු නිමනනිතො සහනො සමානො සනතං භික්ෂුං අනාපුච්ඡා පුරෙහතතං වා පච්ඡාහතතං වා කුලෙසු වාරිතතං ආපජෙජයා අඤ්ඤා සමයා පාවිතකියං, තස්ථායං සමයො; විචරදනාසමයො විචරකාර සමයො, අයං තස්ම සමයොති.

8. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ෂුති: -පෙ- අයං ඉමස්මී. අනෙ අධිසෙජතො භික්ෂුති.

නිමනනිතො නාම: පඤ්චනං භොජනානං අඤ්ඤනරෙන භොජනෙන නිමනනිතො.

සහනො නාම: යෙන නිමනනිතො තෙන සහනො.

සනතං නාම: භික්ෂුං සසා භොගී ආපුච්ඡා පච්චිතුං. අසනතං නාම භික්ෂුං න සසා භොගී ආපුච්ඡා පච්චිතුං.

පුරෙහතතං නාම: යෙන නිමනනිතො තං අභුතතාචී.

පච්ඡාහතතං නාම: යෙන නිමනනිතො අනතමසො අරුණුග්ගමනෙච්ඡි භුතතං භොගී.

කුලං නාම: වසාරී කුලානි බත්තයකුලං බ්‍රාහ්මණකුලං වෙසසකුලං පුද්දකුලං.

කුලෙසු වාරිතතං ආපජෙජයාති: අඤ්ඤසිස සරුපචාරං ඔසක මනුසස ආපතති දුක්ඛටසස. පඨමං පාදං උමාරං අතිකකාමෙති ආපතති දුක්ඛටසස. දුතියං පාදං අතිකකාමෙති ආපතති පාවිත්තයසස.

අඤ්ඤා සමයාති: යපෙනවා සමයං.

විචරදනාසමයො නාම: අනන්තෙ කඨිනෙ වසසානස පච්චිමො මාසො. අනන්තෙ කඨිනෙ පඤ්චමාසා.

විචරකාරසමයො නාම: විචරෙ කඨිරමානෙ.

1. තං අනතමසො කුසලෙහෙති - මජ්ඣං,

පාවිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡබ්බෙයා

නිමහනිතෙ නිමහනිතසංඝිඤ්ඤි සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා පුරෙහත්තං වා පච්ඡාහත්තං වා කුලෙසු වාරිත්තං ආපජ්ජති, අඤ්ඤත්‍ර සමයා ආපත්ති පාවිත්තියසීස. නිමහනිතෙ වෙමතිකො සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා පුරෙහත්තං වා පච්ඡාහත්තං වා කුලෙසු වාරිත්තං ආපජ්ජති අඤ්ඤත්‍ර සමයා ආපත්ති පාවිත්තියසීස. නිමහනිතෙ අනිමහනිතසංඝිඤ්ඤි සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා පුරෙහත්තං වා පච්ඡාහත්තං වා කුලෙසු වාරිත්තං ආපජ්ජති අඤ්ඤත්‍ර සමයා ආපත්ති පාවිත්තියසීස.

අනිමහනිතෙ නිමහනිතසංඝිඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨස්ස. අනිමහනිතෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨස්ස. අනිමහනිතෙ අනිමහනිතසංඝිඤ්ඤි අනාපත්ති.

අනාපත්ති: සමයෙ සන්තං භික්ඛුං ආපුච්ඡා පච්ඡති, අසන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා පච්ඡති, අඤ්ඤස්ස සරෙන මග්ගො භොති, සරුපචාරෙන මග්ගො භොති, අන්තරාරාමං ගච්ඡති, භික්ඛුනුපස්සයං ගච්ඡති, තිත්ථියසෙයාං ගච්ඡති, පටිකකමනං ගච්ඡති, හත්තයසරං ගච්ඡති, ආපදසු උලච්ඡන්තකස්ස ආදිකමථිකස්සාති.

වාරිතසිකඛාපදං ඡධං.

6 . 5 . 7

මහානාමසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සකෙකසු චිහරති කපිලවතපුස්ථි. නිශ්‍රොධාරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන මහානාමසීස සකකස්ස හෙසජ්ජ. උසීසන්තං භොති. අප ඛො මහානාමො සකෙකා යෙන භගවා තෙනුපසඛිථි. උපසඛිථිචා භගවන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනෙතා ඛො මහානාමො සකෙකා භගවන්තං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහ. භනෙත සඛ්ඤං වාතුමාසං¹ හෙසජ්ජන පචාරෙතුන්ති. සාධු සාධු මහානාම තෙන භි ඤං මහානාම සඛ්ඤං වාතුමාසං. හෙසජ්ජන පචාරෙභීති. භික්ඛු කුකුකුච්චායන්තා නාධිවාසෙන්ති. භගවතො එකමස්සං ආරොචෙසුං -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වාතුමාසපච්චියපචාරණං² සාදිධිතු:“නති.³

1. වතුමාසං - මජ්ඣං,
2. වතුමාසං හෙසජ්ජපච්චියපචාරණං - මජ්ඣං,
3. සාදිතුන්ති - මජ්ඣං.

පාච්ඤානියාපාළි භික්ඛුච්චවෙඛ්‍යා

2. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මහානාමං සක්කං පරික්ඛං හෙසජ්ජං වීඤ්ඤපෙතති. තථෙව මහානාමස්ස සක්කස්ස හෙසජ්ජං උසස්සන්තං හොති. දුතියමි ඛො මහානාමො සකෙක්ඛා යෙන හගවා තෙනුපසඛ්‍යමී. උපසඛ්‍යමීඤ්ඤා හගවන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමන්තං නිසීදී. එකමන්තං නිසීදෙක්ඛා ඛො මහානාමො සකෙක්ඛා හගවන්තං එතදචොච: “ඉට්ඨාමහං හන්තෙ සඛ්ඤං අපරමෙ වාතුමාසං හෙසජ්ජන පචාරෙතු”ති. සාධු සාධු මහානාම තෙන භි කං මහානාම, සඛ්ඤං අපරමෙ වාතුමාසං හෙසජ්ජන පචාරෙතීති. භික්ඛු කුක්ඛුච්චායන්තා නාධිවාසෙතී. හගවතො එකමක්ඛං ආරොචෙසුං -පෙ- “අනුජානාමී භික්ඛවෙ චුන පචාරණමි සාදිධිතු”ති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මහානාමං සක්කං පරික්ඛංගෙඤ්ඤව හෙසජ්ජං වීඤ්ඤපෙතති. තථෙව මහානාමස්ස සක්කස්ස හෙසජ්ජං උසස්සන්තං හොති. තතියමි ඛො මහානාමො සකෙක්ඛා යෙන හගවා තෙනුපසඛ්‍යමී උපසඛ්‍යමීඤ්ඤා හගවන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමන්තං නිසීදී. එකමන්තං නිසීදෙක්ඛා ඛො මහානාමො සකෙක්ඛා හගවන්තං එතදචොච: “ඉට්ඨාමහං හන්තෙ සඛ්ඤං යාවච්චං හෙසජ්ජන පචාරෙතු”ති. සාධු සාධු මහානාම තෙන භි කං මහානාම සඛ්ඤං යාවච්චං හෙසජ්ජන පචාරෙතීති. භික්ඛු කුක්ඛුච්චායන්තා නාධිවාසෙතී. හගවතො එකමක්ඛං අරොචෙසුං -පෙ- “අනුජානාමී භික්ඛවෙ නිච්චපචාරනමි සාදිධිතු”ති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බණියා භික්ඛු දුඤ්ඤිච්චා හොතති දුප්පාරුතා අනාකප්පසමප්පන්තා. මහානාමො සකෙක්ඛා වක්ඛා හොති. “කිස්ස කුමෙහ හන්තෙ දුඤ්ඤිච්චා දුප්පාරුතා අනාකප්පසමාපන්තා නානු නාම පබ්බජිතෙන සුනිච්චෙතෙන හච්චබ්බං සුප්පාරුතෙන ආකප්පසමප්පන්තො”ති. ඡබ්බණියා භික්ඛු මහානාමෙ සකෙක්ඛ උපනන්ධංසු. අථ ඛො ඡබ්බණියානං භික්ඛුනං එතදභොසී. කෙන නුඛො මයං උපායෙන මහානාමං සක්කං මච්චකුක්ඛරොයාමාති. අථ ඛො ඡබ්බණියානං භික්ඛුනං එතදභොසී: “මහානාමෙන ඛො ආචුසො සකෙක්ඛන සඛෙක්ඛා හෙසජ්ජන පචාරිතො. හන්ද මයං ආචුසො මහානාමං සක්කං සජ්ජං වීඤ්ඤපෙමා”ති.

5. අථ ඛො ඡබ්බණියා භික්ඛු යෙන මහානාමො සකෙක්ඛා තෙනුපසඛ්‍යමීංසු. උපසඛ්‍යමීඤ්ඤා මහානාමං සක්කං එතදචොචු: “දෙණෙන ආචුසො සජ්ජනා අඤ්ඤා”ති අජ්ජන්තො හන්තෙ ආගමෙථ. මනුස්සා වචං ගතා සජ්ජං ආහරිතුං. කාලං¹ හරිස්සථාති.²

1. කාලෙ - සහ
2. ආහරිස්සථාති - මජ්ඣ.

පාවිතකරන පාළු හිතවුන්ගේ

දැනගැනීමට බො -පෙ- තනියමයි බො ජනවාරියේ හිතවු මහතාම. සකසා එතරුවට: “දෙසෙන ආවුසො සජිනා අසො” ති අජනනො හනො ආගමෙට මනුසුන වරං ගතා සජිං ආහරිතං කාලං හරිසුනොති. කිං පන තයා ආවුසො අදතුකාමෙන පවාරිතෙන යං සං පවාරෙසා න දෙසී” ති.

6. අට බො මහතාමො සකසා උජ්ඣායනී වියනි විපාවෙති: කථං හි නාම හදනො අජනනො හනො ආගමෙටාති වුවවමානා නාගමෙසසනනීති. අසොසාසුං බො හිතවු මහතාමසස සකසස උජ්ඣායනසස වියනසස විපාවෙනසස. යෙ තෙ හිතවු අජවරං -පෙ- තෙ උජ්ඣායනනී වියනනී විපාවෙනනී: “කථං හි නාම ජනවාරියේ හිතවු මහතාමෙන සකසන අජනනො හනො ආගමෙටාති වුවවමානා නාගමෙසසනනීති -පෙ- සවිං කිර තුමෙහි හිතවු මහතාමෙන සකසන අජනනො හනො ආගමෙටාති වුවවමානා නාගමෙටාති. සවිං හගවා, විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහි මොසපුරියා මහතාමෙන සකසන අජනනො හනො ආගමෙටාති වුවවමානා නාගමෙසසට. තෙතං මොසපුරියා අපසසනනානං වා පසාදය -පෙ- එවසො පන හිතවු වෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දියෙයාට.

අභිලානෙන හිතවුනා වාතුමාසපවටයපවාරණා සාදිතබ්බා අඤ්ඤා පුන පවාරණාස අඤ්ඤා නිවටපවාරණාස තතො වෙ උතතරිං සාදියෙයා පාවිතකරනනී.

7. අභිලානෙන හිතවුනා වාතුමාසපවටයපවාරණා සාදිතබ්බාති, ගිලානපවටයපවාරණා සාදිතබ්බා.

පුනපවාරණාපි සාදිතබ්බාති: යද ගිලානො හවිසසාමි, තද වීඤ්ඤාපෙසසාමිති.

නිවටපවාරණාපි සාදිතබ්බාති: යද ගිලානො හවිසසාමි, තද විඤ්ඤාපෙසසාමිති.

තතො වෙ උතතරිං සාදියෙයාති: අසී පවාරණා හෙසජ්ජපරියනො න රක්ඛපරියනො, අසී පවාරණා රක්ඛපරියනො න හෙසජ්ජපරියනො, අසී පවාරණා හෙසජ්ජපරියනො ච රක්ඛපරියනො ච, අසී පවාරණා නෙව හෙසජ්ජපරියනො න රක්ඛපරියනො.

පාච්ඤානියපාළි හි නවු විභවෙනා

හෙසජජපරියනතා නාම: හෙසජජානි පරිඤහිතානි හොහනි එතතකෙහි හෙසජජෙහි පවාරෙමීති. රතනිපරියනතා නාම: රතනියො පරිඤහිතායො හොහනි එතතකාසු¹ රතනියු පවාරෙමීති. හෙසජජපරියනතා ච රතනිපරියනතාව නාම: හෙසජජානි ච පරිඤහිතානි හොහනි රතනියො ච පරිඤහිතායො හොහනි. එතතකෙහි හෙසජජෙහි එතතකාසු රතනියු පවාරෙමීති. නෙව හෙසජජ පරියනතා න රතනිපරියනතා නාම: හෙසජජානි ච අපරිඤහිතානි හොහනි, රතනියො ච අපරිඤහිතායො හොහනි.

හෙසජජපරියනො යෙහි හෙසජජෙහි පවාරිතො හොති, තානි හෙසජජානි ධපෙඤා අඤ්ඤානි හෙසජජානි විඤ්ඤාපෙති ආපත්ති පාච්ඤානියසී. රතනිපරියනො යාසු රතනියු පවාරිතො හොති තා රතනියො ධපෙඤා අඤ්ඤාසු රතනියු විඤ්ඤාපෙති ආපත්ති පාච්ඤානියසී. හෙසජජපරියනො ච රතනිපරියනො යෙහි හෙසජජෙහි පවාරිතො හොති. තානි හෙසජජානි ධපෙඤා යාසු රතනියු පවාරිතො හොති තා රතනියො ධපෙඤා අඤ්ඤානි හෙසජජානි අඤ්ඤාසු රතනියු විඤ්ඤාපෙති ආපත්ති පාච්ඤානියසී. නෙව හෙසජජපරියනො න රතනි පරියනො අනාපත්ති.

න හෙසජජෙන කරණියො² හෙසජජං විඤ්ඤාපෙති ආපත්ති පාච්ඤානියසී. අඤ්ඤාන හෙසජජෙන කරණියො අඤ්ඤං හෙසජජං විඤ්ඤාපෙති ආපත්ති පාච්ඤානියසී.

න තතුහරිං තතුහරිය ඤ්ඤි හෙසජජං විඤ්ඤාපෙති ආපත්ති පාච්ඤානියසී. තතුහරිං වෙමතිකො හෙසජජං විඤ්ඤාපෙති ආපත්ති පාච්ඤානියසී. තතුහරිං න තතුහරිය ඤ්ඤි හෙසජජං විඤ්ඤාපෙති ආපත්ති පාච්ඤානියසී.

න තතුහරිං තතුහරිය ඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසී. න තතුහරිං වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසී. න තතුහරිං න තතුහරිය ඤ්ඤි අනාපත්ති.

13. අනාපත්ති: යෙහි හෙසජජෙහි පවාරිතො හොති තානි හෙසජජානි විඤ්ඤාපෙති යාසු රතනියු පවාරිතො හොති කාසු රතනියු විඤ්ඤාපෙති ඉමෙහි තයා හෙසජජෙහි පවාරිතමහා අමහාකඤ්ඤා ඉමීනා ච ඉමීනා ච හෙසජජෙන අපොති ආචිකඤ්ඤා විඤ්ඤාපෙති, යාසු රතනියු තයා පවාරිතමහා තයො ච රතනියො අචිතිවහරා³ අමහාකඤ්ඤා හෙසජජෙන අපොති ආචිකඤ්ඤා විඤ්ඤාපෙති, ඤාතකානං පවාරිතානං අඤ්ඤාසීසඤාය අත්තො ධනොන උච්චතකසීස ආදිකමීකසීසානි.

මහානාම සිකධාපදං සත්තමං.

1. එතතකාසු - මජ්ඣ. 3. විච්චිතො - මජ්ඣ.
2. කරණියෙන - මජ්ඣ.

උයුත්තසෙනාසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්චයං විහරති ජෙතවනෙ අනාචජිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජා පසෙනදි කොසලො සෙනාය අබ්බුය්‍යාතො හොති. ජබ්බකේයා භික්ඛු උයුත්තං සෙනං දක්ඛනාය අගමංසු. අඤ්ඤා ඛො රාජා පසෙනදි කොසලො ජබ්බකේයෙ භික්ඛු දුරතොව ආගච්ඡන්තො දිස්වාන පකෙතාසාපෙඤ්චා එතදවොච: “කිසස තුමේහ භතොත ආගතඤ්ඤා”ති මහාරාජානං මයං දච්ඡිකාමාති. “කිං භතොත මං දිට්ඨොන සුඤ්ඤාභිතඤ්ඤා¹, නත්තු භගවා පසිතඛෙඛා”ති.

2. මත්‍රසානං උජ්ඣායනං වියනං විජාචෙතනං; “කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා උයුත්තං සෙනං දක්ඛනාය ආගච්ඡිකං අමනාකමි අලාභා අමනාකමි දුලඤ්ඤා යෙ මයං ආජීවස්ස හෙතු පුත්තදුරස්ස කාරණා සෙනාය ආගච්ඡාමා”ති. අනෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මත්‍රසානං උජ්ඣායනං වියනං විජාචෙතනං. යෙ තෙ භික්ඛු ආච්ච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනං වියනං විජාචෙතනං: “කථං හි නාම ජබ්බකේයා භික්ඛු උයුත්තං සෙනං දක්ඛනාය ගච්ඡිකං”ති. -පෙ- සච්චි. කීර තුමේහ භික්ඛවෙ උයුත්තං සෙනං දක්ඛනාය ගච්ඡාති සච්චි. භගවා විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමේහ මොසපුරියා උයුත්තං සෙනං දක්ඛනාය ගච්ඡිකං තෙනං මොසපුරියා අපසකතානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිද්ධාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ඛු උයුත්තං සෙනං දක්ඛනාය ගච්ඡ්‍යා පාවිත්තියන්ති.

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුතං සිද්ධාපදං පඤ්ඤානං හොති.

1. සුඤ්ඤාභිතඤ්ඤා - මෙසං

පාචිතියපාළි භික්ෂුවීභවෙයා

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මාතුලො සෙනාය ගීලානො හොති. සො තස්ස භික්ඛුනො සතකකෙ දුතං පාහෙයි: “අහං හි සෙනාය ගීලානො ආගච්ඡතු හදනොතා ඉච්ඡාමී හදන්තස්ස ආගත”න්. අපං ඛො තස්ස භික්ඛුනො එතදහොයි. “හගචතා භික්ඛුනා¹ සිඤ්ඤාපදං පඤ්ඤතං හොති² න උය්‍යතං සෙනං දස්සනාය ගන්තාඛබ්බ”න්. අයඤ්ඤි මෙ මාතුලො සෙනාය ගීලානො කථන්තු ඛො මයා පථිපඤ්ඤිකඛබ්බන් හගචතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙයි. අපං ඛො හගවා එතස්මීං නිදනෙ එතස්මීං පකරණෙ ධම්මීං කරං කඤ්ඤා ආමන්තෙයි. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ තථාරූපපච්චියා සෙනං ගඤ්ඤං.” එවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිඤ්ඤාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ඛු උය්‍යතං සෙනං දස්සනාය ගච්චෙය්‍යා අඤ්ඤත්‍ර තථාරූපපච්චියා පාචිතියන්ති.

4. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉම්ඤ්ඤි අපෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

උය්‍යතා නාම: සෙනා ගාමනො නික්ඛමීඤ්ඤා නිව්ච්ඤා වා ඡොති. පයාතා වා.

සෙනා නාම: හඤ්ඤි අස්සා රථා පත්ති. ආදසපුරිසො හඤ්ඤි නිපුරිසො අයොසා චතුපුරිසො රථො චක්ඛාරො පුරිසා සරහඤ්ඤා පත්ති. දස්සනාය ගච්චති ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. යඤ්ඤා ධම්මො පස්සති ආපත්ති පාචිතියස්ස. දස්සනුපචාරං චිච්ඤිතො පුනපුනං පස්සති ආපත්ති පාචිතියස්ස.

අඤ්ඤත්‍ර තථාරූපපච්චියාති; යපෙඤ්ඤා තථාරූපපච්චියං.

උය්‍යතෙ උය්‍යතස ඤ්ඤි දස්සනාය ගච්චති. අඤ්ඤත්‍ර තථාරූපපච්චියා ආපත්ති පාචිතියස්ස. උය්‍යතෙ චෙමනිකො දස්සනාය ගච්චති අඤ්ඤත්‍ර තථාරූපපච්චියා ආපත්ති පාචිතියස්ස. උය්‍යතෙ අනුය්‍යතස ඤ්ඤි දස්සනාය ගච්චති අඤ්ඤත්‍ර තථාරූපපච්චියා ආපත්ති පාචිතියස්ස.

එකමෙකං දස්සනාය ගච්චති ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. යඤ්ඤා ධම්මො පස්සති ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. දස්සනුපචාරං චිච්ඤිතො පුනපුනං පස්සති ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස.

1. භික්ඛුනං ඉතිපි.
2. ඡොති ඉතිපි මෙමෙයංසංභිතිපිවකෙ න දිසෙතෙ.

පාවිතය පාළු හිතවූ විභවය

6 අනුයුක්ත උයුක්ත සඳහා ආපත් දුකකට සිස. අනුයුක්ත වෙමතිකො ආපත් දුකකට සිස. අනුයුක්ත අනුයුක්ත සඳහා අනාපත්.

අනාපත්ති: ආරාමෙ යිතො පසසති, හිතවූ සස යිතොකාසං වා නිසිනොකාසං වා නිපනොකාසං වා ආගච්ඡති පච්චං ගච්ඡන්තො පසසති නටාරුපපච්චයා ආපදසු උමනකසස ආදිකමිකසසාති.

උයුක්ත සෙනාසිකධාපදං අධයමං.

6. 5. 9

සෙනාවාස සිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙනවනෙ අනාපිණ්ඩකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකේයා හිතවූ සතිකරණියෙ සෙනං ගතො අතිරෙකතිරන්තං සෙනාය වසනති. මනුසසා උරුකියහති වියහති විපාවෙහති: “කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා සෙනාය වසිසසහති අමොකමපි අලාභා අමොකමපි දුලලොං යෙ මයං ආච්චසස හෙතු පුත්තදරසස කාරණා සෙනාය පච්චසාමා” ති.

2. අසෙසාසුං ඛො හිතවූ තෙසං මනුසසානං උරුකියනානං වියනානං විපාවෙනානං යෙ තෙ හිතවූ අපපිච්ඡා -පෙ- තෙ උරුකියහති වියහති විපාවෙහති “කථං හි නාම ජබ්බකේයා හිතවූ අතිරෙකතිරන්තං සෙනාය වසිසසහති” ති -පෙ- සචං කිර තුමෙහ හිකඛෙව අතිරෙකතිරන්තං සෙනාය වසථාති සචං භගවා විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා අතිරෙකතිරන්තං සෙනාය වසිසසථ තෙනං මොසපුරිසා අපපසනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤි පන හිකඛෙව ඉමං සිකධාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

සියා ව තසස හිකවුනො කොච්ඡෙව පච්චයො සෙනං ගමනාය දිරතකතිරන්තං තෙන හිකවුනා සෙනාය වසිතබ්බං තනො මෙ උතතරිං වසෙය්‍ය පාවිතියනති.

පාච්ඤාය පාළි භික්ෂුවීභවෙහා

3. සියා ච කසා භික්ෂුනො කොච්ඡෙව පච්චයො ගමනායාති; සියා පච්චයො සියා කරණීයං.

දිරතකතිරතතං තෙන භික්ෂුනා සෙනාය වසිතබ්බනති; දෙව තිසේසා රතතියො වසිතබ්බං.

තතො චෙ උතතරිං වසෙය්‍යාති; වතුසෙව දිවසෙ අත්ථබ්බතෙ සුරියෙ සෙනාය වසති ආපතති පාච්ඤායස්ස. අතිරෙකතිරතෙන අතිරෙකසඤ්ඤි සෙනාය වසති ආපතති පාච්ඤායස්ස. අතිරෙකතිරතෙන චෙමතිකො සෙනාය වසති ආපතති පාච්ඤායස්ස. අතිරෙකතිරතෙන උනකසඤ්ඤි සෙනාය වසති ආපතති පාච්ඤායස්ස.

4. උනකතිරතෙන අතිරෙකසඤ්ඤි ආපතති දුසකච්ඡස්ස. උනකතිරතෙන චෙමතිකො ආපතති දුසකච්ඡස්ස. උනකතිරතෙන උනකසඤ්ඤි අනාපතති.

5. අනාපතති; දෙව තිසේසා රතතියො වසති උනක චෙ තිසේසා රතතියො වසති දෙව රතතියො වසිතො තතියාය රතතියා පුරාරුණා තිසබ්බිතො පුන වසති, ගිලානො වසති, ගිලානස්ස කරණීයෙන වසති, සෙනාය වා පච්චෙනා රුද්ධා¹ හොති, කෙනචි පිළිබ්බදො හොති, ආපදසු, උමමනතස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

සෙනාවාස සිකඛාපදං නිට්ඨිතං.

6. 5. 10

උයොයාධිකසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු දිරතකතිරතතං සෙනාය වසමානා උයොයාධිකමි බලග්ගමි සෙනාබ්බුහමි අනීකදස්සනමි ගච්ඡති. අඤ්ඤතරොපි ජබ්බග්ගියො භික්ඛු උයොයාධිකං ගතත්වා කණේඛන පච්චිදො හොති. මනුස්සා තං භික්ඛුං පස්සිත්වා² උඤ්ඤේඛසු කච්චි භනොත සුසුඤ්ඤං අහොසි කති තෙ උද්ධාති උද්ධාතීති. යො භික්ඛු තෙහි මනුස්සෙහි උපපණ්ඩියමානො මබ්බ අහොසි.

1. සෙනා වා පච්චෙනාය රුද්ධා-මඡසං සා.
2. පස්සිත්වා-ඉති මරමම ජට්ඨසඤ්ඤි පිටතෙ න දිස්සතෙ.

පාචිතියපාළි භික්ෂුවිභවෙනා

2. මනුෂ්‍යා උපකායනති වියනති විපාලෙතති. “කථං හි නාම සමණා සත්‍යපුත්තයා උයොධිකං දස්සනාය ආගච්ඡිස්සන්ති අමහාකමපි අලාභා අමහාකමපි දුට්ඨෙධං යෙ මයං ආච්චස්ස හෙතු පුත්තදරස්ස කාරණං උයොධිකං ආගච්ඡාමා”ති. අසෙසාසුං ඛො භික්ෂු තෙසං මනුස්සානං උපකායනානං වියනානං විපාලෙනානං. යෙ තෙ භික්ෂු අපච්චා -පෙ- තෙ උපකායනති වියනති විපාලෙතති “කථං හි නාම ඡබ්බෙසියා භික්ෂු උයොධිකං දස්සනාය ගච්ඡිස්සන්ති”ති -පෙ- සචං කීර තුමෙහ භික්ෂුවෙ උයොධිකං දස්සනාය ගච්චති. සචං හගවා චගර්හි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා උයොධිකං දස්සනාය ගච්ඡන්ති, නෙතං මොසපුරියා අපපසන්තානං වා පසාදය -පෙ- එච්ඤච පන භික්ෂුවෙ ඉමං සිංඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

දිරතතිරතතං වෙ භික්ෂු සෙනාය වසමානො උයොධිකං වා බලග්ගං වා සෙනාබ්‍රහං වා අතීකදස්සනං වා ගච්චය්‍ය පාචිතියතති.

3. දිරතතිරතතං වෙ භික්ෂු සෙනාය වසමානොති දෙතිරසෙසා රත්තයො වසමානො.

උයොධිකං නාම: යත් සමපහාරො දියාති.¹

බලග්ගං නාම: එතතකා හත්ථි එතතකා අස්සා එතතකා රථා එතතකා පනාති.

සෙනාබ්‍රහං නාම: ඉතො හත්ථි හොඤ්ඤ ඉතො අස්සා හොඤ්ඤ ඉතො රථා හොඤ්ඤ ඉතො පනාති හොඤ්ඤ.

අතීකං නාම: හත්ථානීකං අස්සානීකං රථානීකං පනානීකං තයො හත්ථි පච්චං. හත්ථානීකං තයො අස්සා පච්චං. අස්සානීකං තයො රථා පච්චං. රථානීකං වත්තාරො පුරියා සරහත්ථා පච්චං. පනානීකං.

දස්සනාය ගච්චති ආපත්ත දුක්ඛටස්ස. යත් ධීතො පස්සති ආපත්ත පාචිතියස්ස. දස්සනුපචාරං විජහිත්වා පුනපුනං පස්සති පාචිතියස්ස.

1. දිකති - මෙසං.
2. පත්තියා - පිච්චි මෙසං.

භාවිතය පාළු හි තබා ගැනීම

5. එකම කොටසක දැක්වෙන ගවේෂණීය ආපසු දැක්වීමක්. යනු
ධීරව පවත්වා ගන්නා ආපසු දැක්වීමක්. දැක්වීමට වඩා විවිධ වන පුනරුත්ථාපන
පවත්වා ගන්නා ආපසු දැක්වීමක්.

6. අනුපය: ආරාමය ධීරව පවත්වා ගන්නා ආපසු දැක්වීමක් ධීරව කාසං
වා නිවැරදිව කාසං වා නිවැරදිව කාසං වා ආගන්තුක සම්ප්‍රදාය
දීරව, පවිසර ගවේෂණය පවත්වා ගනිමින්, සහිත කරගෙන ගනිමින් පවත්වා ගනිමින්,
ආපසු දැක්වීමට ආදායම් කෙරෙහි.

උපයෝගීකරණයට නිවැරදි.

අවලංකා වශයෙන් පවත්වා ගැනීම.

සටහන්:

අවලංකා උපයෝගීකරණය සහතිකයක් ලෙස රහස්‍ය
සහතිකයක් ලෙස සහතිකයක් ලෙස සහතිකයක් ලෙස.

8. පු. කතෝපහරණය - සහ පවත්වා ගැනීම
මහාමාත්‍යවරයා - සහතිකයක් ලෙස දැක්වීම.

සුරාපානසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා වෙතියෙසු වාරිකං වරමානො යෙන හදුවනිකා තෙන පායාසි. අද්දසංසු ටො ගොපාලකා පසුපාලකා කසසකා පරාවිනො හගවන්තං දුරතොව ආගව්ජන්තං, දිස්වාන හගවන්තං එතදවොචුං. මා ටො හතොන හගවා අමබනිත්ථං අගමාසි, අමබනිත්ථෙ හතොන ජට්ටසස අසසමෙ නාගො පට්ටසති ඉද්ධිමා ආසිවියො සොරවියො. සො හගවන්තං මා විහෙයෙසි''ති, එවං චුනොන හගවා තුණ්හි අහොසි. දුතියමෙ ටො -පෙ- තතියමෙ ටො ගොපාලකා පසුපාලකා කසසකා පරාවිනො හගවන්තං එතදවොචුං; 'මා ටො හතොන හගවා අමබනිත්ථං අගමාසි, අමබනිත්ථෙ හතොන ජට්ටසස අසසමෙ නාගො පට්ටසති ඉද්ධිමා ආසිවියො සොරවියො. සො හගවන්තං මා විහෙයෙසි''ති. තතියමෙ ටො හගවා තුණ්හි අහොසි.

2. අථ ටො හගවා අනුසුඛෙන වාරිකං වරමානො යෙන හදුවනිකා තදවසරී, තනුසුදං හගවා හදුවනිකායං විහරති. අථ ටො ආයඝමා සාගතො යෙන අමබනිත්ථකසස¹. ජට්ටසස අසසමො තෙනුපසඛකමී උපසඛකමීත්ථා අග්ගාගාරං පවිසිත්ථා තිණසකාරකං පඤ්ඤාපෙත්ථා නිසීදි පලලඛං ආභුජිත්ථා උජුංකායං පණ්ඩාය පරිච්චං සතිං උපට්ඨපෙත්ථා. අථ ටො² සො නාගො ආයඝමානං සාගතං පවිච්චං දිස්වාන දුකඛී³ දුමමනො පඬුපාසි. ආයඝමාපි සාගතො පඬුපාසි. අථ ටො සො නාගො මකඛා අසහමානො පජ්ජලි. ආයඝමාපි සාගතො තෙජොධාතුං සමාපජ්ජිත්ථා පජ්ජලි. අථ ටො ආයඝමා සාගතො තස්ස නාගස්ස තෙජසා තෙජං පරියාදිසිත්ථා යෙන හදුවනිකා තෙනුපසඛකමී. අථ ටො හගවා හදුවනිකායං යථාභිරන්තං විහරිත්ථා යෙන කොසමිඛි තෙන වාරිකං පඤ්ඤාමී. අසෙසාසු ටො කොසමිඛිකා උපාසකා අයොගා කීර සාගතො අමබනිත්ථකෙන නාගෙන සද්ධිං සඛාමෙසිති.

1. අමබනිත්ථසා - මජ්ඣ. අමබනිත්ථකං - සා. 2. අද්දසා ටො - මජ්ඣ. 3. දුකඛි ඉති මෙවං පට්ඨපට්ඨනිවිධිවකෙ නදිසනෙ.

පාර්ලිමේන්තුවේ භීෂණය

3. අප්‍රේමයේ හඟවා ඇති ප්‍රධාන වාරික වරමානෝ යන කොසට කඩවසරී. අප්‍රේමයේ කොසට කඩවසරී උපාසකා හඟවනෝ පවුලකමනා කරීනා යනෝ සාගතෝ තෙහුපසට කඩවසරී. උපසට කඩවසරීනා ආයතනිකා සාගතා අභිවාදනා එකමනා අධ්‍යයන. එකමනා ධර්මා වෝ කොසට කඩවසරී උපාසකා ආයතනිකා සාගතා එතදවෝවු; ‘‘කිං හනෝන අයතනා දුටුහුභණ්ඩ මනාපණ්ඩ කිං පටියාදොමා’’නි. එවං වුනෝන ජනිතෝනා භීෂණ කොසට කඩවසරී උපාසකෙ එතදවෝවු; ‘‘අනාචාරිකා කාපොතිකා නාම පසනා භීෂණා දුටුහු ව මනාපා ව තං පටියාදොමා’’නි. අප්‍රේමයේ කොසට කඩවසරී උපාසකා සරෙ සරෙ කාපොතිකා පසනා පටියාදොමා ආයතනිකා සාගතා පිණ්ඩාය වරනා; දිසාන ආයතනිකා සාගතා එතදවෝවු; ‘‘පිටත හනෝන අයතනා සාගතෝ කාපොතිකා පසනා, පිටත හනෝන අයතනා සාගතෝ කාපොතිකා පසනා’’නි. අප්‍රේමයේ ආයතනිකා සාගතෝ සරෙ සරෙ කාපොතිකා පසනා පිටිනා නගරමනා නිකමනෝනා නගරධාරෙ පරිපති.

4. අප්‍රේමයේ හඟවා සමුහලෙහි භීෂණි සද්ධි නගරමනා නිකමනෝනා අද්දස ආයතනිකා සාගතා නගරධාරෙ පරිපතිනා; දිසාන භීෂණ ආමනෝනයි: ‘‘ගණ්ඩ භීෂණවෙ සාගතා’’නි. ‘‘එවං හනෝනති වෝ තෙ භීෂණ හඟවනෝ පටිසුභ්ණිකා ආයතනිකා සාගතා ආරාමනෝනා යන හඟවා තෙන සීසා කනා නිපාතෙසු. අප්‍රේමයේ ආයතනිකා සාගතෝ පරිවනනිකා යන හඟවා තෙන පාදෙ කරීනා සෙයා කපෙයි. අප්‍රේමයේ හඟවා භීෂණ ආමනෝනයි: ‘‘නනු භීෂණවෙ ප්‍රධාන සාගතෝ තථාගතෙ සගාරවෝ අහෝයි සපතිසො’’නි.

එවං හනෝන.

‘‘අපි නු වෝ භීෂණවෙ සාගතෝ එතරහි තථාගතෙ සගාරවෝ සපතිසො’’නි.

නොහෙනං හනෝන.

න නු භීෂණවෙ සාගතෝ අමනිකමන නාගෙන සද්ධි සභිතාමෙයිනි.

එවං හනෝන.

1. පටියා - මජ්ඣ. 2. පරිපතනා - මජ්ඣ.

පාචිකතිය පාළු හිත බුච්භවෙයා

අපි නු බො හිතබවේ සාගතො එතරහි පහොති දෙදිසුහොනාපි සද්ධි සබ්බාමෙකුහති.

නොහෙතං හනෙතං.

අපි නු බො හිතබවේ නං පානසං යං පිච්චා වීසඤ්ඤී අත්තාති

නොහෙතං හනෙතති.

අනනුච්ච්චියං හිතබවේ සාගතස්ස අනනුලොචිතං අපඤ්ඤිතං අත්තාමණකං අකප්පියං අකරණියං කපං හි නාම හිතබවේ සාගතො මජ්ඣං පිච්චසාති. නෙතං හිතබවේ අපපසන්නානං වා පසාදය -ප-ඵඤ්ඤා පන හිතබවේ ඉමං සිත්ඛාපදං උද්දියෙය්‍යාතං:

සුරාමෙරය පානෙ පාචිකතියනාති.

5. සුරා නාම; පිට්ඨසුරා පුච්චසුරා ඔදනියසුරා¹ කි ණණපකච්චිකා සමහාරසංසුත්තා.

මෙරයො නාම: පුප්ඵාසවො ඵලාසවො මධ්වාසවො ගුලාසවො සමහාරසංසුත්තා.

පිච්චෙය්‍යාති: අනාමයො කුසග්ගනාපි පිච්චි, ආපත්ති පාචිකතියස්ස.

6. මජ්ඣෙ මජ්ඣසඤ්ඤී පිච්චි ආපත්ති පාචිකතියස්ස. මජ්ඣෙ වෙමතිකො පිච්චි ආපත්ති පාචිකතියස්ස. මජ්ඣෙ අමජ්ඣසඤ්ඤී පිච්චි ආපත්ති පාචිකතියස්ස.

7. අමජ්ඣෙ මජ්ඣසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛංඝ්ඤා. අමජ්ඣෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛංඝ්ඤා. අමජ්ඣෙ අමජ්ඣසඤ්ඤී අනාපත්ති.

8. අනාපත්ති: අමජ්ඣඤ්ඤා හොති මජ්ඣවණණං මජ්ඣගඤ්ඤං මජ්ඣරසං තං පිච්චි, සුපසම්පාකො මංසසම්පාකො තෙලසම්පාකො ආමලකඵාණිතෙ අමජ්ඣං අච්චං පිච්චි උම්මත්තකස්ස ආදිකමච්චිකස්සාති.

සුරාපානසිත්ඛාපදං පඨමං.

1. නාගෙන - මජ්ඣං.
2. ඔදනසුරා - මජ්ඣං.

6. 6. 2.

අධ්‍යුලිපතොදක සිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු සත්තරසවග්ගියං භික්ඛුං අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙස්සුං. සො භික්ඛු උත්තසන්තො අනස්සාසකො කාලමකාසි. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුං අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙස්සනති” -පෙ- සච්චං කීර තුමෙත භික්ඛවෙ භික්ඛුං අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙථා’ති. සච්චං භගවා. විගරහී බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙත මොසපුරිසා භික්ඛුං අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙස්සථ. තෙතං මොසපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උදදිසෙය්‍යාථ:

අධ්‍යුලිපතොදකෙ පාච්ඤානියනති.

2. අධ්‍යුලිපතොදකො නාම:¹ උපසම්පන්නො උපසම්පන්නං භස්සාධිප්පායො² කායෙන කායං ආමසති. ආපනති පාච්ඤානියස්ස. උපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නසඤ්ඤා අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙති ආපනති පාච්ඤානියස්ස. උපසම්පන්නෙ වෙමතිකො අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙති, ආපනති පාච්ඤානියස්ස. උපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නසඤ්ඤා අධ්‍යුලිපතොදකෙන භාසෙති, ආපනති පාච්ඤානියස්ස.

කායෙන කායපච්චිද්ධං ආමසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. කායපච්චිද්ධෙන කායං ආමසති, ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. කායපච්චිද්ධෙන කායපච්චිද්ධං ආමසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. නිසංඝියෙන කායං ආමසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. නිසංඝියෙන කායපච්චිද්ධං ආමසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. නිසංඝියෙන නිසංඝියං ආමසති, ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනුපසම්පන්නං කායෙන කායං ආමසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස.³ අනුපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නසඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුපසම්පන්නෙ වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නසඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනාපනති: න භස්සාධිප්පායො, සති කරුණියෙ ආමසති උමමත්තකස්ස ආදිකමච්චිකස්සාති.

අධ්‍යුලිපතොදක සිකඛාපදං දුතියං.

1. අධ්‍යුලියාපි ඉදන්ති-සා.
2. භසාධිප්පායො-මඡසං.
3. කායෙන කායපච්චිද්ධං ආමසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. කායපච්චිද්ධෙන කායං අමාසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස, කායපච්චිද්ධෙන කායපච්චිද්ධං ආමසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස, නිසංඝියෙන කායං ආමසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. නිසංඝියෙන කායපච්චිද්ධං ආමසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස නිසංඝියෙන නිසංඝියං ආමසති ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. -මඡසං.

6. 6. 3

හසසධමමසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවකීයං චිහරති ජෙතවනෙ අනාටපිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සත්තරසවගභියා භික්ඛු අචිරවතියා නදියා උදකෙ කීළනති. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජා පසෙනදි කොසලො මලලිකාය දෙවියා සද්ධිං උපරිපාසාදවරගතො හොති, අද්දසා ඛො රාජා පසෙනදි කොසලො සත්තරසවගභියෙ භික්ඛු අචිරවතියා නදියා උදකෙ කීළනොන දිස්වාන මලලිකං දෙවීං එතදවොච: “එතෙ තෙ මලලිකෙ අරහතොනා උදකෙ කීළනති”ති. නිසසංසයං ඛො මහාරාජ හගවතා සිකඛාපදං අපසාදනං තෙ වා භික්ඛු අපසකතංඤ්ඤෙනොති.

2. අථ ඛො රණෙඤ්ඤා පසෙනදිසස කොසලසස¹ එතදභොසි; කෙන ඤු ඛො අභං උපායෙන හගවතො ව න ආරොවෙයාං හගවා ව ජානෙයා ඉමෙ භික්ඛු උදකෙ කීළිතාති. අථ ඛො රාජා පසෙනදි කොසලො සත්තරසවගභියෙ භික්ඛු පකෙකාසාපෙජා තෙසං² මහනතං ගුළපිණ්ඩං අද්ධි “ඉමං හනොන ගුළපිණ්ඩං හගවතො දෙථා”ති. සත්තරසවගභියා භික්ඛු තං ගුළපිණ්ඩං ආදය යෙන හගවා තෙනුපසඛකමීංසු උපසඛකමීජා හගවනං එතදවොචු: “ඉමං හනොන ගුළපිණ්ඩං රාජා පසෙනදි කොසලො හගවතො දෙති”ති. කභං පන තුමෙහ භික්ඛවෙ රාජා අද්දසාති. අචිරවතියා නදියා හගවා උදකෙ කීළනොනති. විගරභි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරීසා උදකෙ කීළිසසථං. තෙන. මොසපුරීසා අපසසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උදදිසෙයාතථ;

උදකෙ හසසධමමො³ පාචිතියනති.

3. උදකෙ හසසධමමො නාම: උපරිගොථකෙ උදකෙ හසසධපසායො නිමුජ්ජති වා උමමුජ්ජති වා පලවති⁴ වා ආපත්ති පාචිතියසස.

උදකෙ හසසධමමෙ හසසධමමසඤ්ඤී ආපත්ති පාචිතියසස. උදකෙ හසසධමමෙ වෙමතිකො ආපත්ති පාචිතියසස. උදකෙ හසසධමමෙ අහසසධමමසඤ්ඤී ආපත්ති පාචිතියසස.

1. පසෙනදිකොසලසස - මජ්ඣං.
2. තෙසං ඉති - මජ්ඣං නකථී.
3. හසධමමෙ - මජ්ඣං.
4. පලවති - මජ්ඣං.

පාචිකයපාළි භික්ඛුවිභවෙනා

හෙට්ඨා ගොථකෙ උදකෙ කීළති ආපනති දුක්ඛට්ඨස. උදකෙ නාවාය කීළති ආපනති දුක්ඛට්ඨස. හතෙඤ්ඤා වා පාදෙන වා කට්ඨන වා කඨලාය වා උදකං පහරති¹ ආපනති දුක්ඛට්ඨස. භාජනගතං උදකං වා කඤ්ඤං වා බීරං වා තසකං වා රජනං වා පසසාවං වා වික්ඛලලං වා කීළති ආපනති දුක්ඛට්ඨස.

උදකෙ අභ්‍යසධමෙම භ්‍යසධමමයඤ්ඤී ආපනති දුක්ඛට්ඨස. උදකෙ අභ්‍යසධමෙම වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛට්ඨස. උදකෙ අභ්‍යසධමෙම අභ්‍යසධමමයඤ්ඤී අනාපනති.

අනාපනති: න භ්‍යසාධිපසායො, යති කරණියෙ උදකං ඔතරීඤ්ඤා නිමුජ්ජති වා උමුජ්ජති වා පලවති වා, පාරං ගච්ඡන්තො නිමුජ්ජති වා උමුජ්ජති වා පලවති වා ආපදසු උමුඤ්ඤාසං ආදිකමමිකසාති.

භ්‍යසධමම සික්ඛාපදං තතියං.

6. 6. 4

අනාදරිය සික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසමබ්බියං විහරති සොසිතාරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්ඤා ජනෙනා අනාවාරං ආවරති. භික්ඛු ඵවමාහංසු; “මා ආවුසො ජනන ඵවරුපං අකාසි තෙනං කප්පති”¹ති. යො අනාදරියං පටිච්ච කරොතියෙව යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාභි බියනාභි විපාවෙනා “කථං භි නාම ආයඤ්ඤා ජනෙනා අනාදරියං කරිසසති”¹ති -පෙ- සච්චං කිර ඤ්ඤා ජනන අනාදරියං කරොසිති. සච්චං භගවා; විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං භි නාම ඤ්ඤා මොසපුරිස අනාදරියං කරිසසසි, තෙනං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ;

අනාදරියෙ පාචිකයනති.

1. උදකෙ භසඤ්ඤා භික්ඛු භි

පාචිත්තිය පාළු හි තබා ගැනීම

2. අනාදරිය. නාම: දෙව අනාදරියානි: පුහුණුලානාදරියඤ්ඤා ධම්මානාදරියඤ්ඤා,

පුහුණුලානාදරිය. නාම: උපසම්පන්නෙත පඤ්ඤානෙතන පුච්චමානො “අයං උක්ඛිතො වා වච්චිතො වා ගර්භිතො වා ඉමසස් වචනං අකතං හවිසස්නී”ති අනාදරියං කරොති ආපත්ති පාචිත්තියසස්.

ධම්මානාදරිය. නාම: උපසම්පන්නෙත පඤ්ඤානෙතන පුච්චමානො “කරායං නසේසයා වා විනසේසයා වා අනිතරධායෙයා වා” තං වා න සික්ඛිතකාමො අනාදරියං කරොති ආපත්ති පාචිත්තියසස්.

උපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නසඤ්ඤා අනාදරියං කරොති, ආපත්ති පාචිත්තියසස්. උපසම්පන්න වෙමතිකො අනාදරියං කරොති ආපත්ති පාචිත්තියසස්. උපසම්පන්න අනුපසම්පන්නසඤ්ඤා අනාදරියං කරොති ආපත්ති පාචිත්තියසස්.

උපසම්පන්නො අපඤ්ඤානෙතන පුච්චමානො ඉදං න සලෙච්චාය න ධුතාය න පාසාදිකතාය න අපවයාය න වීරියාරම්භාය සංවතනතීති අනාදරියං කරොති ආපත්ති දුක්ඛවසස්.

අනුපසම්පන්නෙත පඤ්ඤානෙතන වා අපඤ්ඤානෙතන වා පුච්චමානො ඉදං න සලෙච්චාය න ධුතාය න පාසාදිකතාය න අපවයාය න වීරියාරම්භාය සංවතනතීති අනාදරියං කරොති ආපත්ති දුක්ඛවසස්.

අනුපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛවසස්. අනුපසම්පන්නෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛවසස්. අනුපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛවසස්.

අනාපත්ති: එවං අමුතාකං ආචරියානං උග්ගහො පරිපුච්චාති හණති, උච්චතකසස් ආදිකම්මිකසසාති.

අනාදරිය සික්ඛාපදං වතුස්.

1. උක්ඛිතතො වා-මිඡසං.
2. උපසම්පන්නො - ඉති මිඡසං නන්දී.
3. න ධුතතාය-මිඡසං.

6. 6. 5

හිංසාපනක සිකුබාපදං

1. තෙත සමයෙන් බුද්ධා හඟවා සාවස්ථිය වීහරති ජපකවනෙ අනාච්ඡිකසස ආරාමෙ තෙත බො පන සමයෙන් ජබ්බගගියා භික්ඛු සත්තරසවකියෙ භික්ඛු හිංසාපෙතන්. තෙ හිංසාපියමානා රොදකති. භික්ඛු එවමාහංසු; “කිසස තුමන ආවුසො රොදො”ති. ඉමෙ ආවුසො ජබ්බකියා භික්ඛු අමෙක හිංසාපෙතති. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායකති වියකති වීපාලෙතති; “කථං හි නාම ජබ්බකියා භික්ඛු භික්ඛුං හිංසාපෙතන්ති.” -පෙ- සච්චං කීර තුමන භික්ඛුවෙ භික්ඛුං හිංසාපෙතාති. සච්චං හඟවා. වීගරහි බුද්ධා හඟවා -පෙ- “කථං හි නාම තුමන මොසපුරියා භික්ඛුං හිංසාපෙතන්ති. තෙතං මොසපුරියා අසසකන්තං වා පසාදය -පෙ- එවණි පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකුබාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ;

යො පන භික්ඛු භික්ඛුං හිංසාපෙය්‍ය පාරික්ෂකානි.

2. යො පනාති, යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මි අපෙඨ අධිපෙතො භික්ඛුති. භික්ඛුනාති අනෙදං භික්ඛු.

හිංසාපෙය්‍යානි: උපසම්පනෙහි උපසම්පනං හිංසාපෙතුකාමො රූපං වා සඤ්ඤං වා ගන්ධං වා රසං වා ඵොලධ්වනිං වා උපසංහරති, භායෙය්‍ය වා ඡො න වා භායෙය්‍ය ආපකති පාරික්ෂකස්ස. චොරකන්තාරං වා වාලකන්තාරං වා පියාවකන්තාරං වා ආච්ඡිකති, භායෙය්‍ය වා ඡො න වා භායෙය්‍ය ආපකති පාරික්ෂකස්ස.

උපසම්පනෙහි උපසම්පනසංඝඤ්ඤි හිංසාපෙති ආපකති පාරික්ෂකස්ස. උපසම්පනෙහි වෙමතිකො හිංසාපෙති ආපකති පාරික්ෂකස්ස. උපසම්පනෙහි අනුපසම්පනසංඝඤ්ඤි හිංසාපෙති ආපකති පාරික්ෂකස්ස.

අනුපසම්පනෙහි හිංසාපෙතුකාමො රූපං වා සඤ්ඤං වා රසං වා ඵොලධ්වනිං වා උපසංහරති භායෙය්‍ය වා ඡො න වා භායෙය්‍ය ආපකති දුක්ඛං වා චොරකන්තාරං වා වාලකන්තාරං වා පියාවකන්තාරං වා ආච්ඡිකති භායෙය්‍ය වා ඡො න වා භායෙය්‍ය ආපකති දුක්ඛං වා.

පාච්ඡනි යපාළි භික්ඛුච්ඡවේණ

අනුපසම්පනෙන උපසම්පන්නසඤ්ඤී ආපනන් දුක්ඛටසස.
අනුපසම්පනෙන වෙමනිකො ආපනන් දුක්ඛටසස. අනුපසම්පනෙන
අනුපසම්පනනසඤ්ඤී ආපනන් දුක්ඛටසස.

6. අනාපනති: න භිංසාපෙතූකාමො රූපං වා සඤ්ඤං වා ගන්ධං
වා රසං වා චොඤ්ඤං වා උපසංහරතී, වොරකනිකාරං වා වාලකනිකාරං
වා පිසාවකනිකාරං වා ආචීඤ්ඤති උමුච්ඡන්තසස ආදිකමමිකසසාති.

භිංසාපනකසිකඛාපදං පඤ්චමං.

6. 6. 6.

ජොතිසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා භගෙගසු චිහරතී සුංසුමාරගිරෙර
භෙසකලාවතෙ මීගදයෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු
භෙමනන්කෙ කාලෙ අඤ්ඤතරං මහනනං සුසිරකට්ඨං ජොතිං සමාදහිතො
විසිඛෙඛසුං. තස්මිං ච සුසිරෙර කණ්ඨසපෙසා අභගිනා සනිතනො
නිකමමිතො භික්ඛු පරිපාතෙසි, භික්ඛු තභං තභං උපධාවිංසු. යෙ තෙ
භික්ඛු අපිට්ඨා -පෙ- තෙ උපකියගති ඛියගති විපාවෙනහ: “කථං හි
නාම භික්ඛු ජොතිං සමාදහිතො විසිඛෙඛසසනති” තී. -පෙ- සච්චං කිර
භික්ඛවෙ භික්ඛු ජොතිං සමාදහිතො විසිඛෙඛසසනති” තී, සච්චං භගවා
චිගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා
ජොතිං සමාදහිතො විසිඛෙඛසසනති”, නෙතං භික්ඛවෙ අපසසනානා
වා පසාදයා -පෙ- ඵවඤ්ඤී පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දීසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු විසිඛිතාපෙඛො ජොතිං සමාදහෙය්‍ය වා
සමාදහාපෙය්‍ය වා පාච්ඡනියනති.

ඵවඤ්ඤීදං භගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

පාච්ඤ්ඤා පාළු භික්ෂු චරිතය

2. තෙත මො පන සමයෙන භික්ෂු ගීලානා භොගති, ගීලානපුච්ඡකා භික්ෂු ගීලානෙ භික්ෂු ඵකදවොචුං: “කව්චාචුසො ඛමනීයං කව්චියාපනීය”න්ත්, පුඛෙඛ මයං ආචුසො ජොතීං සමාදහිතො වීසිඛෙඛම, තෙත නො ඵාසු භොතී, ඉදති පන හගවතා පටිකඛිත්තභති කුකකුච්චියනතා න වීසිඛෙඛම තෙත නො න ඵාසු භොතී”ති. හගවතො ඵනමඤ්ඤං ආරොචෙසුං -පෙ- අනුජානාමී භික්ඛවෙ ගීලානෙන භික්ෂුනා ජොතීං සමාදහිතො වා සමාදහාපෙතො වා වීසිඛෙඛතුං”

ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිංඛාපදං උදදීසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ෂු අගීලානො වීසිඛිකාපෙඛො ජොතීං සමාදහෙය්‍ය වා සමාදහාපෙය්‍ය වා පාච්ඤ්ඤානති.

ඵවඤ්ඤාදං හගවතා භික්ෂුනං සිංඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොතී.

3. තෙත මො පන සමයෙන භික්ෂු පදීපෙපි ජොතීකෙපි ජනතාසරෙපි කුකකුච්චියභති, හගවතො ඵනමඤ්ඤං ආරොචෙසුං -පෙ- “අනුජානාමී භික්ඛවෙ කථාරූපසච්චයා ජොතීං සමාදහිතං සමාදහාපෙතං,” ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිංඛාපදං උදදීසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ෂු අගීලානො වීසිඛිකාපෙඛො ජොතීං සමාදහෙය්‍ය වා සමාදහාපෙය්‍ය වා අඤ්ඤානු කථාරූපසච්චයා පාච්ඤ්ඤානති.

4. යොපනාතී: යො යාදිසො -පෙ-භික්ෂුතී-පෙ- අයං ඉමඤ්ඤං අපෙ අධිපෙතො භික්ෂුතී.

අගීලානො නාම: යඤ්ඤා වීනා අඤ්ඤා ඵාසු භොතී.

ගීලානො නාම: යඤ්ඤා වීනා අඤ්ඤා න ඵාසු භොතී.

වීසිඛිකාපෙඛොති තපපිතුකාමො.

ජොතී නාම: අඤ්ඤා වූච්චිතී.

සමාදහෙය්‍යාතී: සයං සමාදහති ආපත්ති පාච්ඤ්ඤානස.

සමාදහාපෙය්‍යාතී: අඤ්ඤා ආණාපෙති ආපත්ති පාච්ඤ්ඤානස, සඤ්ඤා ආණාපෙතො ඛුඤ්ඤාපි සමාදහති ආපත්ති පාච්ඤ්ඤානස.

අඤ්ඤානු කථාරූපසච්චයාතී; ධපෙතො කථාරූපසච්චයං.

පාච්ඤායපාළි භික්ඛුච්ඡවෙසා

අභිලානො අභිලානසඤ්ඤාචී විසිඛිකාපෙට්ඨො ජොතිං සමාදහති වා සමාදහාපෙති වා අඤ්ඤානු තරාරූපපච්චයා ආපහති පාච්ඤායසීස. අභිලානො වෙමතිකො විසිඛිකාපෙට්ඨො ජොතිං සමාදහති වා සමාදහාපෙති වා අඤ්ඤානු තරාරූපපච්චයා ආපහති පාච්ඤායසීස. අභිලානො භිලානසඤ්ඤාචී විසිඛිකාපෙට්ඨො ජොතිං සමාදහති වා සමාදහාපෙති වා අඤ්ඤානු තරාරූපපච්චයා ආපහති පාච්ඤායසීස.

පට්ටානං උකඛිපති ආපහති දුක්ඛට්ඨං, භිලානො අභිලානසඤ්ඤාචී ආහෙති දුක්ඛට්ඨං, භිලානො වෙමතිකො ආපහති දුක්ඛට්ඨං. භිලානො භිලානසඤ්ඤාචී අනාපහති.

අනාපහති: භිලානසඤ්ඤා අඤ්ඤානු කතං විසිඛිකාචී විතච්ඡවෙසා. විසිඛිකාචී පදීපෙ ජොතිකෙ ජනනාසරෙ තරාරූපපච්චයා ආපදසු උමච්ඡාකං ආදිකමච්ඡාකං.

ජොතිසිකාපදං ජට්ඨං.

6. 6. 7.

නභානසිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා රාජගහෙ විහරති වෙච්චනෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු තපොදෙ නභායහති. අථ ඛො! රාජා මාගධො සෙනියො ඛිමබ්බසාරො සිසං නභාසිකාචීති තපොදං ගතත්වා යාව අය්‍යා නභායහතීති එකමන්තං පතිමානෙසි. භික්ඛු යාව සමඤ්ඤාරා නභාසිංසු. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො ඛිමබ්බසාරො විකාලෙ සිසං නභාසිත්වා නගරද්දාසෙර එකිනෙ ඛනි නගරෙ වසිත්වා කාලසෙසව අසඤ්ඤානු චිලෙපනෙන යෙන හගවා තෙනුපසඛිකචී, උපසඛිකචීත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදී. එකමන්තං නිසික්ඛං ඛො රාජානං මාගධං සෙනියං ඛිමබ්බසාරං හගවා එතදචොච: “කීඤ්ඤා නං මහරාජ කාලසෙසව ආගතො අසඤ්ඤානු චිලෙපනෙනා”ති. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො ඛිමබ්බසාරො හගවතො එකමන්තං ආරොචෙසි.

1. තෙන ඛො පන සමයෙන- ෧෪෪.

පාචිකතියපාළි භික්ෂුවීභවෙසා

2. අප්ඵ ඛො භගවා රාජානං මාගධං සෙනියං ඛිඛිසාරං ධම්මියා කථාය සඤ්ඤෙසසි සමාදපෙසි සමුත්තෙපෙසි සමපභංසෙසි. අප්ඵ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො ඛිඛිසාරො භගවතා ධම්මියා කථාය සඤ්ඤිතො සමාදපිතො සමුත්තෙථිතො සමපභංසිතො උට්ඨායාසනා භගවනතං අභිවාදෙඤ්ඤා පදකඤ්ඤං කඤ්ඤා පකකාමී. අප්ඵඛො භගවා එතස්මිං ත්‍රිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ෂුසඛ්ඤං සහනිපාතෙඤ්ඤා භික්ෂු පටිපුඤ්ඤි. සඵඵං කීර භික්ඛවෙ භික්ෂු රාජානමි පසිඤ්ඤා න මහතං ජාතිඤ්ඤා නභායහනි. සඵඵං භගවා. චීගරභි බුද්ධො භගවා -පෙ- කප්ඵං භි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසඤ්ඤිසා රාජානමි පසිඤ්ඤා න මහතං ජාතිඤ්ඤා නභායසසහනි, නෙතං භික්ඛවෙ අපපසනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ෂු ඔරෙනදධමාසං නභායෙය්‍යා පාචිකතියතති.

එවඤ්ඤාදං භගවතා භික්ෂුතං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ෂු උණකසමයෙ පරිලාභසමයෙ කුකකුඵලායනතා න නභායනති සෙදගතෙන ගතෙන සයහනි චීවරමි සෙනාසනමි දුසසති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං -පෙ- “අනුජානාමී භික්ඛවෙ උණකසමයෙ පරිලාභසමයෙ ඔරෙනදධමාසං නභායිතං” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ෂු ඔරෙනදධමාසං නභායෙය්‍යා අඤ්ඤානු සමයං පාචිකතියං. තඤ්ඤායං සමයො දියධෙය්‍යා මායො සෙයො ගිමහානභාති වසයානසු පඨමො මායො ඉච්චතෙ අධිච්චතෙය්‍යා මායා උණකසමයෙ පරිලාභසමයො, අයං තඤ්ඤා සමයොති.

එවඤ්ඤාදං භගවතා භික්ෂුතං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති,

පාවිච්චිය පාළු හිතවුන්ගේ

4. තෙත බො පන සමයෙන භික්ඛු ගීලානා භොහන් ගීලානපුට්ඨකා භික්ඛු ගීලානෙ හිතවු එතදවොවුං: “ක වර්ථොවුසො ඛමනීයං කච්චී යාපනීය”හන්. පුට්ඨො මයං ආවුසො ඔරෙනඤ්චමාසං නභායාම තෙන නො එසු භොති. ඉදනී පන භගවතා පච්චිකම්මෙහි කුකුලච්චායනතා න නභායාම තෙන නො න එසු භොති”ති. භගවතො එතමඤ්චං ආරොවෙසුං -පෙ- “අනුජානාමී හිතවුච්චෙ ගීලානෙන හිතවුනා ඔරෙනඤ්චමාසං නභාසීතුං.” එවඤ්ච පන හිතවුච්චෙ ඉමං සිකඛාපදං උදදීසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු ඔරෙනඤ්චමාසං නභායෙය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාවිච්චියං. තජ්‍යායං සමයො දියඤ්චා මාසො සෙසො ගීමනානනති වසානසය පඨමො මාසො ඉච්චතෙ අධ්ච්චෙය්‍ය මාසා උඤ්චසමයො පරිලාභසමයො ගීලානසමයො, අයං තඤ්ච සමයොති.

එවඤ්චදං භගවතා හිතවුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤතං භොති.

5. තෙත බො පන සමයෙන භික්ඛු නවකමමං කජා කුකුලච්චායනතා න නභායාම සෙදගතෙන ගතෙන සයනති චීවරෙච්චි සෙනාසනමච්චි දුසසනී භගවතො එතමඤ්චං ආරොවෙසුං -පෙ- “අනුජානාමී හිතවුච්චෙ කමමසමයෙ ඔරෙනඤ්චමාසං නභාසීතුං.” එවඤ්ච පන හිතවුච්චෙ ඉමං සිකඛාපදං උදදීසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු ඔරෙනඤ්චමාසං නභායෙය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාවිච්චියං. තජ්‍යායං සමයො දියඤ්චා මාසො සෙසො ගීමනානනති වසානසය පඨමො මාසො ඉච්චතෙ අධ්ච්චෙය්‍ය මාසා උඤ්චසමයො පරිලාභසමයො ගීලානසමයො කමමසමයො, අයං තඤ්ච සමයොති.

එවඤ්චදං භගවතා හිතවුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤතං භොති.

6. තෙත බො පන සමයෙන භික්ඛු අඤ්ඤානං ගනනා කුකුලච්චායනතා න නභායාම සෙදගතෙන ගතෙන සයනති චීවරෙච්චි සෙනාසනමච්චි දුසසනී, භගවතො එතමඤ්චං ආරොවෙසුං -පෙ- “අනුජානාමී හිතවුච්චෙ අඤ්ඤානමමනසමයෙ ඔරෙනඤ්චමාසං නභාසීතුං.” එවඤ්ච පන හිතවුච්චෙ ඉමං සිකඛාපදං උදදීසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු ඔරෙනඤ්චමාසං නභායෙය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාවිච්චියං. තජ්‍යායං සමයො දියඤ්චා මාසො සෙසො ගීමනානනති වසානසය පඨමො මාසො ඉච්චතෙ අධ්ච්චෙය්‍ය මාසා උඤ්චසමයො පරිලාභසමයො ගීලානසමයො කමමසමයො අඤ්ඤානමමනසමයො, අයං තඤ්ච සමයොති.

එවඤ්චදං භගවතා හිතවුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤතං භොති.

පාචිත්තිය පාළු හිතකුටිහබෙහා

7. තෙන ධො පන සමයෙන සමිඛුලා හිකුඤ්ඤා අරේඛාකාසෙ විවරකමම. කරොජනා සරජෙන වාතෙන ඔකිණ්ණො හොතති දෙවො ව ථොක ථොක. ඵ්ඨායති හිකුඤ්ඤා කුකකුච්චායජනා න නභායනති කිලිසෙනන ගහෙනන සයනති. විවරමපි සෙනාසනමපි දුඝසති, භගවතො එකමසු. ආරොවෙසු. -පෙ- "අනුජානාමි හිකුඤ්ඤෙ වාතවුට්ඨිසමයෙ ඔරොනඤ්ඤාමාසං නභාධිතුං." එවඤ්ඤා පන හිකුඤ්ඤෙ ඉමං සිකුඤ්ඤාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

"යො පන හිකුඤ්ඤා ඔරොනඤ්ඤාමාසං නභාසෙය්‍යා අඤ්ඤාත්‍ර සමයා පාචිත්තියං. තත්ථායං සමයො: දියධෙඨා මාසො සෙසො ගිම්භානනති වසානසු පඨමො මාසො ඉවෙවතෙ අභිඤ්ඤාමාසා උණ්භසමයො පරිලාභසමයො ගිලානසමයො කමමසමයො අද්ධානගමනසමයො වාතවුට්ඨිසමයො අයං තස්ස සමයො"ති.

8. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- හිකුඤ්ඤා -පෙ- අයං ඉමසමී. අසු අධිපෙතකො හිකුඤ්ඤාති.

ඔරොනඤ්ඤාමාසනති: උජනකඤ්ඤාමාසං.

නභාසෙය්‍යාති: වුච්ඡන්ත වා මතතිකාය වා නභායති පයොගෙ¹ දුඝකං, නභානපරියොසානෙ ආපත්ති පාචිත්තියංසු.

අඤ්ඤාත්‍රසමයාති: ධපෙඤා සමයං.

උණ්භසමයො නාම; දියධෙඨා මාසො සෙසො ගිම්භානන²

පරිලාභසමයො නාම; වසානසු පඨමො මාසො. ඉවෙවතෙ අභිඤ්ඤාමාසා උණ්භසමයො පරිලාභසමයොති නභාධිතඤ්ඤා.

ගිලානසමයො නාම: යසු විනා නභානෙන එසු හොති. ගිලානසමයොති නභාධිතඤ්ඤා.

කමමසමයො නාම; අනාමසො පරිවෙනමපි සලලධං හොති කමමසමයොති නභාධිතඤ්ඤා.

අද්ධානගමනසමයො නාම; අඤ්ඤායොජනං ගච්ඡන්තාමිති නභාධිතඤ්ඤා ගච්ඡන්තන නභාධිතඤ්ඤා ගතෙන නභාධිතඤ්ඤා.

වාතවුට්ඨිසමයො නාම; හිකුඤ්ඤා සරජෙන වාතෙන ඔකිණ්ණො හොතති දෙව වා තිණ්ණි වා උදකච්ඡිතාති කාසෙ නිපතිතාති හොතති වාතවුට්ඨිසමයොති නභාධිතඤ්ඤා.

1. පයොගෙ පයොගෙ - මජ්ඣ. 2. ගිම්භානනති - ඹී ඹී ඹී ඹී ඹී

පාචිත්තිය පාළි භික්ඛුච්චබ්බො

උනකඤ්ඤාමාසෙ උනකසඤ්ඤා අඤ්ඤානු සමයා නභායති ආපඤ්ඤා පාචිත්තියසස. උනකඤ්ඤාමාසෙ වෙමතිකො අඤ්ඤානුසමයා නභායති ආපඤ්ඤා පාචිත්තියසස, උනකඤ්ඤාමාසෙ අනිරොකසඤ්ඤා අඤ්ඤානු සමයා නභායති ආපඤ්ඤා පාචිත්තියසස.

අනිරොකඤ්ඤාමාසෙ උනකසඤ්ඤා අපඤ්ඤා දුක්ඛාපසස. අනිරොකඤ්ඤාමාසෙ වෙමතිකො ආපඤ්ඤා දුක්ඛාපසස. අනිරොකඤ්ඤාමාසෙ අනිරොකසඤ්ඤා අනාපඤ්ඤා.

අනාපඤ්ඤා: සමයෙ අඤ්ඤාමාසං නභායති, අනිරොකඤ්ඤාමාසං නභායති, සති කරණියෙ උදකං ඔතරීඤ්ඤා නභායති, පාරං ගච්ඡන්තො නභායති, සබ්බපච්චිකන්තෙසු ජනපදෙසු ආපදසු උච්චන්තකසස ආදිකමමිකසසාති.

නභානසිකඛාපදං සත්තමං.

6. 6. 8

දුබ්බණ්ණකරණසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං චිහරති ජෙතවනෙ අනාපට්ඨිණධිකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සමඛුලා භික්ඛු ච පරිබ්බාජකා ච සාකෙතා සාවඤ්ඤාං අඤ්ඤානමග්ගපට්ඨපඤ්ඤා භොනති. අනුරාමගෙන වොරා නිසබ්බිඤ්ඤා තෙ අඤ්ඤාං සු. සාවඤ්ඤා රාජභවා නිසබ්බිඤ්ඤා තෙ වොරෙ සභණ්ණෙ ඔග්ගෙ නිසබ්බිඤ්ඤානං සභන්තෙ දුතං පාගෙසු: “ආගච්ඡන්තු භදන්තා සකං සකං චීවරං සඤ්ඤානිඤ්ඤා ගණන්තතු”ති භික්ඛු න සඤ්ඤානඤ්ඤා තෙ උඤ්ඤායතති ඛියතති විපාවෙනති: “කථං භි නාම භදන්තා අනුතො අනුතො චීවරං න සඤ්ඤානඤ්ඤා”ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුසසානං උඤ්ඤා යන්තානං ඛියන්තානං විපාවෙන්තානං අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසු.

2. අථ ඛො භගවා එතසමීං නිදනෙ එතසමීං පකරණෙ භික්ඛුසඛකං සනිපානෙඤ්ඤා භික්ඛුනං තදනුච්චිකං තදනුලොමිකං ධලේ කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමන්තෙසි: තෙන භි භික්ඛුවෙ භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤාපෙසසාමී දස අනුච්චෙස පට්ඨව, සඛකසුච්චිතාය, සඛකචාසුතාය -පෙ- සඤ්ඤාමට්ඨිතියා, විනායානුග්ගභාය. එවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උදදීසෙය්‍යාථ:

නවං පන භික්ඛුනා චීවරලාභෙන තිණණං දුබ්බණ්ණකරණානං අඤ්ඤාතරං දුබ්බණ්ණකරණං ආදුතඛිඛං නීලං වා කදදමං වා කාලසාමං වා, අනාදු වෙ භික්ඛු තිණණං දුබ්බණ්ණකරණානං අඤ්ඤාතරං දුබ්බණ්ණකරණං නවං චීවරං පරිභුඤ්ඤාපය්‍ය පාචිත්තියන්ති.

පාච්ඤානියාපාළි භික්ෂුවිභවෙහා

3. නවං නාම; අකතකපං වුච්චති.

විවරං නාම; ඡන්තං විවරානං අඤ්ඤතරං විවරං.

කිංඤ්ඤං දුබ්බඤ්ඤකරණානං අඤ්ඤතරං දුබ්බඤ්ඤකරණං ආදතබ්බනති; අනතමසො කුසලෙහනපි ආදතබ්බං.

නීලං නාම; දෙව නීලානි කංසනීලං පලාසනීලං.

කඤ්ජමා නාම; ඔදකො වුච්චති.

කාලසාමං නාම; යං කි ඤ්ඤි කාලකං.

අනාද වෙ භික්ෂු දුබ්බඤ්ඤකරණානං අඤ්ඤතරං දුබ්බඤ්ඤකරණනති; අනතමසො කුසලෙහනපි අනාදිසිඤ්ඤා නිණ්ණං දුබ්බඤ්ඤකරණානං අඤ්ඤතරං දුබ්බඤ්ඤකරණං නවං විවරං පරිභුඤ්ඤති ආපත්ති පාච්ඤානියස්ස.

අනාදිනෙහ අනාදිනෙහස ඤ්ඤි පරිභු ඤ්ඤති ආපත්ති පාච්ඤානියස්ස අනාදිනෙහ වෙමතිනො පරිභුඤ්ඤති ආපත්ති පාච්ඤානියස්ස, අනාදිනෙහ ආදිනෙහස ඤ්ඤි පරිභු ඤ්ඤති ආපත්ති පාච්ඤානියස්ස. ආදිනෙහ අනාදිනෙහස ඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛකම්පස්ස ආදිනෙහ වෙමතිනො ආපත්ති දුක්ඛකම්පස්ස. ආදිනෙහ ආදිනෙහස ඤ්ඤි අනාපත්ති.

අනාපතනී : ආදිසිඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤති, කපපො නට්ඨො භොති කපපකතොකාපො ජිණ්ණං භොති, කපපකතො අකපකතං සංසිඛිනං භොති, අග්ගලො¹ අනුචාතෙ පරිභවණං උම්මිනෙකස්ස ආදිකම්මකස්සානි.

දුබ්බඤ්ඤකරණසිකධාපදං අට්ඨමං.

1. අග්ග ලෙ - මජ්ඣං.

විකපපනසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකසස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ආයඨො උපනඤ්ඤ සකායුතො භාතුතො සද්ධිභාරිකසස භික්ඛුනො සාමං. චීවරං විකපෙපඤා අපච්චුද්ධාරකං¹ පරිභුඤ්ජති අඵ ටො සො භික්ඛු භික්ඛුනං එතමඤ්ඤ ආරොචෙයි: "අයං ආට්ටසො ආයඨො උපනඤ්ඤ සකායුතො මඤ්ඤ සාමං චීවරං² විකපෙපඤා අපච්චුද්ධාරකං පරිභුඤ්ජති"ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ටජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති ටියඤ්ඤ විපාචෙහති: කඵං හි නාම ආයඨො උපනඤ්ඤ සකායුතො භික්ඛුසස සාමං චීවරං විකපෙපඤා අපච්චුද්ධාරකං පරිභුඤ්ජසතිති -පෙ- සඵඵං කීර තං උපනඤ්ඤ භික්ඛුසස සාමං චීවරං විකපෙපඤා අපච්චුද්ධාරකං පරිභුඤ්ජති. සඵඵං භගවා විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කඵං හි නාම ඤාමොසපුරිස භික්ඛුසස සාමං චීවරං විකපෙපඤා අපච්චුද්ධාරකං පරිභුඤ්ජසයි. තෙනං මොසපුරිස අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤ පන භික්ඛචෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාඵ:

"යො පන භික්ඛු භික්ඛුසස වා භික්ඛුනියා වා සිකඛමානාය වා සාමඤ්ඤරසස වා සාමඤ්ඤරියා වා සාමං චීවරං විකපෙපඤා අපච්චුද්ධාරකං පරිභුඤ්ජෙය්‍ය පාවිතතිය"තති.

2. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමඤ්ඤ අඤ්ඤ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

භික්ඛුඤ්ජාති: අඤ්ඤරසස භික්ඛුසස,

භික්ඛුනී නාම: උභතොසඤ්ඤ උපසමපනා.

සිකඛමානා නාම: දඤ්ඤ වසනාති ජසු ධම්මෙසු සිකඛිත සිසුඤා,

සාමඤ්ඤරො නාම: දසසිකඛාපදිකො.

සාමඤ්ඤරී නාම: දසසිකඛාපදිකා.

සාමනති: සයං විකපෙපඤා.

චීවරං නාම: ජනනං චීවරානං අඤ්ඤතරං චීවරං විකපපනුපග පච්චිමං.

1. අපච්චුද්ධාරකං - මජ්ඣං.
 2. මඤ්ඤරී චීවරං සාමං - මජ්ඣං.
 3. විකපපනුපගං පච්චිමං - ඩී මජ්ඣං.

පාච්ඤානියාපාළි භික්ෂුවිභවෙතො

විකපපනා නාම ඉච්ච විකපපනා: සමමුඛා විකපපනා ච පරමමුඛා විකපපනා ච.

සමමුඛා විකපපනා නාම: ඉමං වීචරං තුඤ්ඤං විකපෙතී ඉක්කමංසා චාති.

පරමමුඛා විකපපනා නාම: ඉමං වීචරං විකපපනාකාය තුඤ්ඤං දමමීති... තෙන වත්තචෙඛා කො තෙ මිත්තො වා සන්දිට්ඨො වාති. ඉක්කමංසාමො ච ඉක්කමංසාමො වාති තෙන වත්තචෙඛා. අභං තෙසං දමමී, තෙසං සන්තානං පරිභුඤ්ජා වා විහංසෙජ්ජති වා යථාපට්ටයං වා කරොහීති.

අපච්චුද්ධාරකං නාම: තස්ස වා අදින්නං, තස්ස වා අවිසංසයෙනො පරිභුඤ්ජා ආපත්ති පාච්ඤානියංසා. අපච්චුද්ධාරකෙ අපච්චුද්ධාරකසංඤ්ඤා පරිභුඤ්ජා ආපත්ති පාච්ඤානියංසා. අපච්චුද්ධාරකෙ වෙමතිකො පරිභුඤ්ජා ආපත්ති පාච්ඤානියංසා. අපච්චුද්ධාරකෙ පච්චුද්ධාරකසංඤ්ඤා පරිභුඤ්ජා ආපත්ති පාච්ඤානියංසා.

අධිට්ඨති වා විහංසෙජ්ජති වා ආත්ති දුක්ඛංසා. පච්චුද්ධාරකෙ අපච්චුද්ධාරකසංඤ්ඤා ආපත්ති දුක්ඛංසා. පච්චුද්ධාරකෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛංසා. පච්චුද්ධාරකෙ පච්චුද්ධාරකසංඤ්ඤා අනාපත්ති.

අනාපත්ති: සො වා දෙනි තස්ස වා විහංසයෙනො පරිභුඤ්ජා, උමමත්තකස්ස ආදිකමමිත්තස්සාති.

විකපපන සිකඛාපදං නවමිං.

6. 6. 10

වීචරාපනිධාන සිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන මුද්දො භගවා සාවඤ්ඤාං වීචරති ජෙතවනො අනාපට්ඨිකස්ස ආරාමෙ, තෙන චො පන සමයෙන සත්තරසවග්ගියා භික්ඛු අසඤ්ඤිත පරිකාරකා¹ භොතති. ජබ්බග්ගියා භික්ඛු සත්තරසවග්ගියානං භික්ඛුනං පත්තමපි වීචරමපි අපනිට්ඨෙති, සත්තරසවග්ගියා භික්ඛු ජබ්බග්ගියෙ භික්ඛු එතදවොට්ඨං: "දෙථාට්ඨසො අමොකං පත්තමපි වීචරමපි"ති, ජබ්බග්ගියා භික්ඛු භසතති. තෙ රොදහති. භික්ඛු එවමාභංසු; "කිංසා තුමෙභ ආට්ඨසො රොදථාති". ඉමෙ ආට්ඨසො ජබ්බග්ගියා භික්ඛු අමොකං පත්තමපි වීචරමපි අපනිට්ඨෙති"ති.

1. අසඤ්ඤිතපරිකාරා-මඡයං.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්ඡේදනා

2. යො තෙ භික්ඛු අපට්ඨනං -පෙ- තෙ උජ්ඣායනනී තීයසනි වීපාවෙනති; 'කුඨං හි නාම ජබ්බෙහියා භික්ඛු භික්ඛුනං පනතොති වීචරොති අපනිඛෙය්‍යනං'ති -පෙ- සච්චං කිර තුලෙහ භික්ඛුවෙ භික්ඛුනං පනතොති වීචරොති අපනිඛෙටාති. සච්චං හගවා. වීගරහී බුද්ධො හගවා -පෙ- කුඨං හි නාම තුලෙහ මොසපුරියා භික්ඛුනං පනතොති වීචරොති අපනිඛෙය්‍යට. නොනං මොසපුරියා අප්පසනනානං වා පසාදයා -පෙ- ඵඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාට:

"යො පන භික්ඛු භික්ඛුසය පනතං වා වීචරං වා නිසීදනං වා සුච්ඡරං වා කායබන්ධනං වා අපනිඛෙය්‍ය වා අපනිධාපෙය්‍ය වා අනාමයො හස්සාපෙටොපි¹ පාචිත්තිය"නති.

3. යො පනාති; යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමසමීං අපෙඤ්ඤා අධිපෙපතො භික්ඛුති.

භික්ඛුසයාති: අඤ්ඤාසන භික්ඛුසන.

පතෙතා නාම: ඉද්ධා පනතා අයොපතෙතා මහතිකා පතෙතා.

වීචරං නාම: ජනනං වීචරානං අඤ්ඤානරං වීචරං වීකංඤ්ඤාපගච්ඡිමං.

නිසීදනං නාම: සදසං වුච්චති.

සුච්ඡරං නාම: සසුච්ඡං වා අසුච්ඡං වා.

කායබන්ධනං නාම: ඉද්ධා කායබන්ධනාති පටච්ඡිකා සුකරානකං.

අපනිඛෙය්‍යනං: සයං අපනිඛෙති ආපහනි පාචිත්තියසන.

අපනිධාපෙය්‍යනං: අඤ්ඤා ආනාපෙති ආපහනි පාචිත්තියසන. සකිං ආණ්ඩො බහුකප්පි අපනිඛෙති ආපහනි පාචිත්තියසන.

අනාමයො හස්සාපෙටොපිති: කිලාධිපායො.

උපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නාඤ්ඤී පනතං වා වීචරං වා නිසීදනං වා සුච්ඡරං වා කායබන්ධනං වා අපනිඛෙති වා අපනිධාපෙති වා අනාමයො හස්සාපෙටොපි ආපහනි පාචිත්තියසන. උපසම්පන්නෙ වෙමතිතො -පෙ- උපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නාඤ්ඤී පනතං වා වීචරං වා නිසීදනං වා සුච්ඡරං වා කායබන්ධනං වා අපනිඛෙති වා අපනිධාපෙති වා අනාමයො හස්සාපෙටොපි ආපහනි පාචිත්තියසන.

1. හසාපෙටොපි පි - මජ්ඣං.
2. අපනිඛෙය්‍ය වානී - මජ්ඣං.
3. අපනිධාපෙය්‍ය වානී - මජ්ඣං.

පාච්ඤානියපාළි හිනවුච්භවෙතා

අඤ්ඤාං පරික්ඛාරං අපනිඤ්ඤානි වා අපනිධාපෙති වා අනාමසො
භස්සාපෙට්ඨොපි ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස, අනුපසම්පන්නස්ස පඤ්ඤා වා වීචරං වා
අඤ්ඤාං වා පරික්ඛාරං අපනිඤ්ඤානි වා අපනිධාපෙති වා අනාමසො
භස්සාපෙට්ඨොපි ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනුපසම්පන්නො උපසම්පන්නස්සඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස
අනුපසම්පන්නො වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස, අනුපසම්පන්නො
අනුපසම්පන්නස්සඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනාපඤ්ඤි: න භස්සාධිපතො යො දුන්නිකඛිතො පට්ඨාමෙති ධම්ම
කථං¹ කථෙඤ්ඤා දුක්ඛාමිති පට්ඨාමෙති උමමනකස්ස ආදිකම්මිකස්සාති.

වීචරාපනිධානසිකඛාපදං දසමං.

සුරාපානවග්ගො ඡට්ඨො.

කසුද්දනා:

සුරා අධිගුලී භාසො ව අනාදරියඤ්ඤා හිංසනං
පොති නභානා දුඛිණ්ණං සාමං අපනිඤ්ඤාන වාති.

1. ධම්මකථං - මජ්ඣිමනිකායං.

සඤ්චිච්චපාණසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං චිහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකකං ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයුධො උද්ධි ඉය්සාසො භොති. කාකා වය්ස අමනාපා භොතානි සො කාමෙ විජ්ඣන්තො විජ්ඣන්තො සිසං ඡිඤ්ඤිතො සුලල පටිපාටියා යපෙසි. භික්ඛු ඵවමාහංසු: කෙතීමෙ ආවුසො කාකා ඡීවිතා වොරොපෙසිතාති. මයා ආවුසො අමනාපා මෙ කාකාති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චා -පෙ- තෙ උජ්ඣායතනී වියතනී විපාවෙතනී. කථං භි නාම උද්ධි සඤ්චිච්ච පාණං ඡීවිතා වොරොපෙසසතිති -පෙ- සච්චං කීර ත්වං උද්ධි සඤ්චිච්ච පාණං ඡීවිතා වොරොපෙසිති. සච්චං භගවා චිහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං භි නාම ත්වං මොසපුරිස සඤ්චිච්ච පාණං ඡීවිතා වොරොපෙසසසි. තෙනං මොසපුරිස අප්පසකානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භිකඛවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දිසෙය්සාථ:

"යො පන භික්ඛු සඤ්චිච්ච පාණං ඡීවිතා වොරොපෙය්ස පාවිතති"නති.

2. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමඤ්ඤං අපෙ අධිපෙතො භික්ඛුති.

සඤ්චිච්චාති: ජාතනොතා සඤ්ඤානනොතො වොච අභිච්චරිතො වීතිකමො.

පාණො නාම: කීරච්චානගතභණො වුච්චති.

ඡීවිතා වොරොපෙය්සාති: ඡීවිතිනද්දියං උපච්ඡිඤ්ඤති උපරොධෙති සනතතිං වීකොපෙති ආපකානි පාවිතියසස.

පාණෙ පාණසඤ්ඤි ඡීවිතා වොරොපෙති ආපකානි පාවිතියසස. පාණෙ වෙමතිකො ඡීවිතා වොරොපෙති ආපකානි දුකකටසස. පාණෙ අප්පාණසඤ්ඤි ඡීවිතා වොරොපෙති¹ අනාපකානි.

4. අප්පාණෙ පාණසඤ්ඤි ආපකානි දුකකටසස. අප්පාණෙ වෙමතිකො ආපකානි දුකකටසස. අප්පාණෙ අප්පාණසඤ්ඤි අනාපකානි.

5. අනාපකානි: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනසස, න මරණාධිප්පායසස උමචනකසස, ආදිකමමකසසාති.

සඤ්චිච්චපාණ සිකධාපදං¹ පයමං

1. ඡීවිතා වොරොපෙති, - මජ්ඣං නිකායං.
2. සඤ්චිච්ච සිකධාපදං - මජ්ඣං.

සප්තාණක සිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජානං සප්තාණකං උදකං පරිභුඤ්ජන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උරුක්ඛායනාහි බියනති විපාවෙනහ: “කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජානං සප්තාණකං උදකං පරිභුඤ්ජන්සන්ති”ති -පෙ- සව්වා කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ ජානං සප්තාණකං උදකං පරිභුඤ්ජන්ති. සව්වා භගවා, විගර්හි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා ජානං සප්තාණකං උදකං පරිභුඤ්ජන්සන්ති. තෙනං මොසපුරිසා අපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“ යො පන භික්ඛු ජානං සප්තාණකං උදකං පරිභුඤ්ජන්සා පාවිතතියන්ති.”

2. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමසද්ධිං අපෙ අධිපොතො භික්ඛුති. ජානාති නාම: සාමං වා ජානාති අභෙඤ්ඤ වා තස්ස ආරොවෙහති. සප්තාණකනි ජානන්තො පරිභොගෙන මරිසිසනතිති ජානන්තො පරිභුඤ්ජති ආපත්ති පාවිතතියස්ස.

සප්තාණකෙ සප්තාණකසඤ්ඤි පරිභුඤ්ජති ආපත්ති පාවිතතියස්ස. සප්තාණකෙ වෙමතිකො පරිභුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. සප්තාණකෙ අප්පාණක සඤ්ඤි පරිභුඤ්ජති අනාපත්ති.

අප්පාණකෙ සප්තාණකසඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අප්පාණකෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අප්පාණකෙ අප්පාණකසඤ්ඤි අනාපත්ති.

අනාපත්ති: අප්පාණකනි ජානන්තො, පරිභොගෙන න මරිසිසනතිති ජානන්තො පරිභුඤ්ජති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

සප්තාණක සිකඛාපදං දුතියං

1. සප්තාණකනි අජානන්තො, අප්පාණකනි ජානන්තො-මරුභං,

උකෙකාටන සිකබාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකථීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බගභීයා භික්ඛු ජානං යථාධම්මං නිභතාධිකරණං පුනකම්මාය උකෙකාටෙහි, අකතං කම්මං දුක්ඛතං කම්මං පුන කාතබ්බං කම්මං අනිභතං දුක්ඛිභතං පුන නිභනිතබ්බතභි, යෙ තෙ භික්ඛු අජීව්ජා -පෙ- නෙ උජ්ඣායනභි වීයනභි විපාවෙනභි : “කථං හි නාම ජබ්බගභීයා භික්ඛු ජානං යථාධම්මං නිභතාධිකරණං පුනකම්මාය උකෙකාටෙසුනභි”ති -පෙ-සථං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ ජානං යථාධම්මං නිභතාධිකරණං පුනකම්මාය උකෙකාටෙථාති. සච්චා භගවා. විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ-කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා ජානං යථාධම්මං නිභතාධිකරණං පුනකම්මාය උකෙකාටෙසුථ තෙනං මොසපුරිසා අපසග්ගානං වා පසාදය -පෙ-ඵවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකබාපදං උද්දිසෙය්‍යථ :

“යො පන භික්ඛු ජානං යථාධම්මං නිභතාධිකරණං පුන කම්මාය උකෙකාටෙයා පාවිතභි”නති.

2. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ-අයං ඉමංඤ්ඤි අපෙඨ අධිපෙපනො භික්ඛුති.

ජානාති නාම: සාමං වා ජානාති, අඤ්ඤා වා තසස ආරොචෙතභි, සො වා ආරොචෙති.

යථාධම්මං නාම: ධම්මෙන විනයෙන සත්ථුසාසනෙන කතං, එතං යථාධම්මං නාම.

අධිකරණං නාම: වත්තාරි අධිකරණාති විවාදධිකරණං අනුවාදධිකරණං ආපත්තාධිකරණං කිට්ඨාධිකරණං.

පුනකම්මාය උකෙකාටෙයාති: අකතං කම්මං දුක්ඛතං කම්මං පුන කාතබ්බං කම්මං අනිභතං දුක්ඛිභතං පුන නිභනිතබ්බතභි ජානාපොත්තා උකෙකාටෙති ආපත්ති පාවිතභිසස.

1. ජානනෙකා - මජ්ඣිමනිකායෙ

පාරික්ෂකයාගේ භීෂණවේගය

ධම්මකමම ධම්මකමම සඳහා උකහාටෙකි ආපනති පාරික්ෂකයෙකි. ධම්මකමම වෙමනිකො උකහාටෙකි ආපනති දුක්ඛකමයෙකි. ධම්මකමම අධම්මකමම සඳහා උකහාටෙකි අනාපනති.

අධම්මකමම ධම්මකමම සඳහා ආපනති දුක්ඛකමයෙකි. අධම්මකමම වෙමනිකො ආපනති දුක්ඛකමයෙකි. අධම්මකමම අධම්මකමම සඳහා අනාපනති.

අනාපනති: අධම්මකමම වා වග්ගන වා න කමමාරභසස වා කමම. කතකති ජානනනනා උකහාටෙකි, උමමහකකසස ආදිකමමිකසසනි.

උකහාටනසිකධාපදං තතියං

6. 7. 4

දුමච්චලසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩකසස ආරාමෙ. තෙන ඔබ පන සමයෙන ආයසමා උපනඤ්ඤා සකාසුනො සංඝෝතනිකං සුක්ඛවිසම්භිං ආපනතිං ආපජ්ඣතා හාතුනො සද්ධිවිහාරිකසස භික්ඛුනො ආරොවෙසි: අහං ආවුසො සංඝෝතනිකං සුක්ඛවිසම්භිං ආපනතිං ආපනො මා කසසථි ආරොවෙහීති. තෙන ඔබ පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සංඝෝතනිකං සුක්ඛවිසම්භිං ආපනතිං ආපජ්ඣතා සඛසං තසසා ආපනතියා පරිවාසං යාථි. තසස සඛෙහා තසසා ආපනතියා පරිවාසං අදසි. සො පරිවසනො තං භික්ඛුං පසිඤ්ඤා ඵතදවොච: “අහං ආවුසො සංඝෝතනිකං සුක්ඛවිසම්භිං ආපනතිං ආපජ්ඣතා සඛසං තසසා ආපනතියා පරිවාසං යාථි, තසස මෙ සඛෙහා තසසා ආපනතියා පරිවාසං අදසි සොහං පරිවසාමි. වෙදියාමහං ආවුසො වෙදියතීති මං ආයසමා ධාරෙතු”ති.

2. කිනත්ථ ඔබ ආවුසො යො අඤ්ඤාපි ඉමං ආපනතිං ආපජ්ඣති සොපි ඵචිං කරොතීති. ඵචමාවුසොති. අයං ආවුසො ආයසමා උපනඤ්ඤා සකාසුනො සංඝෝතනිකං සුක්ඛවිසම්භිං ආපනතිං ආපජ්ඣතා සො මෙ ආරොවෙසි මා කසසථි ආරොවෙහීති. කිමපන ඤා ආවුසො පටිච්චාදෙසිති ඵචමාවුසොති. අථ ඔබ සො භික්ඛු භික්ඛුනං ඵතමඤ්ඤා ආරොවෙසි. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්චා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති ථියනති විපාවෙනති:

පාච්ඤානියපාළි භික්ඛුච්ඡෙදයා

“කථං භි නාම භික්ඛු භික්ඛු සස ජානං දුට්ඨලං ආපතතිං පට්ඨජාදෙසසනි”ති -පෙ- සච්චං කිරි ත්ථං භික්ඛු භික්ඛු සස ජානං දුට්ඨලං ආපතතිං පට්ඨජාදෙසිති. සච්චං හගවා. චීගරභි බුද්ධො හගවා. -පෙ- කථං භි නාම ත්ථං මොසපුරිස භික්ඛු සස ජානං දුට්ඨලං ආපතතිං පට්ඨජාදෙසසයි. නෙතං මොසපුරිස අපපසනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙයයාථ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛු සස ජානං දුට්ඨලං ආපතතිං පට්ඨජාදෙයා පාච්ඤානිය”නති.

3. **යො පනානි:** යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමඤ්ඤං අපෙඤ්ඤා අධිපෙපතො භික්ඛුති. **භික්ඛුසානි:** අඤ්ඤාස භික්ඛු සස. **ජානානි** නාම: සාමං වා ජානානි, අඤ්ඤා වා කසස ආරොවෙහානි, යො වා ආරොවෙති. **දුට්ඨලා** නාම: ආපතති වතනාරි ව පාරාජිකානි තෙරස ව සඛ්ඛාදිසෙසා. **පට්ඨජාදෙයානි:** ඉමං ජානිත්වා වොදෙසසනානි සාරෙසසනානි බුංසෙසසනානි වචනෙසසනානි මධකුකරිසසනානි නාරොවෙසසාමීති ධුරං නිකඛිතමනෙත ආපතති පාච්ඤානියස.

දුට්ඨලොය ආපතන්යා දුට්ඨලොපතන්ස ඤ්ඤා පට්ඨජාදෙති ආපතති පාච්ඤානියස. දුට්ඨලොය ආපතන්යා වෙමතිකො පට්ඨජාදෙති ආපතති දුසකචසස. දුට්ඨලොය ආපතන්යා අදුට්ඨලොපතන්ස ඤ්ඤා පට්ඨජාදෙති ආපතති දුසකචසස.

අදුට්ඨලං ආපතන්යං පට්ඨජාදෙති ආපතති දුසකචසස, අනුපසම්පනාසස දුට්ඨලං වා අදුට්ඨලං වා අජ්ඣාචාරං පට්ඨජාදෙති ආපතති දුසකචසස.

අදුට්ඨලොය ආපතන්යා දුට්ඨලොපතන්ස ඤ්ඤා ආපතති දුසකචසස. අදුට්ඨලොය ආපතන්යා වෙමතිකො ආපතති දුසකචසස. අදුට්ඨලොය ආපතන්යා අදුට්ඨලොපතන්ස ඤ්ඤා ආපතති දුසකචසස.

අනාපතනි: සඛ්චසස හණ්ඤනං වා කලභො වා චීගහො වා විවාදෙ වා හවිසසනීති නාරොවෙති, සඛ්චගෙදෙ වා සඛ්චරාජී වා හවිසසනීති නාරොවෙති, අයං කසකලො ඵරුසො ජීවිතනාතරායං වා බුභුච්චරියනාතරායං වා කරිසසනීති නාරොවෙති. අඤ්ඤා පතිරුපෙ භික්ඛු අපසසනෙතා නාරොවෙති; නච්චාදෙකුකාමො නාරොවෙති, පඤ්ඤාධිසසනි සකෙන කමෙමනානි නාරොවෙති, උච්චිතකසස ආදිකලීකසසානි.

දුට්ඨලමික්ඛාපදං වතුපං.

උනවිසතිවසාසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා රාජගහෙ විහරති වෙඵවනෙ කලඤ්ඤතිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ සත්තරසවග්ගියා දරකා සභායකා භොන්ති. උපාලිදරකො තෙසං පාමොකෙඛා භොතිං අථ ඛො උපාලිස්ස මාතාපිතුඤ්ඤං එතදභොසි; “කෙන ණු ඛො උපායෙන උපාලි අමහාකං අව්වයෙන සුඛඤ්ඤා ජීවෙය්‍ය න ච කිලමෙය්‍යා”ති. අථ ඛො උපාලිස්ස මාතාපිතුඤ්ඤං එතදභොසි; “සචෙ ඛො උපාලි ලෙඛං සිකෙඛිය්‍ය එවං ඛො උපාලි අමහාකං අව්වයෙන සුඛඤ්ඤා ජීවෙය්‍ය න ච කිලමෙය්‍යා”ති. අථ ඛො උපාලිස්ස මාතාපිතුඤ්ඤං එතදභොසි: “සචෙ ඛො උපාලි ලෙඛං සිකෙඛිය්‍ය ජීවෙය්‍ය න ච කිලමෙය්‍යා”ති. අථ ඛො උපාලි අමහාකං අව්වයෙන සුඛඤ්ඤා ජීවෙය්‍ය න ච කිලමෙය්‍යා”ති. අථ ඛො උපාලිස්ස මාතාපිතුඤ්ඤං එතදභොසි: “සචෙ ඛො උපාලි ගණනං සිකෙඛිය්‍ය එවං ඛො උපාලි අමහාකං අව්වයෙන සුඛඤ්ඤා ජීවෙය්‍ය න ච කිලමෙය්‍යා”ති. අථ ඛො උපාලිස්ස මාතාපිතුඤ්ඤං එතදභොසි: “සචෙ ඛො උපාලි ගණනං සිකෙඛිය්‍ය ජීවෙය්‍ය න ච කිලමෙය්‍යා”ති. අථ ඛො උපාලි අමහාකං අව්වයෙන සුඛඤ්ඤා ජීවෙය්‍ය න ච කිලමෙය්‍යා”ති. අථ ඛො උපාලිස්ස මාතාපිතුඤ්ඤං එතදභොසි; “සචෙ ඛො උපාලි රූපං සිකෙඛිය්‍ය එවං ඛො උපාලි අමහාකං අව්වයෙන සුඛඤ්ඤා ජීවෙය්‍ය න ච කිලමෙය්‍යා”ති. අථ ඛො උපාලිස්ස මාතාපිතුඤ්ඤං එතදභොසි; “සචෙ ඛො උපාලි රූපං සිකෙඛිය්‍ය ජීවෙය්‍ය න ච කිලමෙය්‍යා”ති. අථ ඛො උපාලිස්ස මාතාපිතුඤ්ඤං එතදභොසි; “සචෙ ඛො උපාලි රූපං සිකෙඛිය්‍ය ජීවෙය්‍ය න ච කිලමෙය්‍යා”ති. අථ ඛො උපාලිස්ස මාතාපිතුඤ්ඤං එතදභොසි; “සචෙ ඛො උපාලි රූපං සිකෙඛිය්‍ය ජීවෙය්‍ය න ච කිලමෙය්‍යා”ති. අථ ඛො උපාලිස්ස මාතාපිතුඤ්ඤං එතදභොසි; “සචෙ ඛො උපාලි රූපං සිකෙඛිය්‍ය ජීවෙය්‍ය න ච කිලමෙය්‍යා”ති.

2. ඉමෙ ඛො සමණා සකාපුත්තියා සුඛසීලා සුඛසමාචාරා සුභොජනානි භුඤ්ඤානි නිවාතෙසු සයනෙසු සයන්ති. සචෙ ඛො උපාලි සමණෙසු සකාපුත්තියෙසු පබ්බජෙය්‍ය එවං ඛො උපාලි අමහාකං අව්වයෙන සුඛඤ්ඤා ජීවෙය්‍ය න ච කිලමෙය්‍යාති. අනෙසාසි ඛො උපාලිදරකො මාතාපිතුඤ්ඤං ඉමං කරාසලලාපං. අථ ඛො උපාලි දරකො යෙන තෙ දරකා තෙත්‍රපසඩ්ධම්මි. උපසඩ්ධම්මිනා තෙ දරකෙ එතදචොච: “එථ මයං අය්‍යා සමණෙසු සකාපුත්තියෙසු පබ්බජිස්‍යාමා”ති. සචෙ ඛො නිං අය්‍ය පබ්බජිස්‍යාසි එවං මයමි පබ්බජිස්‍යාමාති.

පාචිකතියපාළි භික්ඛුච්ඡාය

3. අථ ඛො තෙ දුරකා එකමෙකසස මාතාපිතරො උපසඛනමීතො එතදවොදුං; “අනුජානාථ මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති අථ ඛො තෙසං දුරකානං මාතාපිතරො සබ්බෙපි මෙ දුරකා සමානච්ඡද්ද කල්යාණාධිප්පායා”ති අනුජානිංසු. තෙ භික්ඛු උපසඛනමීතො පබ්බජ්ජායාපීංසු. තෙ භික්ඛු පබ්බාජෙසුං උපසම්පාදෙසුං. තෙ රත්තයා පච්චස සමයං පච්චුට්ඨාය රොදනති: යාගුං දෙථ හත්තං දෙථ බාදනීයං දෙථාති, භික්ඛු එවමාහංසු. ආගමෙථ ආවුසො යාව චිභායති.¹ සවෙ යාගු හවීසසති පිච්ඡසථ සවෙ හත්තං හවීසසති භුඤ්ඤ්ඤං. සවෙ බාදනීයං හවීසසති බාදීසසථ. නො වෙ හවීසසති යාගුං වා හත්තං වා බාදනීයං වා පිණ්ඩාය වරීතො භුඤ්ඤ්ඤං. එවමෙ ඛො තෙ භික්ඛු භික්ඛුභි වුච්චමානා රොදනෙතථ² යාගුං දෙථ හත්තං දෙථ බාදනීයං දෙථාති. ඔසනාසනං උභෙදහතිපි උමච්ඡෙතතිපි. අසෙසාසි ඛො හගවා රත්තයා පච්චසසමයං පච්චුට්ඨාය දුරකසද්දං සුචාන ආයස්මාහං ආනාදං ආමනෙතසි: “කිනතුඛො සො ආනාද දුරකසද්දො”ති. අථ ඛො ආයස්මා ආනාදෙසු හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසි.

4. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛු සඛං. සනතීපාතෙතො භික්ඛු පච්චුච්ඡි. සථං. කීර භික්ඛුවෙ භික්ඛු ජානා උභෙදහතිවසසං පුග්ගලං උපසම්පාදෙහති. සච්චං හගවා, චිගරභී වුද්දො හගවා -පෙ- කථං භී නාම තෙ භික්ඛුවෙ මොසපුච්ඡා ජානා උභෙදහතිවසසං පුග්ගලං උපසම්පාදෙසුසංහති. උභෙදහති වසෙසා භික්ඛුවෙ පුග්ගලො අසබ්බො හොති සීතස්ස උභෙදහති ජීවත්තාය පිප්පායාය ඛංසමකසවාතාතපසිරිංසප සම්ඵසසානං දුරුක්ඛානං දුරාගතානං වචනපථානං උපසන්නානං සාරීරිකානං වෙදනානං දුසබ්බානං තීප්පානං බරානං කටුකානං අසානානං අමනාපානං පාණහරාණං අනධිවාසක ජාතීකො හොති. චිසතිවසෙසා ව ඛො භික්ඛුවෙ පුග්ගලො බමො හොති සීතස්ස උභෙදහති -පෙ- පාණහරානං අධිවාසකජාතීකො හොති. නතං භික්ඛුවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවස්ඤ්ඤි ජන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දෙසෙය්ථාථ:

“සො පන භික්ඛු ජානා උභෙදහතිවසසං පුග්ගලං උපසම්පාදෙය්ථ හො ව පුග්ගලො අනුපසම්පනෙතො තෙ ව භික්ඛු ගාරයා ඉදං තස්මිං පාචිකතියපාති.”

1. යාව රත්තී චිභායෙ - මජ්ඣං.
2. රොදනකියෙව - මජ්ඣං.

පාචිත්තය පාළි භික්ඛුච්ඡාය

5. **යො පනාති:** යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති-පෙ- අයං ඉමයම්. අපෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති. ජානාති නාම: සාම. වා ජානාති අසෙසො වා නසස ආරොචෙති, යො වා ආරොචෙති. උනව්සතිවසො නාම: අපපනව්සතිවසො.

උපසමපාදෙසසාමීති ගණං වා ආචරියං වා පතං වා වීචරං වා පරියෙසති සීමං වා සමමනනති, ආපත්ති දුක්ඛංසස. ඤාත්තියා දුක්ඛං දව්භි කමමවාචාහි දුක්ඛං. කමමවාචාපරියොසානෙ උපජ්ඣායස්ස ආපත්ති පාචිත්තයස්ස. ගණස්ස ච ආචරියස්ස ච ආපත්ති දුක්ඛංසස.

උනව්සතිවසෙස උනව්සතිවසෙස සඤ්ඤි උපසමපාදෙති ආපත්ති පාචිත්තයස්ස. උනව්සතිවසෙස වෙමතිකො උපසමපාදෙති ආපත්ති දුක්ඛංසස. උනව්සතිවසෙස පරිපුණ්ණව්සතිවසෙස සඤ්ඤි උපසමපාදෙති අනාපත්ති.

පරිපුණ්ණව්සතිවසෙස උනව්සතිවසෙස සඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛංසස පරිපුණ්ණව්සතිවසෙස වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛංසස. පරිපුණ්ණව්සතිවසෙස පරිපුණ්ණව්සතිවසෙස සඤ්ඤි අනාපත්ති.

අනාපත්ති: උනව්සතිවසෙස. පරිපුණ්ණව්සතිවසෙස සඤ්ඤි උපසමපාදෙති, පරිපුණ්ණව්සතිවසෙස. පරිපුණ්ණව්සතිවසෙස සඤ්ඤි උපසමපාදෙති, උමනකස්ස ආදිකමීකස්සාති

උනව්සතිවසෙස සිකාපදං පඤ්චමං.

6. 7. 6

ථෙය්‍යසසුසිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතීයං වීහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො සපො රාජගහා පටියාලොකං ගහභුකාමො භොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු තෙ මනුසෙස එතදවොච: “අභමායසචනොති සද්ධිං ගමීසොම්”ති. මයං ටො භනොත සුඛං පරිහරිසොමාති. පජානාථාච්චියොති. අයෙසාසුං ටො කමමිකා සපො කිර සුඛං පරිහරිසෙතිති. තෙ මග්ගෙ පරිපුට්ඨිංසු. අථ ටො තෙ කමමිකා තං සසුං ගහෙතො අච්ඡිද්ධිං තං භික්ඛුං එතදවොච්ච; “කිසස තං භනොත ජානං ථෙය්‍යසපොත සද්ධිං ගට්ඨසිති පළිබුද්ධිතො මුඤ්චිංසු. අථ ටො යො භික්ඛු සාවතීං ගතො භික්ඛුනං එතමසුං ආරොචෙසි. යෙ තෙ භික්ඛු අප්ච්චා -පෙ- තෙ උජ්ඣායහති වීයහති විපාචෙතිති;

1. ගව්සසීති - සිච්චි සිච්චි
2. පළිබුද්ධිතො - මඤ්ඤි.

පාච්ඤානියාලි භික්ඛුච්ඡායා

“කථං භී නාම භික්ඛු ජානං ඵෙය්‍යසසෙන්න සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පච්චජ්ජසීති”ති. -පෙ- සචචං කිරි තිං භික්ඛු ජානං ඵෙය්‍යසසෙන්න සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පච්චජ්ජසීති. සචචං හගවා. විගරහී බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං භී නාම තිං මොසපුරිය ජානං ඵෙය්‍යසසෙන්න සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පච්චජ්ජසීති. නෙතං මොසපුරිය අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උදදීසෙය්‍යාථ :

“යො පන භික්ඛු ජානං ඵෙය්‍යසසෙන්න සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පච්චජ්ජසීති අනාමසො ගාමනතරමපි පාච්ඤානියා”ති.

2. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමසමී. අසෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති. ජානාති නාම: සාමං වා ජානාති, අසෙඤ්ඤ වා තසස ආරොවෙතති, සො වා ආරොවෙති. ඵෙය්‍යසසෙන්නා නාම: වොරා කතකමිමා වා භොහති අකතකමිමා වා, රාජානං වා ඵෙය්‍යං ගච්ඡති සුඛං වා පරිහරතති. සද්ධිතති; එකතො. සංවිධායාති; ගච්ඡාම ආච්චසො ගච්ඡාම හනෙතා, ගච්ඡාම හනෙත ගච්ඡාම ආච්චසො. අජ්ජ වා භීයො වා පරෙ වා ගච්ඡාමාති සංවිදහති ආපත්ති දුක්ඛංසස. අනාමසො ගාමනතරමපිති: කුකකුටසමපාදෙ ගාමෙ ගාමනතරෙ ආපත්ති පාච්ඤානියාසස. අගාමකෙ අරසෙඤ්ඤ අද්ධියොජනෙ අද්ධියොජනෙ ආපත්ති පාච්ඤානියාසස.

ඵෙය්‍යසසෙන්න ඵෙය්‍යසසත්ථස ඤ්ඤී සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පච්චජ්ජති අනාමසො ගාමනතරමපි ආපත්ති පාච්ඤානියාසස. ඵෙය්‍යසසෙන්න වෙමතිකො සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පච්චජ්ජති අනාමසො ගාමනතරමපි ආපත්ති දුක්ඛංසස. ඵෙය්‍යසසෙන්න අඵෙය්‍යසසත්ථස ඤ්ඤී සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පච්චජ්ජති අනාමසො ගාමනතරමපි අනාපත්ති.

භික්ඛු සංවිදහති න සංවිදහතති ආපත්ති දුක්ඛංසස. අඵෙය්‍යසසෙන්න ඵෙය්‍යසසත්ථස ඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛංසස. අඵෙය්‍යසසෙන්න වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛංසස. අඵෙය්‍යසසෙන්න අඵෙය්‍යසසත්ථස ඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: අසංවිදහිතො ගච්ඡති මනුසො සංවිදහතති භීක්ඛු න සංවිදහති, විසංඛ්‍යානෙන ගච්ඡති, ආපදසු උමමනකසස ආදීකමීකසාති.

ඵෙය්‍යසසත්ථසික්ඛාපදං ජට්ඨං.

6. 7. 7

සංවිධානසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්ඨයං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකයා ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු සාවස්ඨං ගව්ඨනතො අඤ්ඤතරෙන ගාමදායානෙ අතිකකමති. අඤ්ඤතරා ඉස්සී සාමිකෙන සභ භණ්ඩිතො ගාමනො නිකඛිමීතො තං භික්ඛුං පසයිතො එතදවොච; “කභං භනෙන, අයො ගමිඤ්ඤි”ති. සාවස්ඨං ඛො අභං භගිනි ගමිඤ්ඤාමීති. අභමපයොන සද්ධිං ගමිඤ්ඤාමීති. එයායි භගිනීති. අථ ඛො තඤ්ඤා ඉස්සීයා සාමිකො ගාමනො නිකඛිමීතො මනුසෙසපුද්දි, “අපයො,¹ එවරුපිං ඉස්සීං පඤ්ඤයායාරා”ති. එසා අයා, පඛඛිච්ඤෙන සභ ගව්ඨනීති. අථ ඛො සො පුරිසො අනුබන්ධිතො තං භික්ඛුං ගභෙනො ආකොටෙතො මුඤ්ඤී. අථ ඛො සො භික්ඛු අඤ්ඤතරණීං රුකඛමුලෙ පඬුභෙතෙනා නිසීදී. අථ ඛො සා ඉස්සී තං පුරිසං එතදවොච; “නායොසා සො භික්ඛු මං නිපයනෙසි. අපි ච අභමෙව තෙන භික්ඛුනා සද්ධිං ගව්ඨාමී. අකාරකො සො භික්ඛු ගව්ඨ නා ඛමාපෙභීති.” අථ ඛො සො පුරිසො තං භික්ඛුං ඛමාපෙසි.

2. අථ ඛො සො භික්ඛු සාවස්ඨං ගතො භික්ඛුනං එතමන්ඨං ආරොවෙසි. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාභී වියනාභී විපාවෙතා. “කථං හි නාම භික්ඛු මාතුගාමෙන සද්ධිං සංවිධාය එකදානමග්ගං පටිපජ්ජසාති”ති. -පෙ- සචං කිර තං භික්ඛු මාතුගාමෙන සද්ධිං සංවිධාය එකදානමග්ගං පටිපජ්ජසීති. සචං භගවා. විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම නං මොසපුරිස මාතුගාමෙන සද්ධිං සංවිධාය එකදානමග්ගං පටිපජ්ජසාසි. නෙතං මොසපුරිස අපභසනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිභෙසයාරාථ:

“යො පන භික්ඛු මාතුගාමෙන සද්ධිං සංවිධාය එකදානමග්ගං පටිපජ්ජයා අනතමයො ගාමනතරමි පාච්ඤිය”තාභී.

3. යො පනාභී: යො යාදිසො... භික්ඛුභී:...අයං ඉමස්ස අපො අභිපොතො භික්ඛුභී.

1. අපායො-මජ්ඣං.

පාචිත්තිය පාළු හි තබා ගනිමිනි

මාතුගාමො නාම: මනුසස්සී න යකච්චි න පෙතී න තිරව්ජානගතා විඤ්ඤ පටිබලා සුභාසිතදුබ්බාසිතං දුමුච්චාදුමුච්චං ආජාතිතුං.

සද්ධිනති: එකතො.

සංවිධායාති: ගමජාම හගීනී, ගවජාම අයා, ගවජාම අයා, ගවජාම භගීනී. අප්ච වා භීයො වා පරෙ වා ගවජාමාති සංවිදහනී ආපතනී දුක්ඛවස්ස.

අනතමසො ගාමනතරමපීති: කුකකුටසමපාදෙ ගාමෙ ගාමනතරෙ ගාමනතරෙ ආපතනී පාචිත්තියස්ස. අගාමකෙ අරඤ්ඤ අද්ධියොජනෙ අද්ධියොජනෙ ආපතනී පාචිත්තියස්ස.

මාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤී සංවිධාය එකද්ධානමඤ්ඤං පටිපජ්ජනී අනතමසො ගාමනතරමපී ආපතනී පාචිත්තියස්ස. මාතුගාමෙ වෙමතිකො සංවිධාය එකද්ධානමඤ්ඤං පටිපජ්ජනී අනතමසො ගාමනතරමපී ආපතනී පාචිත්තියස්ස. මාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤී සංවිධාය එකද්ධානමඤ්ඤං පටිපජ්ජනී අනතමසො ගාමනතරමපී ආපතනී පාචිත්තියස්ස.

භික්ඛු සංවිදහනී මාතුගාමො න සංවිදහනී ආපතනී දුක්ඛවස්ස. යකච්චා වා පෙතියා වා පණ්ඩකෙන වා තිරව්ජානගතමනුස්සවීඤ්ඤානිකියා වා සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමඤ්ඤං පටිපජ්ජනී අනතමසො ගාමනතරමපී ආපතනී දුක්ඛවස්ස.

අමාතුගාමෙ මාතුගාමසඤ්ඤී ආපතනී දුක්ඛවස්ස. අමාතුගාමෙ වෙමතිකො ආපතනී දුක්ඛවස්ස. අමාතුගාමෙ අමාතුගාමසඤ්ඤී අනාපතනී.

අනාපතනී: අසංවිදහිතො ගවජනී, මාතුගාමො සංවිදහනී භික්ඛු න සංවිදහනී, විසංඛිතතො ගවජනී, ආපදසු උමච්චනකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

සංවිධානසිකධාපදං සත්තමං.

අරිට්ඨසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවක්ඛං චිහරති ජෙතවනෙ අනාරාධිතං භික්ෂුනො ගඤ්ඤාධිපුබ්බස්ස ඵවරූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං භොති, "තථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අනතරාධිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටීසෙවනො නාලං අනතරායායාති". අසෙසාසු ටො සම්බහුලා භික්ඛු "අරිට්ඨසිකධා කීර නාම භික්ෂුනො ගඤ්ඤාධිපුබ්බස්ස ඵවරූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං තථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අනතරාධිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටීසෙවනො නාලං අනතරායායා"ති.

2. අථ ටො තෙ භික්ඛු යෙන අරිට්ඨො භික්ඛු ගඤ්ඤාධිපුබ්බො තෙතුපසඛිකමීසු. උපසඛිකමීඤ්ඤා අරිට්ඨො භික්ඛු. ගඤ්ඤාධිපුබ්බො ඵතදථොවුං; "සඵචි. කීර තෙ ආවුසො අරිට්ඨ, ඵවරූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං, තථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අනතරාධිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටීසෙවනො නාලං අනතරායායා"ති. ඵච. බ්‍යා ටො අහං ආවුසො, භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී "යථා යෙමෙ අනතරාධිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටීසෙවනො නාලං අනතරායායා"ති. මා ආවුසො අරිට්ඨ, ඵච. අචච. මා භගවතා අබ්බාචිකමී. න භි සාධු භගවතො අබ්බසබ්බානං¹. න භි භගවා ඵච. ඵදෙය්‍ය, අනෙකපරියායෙන ආවුසො අරිට්ඨ, අනතරාධිකා ධම්මො අනතරාධිකා වුත්තා භගවතා අලංකාරි පන තෙ පටීසෙවනො අනතරායාය; අප්පසාද කාමා වුත්තා භගවතා බහුදුකඛා බහුපායාසා ආදීනථො ඵත්ථ භියොයා, අට්ඨිකධිලූපමා කාමා වුත්තා භගවතා බහුදුකඛා බහුපායාසා ආදීනථො ඵත්ථ භියොයා, මංසපෙසුපමා කාමා වුත්තා භගවතා—පෙ— තීණ්ණකුපමා කාමා වුත්තා භගවතා— අඛ්ඤාකාසුපමා කාමා වුත්තා භගවතා— සුපිනකුපමා කාමා වුත්තා භගවතා— යාචිතකුපමා කාමා වුත්තා භගවතා— රුකධිඵලූපමා කාමා වුත්තා භගවතා— අසිසුතූපමා කාමා වුත්තා භගවතා— සත්ඤ්ඤාපමා කාමා වුත්තා භගවතා— සප්පසිරූපමා කාමා වුත්තා භගවතා බහුදුකඛා බහුපායාසා ආදීනථො ඵත්ථ භියොයාති.

1. අබ්බාචිකමිතං, (කප්ඵි)

පාච්ඤානියමාලිංගි භික්ඛුණීහමෙව්හා

3. එවමයි මො අරිටො භික්ඛු ගඤ්ඛාධිපුටො මෙහි භික්ඛුහි වුච්චමානො තථෙව තං පාපකං දිට්ඨිගතං ථාමසා පරාමසං¹ අභිනිවික්ඛ වොහරති. එවං ව්‍යාමො අභං ආවුසො, හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙ මෙ අනතරාසිකා ධම්මා වුත්තා හගවතා තෙ පටිසෙවනො නාලං අනතරායායාති. යතො ච මො තෙ භික්ඛු නාසකඤ්ච අරිටො භික්ඛුං ගඤ්ඛාධිපුටො එතස්මා පාපකා දිට්ඨිගතා විවෙචෙතුං. අථ මො තෙ භික්ඛු යෙන හගවා තෙනුපසංකම්භු. උපසංකම්භුභි හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

4. අථ මො හගවා එතස්මි. නිදනෙ එතස්මි. පකරණෙ භික්ඛු- සඛ්ඛං සන්භීපානෙතො අරිටො භික්ඛුං ගඤ්ඛාධිපුටො පටිපුළ්ඡි. සන්ඛං කීර තෙ අරිටො, එවරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උඤ්ඤං, තථාහං හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී, යථා යෙමෙ අනතරාසිකා ධම්මා වුත්තා හගවතා තෙ පටිසෙවනො නාලං අනතරායායාති. එවං ව්‍යාමො අභං හතෙත, හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී, යථා යෙමෙ අනතරාසිකා ධම්මා වුත්තා හගවතා තෙ පටිසෙවනො නාලං අනතරායායාති. කසන්ත ඤ්ච මො භාම තං මොසපුරීස, මයා එවං ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි, නනු මයා මොසපුරීස අනෙකපරියායෙන අනතරාසිකා ධම්මා අනතරාසිකා වුත්තා, අලඤ්ච පන තෙ පටිසෙවනො අනතරායාය. අපඤ්ඤාද කාමා වුත්තා මයා බහුසංඛා බහුපායාසා ආදීනවො එස්ථ භීයෙසා, අට්ඨකඛිලපමා කාමා වුත්තා මයා -පෙ- මංසපෙසුපමා කාමා වුත්තා මයා- තිණ්ණකුපමා කාමා වුත්තා මයා- අභිකාරකාසුපමා කාමා වුත්තා මයා- සුපිනකුපමා කාමා වුත්තා මයා- යාචිතකුපමා කාමා වුත්තා මයා- රුකඛඵලපමා කාමා වුත්තා මයා- අසිසුහුපමා කාමා වුත්තා මයා - සන්තසුලුපමා කාමා වුත්තා මයා - සපඨිරුපමා කාමා වුත්තා මයා බහුසංඛා බහුපායාසා ආදීනවො එස්ථ භීයෙසා.

1. පරාමිසා - මෙසං.

පාචිකතියපාළු හිතකුච්භවෙයා

5. අඵ ව පන තුං මොසපුරිය, අත්තනා දුග්ගහිතෙන අමෙහ වෙව අධ්ඨාච්ඤාසි, අත්තනානඤ්ච ඛණ්ඩි, ඛණ්ඩඤ්ච අපුඤ්ඤං පසච්ඤි, තං හි තෙ මොසපුරිය, හච්ඤ්ඤාති දීභරතං අභිතාය දුග්ගාය, නොතං මොසපුරිය, අත්තසත්තනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන හිතකුච්චෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිඤ්ඤායාථ:

“යො පන හිතකු ඵවං වදෙයා, තථාහං හගචතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අනතරාසිකා ධම්මා වුත්තා හගචතා තෙ පච්ඤෙවතො නාලං අනතරායායාති, යො හිතකු හිතකුච්චි ඵවමස්ස වචනීයො, මා ආයසමා ඵවං අවච, මා හගචනං අධ්ඨාච්ඤාති, නහි සාධු හගචතො අධ්ඨකඛානං, නහි හගචා ඵවං වදෙයා, අනෙකපරියායෙන ආවුසො, අනතරාසිකා ධම්මා අනතරාසිකා වුත්තා හගචතා අලඤ්ච පන තෙ පච්ඤෙවතො අනතරායායාති. ඵවඤ්ච පන යො හිතකු හිතකුච්චි වුච්චමානො තථෙව පගගඤ්ඤායා යො හිතකු හිතකුච්චි යාවතතියං සමනුභාසිතඤ්ඤා තස්ස පච්චිසාගගාය, යාවතතියං චෙ සමනුභාසිසමානො තච්ච පච්චිසසඤ්ඤායා ඉච්චතං කුසලං, නො චෙ පච්චිසසඤ්ඤායා පාචිකතිය”නති.

6. යො පනාති: යො යාදීසො -පෙ- හිතකුච්චි -පෙ- අයං ඉමස්මිං අමෙ අධිපෙඨතො හිතකුච්චි.

ඵවං වදෙයාති: තථාහං හගචතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී, යථා යෙමෙ අනතරාසිකා ධම්මා වුත්තා හගචතා තෙ පච්ඤෙවතො නාලං අනතරායායාති.

යො හිතකුච්චි: යො යො ඵවං වාදී හිතකු;

හිතකුච්චි: අපෙඤ්ඤාති හිතකුච්චි; යෙ පසස්සනති යෙ සුඤ්ඤානති තෙහි වත්තඤ්ඤා මා ආයසමා ඵවං අවච මා හගචනං අධ්ඨාච්ඤාති, නහි සාධු හගචතො අධ්ඨකඛානං නහි හගචා ඵවං වදෙයා, අනෙකපරියායෙන ආවුසො අනතරාසිකා ධම්මා අනතරාසිකා වුත්තා හගචතා, අලඤ්ච පන තෙ පච්ඤෙවතො අනතරායායාති. දුතියමිච්චි වත්තඤ්ඤා තතියමිච්චි වත්තඤ්ඤා. සචෙ පච්චිසසඤ්ඤාති ඉච්චතං කුසලං නො චෙ පච්චිසසඤ්ඤාති ආපත්ති දුග්ගචස්ස. සුඤ්ඤා න වදනාහි ආපත්ති දුග්ගචස්ස.

පාවිත්‍යය පාළු හිතවුන්ගේ වෙහෙර

7. සො හිතවු සඛනමල්කමට ආකඩවී කඩා වහන බෙහි මා ආසයමා එව. අවට, මා හගවනාං අඛතාවී කඩී, න හි සාධු හගවනො අඛතසඛනාං න හි හගවො එව. වදෙයා. අනෙකපරියායෙන ආවුසො අනතරාධිකා ධමමා අනතරාධිකා වුඛතා හගවතා, අලඤ්ච පන තෙ පටිසෙවනො අනතරායායාති. දුතියමි වහනබෙහි කතියමි වහනබෙහි, සචෙ පටිතිසසජති ඉචෙවඤ. කුසලං, නො වෙ පටිතිසසජති ආපණ් දුසභටසස.

8. සො හිතවු හිතවුහි සමනුභාසිතබෙහි, එවඤ්ච පන හිකබවෙ සමනුභාසිතබෙහි. බාහෙතන හිතවුනා පටිබලෙන සචෙහි ඤාපෙතබෙහි.

“සුඤ්ඤානං මෙ භතෙන සචෙහි. ඉඤ්ඤානමසස හිතවුනො එවරුප. පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං තරාභං හගවතා ධමමං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙ මෙ අනතරාධිකා ධමමා වුඛතා හගවතා ඉත පටිසෙවනො නාලං අනතරායායාති. සො තං දිට්ඨිං නපටිතිසසජති, යදි සඛතසස පඤ්ඤාකලං සචෙහි ඉඤ්ඤානමං හිතවුං සමනුභාසෙයා තසසා දිට්ඨියා පටිතිසසඤාය, එයා ඤාණි.

සුඤ්ඤානං මෙ භතෙන සචෙහි. ඉඤ්ඤානමසස හිතවුනො එවරුප. පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං තරාභං හගවතා ධමමා දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙ මෙ අනතරාධිකා ධමමා වුඛතා හගවතා තෙ පටිසෙවනො නාලං අනතරායායාති. සො තං දිට්ඨිං නපටිතිසසජති, සචෙහි ඉඤ්ඤානමං හිතවුං සමනුභාසති තසසා දිට්ඨියා පටිතිසසඤාය. යසසායඤ්ඤානො ධමති ඉඤ්ඤානමසස හිතවුනො සමනුභාසනා තසසා දිට්ඨියා පටිතිසසඤාය, සො කුණ්ණසස යසස නඤ්ඤමති සො භාසෙයා, දුතියමි එතමඤ. වදථී -පෙ- තතියමි එතමඤ. වදථී. සුඤ්ඤානං මෙ භතෙන සචෙහි ඉඤ්ඤානමසස හිතවුනො එවරුප. පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං තරාභං හගවතා ධමමං දෙසිතං ආජානාමී, යථා යෙමෙ අනතරාධිකා ධමමා වුඛතා හගවතා තෙ පටිසෙවනො නාලං අනතරායායාති. සො තං දිට්ඨිං නපටිතිසසජති, සචෙහි ඉඤ්ඤානමං හිතවුං සමනුභාසති තසසා දිට්ඨියා පටිතිසසඤාය. යසසායඤ්ඤානො ධමති ඉඤ්ඤානමසස හිතවුනො සමනුභාසනා තසසා දිට්ඨියා පටිතිසසඤාය සො කුණ්ණසස යසස නඤ්ඤමති සො භාසෙයා.

සමනුභවෙධා සචෙහිත ඉඤ්ඤානමො හිතවු තසසා දිට්ඨියා පටිතිසසඤාය. ධමති සඛතසස තඤ්ඤා කුණ්භී එවමෙතං ධාරයාමී”ති.

1. සො හිතවු සමනුභාසිතබෙහි - මජ්ඣ.

පාච්ඤායපාළි භික්ඛුච්ඡෙදකා

9. ඤාණයා දුක්ඛං. ඒභි කල්ච්චාචාභි ජෙඛු දුක්ඛං, කම්මචාචා පච්චොසානො ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං.

ධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මෙ අඤ්ඤි නපට්ඨිත්ඤාජනි ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං. ධම්මකම්මෙ චෙමතිකො නපට්ඨිත්ඤාජනි ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං. ධම්මකම්මෙ අධම්මකම්මෙ අඤ්ඤි නපට්ඨිත්ඤාජනි ආපඤ්ඤා පාච්ඤායසං.

අධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මෙ අඤ්ඤි ආපඤ්ඤා දුක්ඛං. අධම්මකම්මෙ චෙමතිකො ආපඤ්ඤා දුක්ඛං. අධම්මකම්මෙ අධම්මකම්මෙ අඤ්ඤි ආපඤ්ඤා දුක්ඛං.

අනාපඤ්ඤා: අසමනුභාසනාසං පච්ඨිත්ඤාජනාසං, උම්මනකාසං, ආදිකම්මකාසානි.¹

අට්ඨකම්මාපදං අට්ඨමං.

6. 7. 9

උක්ඛිතකාමොග්ගිකම්මාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං චිහරති ජෙතවනො අනාච්ඤිකාසා ආරාමෙ. තෙන චො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජානං තරාචාදීනා අට්ඨෙධන භික්ඛුනා අකචානුධම්මෙන නං දිට්ඨිං අපච්ඨිත්ඤාජනෙධන සද්ධිං සමුඤ්ඤාසංඝි සංවසඤ්ඤා සභාපි සෙයාං කප්පෙහති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨා-පෙ- තෙ උජ්ඣායඤ්ඤා චියඤ්ඤා චිපාචෙහති: "කථං භි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජානං තරාචාදීනා අට්ඨෙධන භික්ඛුනා අකචානුධම්මෙන නං දිට්ඨිං අපච්ඨිත්ඤාජනෙධන සද්ධිං සමුඤ්ඤාසංඝි සංවසඤ්ඤාසංඝි සභාපි සෙයාං කප්පෙසංඝිති"ති-පෙ- සච්චං කීර තුම්මෙ භික්ඛවෙ, ජානං තරාචාදීනා අට්ඨෙධන භික්ඛුනා අකචානුධම්මෙන නං දිට්ඨිං අපච්ඨිත්ඤාජනෙධන සද්ධිං සමුඤ්ඤාසංඝි සංවසඤ්ඤාසංඝි සභාපි සෙයාං කප්පෙසංඝිති. සච්චං භගවා. චිහරති බුද්ධො භගවා-පෙ- කථං භි නාම තුම්මෙ මොසපුරියා, ජානං තරාචාදීනා අට්ඨෙධන භික්ඛුනා අකචානුධම්මෙන නං දිට්ඨිං අපච්ඨිත්ඤාජනෙධන සද්ධිං සමුඤ්ඤාසංඝි සංවසඤ්ඤාසංඝි සභාපි සෙයාං කප්පෙසංඝිති. තෙන මොසපුරියා, අපසංඝානං වා පසාදය-පෙ- ඵලඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙයාතං.

"යො පන භික්ඛු ජානං තරාචාදීනා භික්ඛුනා අකචානුධම්මෙන නං දිට්ඨිං අපච්ඨිත්ඤාජනෙධන සද්ධිං සමුඤ්ඤාසංඝි වා සංවසෙයා වා සභවාසෙයාං කප්පෙයා පාච්ඤාය"නති.

1. ආදිකම්මකාසානි පදං මුද්දාපට්ඨකම්මිච්චෙත න දික්ඛෙත.

පාරිඥිකයාට භික්ෂුවීභවය

2. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ෂුති -පෙ- අයං ඉමස්මි අපෙ අධිපෙතො භික්ෂුති.

පනාති නාම; සාමං වා ජානාති, අපෙකං වා තස්ස ආරොචෙතති. යො වා ආරොචෙති.

කරාචාදිනාති: කරාභං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යරා යෙ මෙ අනතරාසිකා ධම්මා වුක්ඛා භගවතා තෙ පථිසෙවතො නාලං අනතරායායාති එවං වාදිනා.

අකවානුධම්මො නාම; උක්ඛිතො අනොසාරිතො,

කං දිට්ඨිං අපච්චිකාමොති සඤ්ඤාති එතං දිට්ඨිං අපච්චිකාමොති සඤ්ඤාති.

සමභුඤ්ජයා වාති: සමෙහාගො නාම දෙව සමෙහාගා ආමීස- සමෙහාගො ව ධම්මසමෙහාගො ව. ආමීසසමෙහාගො නාම: ආමීසං දෙති වා පතිගණකාති වා ආපත්ති පාරිඥිකයං. ධම්මසමෙහාගො නාම: උද්දිසති වා උද්දිසාපෙති වා, පදෙන උද්දිසති වා උද්දිසාපෙති වා පදෙ පදෙ ආපත්ති පාරිඥිකයං. අසබ්බරාය උද්දිසති වා උද්දිසාපෙති වා අසබ්බරාය ආපත්ති පාරිඥිකයං.

සංවසයා වාති: උක්ඛිතොති සඤ්ඤා උපොසරං වා පචාරණං වා සබ්බකම්මං වා කරොති ආපත්ති පාරිඥිකයං.

සහ වා සෙයාං කපෙසයාති: එකච්චෙනෙ උක්ඛිතොති නිපජෙන භික්ෂු නිපජති ආපත්ති පාරිඥිකයං. භික්ෂු නිපජෙන උක්ඛිතොති නිපජති ආපත්ති පාරිඥිකයං. උභො වා නිපජති ආපත්ති පාරිඥිකයං. උච්චිතො පුනපුනං නිපජති ආපත්ති පාරිඥිකයං.

උක්ඛිතොති උක්ඛිතකසඤ්ඤා සමභුඤ්ජති වා සංවසති වා සහ වා සෙයාං කපෙසති ආපත්ති පාරිඥිකයං. උක්ඛිතොති වෙමතිකො සමභුඤ්ජති වා සංවසති වා සහ වා සෙයාං කපෙසති ආපත්ති දුක්ඛං. උක්ඛිතොති අනුක්ඛිතකසඤ්ඤා සමභුඤ්ජති වා සංවසති වා සහ වා සෙයාං කපෙසති අනාපත්ති.

පාච්ඤාය පාළු හි තබුවිහමෙයා

අනුකම්පනකෙ උකම්පනකස ඤාදී ආපසන් දුක්කටසස.
අනුකම්පනකෙ වෙමතිකො ආපසන් දුක්කටසස. අනුකම්පනකෙ
අනුකම්පනකස ඤාදී අනාපසන්.

අනාපසති: අනුකම්පනොති ජානාති, උකම්පනො ඔසාරිතොති
ජානාති, තං දිට්ඨිං පටිනිසසට්ඨොති ජානාති, උමමනකසස, ආදිකමම්කසසාති.

උකම්පනසමෙහාගසිකවාපදං නවමං.

6. 7. 10

කණ්ඩකසිකවාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙතවනෙ
අනාපටිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන කණ්ඩකසස
නාම සමණුද්දෙසසස එවරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං භොති,
“තථාහං හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අත්තරාසිකා
ධම්මො චුක්ඛා හගවතා තෙ පටීසෙවතො නාලං අත්තරායායා”ති.
අප්පෙසාසු ඛො සමෙහුලා හිතඛු කණ්ඩකසස නාම කීර සමණුද්දෙසසස
එවරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං තථාහං හගවතා ධම්මං දෙසිතං
ආජානාමී යථා යෙමෙ අත්තරාසිකා ධම්මො චුක්ඛා හගවතා තෙ
පටීසෙවතො නාලං අත්තරායායා”ති. අථ ඛො තෙ හිතඛු යෙන කණ්ඩකො
සමණුද්දෙසො තෙනුපසසධාමිංසු, උපසසධාමිඤ්ඤා කණ්ඩකං සමණුද්දෙසං
එතදවොචුං; “සචං කීර තෙ ආචුසො කණ්ඩක එවරුපං පාපකං
දිට්ඨිගතං උප්පන්නං තථාහං හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා
යෙ මෙ අත්තරාසිකා ධම්මො චුක්ඛා හගවතා තෙ පටීසෙවතො නාලං
අත්තරායායා”ති. එවංඛායො අහං හතෙත, හගවතා ධම්මං දෙසිතං
ආජානාමී යථා යෙ මෙ අත්තරාසිකා ධම්මො චුක්ඛා හගවතා තෙ
පටීසෙවතො නාලං අත්තරායායා”ති.

2. මා ආචුසො කණ්ඩක, එවං අවච මා හගවතං අඛොචිකම් න හි
සාධු හගවතො අඛොසොනං. න හි හගවා එවං වදෙය්‍ය අනෙකපරියොයෙන
ආචුසො කණ්ඩක, අත්තරාසිකා ධම්මො අත්තරාසිකා චුක්ඛා හගවතා
අඋඤ්ඤා පන තෙ පටීසෙවතො අත්තරායාය, අප්පෙසාද කාමා චුක්ඛා හගවතා
බහුදුක්ඛා බහුපායාසා ආදීනවො එසු හියොයා, අට්ඨිකඛිඛුපමා
කාමා චුක්ඛා හගවතා බහුදුක්ඛා බහුපායාසා ආදීනවො එසු හියොයා -පෙ-

පාචිත්තයපාළි භික්ඛු විභවෙයා

සප්පයිරුපමා කාමා චුත්තා හගවතා බහුදුකඛා බහුපායාසා ආදීනවො එසු භියොනාති. එවමෙ ඛො කණ්ඨකො සමණුද්දෙසො තෙහි භික්ඛුහි චුච්චමානො තරෙච තං පාපකං දිට්ඨිගතං. ටාමසා පරාමසස අභිනිවිසස වොහරති, එවං ව්‍යාඛො අභං හනෙත, හගවතො ධම්මං. දෙසිතං ආජානාමී ‘‘යථා යෙ මෙ අනතරායිකා ධම්මා චුත්තා හගවතා තෙ පච්චෙවතො නාලං අනතරායායා’’ති.

3. යතො ව ඛො තෙ භික්ඛු නාසකඛිංසු කණ්ඨකං සමණුද්දෙසං එතසො පාපකා දිට්ඨිගතා විචෙවෙතුං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු යෙන හගවා තෙතුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිත්තා හගවතො එතමසං ආරොවෙසුං, අථ ඛො හගවා එතසං නිදනො එතසමිං පකරණෙ භික්ඛුසඛං සනතිපාතෙත්තා කණ්ඨකං සමණුද්දෙසං පච්චුච්ඡි. සච්චං කීර තෙ කණ්ඨක, එවරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උපසනං, ‘‘තථං හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අනතරායිකා ධම්මා චුත්තා හගවතා තෙ පච්චෙවතො නාලං අනතරායායා’’ති. එවං ව්‍යා ඛො අභමහනෙත, හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී. ‘‘යථා යෙමෙ අනතරායිකා ධම්මා චුත්තා හගවතා තෙ පච්චෙවතො නාලං අනතරායායා’’ති.

4. කසු තුඛො නාම තිං මොසපුරිස, මයා එවං ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි? නතු මයා මොසපුරිස, අනෙකපරියායෙන අනතරායිකා ධම්මා අනතරායිකා චුත්තා. අලඤ්ඤි පන තෙ පච්චෙවතො අනතරායාය, අපසසාද කාමා චුත්තා මයා බහුදුකඛා බහුපායාසා ආදීනවො එසු භියොනා, අදිට්ඨිකඛිචුපමා කාමා චුත්තා මයා -පෙ-සප්පයිරුපමා කාමා චුත්තා මයා බහුදුකඛා බහුපායාසා ආදීනවො එසු භියොනා, අථ ව පන තිං මොසපුරිස, අත්තනා දුග්ගහිතෙන අමෙහ චෙව අඛොවිසකිසි අත්තනඤ්ඤි ඛණ්ඨි බහුඤ්ඤි අපුඤ්ඤං පසචසි, තංහි තෙ මොසපුරිස, හවිසසති දීසරතං අභිතාය දුකඛාය. නෙතං මොසපුරිස අපසසනානා වා පසාදය -පෙ- විගරහිත්තා ධම්මිං කථං කත්තා භික්ඛු ආමනෙතාසි, තෙන හි භික්ඛුවෙ සඛෙතා කණ්ඨකං සමණුද්දෙසං නාසෙතු එවඤ්ඤි පන භික්ඛුවෙ නාසෙතඛෙඛා. ‘‘අජ්ජතග්ගෙ තෙ ආචුසො කණ්ඨක, න චෙව සො හගවා සත්ථා අපදිසිතඛෙඛා. යමෙ වඤ්ඤා සමණුද්දෙසා ලහනහි භික්ඛුහි සද්ධිං දිරතතතිරතං සහසෙයාං සාපි තෙ නත්ථී වර පරො විනස්සාති. අථ ඛො සඛෙතා කණ්ඨකං සමණුද්දෙසං නාසෙසි.

1. චුත්තාතිපදං මරග්ගෙඨසඛිතිසිවකෙ න දියතෙ.
2. ව්‍යපිරෙ-මසසං.

පාච්ඤානියාදි භික්ඛවිභවෙනා

5. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බණ්ණියා භික්ඛු ජානං තථා නාසිතං කණටකං සමණුද්දෙසං උපලාපෙතතිපි උපට්ඨාපෙතතිපි සම්මුඤ්ජතතිපි සභාපි සෙය්‍යාං කප්පෙතති. යෙ තෙ භික්ඛු අපිට්ඨා -පෙ- තෙ උඤ්ඤායතති ධීයතති විපාවෙනති, "කථං හි නාම ජබ්බණ්ණියා භික්ඛු ජානං තථා නාසිතං කණටකං සමණුද්දෙසං උපලාපෙතතිපි උපට්ඨාපෙතතිපි සම්මුඤ්ජතතිපි සභාපි සෙය්‍යාං කප්පෙතති"ති -පෙ- සාදං කීර තුමුත භික්ඛවෙ, ජානං තථා නාසිතං කණටකං සමණුද්දෙසං උපලාපෙතාපි උපට්ඨාපෙතාපි සම්මුඤ්ජතාපි සභාපි සෙය්‍යාං කප්පෙතාති. සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමුත මොසපුරීසා, ජානං තථා නාසිතං කණටකං සමණුද්දෙසං උපලාපෙතතාපි උපට්ඨාපෙතතාපි සම්මුඤ්ජතතාපි සභාපි සෙය්‍යාං කප්පෙතතං. තෙනං මොසපුරීසා, අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවණ්ණි පන භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

"සමණුද්දෙසොපි වෙ ඵවං වදෙය්‍යා, තථාහං හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා යෙමෙ අත්තරාසිකා ධම්මා වුත්තා හගවතා තෙ පටිසෙචකො නාලං අත්තරායායාති. සො සමණුද්දෙසො භික්ඛුහි ඵවමස්ස වචනීයො, මා ආවුසො සමණුද්දෙස, ඵවං අචච මා හගවන්තං අඛොච්ඤති න හි සාධු හගවතො අබහක්ඛානං. න හි හගවා ඵවං වදෙය්‍යා. අනෙකපරියායෙන ආවුසො සමණුද්දෙස, අත්තරාසිකා ධම්මා අත්තරාසිකා වුත්තා හගවතා අලඤ්ඤා පන තෙ පටිසෙචකො අත්තරායායාති. ඵවඤ්ඤා පන සො සමණුද්දෙසො භික්ඛුහි වුච්චමානො තථෙච පග්ගණෙය්‍යා, සො සමණුද්දෙසො භික්ඛුහි ඵවමස්ස වචනීයො. අප්පකග්ගෙ තෙ ආවුසො සමණුද්දෙස, න වෙච සො හගවා සත්ථා අපදිසිතබ්බො. යමපි වඤ්ඤාදු සමණුද්දෙසා ලහන්ති භික්ඛුහි සද්ධිං දිරිසාතිරිසතං සහසෙය්‍යාං සාපි තෙ නත්ථී වර පරෙ විනාය්‍යාති. යො පන භික්ඛු ජානං තථා නාසිතං සමණුද්දෙසං උපලාපෙය්‍යා වා උපට්ඨාපෙය්‍යා වා සම්මුඤ්ජෙය්‍යා වා සභ වා සෙය්‍යාං කප්පෙය්‍යා පාච්ඤානියා"ති.

පාච්ඤානික පාලි භික්ෂුවිභවෙයා

6. සමඤ්ඤෙද්දෙසො නාම: සාමඤ්ඤරො වුළවති.

එවං වදෙයායාති: තථාහං හගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී යථා
යෙමෙ අනතරායිකා ධම්මා වුක්ඛා හගවතා තෙ පථිසෙවතො
නාලං අනතරායායාති. සො සමඤ්ඤෙද්දෙසොති: යො සො එවං වාදී
සමඤ්ඤෙද්දෙසො;

භික්ෂුවිභව: අඤ්ඤෙහි භික්ෂුවිභව. යෙ පසස්සනි යෙ සුඤ්ඤනි තෙහි
වතතඛෙවො මා ආවුසො සමඤ්ඤෙද්දෙස, එවං අවච මා හගවතො
අබ්භාවිකම් න හි සාධු හගවතො අබ්භවනානං න හි හගවා එවං
වදෙයා, අනෙකපරියායෙන ආවුසො සමඤ්ඤෙද්දෙස, අනතරායිකා ධම්මා
අනතරායිකා වුක්ඛා හගවතා අලඤ්ඤා පන තෙ පථිසෙවතො
අනතරායායාති. දුතියමි වතතඛෙවො, තතියමි වතතඛෙවො. -පෙ-සචෙ
පථිනිසංඝ්ඤානි ඉචෙචතං කුසලං, නො වෙ පථිනිසංඝ්ඤානි සො
සමඤ්ඤෙද්දෙසො භික්ෂුවිභව ඵවමසා වචනියො: "අඤ්ඤනෙතෙ තෙ ආවුසො
සමඤ්ඤෙද්දෙස, න වෙච සො හගවා සඤ්ඤා අපදිසිතඛෙවො යමි වඤ්ඤෙද්දෙස
සමඤ්ඤෙද්දෙසා ලභනානි භික්ෂුවිභව සද්ධිං දිරන්තනිරන්තං සහසෙයා.
සාපි තෙ නඤ්ඤි වර පරෙ විතස්සාති.

යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ෂුවිභව: -පෙ- අයං ඉමස්මිං
අඤ්ඤෙද්දෙසො අධිපෙපතො භික්ෂුවිභව.

ජානාති නාම: සාමං වා ජානාති අඤ්ඤෙද්දෙසො වා තස්ස ආරොචෙතානි.
සො වා ආරොචෙති.

තථා නාසිකනති: එවං නාසිතං.

සමඤ්ඤෙද්දෙසො නාම: සාමඤ්ඤරො වුළවති,

උපලාපෙයා වාති: තස්ස පනතං වා වීචරං වා උදෙසං වා පරිපුච්ඡං
වා දස්සාමීති උපලාපෙති ආපනති පාච්ඤානිකං.

උපධ්യാපෙයා වාති: තස්ස වුඤ්ඤං වා මහනිකං වා දන්තකච්ඡං වා
මුඛොදකං වා යාදියති ආපනති පාච්ඤානිකං.

පාච්ඤානියාපාළි භික්ෂුවහලොගා

සමුදාසෙව්වා වානී: සමෙහාගො නාම: දො සමෙහාගා ආචීස සමෙහාගො ව ධමමසමෙහාගො ව. ආචීසසමෙහාගො නාම: ආචීසං දෙනි වා පතිගණාති වා ආපනති පාච්ඤානියසං. ධමමසමෙහාගො නාම: උද්දිසති වා උද්දිසාපෙනි වා, පදෙන උද්දිසති වා උද්දිසාපෙනි වා පදෙ පදෙ ආපනති පාච්ඤානියසං. අකඛරාය උද්දිසති වා උද්දිසාපෙනි වා අකඛරකඛරාය ආපනති පාච්ඤානියසං.

සහ වා සෙයං කපෙසයානී: එකවජනෙ නාසිතකෙ සමඤ්ඤෙස නිපනෙ භික්ෂු නිපජ්ඤති ආපනති පාච්ඤානියසං. භික්ෂු නිපනෙ නාසිතකො සමඤ්ඤෙසො නිපජ්ඤති ආපනති පාච්ඤානියසං. උභො වා නිපජ්ඤති ආපනති පාච්ඤානියසං. උට්ඨභිඤ්ඤා පුනපුනං නිපජ්ඤති ආපනති පාච්ඤානියසං.

නාසිතකෙ නාසිතකසඤ්ඤී උපලාපෙනි වා උපට්ඨාපෙනි වා සමුදාසෙව්වා වා සහ වා සෙයං කපෙනි ආපනති පාච්ඤානියසං. නාසිතකෙ වෙමතිකො උපලාපෙනි වා උපට්ඨාපෙනි වා සමුදාසෙව්වා වා සහ වා සෙයං කපෙනි ආපනති දුක්ඛංසං. නාසිතකෙ අනාසිතකසඤ්ඤී උපලාපෙනි වා උපට්ඨාපෙනි වා සමුදාසෙව්වා වා සහ වා සෙයං කපෙනි අනාපනති.

අනාසිතකෙ නාසිතකසඤ්ඤී ආපනති දුක්ඛංසං. අනාසිතකෙ වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛංසං. අනාසිතකෙ අනාසිතකසඤ්ඤී අනාපනති.

අනාපනතී: අනාසිතකොති ජානාති, තං දිට්ඨිං පච්චිකමෙයාති ජානාති, උමමනකසං ආදිකමමකසානති.

කණ්ටකසිකචාපදං දසමං.

සපපාණකවගෙහා සතතමො

තසපුඤ්ඤානං:-

- සඤ්චිච්චධසප්පාණං — උකෙකාටං දුට්ඨිත්ථෙජාදනං,
- උනච්චිසතිසසඤ්ඤා — සංචිධානං අරිට්ඨකං,
- උකච්චිතං කණ්ටකං වෙච්ච — දසසිකචාපදං ඉමෙති.

1. වසංඤා - 89

6. 8. 1

සහධමමිකසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසමබ්බියං විහරති සොසිතාරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා ඡනෙනා අනාවාරං ආවරති. භික්ඛු ඵවමාභංසු. “මා ආවුසො ඡන්ත, ඵවරුපං අකාසි තෙනං කප්පති”ති. යො ඵවං වදෙති. “න තාවාභං ආවුසො, ඵතස්මිං සිකඛාපදෙ සිකඛිසාමි යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යන්තං විනයධරං පරිපුච්ඡාමි”ති.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ච්ඡා -පෙ- තෙ උඡ්ඤායන්ත ඛියන්ත විපාවෙනති. “කථං භි නාම ආයස්මා ඡනෙනා භික්ඛුභි සහධමමිකං වුච්චමානො ඵවං වකඛති, න තාවාභං ආවුසො ඵතස්මිං සිකඛාපදෙ සිකඛිසාමි යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යන්තං විනයධරං පරිපුච්ඡාමි”ති. -පෙ- සච්චං කීර තුං ඡන්ත, භික්ඛුභි සහධමමිකං වුච්චමානො ඵවං වදෙසි. “න තාවාභං ආවුසො, ඵතස්මිං සිකඛාපදෙ සිකඛිසාමි යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යන්තං විනයධරං පරිපුච්ඡාමි”ති. සච්චං භගවා. විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං භි නාම තුං මොසපුරිස, භික්ඛුභි සහධමමිකං වුච්චමානො ඵවං වකඛසි, “න තාවාභං ආවුසො, ඵතස්මිං සිකඛාපදෙ සිකඛිසාමි යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යන්තං විනයධරං පරිපුච්ඡාමි”ති. තෙනං මොසපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ, ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුභි සහධමමිකං වුච්චමානො ඵවං වදෙය්‍ය න තාවාභං ආවුසො, ඵතස්මිං සිකඛාපදෙ සිකඛිසාමි යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යන්තං විනයධරං පරිපුච්ඡාමිති පාච්ඤානියං. සිකඛමානෙන භික්ඛවෙ, භික්ඛුනා අඤ්ඤාතඛං පරිපුච්ඡිතඛං පරිපඤ්ඤිතඛං. අයං තස්ස සාමිච්චි”ති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අප්පෙ අධිප්පෙතො භික්ඛුති.

භික්ඛුභිති: අඤ්ඤාති භික්ඛුභි.

සහධමමිකං නාම: යං භගවතා පඤ්ඤානං සිකඛාපදං ඵතං සහධමමිකං නාම. තෙන වුච්චමානො.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛුච්චගට්ඨයා

එවං වදෙය්‍යාති:¹ න තාවාහං ආවුසො, එතස්මිං සිකඛාපදෙ සිකඛියසාමී යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යතංඤං චිනයධරං පරිපුච්ඡාමීති පණ්ඩිතං ව්‍යතංඤං මෙධාවිං බහුසුතං ධම්මකථීකං පරිපුච්ඡාමීති භණ්ණති ආපත්ති පාචිත්තියසා.

උපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නස ඤ්ඤී එවං වදෙති ආපත්ති පාචිත්තියසා. උපසම්පන්නෙ වෙමනිකො එවං වදෙති ආපත්ති පාචිත්තියසා. උපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නස ඤ්ඤී එවං වදෙති ආපත්ති පාචිත්තියසා.

අපඤ්ඤානෙන න වුච්චමානො ඉදං න සලලොධාය න ධුතාය² න පාසාදිකතාය න අපවයාය න විරියාරම්භාය සංවත්තනීති එවං වදෙති “න තාවාහං ආවුසො, එතස්මිං සිකඛාපදෙ සිකඛියසාමී යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යතංඤං චිනයධරං පණ්ඩිතං මෙධාවිං බහුසුතං ධම්මකථීකං පරිපුච්ඡාමී”ති භණ්ණති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා.

අනුපසම්පන්නෙ න පඤ්ඤානෙන වා අපඤ්ඤානෙන වා වුච්චමානො ඉදං න සලලොධාය න ධුතාය න පාසාදිකතාය න අපවයාය න විරියාරම්භාය සංවත්තනීති එවං වදෙති, “න තාවාහං ආවුසො, එතස්මිං සිකඛාපදෙ සිකඛියසාමී යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යතංඤං චිනයධරං පණ්ඩිතං මෙධාවිං බහුසුතං ධම්මකථීකං පරිපුච්ඡාමී”ති භණ්ණති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා.

අනුපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නස ඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා. අනුපසම්පන්නෙ වෙමනිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා. අනුපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නස ඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා.

- සිකඛමානෙනාති: සිකඛිකුකාමෙන.
- අඤ්ඤාතඛඛනාති: ජානිතඛං.
- පරිපුච්ඡිතඛඛනාති: ඉදං භනෙන කථං ඉමස්ස කච්චෙය්‍යාති.
- පරිපඤ්ඤිතඛඛනාති: විනෙතතඛං කුලසිතඛං.
- අයං තස්ස සාමීචිති: අයං තස්ස අනුධම්මතා.
- අනාපත්ති: ජානියසාමී සිකඛියසාමීති භණ්ණති උමමත්තකසා ආදිකම්මිකසාසාති.

සහධම්මිකසිකඛාපදං පයමං.

1. තෙන වුච්චමානො එවං වදෙය්‍යා - මජ්ඣ.
 2. න ධුතායාය - මජ්ඣ.

6. 8. 2

විලෝමනසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවකීයං ඒහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකය්‍ය ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවා භික්ඛුනං අනෙකපරියායෙන විනයකථං කථෙති විනයස්ස වණණං භාසති. විනයපරියතතියා වණණං භාසති ආදිස්ස ආදිස්ස ආයඤ්ඤා උපාලියස්ස වණණං භාසති. භික්ඛු “හගවා ඛො අනෙකපරියායෙන විනයකථං කථෙති විනයස්ස වණණං භාසති විනයපරියතතියා වණණං භාසති ආදිස්ස ආදිස්ස ආයඤ්ඤා උපාලියස්ස වණණං භාසති හන්ද මයං ආවුසො ආයඤ්ඤා උපාලියස්ස සත්තකෙ විනයං පරියාපුණමා”ති තෙධ ඛහු භික්ඛු ථෙරා ව නවා ව මජ්ඣිමා ව ආයඤ්ඤා උපාලියස්ස සත්තකෙ විනයං පරියාපුණති.

2. අථ ඛො ජබ්බභග්ගො භික්ඛුනං එතදභොසි: “එතරහි ඛො ආවුසො ඛහු භික්ඛු ථෙරා ව නවා ව මජ්ඣිමා ව ආයඤ්ඤා උපාලියස්ස සත්තකෙ විනයං පරියාපුණතී සචෙ ඉමෙ විනයෙ පකතඤ්ඤානො හවිස්සතති අමො යෙනිච්ඡකං යදිච්ඡකං යාවතිච්ඡකං¹ ආකඩ්ඪීස්සතති පරිකඩ්ඪීස්සතති, හන්ද මයං ආවුසො විනයං විචණණමා”ති. අථ ඛො ජබ්බභග්ගො භික්ඛු භික්ඛු උපසංකම්ඤා එවං වදෙහති: “කිං පනිමෙහි බුද්ධනුබුද්ධකෙහි සිකඛාපදෙහි උද්දිට්ඨෙහි යාවදෙව කුකකුච්චාය විභෙසාය විලෝමාය සංවත්තතී”ති.

3. යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායතති ධියතති විපාවෙතති “කථං හි නාම ජබ්බභග්ගො භික්ඛු විනයං විචණණස්සතති”ති -පෙ- සච්චං කිර කුමො භික්ඛවෙ, විනයං විචණණොති. සච්චං හගවා, විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම කුමෙක මොසපුරිසා විනයං විචණණස්සථ. තෙනං මොසපුරිසා, අපපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ, ඉමං සිකඛාපදං උද්දිට්ඨොසායාථ :

“යො පන භික්ඛු පාතිමොකෙඛ උද්දිට්ඨමානෙ එවං වදෙය්‍ය කිං පනිමෙහි බුද්ධනුබුද්ධකෙහි සිකඛාපදෙහි උද්දිට්ඨෙහි යාවදෙව කුකකුච්චාය විභෙසාය විලෝමාය සංවත්තතී සිකඛාපදවිචණණෙකො පාවිතතී”නති.

1. ඉමස්ස වා - මජ්ඣං.

පාචිත්තියපාළි භික්ඛවිභවෙයා

4. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමස්සං අසෙ අධිපෙතො භික්ඛුති.

පාතිමොකෙට උද්දියසමානෙති: උද්දියනෙත වා උද්දියාපෙනෙත වා සජ්ඣායං වා කරොතෙත.

එවං වදෙයානති: කිං පනිමෙහි බුද්දනුබුද්දකෙහි සිකාපදෙහි උද්දිට්ඨෙහි යාවදෙව කුකකුච්චාය විභෙසාය විලෙඛාය සංවත්තනාන යෙ ඉමං පරියාපුණ්ණති තෙසං කුකකුච්චං හොති විභෙසා හොති විලෙඛා හොති. "යෙ ඉමං න පරියාපුණ්ණති තෙසං කුකකුච්චං න හොති විභෙසා න හොති විලෙඛා න හොති, අනුද්දිට්ඨං ඉදං වරං අනුඤ්ඤානං ඉදං වරං අපරියාපුණ්ණං¹ ඉදං වරං, අධාරිතං ඉදං වරං විනයො වා අත්තරධායතු, ඉමෙ වා භික්ඛු අපසකතඤ්ඤෙනො භොතතු"ති උපසමපනානස්ස විනයං විචණ්ණෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

5. උපසමපනෙත උපසමපනාසඤ්ඤී විනයං විචණ්ණෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. උපසමපනෙත වෙමතිකො විනයං විචණ්ණෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස. උපසමපනෙත අනුපසමපනාසඤ්ඤී විනයං විචණ්ණෙති ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

6. අඤ්ඤං ධම්මං විචණ්ණෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුපසමපනාසඤ්ඤී විනයං වා අඤ්ඤං වා ධම්මං විචණ්ණෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

7. අනුපසමපනෙත උපසමපනාසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුපසමපනෙත වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුපසමපනො අනුපසමපනාසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

8. අනාපතති: න විචණ්ණෙතුකාමො ඉඛ්ඪ තාව² සුත්තනෙත වා ගාරායො වා අභිධම්මං වා පරියාපුණ්ණසු පච්ඡාපි විනයං පරියාපුණ්ණස්සසිති භණ්ති උමචනකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

විලෙඛනසිකාපදං දුතියං.

1. අපරියාපුටං - මජ්ඣං.
2. තිං - මජ්ඣං.

මොහන්තසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා යාවස්සීයං චිහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජිකඛණියා භික්ඛු අනාවාරං ආචරිත්වා අඤ්ඤාණකෙන ආපන්නාති ජානනතුති පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ එවං වදෙතී. “ඉදනෙව ඛො මයං ජානාම අයමපි කීර ධම්මො සුඤ්ඤාගතො සුඤ්ඤාපරියාපනො අනවද්ධමාසං උදෙසං ආගච්ඡතී”ති.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාති ඛියනාති විපාවෙනති. “කථං හි නාම ජිකඛණියා භික්ඛු පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ එවං වකඛතී: ‘ඉදනෙව ඛො මයං ජානාම අයමපි කීර ධම්මො සුඤ්ඤාගතො සුඤ්ඤාපරියාපනො අනවද්ධමාසං උදෙසං ආගච්ඡතී’ති. -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ එවං වදෙථ. ඉදනෙව ඛො මයං ජානාම අයමපි කීර ධම්මො සුඤ්ඤාගතො සුඤ්ඤාපරියාපනො අනවද්ධමාසං උදෙසං ආගච්ඡතී”ති. සච්චං භගවා. චිහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ එවං වකඛථ. “ඉදනෙව ඛො මයං ජානාම අයමපි කීර ධම්මො සුඤ්ඤාගතො සුඤ්ඤාපරියාපනො අනවද්ධමාසං උදෙසං ආගච්ඡතී”ති. තෙනං මොසපුරියා අපසයන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිස්සෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අනවද්ධමාසං පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ එවං වදෙය්‍ය ඉදනෙව ඛො අහං ජානාමි අයමපි කීර ධම්මො සුඤ්ඤාගතො සුඤ්ඤාපරියාපනො අනවද්ධමාසං උදෙසං ආගච්ඡතීති. තඤ්ඤෙව භික්ඛුං අඤ්ඤෙඤ භික්ඛු ජානෙය්‍යුං නිසින්නපුබ්බං ඉමිනා භික්ඛුනා දච්ඡන්තිකඛතතුං පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ කො පන වාදෙ භියෙය්‍යා න ව තස්ස භික්ඛුනො අඤ්ඤාණකෙන මුත්ති අකට්ඨි යඤ්ච තඤ්ඤ ආපන්නං ආපනොනා තඤ්ච යථාධම්මො කාරෙතඛෙබ්බා උත්තරිං වස්ස මොහො ආරොපෙතඛෙබ්බා තස්ස තෙ ආවුසො අලාභා තස්ස තෙ දුලලද්ධං යං තං පාතිමොකෙඛ උද්දිස්සමානෙ න යාධුකං අධිකත්වා මනසිකරොසිති. ඉදං තස්මිං මොහන්තසෙ පාවිත්තිය”න්ති.

1. අට්ඨිකත්වා - මඡසං.

පාච්ඤායපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ෂුති: -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙ අධිපෙපනො භික්ෂුති.

අනවදාමාසනති: අනුපොසථිකං.

පාතිමොකෙඛ උඤ්ඤසමානෙති: උඤ්ඤතෙත.

එවං වදෙය්‍යාති: අනාවාරං ආචරිතා අඤ්ඤාණකෙන ආපනෙතාති ජාතනතුති. පාතිමොකෙඛ උඤ්ඤසමානෙ එවං වදෙති “ඉදුනෙව මො අහං ජානාමි අයමපි කිර ධමමො සුත්තාගතො සුත්තපරියාපනො අනවදාමාසං උදෙදසං ආගච්ඡති”ති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

4. තඤ්ඤවති: මොහෙතුකාමං භික්ඛුං අඤ්ඤා භික්ඛු ජාතෙය්‍යුං නිසික්ඛපුබ්බං ඉමීනා භික්ඛුනා දචන්ති කඛතතුං පාතිමොකෙඛ උඤ්ඤසමානෙ කො පන වාදෙ භියො. න ච තස්ස භික්ඛුනො අඤ්ඤාණකෙන මුක්ඛි අත්ථි. යඤ්ඤි තඡ ආපත්තං ආපනො තඤ්ඤි යථාධමමො කාරෙතබ්බො. උතතරීං වජ්‍ය මොහො ආරොපෙතබ්බො. එවඤ්ඤි පන භික්ඛුවෙ ආරොපෙතබ්බො. ව්‍යතෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සචේතා ඤාපෙතබ්බො:

සුඤ්ඤාතු මෙ භතෙන සචේතා අයං ඉත්තනාමො භික්ඛු පාතිමොකෙඛ උඤ්ඤසමානෙ න සාධුකං අට්ඨිකතවා මනසි කරොති යදි සචේතස්ස පනතකලුං සචේතා ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො මොහං ආරොපෙය්‍යා එසා ඤාත්ති.

සුඤ්ඤාතු මෙ භතෙන සචේතා අයං ඉත්තනාමො භික්ඛු පාතිමොකෙඛ උඤ්ඤසමානෙ න සාධුකං අට්ඨිකතවා මනසිකරොති සචේතා ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො මොහං ආරොපෙති, යස්සායඤ්ඤතො ඛමති ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො මොහස්ස ආරොපනා යො තුඤ්ඤස්ස යස්ස නකඛමති යො භාසෙය්‍යා.

ආරොපිතො සචේතන ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො මොහො, ඛමති සචේතස්ස තඤ්ඤා තුඤ්ඤි එවමෙතං ධාරයාමීති.

අනාරොපිතෙ මොහෙ මොහෙති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. ආරොපිතෙ මොහෙ මොහෙති ආපත්ති පාච්ඤායස්ස.

පාචිකයපාළි හිතවුච්භවෙයා

ධම්මකමෙව ධම්මකමෙවසඤ්ඤි මොහෙති ආපත්ත පාචිකයසස. අධම්මකමෙව වෙමතිකො මොහෙති ආපත්ත පාචිකයසස. ධම්මකමෙව අධම්මකමෙවසඤ්ඤි මොහෙති ආපත්ත පාචිකයසස.

අධම්මකමෙව ධම්මකමෙවසඤ්ඤි මොහෙති ආපත්ත දුක්ඛකමසස. අධම්මකමෙව වෙමතිකො මොහෙති ආපත්ත දුක්ඛකමසස. අධම්මකමෙව අධම්මකමෙවසඤ්ඤි ආපත්ත දුක්ඛකමසස.

අනාපතති: න විජ්ජාරෙන සුතං හොති, උනකඤ්චිකංකඛකං විජ්ජාරෙන සුතං හොති, න මොහෙතුකාමසස උමමනකසස ආදිකමමිකසසාති.

මොහනසිකඛාපදං තතියං

6. 8. 4

පහාරසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවච්චියං විහරති ජෙතවනො අනාථපිණ්ඩකසස ආරාමෙ. තෙන මො පන සමයෙන ජබ්බණියා හික්ඛු කුපිතා අනත්තමනා සත්තරසවණියානං හික්ඛුනං පහාරං දෙහති. තෙ රොදහති. හික්ඛු එවමාහංසු: "කිංස තුමෙහ ආවුසො රොදථා"ති. ඉමෙ ආවුසො ජබ්බණියා හික්ඛු කුපිතා අනත්තමනා අමනාකං පහාරං දෙහතිති.

2. යෙ තෙ හික්ඛු අපට්ඨා -පෙ- තෙ උච්චායනං වියනං විපාචෙහති. "කථං හි නාම ජබ්බණියා හික්ඛු කුපිතා අනත්තමනා හික්ඛුනං පහාරං දසසතතිති -පෙ- සච්චං කිර තුමෙහ හික්ඛවෙ කුපිතා අනත්තමනා හික්ඛුනං පහාරං දෙථාති. සච්චං හගවා. විහරති බුද්ධො හගවා-පෙ-"කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා කුපිතා අනත්තමනා හික්ඛුනං පහාරං දසසථ. තෙන මොසපුරියා අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤි පන හික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ:

"යො පන හික්ඛු හික්ඛුසස කුපිතො අනත්තමනො පහාරං දදෙය්‍ය පාචිකතිය"නති.

පාච්ඤානියපාළි භික්ෂුවිභවෙහා

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ෂුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙ අධිපෙපතො භික්ෂුති.

භික්ෂුසයාති: අඤ්ඤාසස භික්ෂුසස.

කුපිතො අනතතමනොති: අනභිරඥො ආහතචිතො ඛිලජාතො.

පභාරං දදෙයාති: කායෙන වා කායපච්චිදෙධන වා නිසසභෙයෙන වා අනතමයො උපලපතොනපි පභාරං දෙති ආපනති පාච්ඤානියසස.

උපසමපනෙහ උපසමපනාසඤ්ඤී කුපිතො අනතතමනො පභාරං දෙති ආපනති පාච්ඤානියසස. උපසමපනෙහ වෙමතිකො කුපිතො අනතතමනො පභාරං දෙති ආපනති පාච්ඤානියසස. උපසමපනෙහ අනුපසමපනාසඤ්ඤී කුපිතො අනතතමනො පභාරං දෙති ආපනති පාච්ඤානියසස.

අනුපසමපනාසස කුපිතො අනතතමනො පභාරං දෙති ආපනති දුක්ඛටසස. අනුපසමපනෙහ උපසමපනාසඤ්ඤී ආපනති දුක්ඛටසස. අනුපසමපනෙහ වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛටසස. අනුපසමපනෙහ අනුපසමපනාසඤ්ඤී ආපනති දුක්ඛටසස.

අනාපනති: කෙනචි චිහෙධීයමානො මොකඛාධිජායො පභාරං දෙති, උමමතකසස ආදිකමමිකස්සාති.

පභාරසිකඛාපදං වතුසං

6. 8. 5

තලසත්තිකසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුඥො හගවා සාවජීයං චිහරති ජෙතවනෙ අනාචපිණ්ඩකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්ඛෙයා භික්ෂු කුපිතා අනතතමනා සතරසවභෙයානං භික්ෂුනං තලසත්තිකං උභරිතති. තෙ පභාරසමුඤ්ඤිතා¹ රොදනති. භික්ෂු ඵවමාහංසු: "කිංසු තුමෙහ ආචුසො රොදතා"ති. ඉමෙ ආචුසො ජබ්ඛෙයා භික්ෂු කුපිතා අනතතමනා අමභාකං තලසත්තිකං උභරිතති.

1. පභාරසමුඤ්ඤිතා - මජ්ඣ.

පාච්ඤානියානු භික්ෂුවහලයා

2. යෙ තෙ භියඤ්ඤ අපට්ඨජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනන් වීයනති විපාලෙතති. “කථං හි නාම ජබ්බග්ගො භික්ෂු කුපිතා අනත්තමනා භික්ෂුනා¹ තලසත්ථකං උග්ගිරිස්සනති”ති -පෙ- සච්චං කීර තුමෙත භික්ෂුවෙ කුපිතා අනත්තමනා භික්ෂුනං තලසත්ථකං උග්ගරො’ති සච්චං භගවා. විගරහි චුද්දො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙත මොසපුරිසා කුපිතා අනත්තමනා භික්ෂුනං තලසත්ථකං උග්ගිරිස්සට. නෙතං මොසපුරිසා අංසකොනං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤ පන භික්ෂුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දෙසෙය්‍යාට:

“යො පන භික්ෂු භික්ෂුසු කුපිතො අනත්තමනො තලසත්ථකං උග්ගිරෙය්‍ය පාච්ඤානිය”නති.

3. යොපනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ෂුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙ අධිපොතො භික්ෂුති.

භික්ෂුසුසාති: අඤ්ඤාසු භික්ෂුසුසා.

කුපිතො අනත්තමනොති: අනභිරද්දො අභතච්ඤො ධීලජාතො.

තලසත්ථකං උග්ගිරෙය්‍යාති: කායං වා කායපට්ඨිඤ්ඤං වා අනත්තමයො උපලපත්තමපි උච්චාරෙති ආපත්ති පාච්ඤානියස්ස.

උපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නස ඤ්ඤී කුපිතො අනත්තමනො තලසත්ථකං උග්ගිරති ආපත්ති පාච්ඤානියස්ස. උපසම්පන්නෙ වෙමතිකො කුපිතො අනත්තමනො තලසත්ථකං උග්ගිරති ආපත්ති පාච්ඤානියස්ස. උපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නස ඤ්ඤී කුපිතො අනත්තමනො තලසත්ථකං උග්ගිරති ආපත්ති පාච්ඤානියස්ස.

අනුපසම්පන්නස කුපිතො අනත්තමනො තලසත්ථකං උග්ගිරති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නස ඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුපසම්පන්නෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නස ඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

අනාපත්ති: කෙනචි විභෙදීයමානො මොක්ඛාධිප්පායො තලසත්ථකං උග්ගිරති, උච්චත්තකස්ස ආදිකම්මකසාති.

තලසත්ථකසික්ඛාපදං පඤ්චමං.

1. භගවත්ථකොනං භික්ෂුනං - මජ්ඣං.

6. 8. 6

අමුලකසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙනවනෙ අනාථපිණ්ඩකයා ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුං අමුලකෙන සඤ්ඤාදියෙසෙන අනුදාංසෙසති.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති ධියනති විසාවෙනති. 'කථං හි නාම ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුං අමුලකෙන සඤ්ඤාදියෙසෙන අනුදාංසෙසති'ති. -පෙ- සඳිචං කිර තුමෙහ භික්ඛවෙ භික්ඛුං අමුලකෙන සඤ්ඤාදියෙසෙන අනුදාංසෙටා'ති. සඳිචං හගවා. විහරති බුද්ධො හගවා -පෙ- 'කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුට්ඨා භික්ඛුං අමුලකෙන සඤ්ඤාදියෙසෙන අනුදාංසෙසථ. තෙනං මොසපුට්ඨා අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකධාපදං උද්දියෙසාථ:

'යො පන භික්ඛු භික්ඛුං අමුලකෙන සඤ්ඤාදියෙසෙන අනුදාංසෙසා පාවිකතිය'නති.

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙ අධිපෙතො භික්ඛුති.

භික්ඛුනති: අඤ්ඤං භික්ඛුං.

අමුලකං නාම: අදිට්ඨං අසුතං අපට්ඨසධකිතං.

සඤ්ඤාදියෙසෙනාති: තෙරසනං අඤ්ඤතරෙන.

අනුදාංසෙසාති: වොදෙති වා වොදපෙති වා ආපත්ති පාවිකතියසස.

උපසමපනෙහ උපසමපනසඤ්ඤාදියෙසෙන අමුලකෙන සඤ්ඤාදියෙසෙන අනුදාංසෙති ආපත්ති පාවිකතියසස. උපසමපනෙහ වෙමතිකො අමුලකෙන සඤ්ඤාදියෙසෙන අනුදාංසෙති ආපත්ති පාවිකතියසස. උපසමපනෙහ අනුපසමපනසඤ්ඤාදියෙසෙන අමුලකෙන සඤ්ඤාදියෙසෙන අනුදාංසෙති ආපත්ති පාවිකතියසස.

පාචිත්තයපාළි භික්ඛුච්ඡෙදධා

ආචාරවිපත්තියා වා දිට්ඨිවිපත්තියා වා අනුඤ්ඤාසෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා. අනුපසම්පන්නා අනුඤ්ඤාසෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා.

අනුපසම්පන්නො උපසම්පන්නසංඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා. අනුපසම්පන්නො වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා. අනුපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නසංඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා.

අනාපත්ති: තථාසංඤ්ඤි වොදෙති වා වොදාපෙති වා, උච්චෙත්තකසසා වා ආදිකමෙකසසාති.

අමුලකසිකඛාපදං ඡට්ඨමං.

6. 8. 7

සඤ්චිච්ඡිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකීයං වීභරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකසසා ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බෙසියා භික්ඛු සත්තරසවණියානාං භියබ්බතාං සඤ්චිච්ඡිකුක්ඛුච්ඡෙට්ඨං උපදහතති: “භගවතා ආවුසො සිකඛාපදං පඤ්ඤන්තං ‘න උනාවීසතිවසෙසා පුග්ගලො උපසම්පාදෙනඛො’ති තුමො ව උනාවීසතිවසො උපසම්පන්නා කචචී නො තුමො අනුපසම්පන්නා”ති. තෙ රොදහති, භික්ඛු ඵවමාහංසු “කිසස තුමො ආවුසො රොදා”ති. ඉමෙ ආවුසො ඡබ්බෙසියා භික්ඛු අමනාකං සඤ්චිච්ඡිකුක්ඛුච්ඡෙට්ඨං උපදහතතිති.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිතා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වීයනති වීපාලෙතති, “කථං භි නාම ඡබ්බෙසියා භික්ඛු භික්ඛුතාං සඤ්චිච්ඡිකුක්ඛුච්ඡෙට්ඨං උපදහිත්තනති”ති -පෙ- සච්චං කීර තුමො භික්ඛවෙ භික්ඛුතාං සඤ්චිච්ඡිකුක්ඛුච්ඡෙට්ඨං උපදහතාති. සච්චං භගවා. වීගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං භි නාම තුමො මොසපුරියා භික්ඛුතාං සඤ්චිච්ඡිකුක්ඛුච්ඡෙට්ඨං උපදහිත්තං, තෙතං මොසපුරියා අපසත්තනානාං වා පසාදයා -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුසා සඤ්චිච්ඡිකුක්ඛුච්ඡෙට්ඨං උපදහෙය්‍යා ඉතිසස මුත්තමපි අථාසු භවිසානීති ඵතදෙව පච්චයං කරිසා අනඤ්ඤා පාචිත්තිය”නති.

පාච්ඤාසාදි භික්ෂුවිභවෙතා

3. යො පන්තී: යො යාදිසො -පෙ- භික්ෂුනි -පෙ- අයං ඉමස්මි අපෙ අධිපෙපකො භික්ෂුනි.

භික්ෂුසයානි: අඤ්ඤාසස භික්ෂුසස.

සඤ්චිට්ඨානි: ජානනො සඤ්ඤානනො වෙච්ච අභිච්චරිතො විනික්කමො.

කුකකුච්චං උපදහෙයානි: උනච්චිසතිවසෙසා මඤ්ඤා ඤිං උපසමපනො. විකාලෙ මඤ්ඤා තයා භුතං මජ්ඣං මඤ්ඤා තයා පිතං මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො මඤ්ඤා තයා නිසින්නානි කුකකුච්චං උපදහති ආපනති පාච්ඤාසස.

එතදෙවපචයං කරිතො අනඤ්ඤානි: න අඤ්ඤා කොච්ච පච්චයො භොති කුකකුච්චං උපදහිතුං.

උපසමපනෙ උපසමපනසඤ්ඤි සඤ්චිච්ච කුකකුච්චං උපදහති ආපනති පාච්ඤාසස. උපසමපනෙ වෙමතිකො සඤ්චිච්ච කුකකුච්චං උපදහති ආපනති පාච්ඤාසස. උපසමපනෙ අනුපසමපනසඤ්ඤි සඤ්චිච්ච කුකකුච්චං උපදහති ආපනති පාච්ඤාසස.

අනුපසමපනසස සඤ්චිච්ච කුකකුච්චං උපදහති ආපනති දුක්කච්චසස. අනුපසමපනෙ උපසමපනසඤ්ඤි ආපනති දුක්කච්චසස. අනුපසමපනෙ වෙමතිකො ආපනති දුක්කච්චසස. අනුපසමපනෙ අනුපසමපනසඤ්ඤි ආපනති දුක්කච්චසස.

අනාපනති: න කුකකුච්චං උපදහිතුකාමො උනච්චිසතිවසෙසා මඤ්ඤා ඤිං උපසමපනො විකාලෙ මඤ්ඤා තයා භුතං මජ්ඣං මඤ්ඤා තයා පිතං මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො මඤ්ඤා තයා නිසින්නා ඉභ්බ ජානාහි මා තෙ පච්ඤා කුකකුච්චං අභොසිති භණති උමමනකසස ආදිකමමකසසානි.

සඤ්චිච්චසිකඛාපදං සතපමං.

උපසුනිසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩකය්‍ය ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බණ්ණියා භික්ඛු පෙසලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං භණ්ඩකති.¹ පෙසලා භික්ඛු එවං වදෙහති: අලජ්ජනො ඉමෙ ආවුසො ජබ්බණ්ණියා භික්ඛු න සක්ඛා ඉමෙහි සභ භණ්ඩකති. ජබ්බණ්ණියා භික්ඛු එවං වදෙහති. “කිසං තුමෙහ ආවුසො අමෙහ අලජ්ජවාදෙන පාපෙපා”ති. කභං පන තුමෙහ ආවුසො අඝ්ඝුළාති. මයං ආයසමන්තානං උපඝ්ඝුනිං තිට්ඨමහාති.

2. යෙ තෙ භික්ඛු අසීවජා -පෙ- නෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති “කථං හි නාම ජබ්බණ්ණියා භික්ඛු භික්ඛුනං භණ්ඩනජාතානං කලභජාතානං විවාදපක්ඛානං උපඝ්ඝුනිං තිට්ඨිසසනති”ති -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛුවෙ භික්ඛුනං භණ්ඩනජාතානං කලභජාතානං විවාදපක්ඛානං උපඝ්ඝුනිං තිට්ඨොති. සච්චං භගවා. විගර්හි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා භික්ඛුනං භණ්ඩනජාතානං කලභජාතානං විවාදපක්ඛානං උපඝ්ඝුනිං තිට්ඨිසංථං. නෙතං මොසපුරියා අප්පසක්ඛානං වා පසාදය -පෙ- එවිඤ්ඤි පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකුනාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුනං භණ්ඩනජාතානං කලභජාතානං විවාදපක්ඛානං උපසුනිං තිට්ඨෙය්‍යා යං ඉමෙ භණ්ඩනජාතී තං සොසාමීති එතදෙව පච්චයං කරිතා අනඤ්ඤං පාවිතතිය”නති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුනි: -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙඨ අධිපෙපතො භික්ඛුනි.

භික්ඛුනනති: අඤ්ඤෙයං භික්ඛුනං.

භණ්ඩනජාතානං කලභජාතානං විවාදපක්ඛානනති: අධිකරණජාතානං.

උපසුනිං තිට්ඨෙය්‍යාති: ඉමෙයං සුඤ්ඤා වොදෙසසාමී සාරෙසසාමී පටිච්චොදෙසසාමී පටිසාරෙසසාමී මඛකුකරිසාමීති ගච්ඡති ආපක්ඛි දුක්ඛචසං. යත්ථ ධීතො සුඤ්ඤාති ආපක්ඛි පාවිතතියං. පච්ඡතො ගච්ඡතො තුරිතො ගච්ඡති සොසසාමීති ආපක්ඛි දුක්ඛචසං. යත්ථ ධීතො සුඤ්ඤාති ආපක්ඛි පාවිතතියං. පුරතො ගච්ඡතො ඕභීයති සොසසාමීති ආපක්ඛි දුක්ඛචසං. යත්ථ ධීතො සුඤ්ඤාති ආපක්ඛි පාවිතතියං. භික්ඛුසං ධීතොකාසං වා නිසිනොකාසං වා නිපනොකාසං වා ආගභ්චො මනෙතන්තං උක්ඛාසිතඛං විජානාපෙතඛං නො වෙ උක්ඛාසෙය්‍යා වා විජානාපෙය්‍යා වා ආපක්ඛි පාවිතතියං.

1. භණ්ඩකති - මජ්ඣං.

පාච්ඤායපාළි හිතවුච්චෙයා

එතදෙව පව්වයං කච්ඤා අනාඤ්ඤානාති: න අදෙඤ්ඤා කොච්ච පච්චෙයො හොති උපසංහතිං තිට්ඨිතුං.

උපසමපනෙහ උපසමපනාසඤ්ඤා උපසංහතිං තිට්ඨති ආපනති පාච්ඤායසං. උපසමපනෙහ වෙමතිකො උපසංහතිං තිට්ඨති ආපනති පාච්ඤායසං. උපසමපනෙහ අනුපසමපනාසඤ්ඤා උපසංහතිං තිට්ඨති ආපනති පාච්ඤායසං.

අනුපසමපනාසං උපසංහතිං තිට්ඨති ආපනති දුක්ඛට්ඨං. අනුපසමපනෙහ උපසමපනාසඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛට්ඨං. අනුපසමපනෙහ වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛට්ඨං. අනුපසමපනෙහ අනුපසමපනාසඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛට්ඨං.

අනාපනාති: ඉමෙසං සුඤ්ඤා ඔරමිඤ්ඤාමි චිරමිඤ්ඤාමි චූපසමිඤ්ඤාමි අනනානං පරිමොචෙඤ්ඤාමිති ගච්ඡති උම්මතකසංස ආදිකමමිකසංසාති.

උපසංහතිසිකඛාපදං අට්ඨමං.

6. 8. 9

කමමපට්ඨාහනසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං චිහරති ජෙතවනෙ අනාච්චිකසං ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤායා හිඤ්ඤා අනාචාරං ආචරිඤ්ඤා එකමෙකසංස කමමෙ කඨිරමානෙ පටිකෙකාසනාති තෙන ඛො පන සමයෙන සඛෙඤ්ඤා සනාතිපතිතො හොති කෙනච්චෙව කරුණියෙන. ජබ්බඤ්ඤායා හිඤ්ඤා චිවරකමමං කරොන්හා එකසංස ජන්දං අදංසු. අථ ඛො සඛෙඤ්ඤා අයං ආචුසො ජබ්බඤ්ඤායා හිඤ්ඤා එකකො ආගතො හන්දසංස මයං කමමං කරොමාති තසං කමමං අකාසි. අථ ඛො සො හිඤ්ඤා යෙන ජබ්බඤ්ඤායා හිඤ්ඤා තෙනුපසඛඤ්ඤාමි. ජබ්බඤ්ඤායා හිඤ්ඤා තං හිඤ්ඤා එතදචොචුං. “කීං ආචුසො සඛෙඤ්ඤා අකාසි”ති. සඛෙඤ්ඤා මෙ ආචුසො කමමං අකාසිති. න මයං ආචුසො එතදන්දාය ජන්දං අදමං තුඤ්ඤා කමමං කරිඤ්ඤාතිති. සචෙ ව මයං ජානෙයාම තුඤ්ඤා කමමං කරිඤ්ඤාතිති න මයං ජන්දං දදෙයාමාති.

1. චූපසමෙයාමි - ඕi ඕචුi

පාවිච්චියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

2. යො තෙ භික්ඛු අපීච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති “කථං හි නාම ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු ධම්මිකානං කම්මානං ඡන්දං දන්වා පච්ඡා වීයනධම්මං ආපච්ඡාසනති” ති-පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ ධම්මිකානං කම්මානං ඡන්දං දන්වා පච්ඡා වීයනධම්මං ආපච්ඡාසනති. සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා-පෙ-කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා ධම්මිකානං කම්මානං ඡන්දං දන්වා පච්ඡා වීයනධම්මං ආපච්ඡාසනති. නෙතං මොසපුරියා අපසසනානං වා පසාදය-පෙ-ඵවණ්ණි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු ධම්මිකානං කම්මානං ඡන්දං දන්වා පච්ඡා වීයනධම්මං ආපච්ඡාසන පාවිච්චිය” නති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමණීං අපෙඤ්ඤා අධිපෙපතො භික්ඛුති.

ධම්මිකං නාම කම්මං: අපලොකනකම්මං ඤාණකම්මං ඤාණදුතිය කම්මං ඤාණවතුසුකම්මං ධම්මෙන විනයෙන සතථුසාසනෙන කතං එතං ධම්මිකං නාම කම්මං, ඡන්දං දන්වා වීයති ආපත්ති පාවිච්චියසං.

ධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මසංඤ්ඤි ඡන්දං දන්වා වීයති ආපත්ති පාවිච්චියසං. ධම්මකම්මෙ වෙමතිකො ඡන්දං දන්වා වීයති ආපත්ති දුක්ඛටසං. ධම්මකම්මෙ අධම්මකම්මසංඤ්ඤි ඡන්දං දන්වා වීයති අනාපත්ති.

අධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මසංඤ්ඤි ආපත්ති දුක්ඛටසං. අධම්මකම්මෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛටසං. අධම්මකම්මෙ අධම්මකම්මසංඤ්ඤි අනාපත්ති.

අනාපත්ති: අධම්මෙන වා විඤ්ඤන වා න කම්මාරහස්ස වා කතං ජානංතො වීයති උම්මන්තස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

කම්මපට්ඨානසික්ඛාපදං නවමං.

ජන අදහසාගමන සිකබාපද

1. නෙත සමයෙන බුද්ධෝ භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙනවනො අනාඨපිණ්ඩකසස ආරාමෙ. නෙත ඛො පන සමයෙන සඛේඛා සහන්පතීතො හොති කෙනවීදෙව කරණියෙන. ජබ්බග්ගියා භික්ඛු විවරකමමං කරොන්ත්‍යා එකසස ජනං අදංසු. අථ ඛො සඛේඛා යසසඤාය සහන්පතීතො තං කමමං කරිසසාමීති ඤාතං යපෙසි. අථ ඛො සො භික්ඛු එවමෙවීමෙ එකමෙකසස කමමං කරොහති. කසස තුමෙහ කමමං කරිසසාමාති ජනං අදන්වා උට්ඨායාසනා පකකාමී.

2. යෙ නෙ භික්ඛු අපීච්ඡා -පෙ- නෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති “කථං හි නාම භික්ඛු සඛේඛ විනිව්ඡයකථාය වත්තමානාය ජනං අදන්වා උට්ඨායාසනා පකකමීසති”ති -පෙ- සච්චං කිර භික්ඛු සඛේඛ විනිව්ඡයකථාය වත්තමානාය ජනං අදන්වා උට්ඨායාසනා පකකමසීති, සච්චං භගවා. විහරති බුද්ධෝ භගවා -පෙ- කථං හි නාම ඤං මොසපුරිස සඛේඛ විනිව්ඡයකථාය වත්තමානාය ජනං අදන්වා උට්ඨායාසනා පකකමීසසි. නෙතං මොසපුරිස අපසසන්ත්‍යානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකබාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු සඛේඛ විනිව්ඡයකථාය වත්තමානාය ජනං අදන්වා උට්ඨායාසනා පකකමෙය්‍යා පාවිත්තිය”න්ති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමසීම් අපෙඨ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

සඛේඛ විනිව්ඡයකථා නාම; ව්‍යුච්ඡ වා ආරොචිතං හොති අචිතිච්ඡිතං, ඤාතං වා යපිතා හොති කමමවාවා වා විපකකා.¹

ජන අදහසාගමන සිකබාපදයාති: කථං ඉදං කමමං කුප්‍යං අසස වග්ගං අසස න කරෙය්‍යාති ගච්ඡති ආපත්ති දුකකථසස. පරිසාය භක්ඛපාසං විජභන්තසස ආපත්ති දුකකථසස. විජභිනෙ ආපත්ති පාවිත්තියසස.

ධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤී ජනං අදන්වා උට්ඨායාසනා පකකමති ආපත්ති පාවිත්තියසස. ධම්මකමෙම වෙමතිකො ජනං අදන්වා උට්ඨායාසනා පකකමති ආපත්ති දුකකථසස. ධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤී ජනං අදන්වා උට්ඨායාසනා පකකමති අනාපත්ති.

1. විපාකකා හොති - මජ්ඣ.

පාවිතියපාළි භික්ෂුවිභවෙඨා

3. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- භික්ෂුති: -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙ අධිපෙපනො භික්ෂුති.

සමඥො නාම: සඛෙඤා සමානසංවාසකො සමානසීමායං යීතො.

වීවරං නාම: ඡනං වීවරානං අඤ්ඤතරං වීවරං විකප්පනුපග පඡ්ඡමං.

අපචාති: සයං දඤ්ඤා.

යථාසනුච්ඡතං නාම: යථාමිත්තතා යථාසන්දිඛධතා යථාසමුත්තතා යථාසමානුපජ්ඣායකතා යථාසමානාවරියකතා.

සධ්දිකං නාම; සධ්දසස දිනනං හොති පරිච්චිතං.

ලාභො නාම: වීවරපිණ්ඩපානසෙනාසනභිලානපච්චයභෙසජ්ජ- පරිකඛාරා අත්තමසො චුණ්ණපිණ්ඩාපි දත්තකච්චපි දසිකසුත්තමපි¹,

පච්ඡා වියනධම්මං ආපජේය්‍යාති: උපසම්පන්නස්ස සඛෙඤන සම්මතස්ස සෙනාසනපඤ්ඤපකස්ස වා හත්තුඤ්ඤසකස්ස වා යාගුභාජකස්ස වා ඵලභාජකස්ස වා ඛජ්ජකභාජකස්ස වා අපමත්තකච්චසජ්ජකස්ස වා වීවරං දිනෙත වියති ආපත්ති පාවිතියස්ස.

ධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මසඤ්ඤී වීවරං දිනෙත වියති ආපත්ති පාවිතියස්ස. ධම්මකම්මෙ චෙමතිකො වීවරං දිනෙත වියති ආපත්ති පාවිතියස්ස. ධම්මකම්මෙ අධම්මකම්මසඤ්ඤී වීවරං දිනෙත වියති ආපත්ති පාවිතියස්ස.

අඤ්ඤං පරිකඛාරං දිනෙත වියති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨං. උපසම්පන්නස්ස සඛෙඤන අසම්මතස්ස සෙනාසනපඤ්ඤපකස්ස වා හත්තුඤ්ඤසකස්ස වා යාගුභාජකස්ස වා ඵලභාජකස්ස වා ඛජ්ජකභාජකස්ස වා අපමත්තකච්චසජ්ජකස්ස වා වීවරං වා අඤ්ඤං වා පරිකඛාරං දිනෙත වියති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨං.

1. දසිකසුත්තමපි - 81

පාවිච්චිය පාළි භික්ෂුවිභවෙහා

අනුපසම්පන්නස්ස සඛෙතන සමමතස්ස වා අසමමතස්ස වා සෙනාසනපඤ්ඤපකස්ස වා භන්තූදෙදසකස්ස වා යාගුභාජකස්ස වා එලභාජකස්ස වා ඛජ්ජකභාජකස්ස වා අපමනකවිසසජ්ජකස්ස වා වීචරං වා අඤ්ඤං වා පරිකුබ්බං දිනෙහ වීයති ආපත්ති දුක්කටස්ස.

අධිච්චකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්කටස්ස. අධිච්චකමෙම වෙමතිකො ආපත්ති දුක්කටස්ස. අධිච්චකමෙම අධිච්ච කම්මසඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: පකතියා ඡන්ද දෙසා මොභා භයා කරොත්තං කච්චො, තස්ස දිනෙහන ලද්ධාපි විනිපාතෙසසති න සමො උපනෙසසතීති වීයති, උමමනකස්ස ආදිකමමකස්සාති.

දබ්බසිකඛාපදං¹ එකාදසමං.

6. 8. 12

පරිණාමනසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවඤ්ඤං අඤ්ඤතරස්ස පුගස්ස සඛක්කං සච්චරහන්තං පටියන්තං භොති, භොජෙතො වීචරෙන අච්ඡාදෙසසාමාති. අථ ඛො ඡබ්බඤ්ඤියා භික්ඛු යෙන සො පුගො තෙනුපසඤ්ඤමිංසු. උපසඤ්ඤමිච්චා තං පුගං එතදවොචු: “දෙථාචුසො ඉමාති වීචරාති ඉමෙසං භික්ඛුන”නති. න මයං භතෙන දසසාම අමනාකං සඛක්කං අනුච්චස්සං² සච්චරහිකඛා පඤ්ඤන්තාති. ඛහු ආචුසො සඛක්කස්ස දසකා ඛහු සඛක්කස්ස හද්දාති³ ඉමෙ කුමෙහ තිසසාය කුමෙහ සමපසන්තො ඉධ විහරන්ති. කුමෙහ වෙ ඉමෙසං න දස්සථ අථ කො වරහි ඉමෙසං දස්සති. දෙථාචුසො ඉමාති වීචරාති ඉමෙසං භික්ඛුනන්ති. අථ ඛො සො පුගො ඡබ්බඤ්ඤියෙහි භික්ඛුති ඡීළියමානො යථාපටියන්තං වීචරං ඡබ්බඤ්ඤියානං භික්ඛුනං දන්තා සඛං භතෙනන පරිච්චි. යෙ තෙ භික්ඛු ජානන්ති සඛක්කස්ස සච්චරහන්තං පටියන්තං න ච ජානන්ති ඡබ්බඤ්ඤියානං භික්ඛුනං දින්නන්ති. තෙ එවමාහංසු “ඔණොජෙථාචුසො සඛක්කස්ස වීචර”න්ති. නඤ්ච භතෙන යථාපටියන්තං වීචරං. අයසා ඡබ්බඤ්ඤියා අයසානං ඡබ්බඤ්ඤියානං පරිණාමෙසුන්ති.

1. දුබ්බසිකඛාපදං - මජ්ඣ. 2. අනුච්චස්සං - පි 3. හන්තා - මජ්ඣ.

පාච්ඤානියපාළි භික්ඛුච්චභවෙනා

2. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායකානි ධීයකානි විපාචෙතති “කථං හි නාම ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු ජානං සඛ්ඛිකං ලාභං පරිණතං පුග්ගලස්ස පරිණාමෙසසකානි” -පෙ- සච්චං කිර තුමො භික්ඛවො ජානං සඛ්ඛිකං ලාභං පරිණතං පුග්ගලස්ස පරිණාමෙථානි. සච්චං භගවා. විගර්හි චුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා ජානං සඛ්ඛිකං ලාභං පරිණතං පුග්ගලස්ස පරිණාමෙසසථ. නෙතං මොසපුරිසා අප්පසකානං වා පසාදස්ස -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවො ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“යො පන භික්ඛු ජානං සඛ්ඛිකං ලාභං පරිණතං පුග්ගලස්ස පරිණාමෙය්‍ය පාච්ඤානිය”නති.

3. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අනෙඤ්ඤා අධිපෙපනො භික්ඛුති.

ජානාති නාම: සාමං වා ජානාති අඤ්ඤා වා තස්ස ආරොචෙතති යො වා ආරොචෙති.

සඛ්ඛිකං නාම: සඛ්ඛස්ස දික්ඛං භොති පරිච්චිත්තං.

ලාභො නාම: විචරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජජ. පරිසාරා අනුමයො චුණ්ණපිණ්ඩාපි දහකථාමපි දසිකසුත්තමපි.

පරිණතං නාම: දසයාම කරියාමාති වාචා භික්ඛා භොති තං පුග්ගලස්ස පරිණාමෙති ආපනති පාච්ඤානියස්ස. පරිණතෙ පරිණතසඤ්ඤා පුග්ගලස්ස පරිණාමෙති ආපනති පාච්ඤානියස්ස. පරිණතෙ චෙමතිකො පුග්ගලස්ස පරිණාමෙති ආපනති දුක්ඛචස්ස. පරිණතෙ අපරිණතසඤ්ඤා පුග්ගලස්ස පරිණාමෙති අනාපනති.

සඛ්ඛස්ස පරිණතං අඤ්ඤාසඛ්ඛස්ස වා චෙතියස්ස වා පරිණාමෙති ආපනති දුක්ඛචස්ස. චෙතියස්ස පරිණතං අඤ්ඤාචෙතියස්ස වා සඛ්ඛස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා පරිණාමෙති ආපනති දුක්ඛචස්ස. පුග්ගලස්ස පරිණතං අඤ්ඤාපුග්ගලස්ස වා සඛ්ඛස්ස වා ගණස්ස වා චෙතියස්ස වා පරිණාමෙති ආපනති දුක්ඛචස්ස. අපරිණතෙ පරිණතසඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛචස්ස. අපරිණතෙ චෙමතිකො ආපනති දුක්ඛචස්ස. අපරිණතෙ අපරිණතසඤ්ඤා අනාපනති.

1. ගණස්සවාති පදං ම.ජ. සං. නදියසතෙ.

පාච්ඡනියපාළි භික්ඛුච්ඡේදනා

අනාපතී: කඤ්ඤා දෙමාති පුළුච්ඡේදනා යඤ්ඤා කුමානාං දෙයාධමො
පරිභොගං වා උභයා පටිසඛාරං වා උභයා විරට්ඨිනිකා
වා අසා යඤ්ඤා පන කුමානාං විභං පසිද්ධි තඤ්ඤා දෙමාති භණ්ඩ
උමඤ්ඤා ආදිකමිකසාති.

පරිණාමනසිකාපදං ආදසමං

සහධම්මිකවග්ගො අධ්ධමො

තසුදානං :

- සහධම්ම විව ණණ්ණො - මොහාපනං පහාරකං
- තලසත්ත අමුලණ්ණො - සණ්ණිච්ච ව උපසන්නි
- පටිබාහනඡන්දණ්ණො - දධණ්ණො පරිණාමනසාති.

රාජනේතපුරවිකල්පය

1. තෙත සමයෙන් බුද්ධා හඟවා සාවස්ථිය වීහරනී ජේතවනේ අනාරාම විහාරස්ථානයේ ආරාමයේ. තෙත බෝ පන සමයෙන් රාජා පසෙනදි කොසලො උයානපාලං ආණාපෙසි ගව්ජ හණ උයානං සොධෙහි උයානං ගම්සාමානී.¹ එවං දෙව්නී බෝ සො උයානපාලො රඤ්ඤ පසෙනදිය කොසලස පටිඤ්ඤා උයානං සොධෙතො අද්දස හඟවන්තං අඤ්ඤතරස්මි රුකබ්බුලො නිසින්නං, දිස්වාන යෙන රාජා පසෙනදි කොසලො තෙත්තපසඛිනම්, උපසඛිනම්චා රාජානං පසෙනදිං කොසලං එතදවොච: “සුඛං ඤො උයානං අපි ච හඟවා තත්ථ නිසින්නො”ති. භොතු හණ මයං හඟවන්තං පටිඤ්ඤාසාමානී.

2. අථ බෝ රාජා පසෙනදි කොසලො උයානං ගන්තො යෙන හඟවා තෙත්තපසඛිනම්. තෙත බෝ පන සමයෙන් අඤ්ඤතරො උපාසකො හඟවන්තං පටිඤ්ඤාසාමානී නිසින්නො භොති. අද්දසා බෝ රාජා පසෙනදි කොසලො තං උපාසකං හඟවන්තං පටිඤ්ඤාසාමානී නිසින්නං, දිස්වාන භිතො අට්ඨාසි. අථ බෝ රඤ්ඤ පසෙනදිය කොසලස එතදභොසි, නාරහතායං පුට්ඨො පාපො භොතුං යථාහඟවන්තං පටිඤ්ඤාසාමානී. යෙන හඟවා තෙත්තපසඛිනම් උපසඛිනම්චා හඟවන්තං අභිවාදෙචා එකමන්තං නිසීදි. අථ බෝ සො උපාසකො හඟවන්තො ගාරවෙන රාජානං පසෙනදිං කොසලං නෙච අභිවාදෙසි න පච්චුට්ඨාසි. අථ බෝ රාජා පසෙනදි කොසලො අනත්තමනො අභොසි, “කථං හි නාමායං පුට්ඨො මධි අගතෙ නෙච අභිවාදෙසති න පච්චුට්ඨෙසති”ති. අථ බෝ හඟවා රාජානං පසෙනදිං කොසලං අනත්තමනං චිදිචා රාජානං පසෙනදිං කොසලං එතදවොච, “එසො බෝ මහාරාජ උපාසකො බහුඤ්ඤානො අගතාගමො කාමෙසු චිතරාගො”ති.

3. අථ බෝ රඤ්ඤ පසෙනදිය කොසලස එතදභොසි, නාරහතායං උපාසකො ඔරකො භොතුං, හඟවාපි ඉමස වණණං භාසනීති. තං උපාසකං එතදවොච: “වදෙය්‍යාසි උපාසක යෙන අඤ්ඤා”ති. සුච්ඡු දෙව්නී. අථ බෝ හඟවා රාජානං පසෙනදිං කොසලං ධම්මො කථාය සඤ්ඤෙසි සමාදපෙසි සමුත්තපෙසි සච්චහංසෙසි, අථ බෝ රාජා පසෙනදි කොසලො හඟවතා ධම්මො කථාය සඤ්ඤෙසි සමාදපිතො සමුත්තපිතො සමච්චහංසිතො උට්ඨායාසනා හඟවන්තං අභිවාදෙචා පදකණ්ණං කත්ථො පකකාමි.

1. ගම්සාමානී, 89.

පාරිසරිකයාගේ භීෂණවිභවය

4. තෙත බො පන සමයෙන් රාජා පසෙන්නදි කොසලො උපරිපාසාද වරගතො භොති. අඳසා බො රාජා පසෙන්නදි කොසලො තං උපාසකං රජීකාය ජනකපාණිං ගච්ඡන්තා. දිස්වාන පනෙකාසාපෙච්චා එතදවොච: “චං කීර උපාසක ඛුභුභුතො ආගතාගලො, සාධු උපාසක අමිතාකං ඉඤාගාරං ධම්මං වාචෙහී” ති. යමිංභං¹ දෙව ජානාමී අයතානං වාහසා, අයතාච දෙවසඤ ඉඤාගාරං ධම්මං වාචෙවසඤති. අථ බො රාජා පසෙන්නදි කොසලො සච්චං බො උපාසකො ආහාති යෙන හගවා තෙනුපසඛිකම්, උපසඛිකම්චා හගවන්තං අභිවාදෙච්චා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසීනො බො රාජා පසෙන්නදි කොසලො හගවන්තං එතදවොච: “සාධු හතෙත හගවා එකං භීෂණුං ආණාපෙතු, යො අමිතාකං ඉඤාගාරං ධම්මං වාචෙවසඤති” ති. අථ බො හගවා රාජානං පසෙන්නදිං කොසලං ධම්මයා කථාය සන්දසෙසයි -පෙ-. පදකම්භං කච්චා පසභාමී.

5. අථ බො හගවා ආයඤ්ඤා ආනන්දං ආමනෙසයි, තෙත භා'නන්ද රඤ්ඤා ඉඤාගාරං ධම්මං වාචෙහීති. එවං හතෙතති බො ආයඤ්ඤා ආනන්දෙ භගවතො පටිභුඤ්ඤා කාලෙන කාලං පටිසිච්චා රඤ්ඤා ඉඤාගාරං ධම්මං වාචෙහී. අථ බො ආයඤ්ඤා ආනන්දෙ පුබ්බතභසමයං නිවාසෙච්චා පඤ්ඤාචරං ආදය යෙන රඤ්ඤා පසෙන්නදිකං කොසලසං නිවෙසනං තෙනුපසඛිකම්. තෙත බො පන සමයෙන් රාජා පසෙන්නදි කොසලො මලලිකාය දෙවියා සඳ්ධිං සයනගතො භොති. අඳසා බො මලලිකා දෙවී ආයඤ්ඤා ආනන්දං දුරතොච ආගච්ඡන්තං, දිස්වාන සභසා වුට්ඨායි. පිතකමසා² දුසං පහසීඤ්ඤා. අථ බො ආයඤ්ඤා ආනන්දෙ තතොච පටිනිවසන්චා ආරාමං ගන්චා භීෂණුං එතමඤ්ඤා ආරොචෙයි.

6. යෙ තෙ භීෂණු අච්චිචා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙහති. “කථං හි නාම ආයඤ්ඤා ආනන්දෙ පුබ්බ අපට්ඨසංචිදිතො රඤ්ඤා අනෙතපුරං පටිසිසඤ්ඤා” ති -පෙ-. සච්චං කීර චං ආනන්ද පුබ්බ අපට්ඨසංචිදිතො රඤ්ඤා අනෙතපුරං පටිසිසඤ්ඤා. සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා. -පෙ- කථං හි නාම චං ආනන්ද පුබ්බ අපට්ඨසංචිදිතො රඤ්ඤා අනෙතපුරං පටිසිසඤ්ඤා. තෙතං ආනන්ද අපසඤ්ඤානං වා පසාදය -පෙ- විගරහිචා ධම්මං කථං කච්චා භීෂණු ආමනෙසයි.

1. යමිංභං - මරණං.
2. පටිභුඤ්ඤා - පිඤ්ඤා.
3. පිතකමසා - මරණං.

පාච්ඡන්දියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

7. දස ඉමෙ භික්ඛවෙ ආදීනවා රාජනෙතපුරපථවෙසනෙ, කතමෙ දස: ඉධ භික්ඛවෙ රාජා මහෙසියා සද්ධිං නිපකොඤ්ඤා¹ හොති, තස්ස භික්ඛු පච්ඡති, මහෙසී වා භික්ඛුං දීඨවා සිතං පාතුකරොති, භික්ඛු වා මහෙසීං දීඨවා සිතං පාතුකරොති. තස්ස රඤ්ඤා ඵලං හොති. “අද්ධා ඉමෙසං කතං වා කච්ඡන්ති වා”ති. අයං භික්ඛවෙ පටමො ආදීනවො රාජනෙතපුරපථවෙසනෙ.

පුනවපරං භික්ඛවෙ රාජා බහුකිලෙඨා බහුකරණියො අඤ්ඤතරං ඉඤ්ඤා ගහකා නසකරති, සා තෙන ගබ්භං ගණකාති², තස්ස රඤ්ඤා ඵලං හොති. “න ඛො ඉධ අඤ්ඤා කොච්චි පච්ඡති, අඤ්ඤානු පඛච්චිතෙන. සියා නු ඛො පඛච්චිතස්ස කමම”හති, අයං භික්ඛවෙ දුතියො ආදීනවො රාජනෙතපුරපථවෙසනෙ.

පුනවපරං භික්ඛවෙ රඤ්ඤා අනෙතපුරෙ අඤ්ඤතරං රතනං නසකති. තස්ස රඤ්ඤා ඵලං හොති. “න ඛො ඉධ අඤ්ඤා කොච්චි පච්ඡති, අඤ්ඤානු පඛච්චිතෙන. සියා නු ඛො පඛච්චිතස්ස කමම”හති, අයං භික්ඛවෙ තතියො ආදීනවො රාජනෙතපුරපථවෙසනෙ.

පුනවපරං භික්ඛවෙ රඤ්ඤා අනෙතපුරෙ අබහන්තරා ගුඤ්ඤාමනසා බභිද්ධා සමෙහදං ගච්ඡන්ති. තස්ස රඤ්ඤා ඵලං හොති. “න ඛො ඉධ අඤ්ඤා කොච්චි පච්ඡති, අඤ්ඤානු පඛච්චිතෙන. සියා නු ඛො පඛච්චිතස්ස කමම”හති, අයං භික්ඛවෙ චතුසො ආදීනවො රාජනෙතපුරපථවෙසනෙ.

පුනවපරං භික්ඛවෙ රඤ්ඤා අනෙතපුරෙ පුකොඤ්ඤා වා පිතරං පඤ්ඤති, පිතා වා පුකං පඤ්ඤති; තෙසං ඵලං හොති. “න ඛො ඉධ අඤ්ඤා කොච්චි පච්ඡති, අඤ්ඤානු පඛච්චිතෙන, සියා නු ඛො පඛච්චිතස්ස කමම”හති, අයං භික්ඛවෙ පඤ්ඤමො ආදීනවො රාජනෙතපුරපථවෙසනෙ.

පුනවපරං භික්ඛවෙ රාජා නීචච්ඡානියං උච්ච ඤානෙ ඤ්ඤති, යෙසං තං අමනාපං තෙසං ඵලං හොති. “රාජා ඛො පඛච්චිතෙන සංසලෙඨා, සියා නු ඛො පඛච්චිතස්ස කමම”හති. අයං භික්ඛවෙ ජලෙඨා ආදීනවො රාජනෙතපුරපථවෙසනෙ.

පුනවපරං භික්ඛවෙ රාජා උච්චච්ඡානියං නීචෙ ඤානෙ ඤ්ඤති. යෙසං තං අමනාපං තෙසං ඵලං හොති. “රාජා ඛො පඛච්චිතෙන සංසලෙඨා, සියා නු ඛො පඛච්චිතස්ස කමම”හති. අයං භික්ඛවෙ සකමො ආදීනවො රාජනෙතපුරපථවෙසනෙ.

1. නිපකොඤ්ඤා - මජ්ඣ. 2. ගණකා - මජ්ඣ.

පාච්ඡන්දියසාදි භික්ඛුවිභවේනා

පුතච්චරං භික්ඛවෙ රාජා අකාලෙ සෙනං උයොතාපෙති. යෙසං තං අමනාපං තෙසං එවං භොති, “රාජා ඛො පබ්බජිතෙන සංසට්ඨො සියා භු ඛො පබ්බජිතස්ස කම්ම”හති. අයං භික්ඛවෙ අද්ධමො ආදීනවො රාජනෙත්ථරුපවෙසනො.

පුතච්චරං භික්ඛවෙ රාජා කාලෙ සෙනං උයොතාපෙති අනුරාමිභනො නිවිත්තාපෙති, යෙසං තං අමනාපං තෙසං එවං භොති. ‘රාජා ඛො පබ්බජිතෙන සංසට්ඨො, සියා භු ඛො පබ්බජිතස්ස කම්ම’හති. අයං භික්ඛවෙ නවමො ආදීනවො රාජනෙත්ථරුපවෙසනො.

පුතච්චරං භික්ඛවෙ රජෙත්ථරු රාජනෙත්ථරං භජ්ඣමිද්දං අත්ථසම්මිද්දං රජසම්මිද්දං රජනීයානී¹ රූපසද්දගඤ්ඤරසථොට්ඨානිකී යානී න පබ්බජිතස්ස සාරූප්පානී, අයං භික්ඛවෙ දසමො ආදීනවො රාජනෙත්ථරුපවෙසනො. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ දස ආදීනවො රාජනෙත්ථරුපවෙසනොති.

8. අථ ඛො භගවා අයඤ්ඤාං ආනන්දං අනෙකපට්ඨියායෙත වීඨරභීඤ්ඤා දුභරතාය -පෙ- එවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු රජෙත්ථරු ඛන්දියස්ස මුද්ධාවසිත්තස්ස² අනිඤ්ඤාන-රාජනෙ අනිඤ්ඤානනෙකෙ³ පුබ්බෙ අප්පට්ඨිංචිදිත්තො ඉන්ද්‍රඤ්ඤං අනිඤ්ඤාමෙය්‍ය පාච්ඡන්දිය”හති.

9. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙඤ්ඤා අධිපෙතො භික්ඛුති.

ඛන්දියො නාම: උභතො සුජාතො භොති මාතීතො ච පිතීතො ච සංසුද්ධගඤ්ඤායො යාවසත්තමා පිතාමහස්සො අකතීතො අනුපකතුවෙධා ජාතීවාදෙන.

මුද්ධාවසිත්තො නාම: ඛන්දියාභිසෙකෙන අභිසිත්තො භොති.

1. රජනීයානී - මෙසං.
2. මුද්ධාවසිත්තස්ස - භ්‍යා.
3. අනිඤ්ඤානනෙකෙ - මෙසං.

පාවිතයපාළි භික්ෂුවිභවෙතො

අනිකඛනතරාජකෙති: රාජා සයනිසරා අනිසබනතො හොති.

අනිහතරතනකෙති: මහෙසී සයනිසරා අනිසබනතො හොති. උහො වා අනිසබනතො හොතති.

පුබ්බෙ අපපට්ඨසංවිදිතොති: පුබ්බෙ අනිමභන්තො.¹

ඉන්ද්‍රඛිලො නාම: සයනිසරංස උමමාරො වුව්චති.

සයනිසරං නාම: යඤ්ඤා කඤ්ඤා රඤ්ඤා සයනං පඤ්ඤානං හොති අනුමයො සානිපාකාරපටීකඛිතමයි.

ඉන්ද්‍රඛිලං අතිකකාමෙයානි: පයමං පාදං උමමාරං අතිකකාමෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. දුතියං පාදං අතිකකාමෙති ආපත්ති පාවිත්තයසස.

අපට්ඨසංවිදිතෙ අපට්ඨසංවිදිතසඤ්ඤී ඉන්ද්‍රඛිලං අතිකකාමෙති ආපත්ති පාවිත්තයසස. අපට්ඨසංවිදිතෙ වෙමතිකො ඉන්ද්‍රඛිලං අතිකකාමෙති ආපත්ති පාවිත්තයසස. අපට්ඨසංවිදිතෙ පට්ඨසංවිදිතසඤ්ඤී ඉන්ද්‍රඛිලං අතිකකාමෙති ආපත්ති පාවිත්තයසස.

පට්ඨසංවිදිතෙ අපට්ඨසංවිදිතසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. පට්ඨසංවිදිතෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස. පට්ඨසංවිදිතෙ පට්ඨසංවිදිතසඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති පට්ඨසංවිදිතෙ න ඛන්තයො හොති; න ඛන්තයාහි-සෙකෙන අභිසිනෙතො හොති, රාජා වා² සයනිසරා නිසබනතො හොති-මහෙසී වා³ සයනිසරා නිසබනතො හොති. උහො වා නිසබනතො ව හොතති, න සයනිසරෙ උමමන්තකසස ආදිකම්මකසානි.

රාජනෙතපුරසිකඛාපදං පයමි.³

1. අනාමනෙතවා-මජ්ඣ.
2. වාහි පදං - මජ්ඣ. නකථී
3. අනෙතපුර සිකඛාපදං - මජ්ඣ.

රත්නසිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවතීයං වීභරතී ඡේතවනෙ අනාඨිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු අචීරවතීයා නදියා නභායති. අඤ්ඤාතරොපි බ්‍රාහ්මණො පඤ්ඤාසතානං ඵවිකං ඵලෙ නිකඛිපිඤ්ඤා අචීරවතීයා නදියා නභායිඤ්ඤා වික්ඛරීඤ්ඤා අගමාසි. අථ ඛො සො භික්ඛු තස්සායං බ්‍රාහ්මණස්ස ඵවිකා මා ඉධ නඤ්ඤාති අග්ගභෙසි. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො සරීඤ්ඤා කුරීතකුරීතො¹ ආධාවිඤ්ඤා තං භික්ඛුං ඵතදවොච: අපි මෙ භො ඵවිකං පසෙසයායාසිති. හඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණාති අදුසි. අථ ඛො තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස ඵතදභොසි. කෙන ඤු ඛො අහං උපායෙන ඉමස්ස භික්ඛුනො පුණ්ණපඤ්ඤා න දදෙයාහති. න මෙ භො පඤ්ඤාසතාති සහස්සං මෙති පලිබුද්ධිඤ්ඤා වුඤ්ඤා.

2. අථ ඛො සො භික්ඛු ආරාමං ගණාටා භික්ඛුනං ඵතමඤ්ඤා ආරොචෙසි. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා -පෙ- තෙ උරුකායනති ඛියනති විපාවෙනති, “කථං හි නාම භික්ඛු රත්නං උග්ගභෙසසති”ති -පෙ- සච්චං කීර ඤ්ඤා භික්ඛු රත්නං උග්ගභෙසිති. සච්චං භගවා. වීභරභි බුද්ධා භගවා -පෙ- කථං හි නාම ඤ්ඤා මොසපුරීස රත්නං උග්ගභෙසසසි. තෙන මොසපුරීස අපසසතානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙයාථ:

“යො පන භික්ඛු රත්නං වා රත්නසම්මතං වා උග්ගභෙසායා වා උග්ගභෙසාපෙයා වා පාවිකතීය”තති.

ඵවඤ්ඤා භගවතා භික්ඛුනං සිකාපදං පඤ්ඤාහං භොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවතීයං උසස්වො භොති, මනුසසා අලංකතපටියතො උයානං ගච්ඡති. විසාඛාපි මීභාරමාතා අලංකතපටියතො උයානං ගමීසාමීති ගාමතො නිකඛමීඤ්ඤා “කාහං කරීසාමී උයානං ගණාටා² යනතුනාහං භගවතො පඨිරුපාසෙයා”තති ආහරණං ඔවුඤ්ඤා උතරාසඛෙගන හණ්ඩිකං ඛන්ධිඤ්ඤා දුසියා අදුසි, “හඤ්ඤා ඡේ ඉමං හණ්ඩිකං ගණ්ඤාහී”ති. අථ ඛො විසාඛා මීභාරමාතා යෙන භගවා තෙනුපසඛකමී, උපසඛකමීඤ්ඤා භගවතො අභිවාදෙඤ්ඤා ඵකමතො නිසීදි. ඵකමතො නිසීතො ඛො විසාඛා මීභාරමාතරං භගවා ධම්මියා කථාය සඤ්ඤාසසි, සමාදපෙසි. සමුඤ්ඤාපෙසි සමපභංසෙසි. අථ ඛො විසාඛා මීභාරමාතා භගවතා ධම්මියා කථාය සඤ්ඤාසිතා සමාදපිතා සමුඤ්ඤාසිතා සමපභංසිතා උච්චායාසනා භගවතො අභිවාදෙඤ්ඤා පදකඛණං කඤ්ඤා පකකාමී. අථ ඛො සා දුසි තං හණ්ඩිකං විසරීඤ්ඤා අගමාසි. භික්ඛු පසිඤ්ඤා භගවතො ඵතමඤ්ඤා ආරොචෙසු: තෙන හි භික්ඛවෙ උග්ගභෙසඤ්ඤා නිකඛිපථාති.

1. නභායනො - මචසා.
2. කුරීතො - මචසා.

පාචිකිය පාළි භික්ෂුවිභවෙහා

4. අප් ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කපං කතා භික්ඛු ආමනෙහසි. අනුජානාමි භික්ඛවෙ රතනං වා රතනසම්මතං වා අජ්ඣාරාමෙ වා අජ්ඣාවසථෙ වා, උග්ගහෙතවා වා උග්ගභාපෙතවා වා නික්ඛිපිතුං යස්ස භවිස්සති යො භරිස්සති. එවස්ඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු රතනං වා රතනසම්මතං වා අඤ්ඤත්‍ර අජ්ඣාරාමා වා, අජ්ඣාවසථා වා උග්ගණෙහාය්‍ය වා උග්ගණාපෙය්‍ය වා පාචිකියන්ති.

එවස්ඤ්ඤං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන කාසීසු ජනපදෙසු අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතීස්ස කම්මන්තගාමො භොති, තෙන ච ගහපතීනා අනෙකවාසී ආණ්ණෙනා භොති, සවෙ භදන්තා ආගච්ඡන්ති භන්තං කරෙය්‍යාසිති. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛු කාසීසු ජනපදෙසු වාරිකං චරමානා යෙන අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතීස්ස කම්මන්තගාමො තෙනුපසඬාමීංසු. අද්දසා ඛො සො පුරිසො තෙ භික්ඛු දුරතොච ආගච්ඡන්තෙ, දීඨාන යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසඬාමී, උපසඬාමීතවා තෙ. භික්ඛු අභිවාදෙතවා එතදවොච. අධිවාසෙහං භනෙහ අය්‍යා ස්වාතනාය ගහපතීනො භන්තන්ති. අධිවාසෙසු ඛො තෙ භික්ඛු තුණ්ඨිභාවෙන. අප් ඛො සො පුරිසො තස්සා රක්ඛයා අචයෙන පණ්ණං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදපෙතවා කාලං ආරොවාපෙතවා අධ්‍යුලිමුද්දිකං ඔමුඤ්ඤිතවා තෙ භික්ඛු භනෙත පරිවිසිතවා අය්‍යා භුඤ්ඤිතවා ගච්ඡන්ති, අභමි කම්මන්තං ගම්ඝ්ඤාමීති අධ්‍යුලිමුද්දිකං විසසරිතවා අගමාසි. භික්ඛු පස්සිතවා සවෙ මයං ගම්ඝ්ඤාම නස්සියන්තායං අධ්‍යුලිමුද්දිකාති තතෙච අච්ඡංසු. අප් ඛො සො පුරිසො කම්මන්තා ආගච්ඡන්තො තෙ භික්ඛු පස්සිතවා එතදවොච: “කිසං භනෙහ අය්‍යා ඉධෙච අච්ඡන්ති”ති. අප් ඛො තෙ භික්ඛු තස්ස පුරිසස්ස එතමස්සං ආරොවෙතවා සාවඤ්ඤං ගන්තවා භික්ඛුනං එතමස්සං ආරොවෙසුං. භික්ඛු භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

6. අප් ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කපං කතා භික්ඛු ආමනෙහසි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ රතනං වා රතනසම්මතං වා අජ්ඣාරාමෙ වා අජ්ඣාවසථෙ වා උග්ගහෙතවා වා උග්ගභාපෙතවා වා නික්ඛිපිතුං යස්ස භවිස්සති යො භරිස්සති”ති. එවස්ඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු රතනං වා රතනසම්මතං වා අඤ්ඤත්‍ර අජ්ඣාරාමා වා අජ්ඣාවසථා වා උග්ගණෙහාය්‍ය වා උග්ගණාපෙය්‍ය වා පාචිකියං, රතනං වා පන භික්ඛුනා රතනසම්මතං වා අජ්ඣාරාමෙ වා අජ්ඣාවසථෙ වා උග්ගහෙතවා වා උග්ගභාපෙතවා වා නික්ඛිපිතඛං, යස්ස භවිස්සති යො භරිස්සති. අයං තස්ස සාමීචිති.

1. උග්ගණාපෙතවා - සීඉ.

පාචිතිය පාළු හිතවුන්ගේ වෙහෙස

7. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- හිතවුන්: -පෙ- අයං ඉමයම් අපෙ අධිපොතො හිතවුන්.

රතනං නාම: මුත්තා මණි වෙළුම් යො සංඝො සිලා පවාළං රජතං ජාතරූපං ලොහිතවෙකා මසාරගලලං.

රතනසමමතං නාම: යං මනුස්සානං උපහොගපරිභොගං එතං රතනසමමතං නාම.

අඤ්ඤා අරඤ්ඤා වා අරඤ්ඤා වාති: යපෙඤා අරඤ්ඤා වා අරඤ්ඤා වා.

අරඤ්ඤා නාම: පරිකම්බනස්ස ආරාමස්ස අනෙඤා ආරාමො. අපරිකම්බනස්ස උපවායො.

අරඤ්ඤා වෙදො නාම: පරිකම්බනස්ස ආවසථස්ස අනෙඤා ආවසථො. අපරිකම්බනස්ස උපවායො.

උග්ගභෙසයාති: සයං ගඤ්ඤාති, ආපත්ති පාචිතියස්ස.

උග්ගභෙසයාති: අඤ්ඤං ගඤ්ඤාපෙති ආපත්ති පාචිතියස්ස.

8. රතනං වා පන හිතවුනා රතනසමමතං වා අරඤ්ඤාරාමෙ වා අරඤ්ඤාවසථෙ වා උග්ගභෙසයා වා උග්ගභෙසයා වා නිකම්පිතඛණ්ඩං, රූපෙන වා නිමිතෙන වා සඤ්ඤාණං තඤ්ඤා නිකම්පිතා ආචිකම්පිතඛණ්ඩං යස්ස භණ්ඩං නට්ඨං යො ආගච්ඡති. සචෙ තඤ්ඤා ආගච්ඡති, යො වතඤ්ඤා ආච්ඡියො කිද්දිසං තෙ භණ්ඩං. සචෙ රූපෙන වා නිමිතෙන වා සමපාදෙති දතඛණ්ඩං. නො වෙ සමපාදෙති විචිනාහි ආච්ඡියොති වතඤ්ඤා. තඤ්ඤා ආවාසා පකකමනෙතො යෙ තඤ්ඤා භොගාති හිතවු පතිරූපා තෙසං භජෙති නිකම්පිතා පකකම්පිතඛණ්ඩං. නො වෙ භොගාති හිතවු පතිරූපා, යෙ තඤ්ඤා භොගාති ගහපතිකා පතිරූපා තෙසං භජෙති නිකම්පිතා පකකම්පිතඛණ්ඩං, අයං තඤ්ඤා සාමීචිති අයං තඤ්ඤා අනුධම්මතා.

අයං තඤ්ඤා සාමීචිති අයං තඤ්ඤා අනුධම්මතා.

අනාපතති: රතනං වා රතනසමමතං වා අරඤ්ඤාරාමෙ වා අරඤ්ඤාවසථෙ වා උග්ගභෙසයා වා උග්ගභෙසයා වා නිකම්පිත යස්ස භවිස්සති යො භවිස්සති. රතනසමමතං විස්සාසං ගඤ්ඤාති, තාවකාලිකං ගඤ්ඤාති, පංසුකුලසඤ්ඤාස්ස, උච්චතකස්ස ආදිකම්පිතස්සාති.

රතනසමමතං අනියං.

විකාල ශාමපපවෙසනසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බණ්ඩියා භික්ඛු විකාල ශාමං පච්ඤ්ඤා සභායං නිසීද්ධා අනෙකච්ඡිතං තිරච්ඡානකථං කථෙණ්ණී, සෙය්‍යථීදං? රාජකථං වොරකථං මහාමනනකථං සෙනාකථං භයකථං යුද්ධකථං අනනකථං පානකථං වජ්ජකථං සයනකථං මාලාකථං ගඤ්ඤකථං ඤාතිකථං යානකථං ගාමකථං නිගමකථං නගරකථං ජනපදකථං ඉඤ්ඤකථං පුරිසකථං සුරකථං¹ විසිධාකථං කුමභට්ඨානකථං පුබ්බපෙතකථං නානාකථං ලොකසබ්බසීකං සමුද්දසබ්බසීකං ඉතිභවාභවකථං ඉති වා. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙණති, “කථං හි නාම සමණා සකාපුස්සා විකාල ශාමං පච්ඤ්ඤා සභායං නිසීද්ධා අනෙකච්ඡිතං තිරච්ඡානකථං කථෙසුණ්ණී සෙය්‍යථීදං රාජකථං වොරකථං -පෙ-ඉතිභවාභවකථං ඉති වා. සෙය්‍යථාපි ගීභි කාමභොගීනොති.

2. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං ඛියනානං විපාවෙණානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙණති, කථං හි නාම ජබ්බණ්ඩියා භික්ඛු විකාල ශාමං පච්ඤ්ඤා සභායං නිසීද්ධා අනෙකච්ඡිතං තිරච්ඡානකථං කථෙසුණ්ණී, සෙය්‍යථීදං රාජකථං වොරකථං -පෙ- ඉතිභවාභවකථං ඉතිවාති. -පෙ- සච්චං කීර තුලෙහ භික්ඛවෙ විකාල ශාමං පච්ඤ්ඤා සභායං නිසීද්ධා අනෙකච්ඡිතං තිරච්ඡානකථං කථෙථ, සෙය්‍යථීදං රාජකථං වොරකථං -පෙ- ඉතිභවාභවකථං ඉති වාති. සච්චං භගවා. විගරහී බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුලෙහ මොසපුරිසා විකාල ශාමං පච්ඤ්ඤා සභායං නිසීද්ධා අනෙකච්ඡිතං තිරච්ඡානකථං කථෙසුණ්ණී, සෙය්‍යථීදං රාජකථං වොරකථං -පෙ- ඉතිභවාභවකථං ඉති වා. තෙනං මොසපුරිසා අප්පසනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිසඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු විකාල ශාමං පච්ඤ්ඤා පාවිතනියනති.

ඵවඤ්ඤා භගවතා භික්ඛුනං සිසඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

1. සුරාකථං - සිච්චි සිච්චි

පාච්ඤාය පාළි භික්ඛුච්ඡෙදානා

3. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්මහුලා භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු සාවතීං ගච්ඡන්තා සායං අඤ්ඤතරං ගාමං උපගජ්ජිංසු මනුසසා තෙ භික්ඛු පසීච්චා එතදවොදුට්ඨා: “පච්ඡෙදං හතෙන”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගචතා පච්ඡික්ඛන්තා විකාලෙ ගාමං පච්ඡික්ඛන්තා කුකකුච්චායනො න පාවිසී. වොරා තෙ භික්ඛු අජ්ජිද්දංසු. අථ ඛො තෙ භික්ඛු සාවතීං ගන්තවා භික්ඛුනා එතමස්සං ආරොවෙසුං භික්ඛු හගචතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කච්චා භික්ඛු ආමනෙතසී. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ ආපුච්චා විකාලෙ ගාමං පච්ඡික්ඛං” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු අනාපුච්චා විකාලෙ ගාමං පච්ඡෙය්‍යා පාච්ඤායනති.

එවඤ්ඤාදං හගචතා භික්ඛුනා සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු සාවතීං ගච්ඡන්තො සායං අඤ්ඤතරං ගාමං උපගජ්ජිංසු මනුසසා තං භික්ඛුං පසීච්චා එතදවොදුට්ඨා: “පච්ඡෙදං හතෙන”ති. අථ ඛො සො භික්ඛු හගචතා පච්ඡික්ඛන්තො අනාපුච්චා විකාලෙ ගාමං පච්ඡික්ඛන්තා කුකකුච්චායනො න පාවිසී. වොරා තං භික්ඛුං අජ්ජිද්දංසු. අථ ඛො සො භික්ඛු සාවතීං ගන්තවා භික්ඛුනා එතමස්සං ආරොවෙසී. භික්ඛු හගචතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කච්චා භික්ඛු ආමනෙතසී. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ සන්තං භික්ඛුං ආපුච්චා විකාලෙ ගාමං පච්ඡික්ඛං” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්චා විකාලෙ ගාමං පච්ඡෙය්‍යා පාච්ඤායනති.

එවඤ්ඤාදං හගචතා භික්ඛුනා සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අභිනා දවෙඨා භොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු අභිනා ආභරීසාමීති ගාමං ගච්ඡති. අථ ඛො සො භික්ඛු හගචතා පච්ඡික්ඛන්තො සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්චා විකාලෙ ගාමං පච්ඡික්ඛන්තා කුකකුච්චායනො න පාවිසී. හගචතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කච්චා භික්ඛු ආමනෙතසී, “අනුජානාමී භික්ඛවෙ තථාරූපෙ අච්චාධිකෙ කරණියෙ සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්චා විකාලෙ ගාමං පච්ඡික්ඛං” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

යො පන භික්ඛු සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්චා විකාලෙ ගාමං පච්ඡෙය්‍යා අඤ්ඤානු තථාරූපා අච්චාධිකා කරණියා පාච්ඤායනති.

පාචිත්තිය පාළු හික්කුච්චිතවෙය

6. යො පනාති: යො යාදියො -පෙ- හික්කුති -පෙ- අයං ඉමස්මි අපෙ අධිපෙපතො හික්කුති.

සනොතා නාම හික්කු: සකතා හොති ආපුච්ඡා පච්චිතුං.

අසනොතා නාම හික්කු: න සකතා හොති ආපුච්ඡා පච්චිතුං.

චිකාලො නාම මල්කිනෙහිකෙ චිතිවනෙන යාව අරුණුග්ගමනා.

ගාමං පච්චෙසයයාති: පරිකඛ්ඛනාසස ගාමසස පරිදොඛපං අතිකකමනනසස ආපත්ති පාචිත්තියසස. අපරිකඛ්ඛනාසස ගාමසස උපචාරං ඔකකමනනාසස ආපත්ති පාචිත්තියසස.

අඤ්ඤත්‍ර නරාරූපා අච්චාධිකා කරණියාති: යපෙත්වා නරාරූපං අච්චාධිකං කරණියං.

චිකාලෙ චිකාලස ඤ්ඤි සන්තං හික්කුං අනාපුච්ඡා ගාමං පච්චිති අඤ්ඤත්‍ර නරාරූපා අච්චාධිකා කරණියා ආපත්ති පාචිත්තියසස. චිකාලෙ වෙමතිකො සන්තං හික්කුං අනාපුච්ඡා ගාමං පච්චිති අඤ්ඤත්‍ර නරාරූපා අච්චාධිකා කරණියා ආපත්ති පාචිත්තියසස. චිකාලෙ කාලස ඤ්ඤි සන්තං හික්කුං අනාපුච්ඡා ගාමං පච්චිති අඤ්ඤත්‍ර නරාරූපා අච්චාධිකා කරණියා ආපත්ති පාචිත්තියසස.

කාලෙ චිකාලස ඤ්ඤි ආපත්ති දුකකටසස. කාලෙ වෙමතිකො ආපත්ති දුකකටසස. කාලෙ කාලස ඤ්ඤි අනාපත්ති.

අනාපත්ති: නරාරූපෙ අච්චාධිකෙ කරණියෙ සන්තං හික්කුං ආපුච්ඡා පච්චිති, අසන්තං හික්කුං අනාපුච්ඡා පච්චිති, අන්තරාරාමං ගච්ඡති, හික්කුත්‍රපසකයං ගච්ඡති, තිත්ථියසෙයාං ගච්ඡති, පච්චිකකමනං ගච්ඡති; ගාමෙන මග්ගො හොති, ආපදසු, උච්චන්තකසස, ආදිකම්මකසසාති.

චිකාලො ගාමපපවෙසනසිකඛාපදං තතියං

1. චිකාල - මජ්ඣං.

සුවිසරසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සකෙකසු විහරති කපිලවත්ථසමී. නිශ්‍රොධාරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙන දනතකාරෙන භික්ඛු පචාරිතා භොභාණී යෙසං අය්‍යානං සුවිසරෙන අප්‍යො අභං සුවිසරෙනාති, තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු බහු සුවිසරෙ විඤ්ඤපෙතතී. යෙසං බුද්දකා සුවිසරා තෙ මහනෙක සුවිසරෙ විඤ්ඤපෙතතී, යෙසං මහන්තා සුවිසරා තෙ බුද්දකෙ සුවිසරෙ විඤ්ඤපෙතතී, අථ ඛො යො දනතකාරො භික්ඛුනං බහු සුවිසරෙ කරොතො න සකෙකාති අඤ්ඤං විකකායිකං භණ්ඛං කාතුං, අත්තනාපි න යාපෙති, පුත්තදුරාපිසස¹ කීලමනතී. මනුස්සා උජ්ඣායනතී වීයනතී විපාවෙනතී, “කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තයා න මත්තං ජාතිඤ්ඤා බහු සුවිසරෙ විඤ්ඤපෙතනතී. අයං ඉමෙයං බහු සුවිසරෙ කරොතො න සකෙකාති අඤ්ඤං විකකායිකං භණ්ඛං කාතුං අත්තනාපි න යාපෙති පුත්තදුරාපිසස කීලමනතී.

2. අපෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං වීයන්තානං විපාවෙනානාං. යෙ තෙ භික්ඛු අජීවජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනතී වීයනතී විපාවෙනතී. “කථං හි නාම භික්ඛු න මත්තං ජාතිඤ්ඤා බහු සුවිසරෙ විඤ්ඤපෙතනතී”ති -පෙ- සචං කීර භික්ඛවෙ භික්ඛු න මත්තං ජාතිඤ්ඤා බහු සුවිසරෙ විඤ්ඤපෙතනතී. සචං භගවා විගරහි බුද්ධො භගවා-පෙ- කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරීසා න මත්තං ජාතිඤ්ඤා බහු සුවිසරෙ විඤ්ඤපෙතනතී, තෙනං භික්ඛවෙ අපසසත්තානං වා පසාදයං-පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන භික්ඛු අට්ඨිමයං වා දනතමයං වා විසානමයං වා සුවිසරං කාරාපෙය්‍ය භෙදනකං පාවිතතීයනතී.

3. යො පනාති; යො යාදිපො -පෙ- භික්ඛුති; -පෙ- අයං ඉමස්මිං අප්‍යෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

- අට්ඨි නාම: යං කිඤ්චි අට්ඨි.
- දනෙතා නාම: භතීදනො වුච්චති.
- විසාණං නාම: යං කිඤ්චි විසාණං.

කාරාපෙය්‍යාති: කරොති වා කාරාපයති වා පයොගෙ ඤ්ඤකථං පටිලාභෙන භික්ඛිඤ්ඤා පාවිතතීයං දෙසෙතබ්බං

1. පුත්තදුරාපිසස කීලමනී -- 8, 088.

පාච්ඤානියපාළි භික්ෂුවිභවෙයා

අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාච්ඤානියං.
අත්තනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාච්ඤානියං.
පරෙහි විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාච්ඤානියං.
පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාච්ඤානියං.

අඤ්ඤාසකාය කරොති වා කාරාපෙනි වා ආපත්ති දුක්ඛං.
අඤ්ඤාන කතං පටිලභිතො පරිභුඤ්ඤති ආපත්ති දුක්ඛං.

අනාපතභි ගණධිකාය¹ අරණිකෙ, වීඨෙ², අඤ්ඤානියා,
අඤ්ඤානියලාකාය, වාසිපටෙ, උදකපුඤ්ඤානියා, උම්මත්තකං,
ආදිකම්මකසාති.

සුවිසරසිකඛාපදං වතුසං.

6. 9. 5

මඤ්චසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවකීයං විහරති ජෙතවනෙන
අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනන්දෙ
සක්ඛාපුත්තො උදෙව මඤ්ඤානියාති. අථ ඛො හගවා සම්බුද්ධො භික්ෂුභි
සද්ධිං සෙනාසනවාරිකං ආභිණ්ඩනො යෙනායස්මො උපනන්දස්ස
සක්ඛාපුත්තස්ස විහාරො තෙනුපසඛාමි. අද්දසා ඛො ආයස්මා උපනන්දෙ
සක්ඛාපුත්තො හගවන්තං දුරතොව ආගච්ඡන්තං, දිඤ්චාන හගවන්තං
ඵතදවොච: ආගච්ඡතු මෙ හතෙන සයනං පසෙතුති. අථ ඛො හගවා
තතො ව පටීතිවකන්තො භික්ෂු ආමනෙතසි, ආසයතො භික්ෂුවෙ මොසපුරිසො
වෙදිතඛෙඛාති, අථ ඛො හගවා ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්ඛාපුත්තං.
අනෙකපරියායෙන විගරහිතො දුගරතාය -පෙ- ඵඤ්ඤානි පන භික්ෂුවෙ
ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

නවං පන භික්ෂුනා මඤ්චං වා පීඨං වා කාරයමානෙන අධ්වංගුලපාදකං
කාරෙකඛං සුගතඛුලෙන අඤ්ඤානු භෙට්ඨිමාය අටනියා. තං
අතිකතාමයතො ජෙදනකං පාච්ඤානියාති.

1. ගණධිකාය-සා.
2. වීඨෙ-මජ්ඣ, වීඨෙ, සා.

පාවිච්චිය පාළි භික්ඛුවිභවෙනා

2. නවං නාම: කරණං උපාදය වුච්චති.

මඤ්චො නාම: ව්‍යාගරො මඤ්චා මසාරකො බුද්ධිකාබද්ධො
කුලීරපාදකො ආභවිචපාදකො.

පියං නාම: ව්‍යාගරී පියානි මසාරකං බුද්ධිකාබද්ධං කුලීරපාදකං
ආභවිචපාදකං.

කාරයමානෙනානි: කරොනොතා වා කාරාපෙනොතා වා.

අට්ඨධිගුලපාදකං කාරෙතඛං සුගතධිගුලෙන අඤ්ඤත්‍ර
භෙට්ඨිමාය අට්ඨියානි යපෙනා භෙට්ඨිමං අට්ඨිං. තං අතිකතාමෙතා
කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛටං. පටිලාභෙන ඡිද්ධිතා
පාවිච්චියං දෙසෙනඛං.

අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති ආපත්ති පාවිච්චියසීස.
අත්තනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපත්ති පාවිච්චියසීස. පරෙහි
විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති ආපත්ති පාවිච්චියසීස. පරෙහි
විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපත්ති පාවිච්චියසීස.

අඤ්ඤසීසත්ථාය කරොති වා කාරාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛටසීස.
අඤ්ඤන කතං පටිලභිතා පරිගුණිතී ආපත්ති දුක්ඛටසීස.

අනාපතී: පමාණිකං කරොති, උනකං කරොති, අඤ්ඤන
කතං පමාණාතිකතනං පටිලභිතා ඡිද්ධිතා පරිගුණිතී, උමමතකසීස,
ආදිකමමකසීසානි.

මඤ්චසිකඛාපදං පඤ්චමං¹

6. 9. 6

තුලොනදධසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්චියං විහරති ජෙනවනො
අනාප්පිණධිකසස ආරාමෙ තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්චියා
භික්ඛු මඤ්චමිච්චි පියමිච්චි තුලොනදධං කාරාපෙතනි. මනුසිසා විහාරචාරිකං
ආභිණ්ඩනනා පසීතා උප්ඤායනනී ඛියනනී විපාවෙනනී “කථං හි නාම
සමණා සකාපුත්තියා මඤ්චමිච්චි පියමිච්චි තුලොනදධං කාරාපෙසනනී,
සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනොනි.

1. මඤ්චසිකඛාපදං - මජ්. 1.

පාචිත්තිය පාළු හිතවු විභවෙයා

2. අසෙසාසුං ඛො හිතවු තෙසං මනුසසානං උරුකායනානං වියනකානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ හිතවු අපිච්ඡා -පෙ- තෙ උරුකායනහි වියනහි විපාවෙනාති, කරං හි නාම ඡබ්බකෙයා හිතවු මඤ්චයි පියච්චි තුලොනඤ්චං කාරාපෙසසනාති -පෙ- සච්චං කිර තුමෙහ හිතවු මඤ්චයි පියච්චි තුලොනඤ්චං කාරාපෙපාති. සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා - පෙ - කරං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා මඤ්චයි පියච්චි තුලොනඤ්චං කාරාපෙසසරං, නෙතං මොසපුරිසා අප්පසනානං වා පසාදය - පෙ - ඵවඤ්ච පන හිතවු මෙ ඉමං සිඤ්චාපදං උදදිසෙය්‍යාරථ:

යො පන හිතවු මඤ්චං වා පියං වා තුලොනඤ්චං කාරාපෙය්‍ය උද්දනකං පාචිත්තියනති.

3. යො පනාති: යො යාදියො - පෙ - හිතවුති: - පෙ - අයං ඉමස්මිං අපෙඤ්ච අධිපෙපනො හිතවුති.

මඤ්චවා නාම: වන්‍තාරො මඤ්චා මසාරකො බුද්ධිකාබ්බො කුළීරපාදකො ආභවච්චපාදකො.

පියං නාම: වන්‍තාරි පියාති මසාරකං බුද්ධිකාබ්බං කුළීරපාදකං ආභවච්චපාදකං.

තුලං නාම: තීණිතුලාති රුකකතුලං ලතාතුලං පොටකීතුලං. කාරාපෙය්‍යාති කරොති වා කාරාපෙති වා පයොගෙ දුකකටං. පච්චොහෙන උද්දලෙඤ්චා පාචිත්තියං දෙසෙතබ්බං.

අත්තනා විපකතං අත්තනා පරියොසාපෙති ආපත්ති පාචිත්තියසස, අත්තනා විපකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපත්ති පාචිත්තියසස. පරෙහි විපකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, ආපත්ති පාචිත්තියසස. පරෙහි විපකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපත්ති පාචිත්තියසස.

අඤ්ඤසසුඤ්චාය කරොති වා කාරාපෙති වා ආපත්ති දුකකටසස, අඤ්ඤන කතං පච්චෙහිඤ්චා පරිභුඤ්චති ආපත්ති දුකකටසස.

අනාපත්ති: ආයොගෙ කායබ්බතො අංසවච්චකො¹ පත්තප්චිකාය පරිසසාවතො ඛිට්ඨොහනං² කරොති, අඤ්ඤන කතං පච්චෙහිඤ්චා උද්දලෙඤ්චා පරිභුඤ්චති, උමමනකසස ආදිකමමකසසාති.

තුලොනඤ්චසිඤ්චාපදං ඡට්ඨං.

1 අංසබ්බකො - මජ්ඣං
2 ඛිට්ඨොහනං - මජ්ඣං

නිසිදනසිකබාපදං

1. තෙන සමයෙන චූඤ්ඤා හගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙන අනාඨපිණ්ඩකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවතා භික්ඛුනං නිසිදනං අනුඤ්ඤානං භොති. ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු හගවතා නිසිදනං අනුඤ්ඤානං අපමාණිකානි නිසිදනානි ධාරොනානි මඤ්ඤාසපි පියඤ්ඤාසපි පුරතොසි පච්ඡතොසි ඔලඛෙතී. යෙ තෙ භික්ඛු අඤ්චජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනානි වීයනානි විපාවෙනානි, කථං හි නාම ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු අපමාණිකානි නිසිදනානි ධාරොසසනානි -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ අපමාණිකානි නිසිදනානි ධාරොථානි. සච්චං හගවා. විහරති චූඤ්ඤා හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරියා අපමාණිකානි නිසිදනානි ධාරොසසථං. තෙනං මොසපුරියා අපසසනනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකබාපදං උද්දියෙය්‍යාථ:

නිසිදනං පන භික්ඛුනා කාරයමානෙන පමාණිකං කාරෙතබ්බං තඡ්ඤ්දං පමාණං දීසයො ඤෙච වීදඤ්ඤාසො සුගතවීදඤ්ඤාසො කිරියං දියධං. තං අතිකතාමයතො ජෙදනං පාවිතතියනති.

ඵවඤ්ඤාං හගවතා භික්ඛුනං සිකබාපදං පඤ්ඤානං භොති.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා උද්ධි මහාකායො භොති. යො හගවතො පුරතො නිසිදනං පඤ්ඤාපෙඤා සමනතතො සමඤ්ඤාමානො නිසිදී. අථ ඛො හගවා ආයසමනං උද්ධි ඵතදවොච: කිසං කං උද්ධි නිසිදනං පඤ්ඤාපෙඤා සමනතතො සමඤ්ඤාසි සෙය්‍යාථාපි පුරාණාසිකොටෙධානි. තථා හි පන හතෙන හගවතා භික්ඛුනං අතිචුද්දකං නිසිදනං අනුඤ්ඤානනානි. අථ ඛො හගවා ඵතඤ්ඤං නිදනෙ ඵතඤ්ඤං පකරණෙ ධම්මං කථං කඤා භික්ඛු ආමනෙතසි “අනුජානාමී භික්ඛවෙ නිසිදනසස දසං වීදඤ්ඤා” ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකබාපදං උද්දියෙය්‍යාථ:

නිසිදනං පන භික්ඛුනා කාරයමානෙන පමාණිකං කාරෙතබ්බං තඡ්ඤ්දං පමාණං, දීසයො ඤෙච වීදඤ්ඤාසො සුගතවීදඤ්ඤාසො කිරියං දියධං, දසා වීදඤ්ඤා, තං අතිකතාමයතො ජෙදනං පාවිතතියනති.

1. නිසිදනං - මජ්ඣ
2. දසා - සි සිච්චි

පාවික්‍යපාළු හිතවුම්භවෙයා

3. නිසිදතං නාම: සදසං වුච්චති.

කාරයමානෙනාති: කරොනෙතා වා කාරාපෙනෙතා වා. පමාණිකං කාරෙනධං. තත්‍රිදං පමාණං දීසමසා දෙඵ විදක්ඛියො සුගතවිදක්ඛියා තිරියං දියධිං, දසා විදක්ඛී තං අතිකකාමෙචා කරොති වා කාරාපෙති වා පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන ඡිද්දිචා පාවික්ඛියං දෙසෙතධං.

අත්තනා විපපකතං අත්තනා පරියොසාපෙති ආපත්ති පාවික්ඛියසස අත්තනා විපපකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපත්ති පාවික්ඛියසස, පරෙහි විපපකතං අත්තනා පරියොසාපෙති ආපත්ති පාවික්ඛියසස, පරෙහි විපපකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපත්ති පාවික්ඛියසස.

අඤ්ඤසසචාය කරොති වා කාරාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛංසස. අඤ්ඤන කතං පටිලභිචා පරිභුඤ්ඤති ආපත්ති දුක්ඛංසස.

අනාපතති: පමාණිකං කරොති, උනකං කරොති, අඤ්ඤන කතං පමාණාතිකනනාං පටිලභිචා ඡිද්දිචා පරිභුඤ්ඤති, විතානං වා භුච්චුච්චරණං වා සාණිපාකාරං වා හිසිං වා බිලෙබාහනං වා කරොති, උච්චතකසස, ආදිකමේකසසාති.

නිසිදනසිකධාපදං සතතමං.

6. 9. 8

කණ්ඩුපට්ඨජාදිසිකධාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්දෙධා හගවා සාවච්චියං වීහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන හගවතා හිතබුනං කණ්ඩුපට්ඨජාදි අනුඤ්ඤනා භොති. ඡබ්බකේයා හිතබු හගවතා කණ්ඩුපට්ඨජාදි අනුඤ්ඤනාති අසමාණිකායො කණ්ඩුපට්ඨජාදියො ධාරොනාති, පුරතොපි පච්චතොපි ආකඩ්ඪනා ආභිණ්ඤනාති. යෙ තෙ හිතබු අච්චිජා-පෙ- තෙ උජ්ඣායනාති බියනාති විපාවෙනති.

පාචිකතියපාළි හිකඩුවිභවෙකා

“කථං හි නාම ජංඛණ්ණියා හිකඩු අප්පමාණිකායො කණ්ඩුපට්ඨජාදියො ධාරොක්ඛනතීති” -පෙ- සචං කීර තුමෙහ හිකඩුවෙ අප්පමාණිකායො කණ්ඩුපට්ඨජාදියො ධාරොතාති. සචං හගවා, වීගරහි බුදොධා හගවා. -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා අප්පමාණිකායො කණ්ඩුපට්ඨජාදියො ධාරොක්ඛරං. නෙතං මොසපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවණ්ඨ පන හිකඩුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිභොයාතාථ:

කණ්ඩුපට්ඨජාදිං පන හිකඩුනා කාරයමානෙන පමාණිකා කාරෙතඛබ්බා තත්ථිදං පමාණං, දීඝයො වතඤ්ඤා වීදඤ්ඤියො සුගතවීදඤ්ඤියා තිරියං දෙව වීදඤ්ඤියො තං අතිකකාමයතො ඡෙදනකං පාචිකතියනති.

2. කණ්ඩුපට්ඨජාදි නාම: යස්ස අධොනාහි උඛතචාණුමණ්ඤලං කණ්ඩු වා පිලකා¹ වා අඤ්ඤාවො² වා ජුලලකච්ඡු වා ආබාධො තස්ස පට්ඨජාදනස්වාය.

කාරයමානෙනාති: කරොනෙතා වා කාරාපෙතෙතා වා. පමාණිකා කාරෙතඛබ්බා: තත්ථිදං පමාණං දීඝයො වතඤ්ඤා වීදඤ්ඤියො සුගත වීදඤ්ඤියා තිරියං දෙව වීදඤ්ඤියො. තං අතිකකාමෙත්වා කරොති වා කාරාපෙති වා පයොගෙ දුකකටං. පට්ඨලාභෙන ඡිද්දිත්වා පාචිකතියං දෙදෙතඛබ්බං.

අනනනා වීප්පකතං අනනනා පරියොසාපෙති ආපතති පාචිකතියස්ස. අනනනා වීප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපතති පාචිකතියස්ස. පරෙහි වීප්පකතං අනනනා පරියොසාපෙති ආපතති පාචිකතියස්ස. පරෙහි වීප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපතති පාචිකතියස්ස.

අඤ්ඤාස්සස්වාය කරොති වා කාරාපෙති වා ආපතති දුකකටස්ස. අඤ්ඤාදන කතං පට්ඨලහිත්වා පරිභුඤ්ඤති ආපතති දුකකටස්ස.

අනාපතති: පමාණිකං කරොති, උනනකං කරොති, අඤ්ඤාදන කතං පමාණාතිකකනතං පට්ඨලහිත්වා ඡිද්දිත්වා පරිභුඤ්ඤති, වීතානං වා භුමමඤ්ඤං වා සාණිපාකාරං වා හිසිං වා බිමබොගනං වා කරොති උමමතකස්ස, ආදිකමමකස්සාති.

කණ්ඩුපට්ඨජාදිසිකඛාපදං අධ්‍යමං.

1. පිලකා - මජ්ඣං
2. අඤ්ඤාවො - සී

වසයිකසාටිකසිකිඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාටපිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවතා භික්ඛුනං වසයිකසාටිකා අනුඤ්ඤතා හොති. ඡබ්බණ්ඩියා භික්ඛු භගවතා වසයිකසාටිකා අනුඤ්ඤතාති අප්පමාණිකායො වසයිකසාටිකායො ධාරොනති පුරතොපි පච්ඡතොපි ආකඩ්ඪන්තා ආභිණ්ඩන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති, “කථං හි නාම ඡබ්බණ්ඩියා භික්ඛු අප්පමාණිකායො වසයිකසාටිකායො ධාරොසන්ති”ති -පෙ- සචං කීර තුලෙන භික්ඛවෙ අප්පමාණිකායො වසයිකසාටිකායො ධාරොථාති. සචං භගවා. විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුලෙන මොසපුරියා අප්පමාණිකායො වසයිකසාටිකායො ධාරොසථ. තෙනං මොසපුරියා අප්පසන්තානං වා පසාදය -පෙ- ඵවිඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ:

වසයිකසාටිකං පන භික්ඛුනා කාරයමානෙන පමාණිකා කාරෙතඛ්ඛා. තනුදං පමාණං දීසසො ඡවිද්ඤීයො සුගතවිද්ඤීයා තිරියං අධ්ඨතෙය්‍යා. තං අතිකකාමයතො ඡෙදනකං පාවිතතියන්ති.

2. වසයිකසාටිකා නාම: වසානසස වාතුමාසඤාස.

කාරයමානෙනාති: කරොතොනා වා කාරාපෙතොනා වා. පමාණිකා කාරෙතඛ්ඛා. තනුදං පමාණං දීසසො ඡවිද්ඤීයො සුගතවිද්ඤීයා. තිරියං අධ්ඨතෙය්‍යා. තං අතිකකාමෙඤා කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන ඡිද්දිඤා පාවිතතියං දෙදෙසතඛ්ඛං.

අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති ආපත්ති පාවිතතියසං. අත්තනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපත්ති පාවිතතියසං පරෙහි විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති ආපත්ති පාවිතතියසං. පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති ආපත්ති පාවිතතියසං.

අඤ්ඤසඤ්ඤාස කරොති වා කාරාපෙති වා ආපත්ති දුක්ඛං. අඤ්ඤන කතං පටිලභිඤා පරිභුඤ්ඤති ආපත්ති දුක්ඛං.

පාචිකයපාළි හිතවූවිගබොහෝ

අනාපතනී: පමාණිකං කරොති, උනකං කරොති අඤ්ඤානකං පමාණානිකකතං පටිලහිතො ඡිද්දිතො පරිභුඤ්ජති, විතානං වා භුමමිසුරණං වා සාණිපාකාරං වා හිසිං වා බිලෙඛාහනං වා කරොති, උමමතසය, ආදිකමේකසාති.

වසිකසාචිකසිකතාපදං නවමං

6. 9. 10

නන්දසෝරසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවතීයං විහරති ජෙතවනෙ අනාපමිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ආයසො නන්ද හගවතො මාතුව්ඡාපුතො අභිරුපො හොති දසන්තියො පාසාදිකො වතුරධගුලොමකො හගවතො.¹ සො සුගතච්චරපමාණං චිචරං ධාරෙති: අද්දසංසු ටො ථෙරා හිසබ්බ ආයසමිකං නන්ද. දුරතොව ආගච්ඡන්කං. දිසවා හගවා ආගච්ඡති ආසනා උටඨහිතො² තෙ උපගතෙ සඤ්ජානිතො උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති. "කථං හි නාම ආයසො නන්ද සුගතච්චරපමාණං චිචරං ධාරෙසති"³ති. හගවතො එතමසං ආරොවෙසුං. අථ ටො හගවා ආයසමිකං නන්ද පටිපුජ්ඣි, සච්චං කීර තිං නන්ද සුගතච්චරපමාණං චිචරං ධාරෙසිති, සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා. -පෙ- කථං හි නාම තිං නන්ද සුගතච්චරපමාණං චිචරං ධාරෙසසි තෙනං නන්ද අපසසනනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන හිකබ්බෙ ඉමං සිසමාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

යො පන හිකබ්බ සුගතච්චරපමාණං චිචරං කාරාපෙය්‍ය අතිරෙකං වා ජෙදනකං පාචිකතියං. තච්ඡිදං සුගතසා සුගතච්චරපමාණං, දීසසො නවච්චිදසීයො සුගතච්චිදසීයා කිරියං ඡච්චිදසීයො ඉදං සුගතසා සුගතච්චරපමාණනති.

2. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- හිසබ්බති -පෙ- අයං ඉමසමිං අසො අධිසෙතො හිසබ්බති.

සුගතච්චරං නාම: දීසසො නව ච්චිදසීයො සුගතච්චිදසීයා කිරියං ඡච්චිදසීයො. කාරාපෙය්‍යාති: කරොති වා කාරාපෙති වා පයොගෙ සුකකථං පටිලාගෙන ඡිද්දිතො පාචිකතියං දෙසෙතංඛං.

1. හගවතා - මජ්ඣං,
2. උටඨහනති - මජ්ඣං,
3. සුගතච්චරපමාණං - මජ්ඣං.

පාචිකියපාළි හි තබුවිහරෙහි

අත්තනා විපසකතං අත්තනා පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාචිකියසං. අත්තනා විපසකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාචිකියසං. පරෙහි විපසකතං අත්තනා පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාචිකියසං. පරෙහි විපසකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි ආපත්ති පාචිකියසං.

අඤ්ඤාසකඤාස කරොති වා කුරාපෙනි වා ආපත්ති දුක්ඛංසං. අඤ්ඤාසකතං පටිලභිතො පරිභුඤ්ඤාති ආපත්ති දුක්ඛංසං.

අනාපතති: උනකං කරොති. අඤ්ඤාසකතං පටිලභිතො ජිඤ්ඤාති පරිභුඤ්ඤාති, විතානං වා භුමමඤ්ඤාති වා සාණිපාකාරං වා හිසිං වා බිලොභනං වා කරොති, උමමනකසං, ආදිකමෙකසංසාති.

නන්දපෙරසිකඛාපදං දසමං.
රාජවග්ගො නවමො.

තප්පද්දන:

රඤ්ඤා ව රතනං සහං. සුචිං මඤ්ඤාති තුලිකං. නිසිදනඤ්ඤාති කමඤ්ඤා ව වසං. සුගතෙන වාති.

වග්ගද්දන :

මුසා භුතඤ්ඤාති ඔවාදෙ භොජනං වෙලකෙන ව සුරා සංඝාණකා ධම්මා රාජවග්ගෙන තෙ නව

උද්දිට්ඨා මො ආයඤ්ඤාතො දෙවනවුති පාචිකියා ධම්මො, තඤ්ඤාසකතො පුච්ඡාමි, කවචික පරිසුද්ධා, දුකියමි පුච්ඡාමි කවචික පරිසුද්ධා, තනියමි පුච්ඡාමි කවචික පරිසුද්ධා. පරිසුද්ධාසංඝාණකො තඤ්ඤාති, එවමෙන ධාරයාමිති.

බුද්ධකං සමතං.

1. රතනවග්ගො - මජ්ඣිමං,
2. පාචිකිය කඤ්ඤාති නිවර්තනං - මජ්ඣිමං

පාට්‍රිදෙසනීයකණෙඩා

ඉමෙ ටො පනායඤ්ඤතො වක්ඛාරො පාට්‍රිදෙසනීයා ධම්මො උදෙසං ආගච්ඡන්ති.

7. 1

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා. සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා භික්ඛුනී සාවඤ්ඤාං පිණ්ඩාය වරිත්වා පටික්ඛමනකාලෙ අඤ්ඤතරං භික්ඛුං පසීච්චා එතදවොච හන්දයා භික්ඛං පතිගණහාතීති¹. සුච්ඡු හගීනීති සදෙබ්ච අඤ්ඤහෙයි. සා උපකට්ඨ කාලෙ නාසකඤ්ඤා පිණ්ඩාය වරිතුං ජීනනහන්තා අහොයි. අථ ටො සා භික්ඛුනී දුතියමපි දිවසං. -පෙ- තනියමපි දිවසං සාවඤ්ඤාං පිණ්ඩාය වරිත්වා පටික්ඛමනකාලෙ නං භික්ඛුං පසීච්චා එතදවොච හන්දයා භික්ඛං පතිගණහාතීති. සුච්ඡු හගීනීති සදෙබ්ච අඤ්ඤහෙයි. සා උපකට්ඨ කාලෙ නාසකඤ්ඤා පිණ්ඩාය වරිතුං ජීනනහන්තා අහොයි.

2. අථ ටො සා භික්ඛුනී චතුසේ දිවසෙ රජීකාය පචෙධෙනති ගච්ඡති. සෙට්ඨි ගහපති රජෙන පටිපථං ආගච්ඡන්තො තං භික්ඛුනිං එතදවොච අපෙහයොති. සා ඔක්ඛමනා² තසෙච පරිපති. සෙට්ඨි ගහපති තං භික්ඛුනිං බමාපෙයි බමාහයො මයා නිපාතිතාති.³ නාහං ගහපති තයා නිපාතිතා අපි ච අහමෙච දුබ්බලාති. කියස්ස පන ඤා අයො දුබ්බලාති. අථ ටො සා භික්ඛුනී සෙට්ඨියස්ස ගහපතියස්ස එතමඤ්ඤා ආරොචෙයි. සෙට්ඨි ගහපති තං භික්ඛුනිං සරං නෙත්වා හොපෙත්වා උරුකායති ඛියතී විපාවෙති “කථං හි නාම හදන්තා භික්ඛුනියා හත්තො ආමීසං පටිග්ගහෙසස්සති කිච්ඡලාහො මාතුගාමොති.”

3. අසොසාසු ටො භික්ඛු තස්ස සෙට්ඨියස්ස ගහපතියස්ස උරුකායනත්තස්ස ඛියන්තස්ස විපාවෙන්තස්ස. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චරා -පෙ- තෙ උරුකායනති ඛියනති විපාවෙන්ති “කථං හි නාම භික්ඛු භික්ඛුනියා හත්තො ආමීසං පටිග්ගහෙසස්සති”ති -පෙ- සච්චං කිර ඤා භික්ඛු භික්ඛුනියා හත්තො ආමීසං පටිග්ගහෙසීති. සච්චං හගවා. ඤාතිකා තෙ භික්ඛු අඤ්ඤතිකාති. අඤ්ඤතිකා හගවාති. අඤ්ඤතකො මොසපුරිස අඤ්ඤතිකාය න ජානාති පතිරුපං වා අපතිරුපං වා සන්තං වා අසන්තං වා. කථං හි නාම ඤා මොසපුරිස අඤ්ඤතිකාය භික්ඛුනියා හත්තො ආමීසං පටිග්ගහෙසස්සි තෙන මොසපුරිස අපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එච්ඡති පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ:

1. පටිග්ගහෙහාති - ඔපසං.
2. වොක්ඛමනාති - ඔපසං.
3. මයාමි පාතිකාති - ඔපසං.

පාවිච්චිය පාළු හික්කු විභවෙනා

“යො පන හික්කු අඤ්ඤාතිකාය හික්කුනියා අනතරසරං පච්චාය හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහස්වා පටිග්ගහෙතවා බාදෙයා වා භුඤ්ජෙයා වා පටිදෙසෙතඛබ්බං තෙන හික්කුනා, ගාරයාං ආවුසො ධම්මං ආපජජිං අසපපායං පාටිදෙසනීයං තං පටිදෙසෙමී”ති.

4. යො පනාති: යො යාදිසො -පෙ- හික්කුති: -පෙ- අයං ඉමසපී. අප්පෙ අධිපෙපතො හික්කුති.

අඤ්ඤාතිකා නාම: මානිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහයුගා අසම්බද්ධා.

හික්කුනී නාම: උභතො සඛෙඤ්ඤ උපසම්පනනා.

අනතරසරං නාම: රථිකා බ්බුහං සිංසාටකං සරං.

බාදනීයං නාම: පඤ්ච භොජනානි යාමකාලිකං සත්තාහ කාලිකං යාවච්චිකං යපෙතවා අවසෙසං බාදනීයං නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්චභොජනානි ඔදනො කුමමාසො සත්ත මච්චා මංසං, බාදිසසාමී භුඤ්ජිසසාමීති පතිගණනාති ආපත්ති දුක්කටසස, අලෙඤ්ඤාහාලෙ අලෙඤ්ඤාහාලෙ ආපත්ති පාටිදෙසනීයසස.

අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී අනතරසරං පච්චාය හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහස්වා පටිග්ගහෙතවා බාදනී වා භුඤ්ජනී වා ආපත්ති පාටිදෙසනීයසස. අඤ්ඤාතිකාය වෙමතිතො අනතරසරං පච්චාය හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහස්වා පටිග්ගහෙතවා බාදනී වා භුඤ්ජනී වා ආපත්ති පාටිදෙසනීයසස. අඤ්ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤී අනතරසරං පච්චාය හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහස්වා පටිග්ගහෙතවා බාදනී වා භුඤ්ජනී වා ආපත්ති පාටිදෙසනීයසස.

යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවච්චිකං ආහාරජාය පතිගණනාති ආපත්ති දුක්කටසස. අලෙඤ්ඤාහාලෙ අලෙඤ්ඤාහාලෙ ආපත්ති දුක්කටසස එකතො උපසම්පනනාය හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදිසසාමී භුඤ්ජිසසාමීති පතිගණනාති ආපත්ති දුක්කටසස. අලෙඤ්ඤාහාලෙ අලෙඤ්ඤාහාලෙ ආපත්ති දුක්කටසස.

පාච්ඤානියාදි භික්ඛුච්ඡායනා

ඤානිකාය අඤ්ඤානිකසංඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛටසස. ඤානිකාය වෙමනිකො ආපනති දුක්ඛටසස ඤානිකාය ඤානිකසංඤ්ඤා අනාපනති.

අනාපනති: ඤානිකාය, දූපෙති න දෙති උපනිකවිට්ඨා දෙති; අනනරා-රාමෙ, භික්ඛු නුපසසයෙ, නිකීයපෙයරාය, පටිකකමනෙ, ගාමනො නිහරිතා දෙති, යාමකාලිකං සත්තංහකාලිකං යාවච්චිකං සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජාති දෙති, සි කම්මානාය, සාමඤ්ජරාය උච්චතතකසස ආදිකමමකසසාති.

පටමපාට්ඨෙයනීය සිකඛාපදං.

7. 2

දුතියපාට්ඨෙයනීය සිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙඵවනෙ කලඤ්ඤනිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු කුලෙසු නිමනනීතා භුඤ්ජති. ඡබ්බඤ්ඤියා භික්ඛුනිතො ඡබ්බඤ්ඤියානං භික්ඛුනං වොසාසනනීතො ධීතා භොනති. ඉධ සුපං දෙථ ඉධ ඔදනං දෙථාති ඡබ්බඤ්ඤියා භික්ඛු යාවදසං භුඤ්ජති. අඤ්ඤා භික්ඛු න විත්තරූපං ලභනති¹ යෙ තෙ භික්ඛු අපිට්ඨා -පෙ- නෙ උජ්ඣායනති ථීයනති විපාවෙනති, “කථං හි නාම ඡබ්බඤ්ඤියා භික්ඛු භික්ඛුනිතො වොසාසනනීතො න නිවාරොසසඤ්ඤා”ති -පෙ- සච්චං කිර කුමෙභ භික්ඛවෙ භික්ඛුනිතො වොසාසනනීතො න නිවාරොථාති සච්චං භගවා විගරහි- බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම කුමෙභ මොසපුරිසා භික්ඛුනිතො වොසාසනනීතො න නිවාරොසසථං. තෙනං මොසපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤි පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛු පනෙව කුලෙසු නිමනනීතා භුඤ්ජති තත්ථ වෙ සා භික්ඛුනි වොසාසමානරූපා ධීතා භොති “ඉධ සුපං දෙථ ඉධ ඔදනං දෙථා”ති. තෙහි භික්ඛුහි සා භික්ඛුනි අපසාදෙතඤ්ඤා. අපසකක තාව භගීනි, යාව භික්ඛු භුඤ්ජති. එකසසපි වෙ¹ භික්ඛුනො නපට්ඨාසෙය්‍ය තං භික්ඛුනි. අපසාදෙතං-- අපසකක තාව භගීනි, යාව භික්ඛු භුඤ්ජති”ති. පට්ඨෙයෙතඤ්ඤං තෙහි භික්ඛුහි ගාරඤ්ඤං ආච්චිසො ධම්මං ආපජජිතො අසප්පායං පාට්ඨෙයනීයං තං පට්ඨෙයෙමාති.

1. උත්තම චෙට්ඨි - මජ්ඣ.

පාච්ඤානියපාළි භික්ඛුච්ඡෙදයා

2. භික්ඛු පනොව කුලෙසු නිමනනිතා භුඤ්ජනනීති:1 කුලං නාම චක්ඛාරි කුලානි ඛන්ධයකුලං බ්‍රාහ්මණකුලං වෙසසකුලං සුද්දකුලං

නිමනනිතා භුඤ්ජනනීති; පඤ්චකං භොජනානං අඤ්ඤනරෙන භොජනෙන නිමනනීතා භුඤ්ජනනී.

භික්ඛුනී නාම: උභතො සට්ඨෙස උපසම්පන්නා.

වොසාසනනී නාම: යථාචිත්තතා යථාසන්ධිධුතා යථාසම්භත්තතා යථා සමානුපජ්ඣායකතා යථාසමානාවරියකතා “ඉධ සුපං දෙථ ඉධ ඔදනං දෙථා”ති එසා වොසාසනනී නාම.

තෙහි භික්ඛුභිති: භුඤ්ජමානෙහි භික්ඛුහි.

සා භික්ඛුනීති: යා සා වොසාසනනී භික්ඛුනී. තෙහි භික්ඛුහි සා භික්ඛුනී අපසාදෙනයි. ‘අපසකක තාව හගිනී යාව භික්ඛු භුඤ්ජනනී’ති එකසපි වෙ3 භික්ඛුතො අනපසාදිතෙ4 බාදිසසම් භුඤ්ජනනා-මිති පතිගණනාති ආපත්ති දුක්ඛටස. අජෙඤ්ඤාභාරෙ අජෙඤ්ඤාභාරෙ ආපත්ති පාට්ඨෙසනීයස.

උපසම්පන්නාය උපසම්පන්නසඤ්ඤී වොසාසනනීයා න නිවාරෙති ආපත්ති පාට්ඨෙසනීයස. උපසම්පන්නාය වෙමතිකො වොසාසනනීයා න නිවාරෙති ආපත්ති පාට්ඨෙසනීයස. උපසම්පන්නාය අනුපසම්පන්න සඤ්ඤී වොසාසනනීයා න නිවාරෙති ආපත්ති පාට්ඨෙසනීයස.

එකතො උපසම්පන්නාය වොසාසනනීයා න නිවාරෙති ආපත්ති දුක්ඛටස. අනුපසම්පන්නාය උපසම්පන්නසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛටස අනුපසම්පන්නාය වෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛටස. අනුපසම්පන්නාය අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපතනී: අත්තනො හත්තං දුපෙති න දෙති, අඤ්ඤසු5 හත්තං දෙති න දුපෙති, යං න දින්නං තං දුපෙති, යථ න දින්නං තථ දුපෙති, සබ්බෙසං සමකං දුපෙති, සික්ඛමානාය6 වොසාසනී, සාම-ඤ්ඤරාය6 වොසාසනී, පඤ්ච භොජනානි ධපෙඨා සබ්බථ අනාපත්ති උමචත්තකස ආදිකමේකසසාති.

දුතිය පාට්ඨෙසනීය සික්ඛාපදං.

-
- 1. භුඤ්ජනනී සිච්චි මඡසං.
 - 2. එකසපි වෙසි-මඡසං.
 - 3. අනපසාදිතො-මඡසං.
 - 4. අඤ්ඤස-මඡසං.
 - 5. සික්ඛමානා-මඡසං.
 - 6. සාමඤ්ඤරී-මඡසං.

තනිය පාවිදෙසනීය සිකඩාවද.

1. තෙත සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවච්චියං විහරති ජෙතවනෙ අනාර්ථිණීකසස ආරාමෙ. තෙත ටො පන සමයෙන සාවච්චියං අඤ්ඤතරං. කුලං උභතො පසනනං හොති සද්ධාය වඩ්ඪති භොගෙන භායති. යං තස්මිං කුලෙ උපපජ්ඣති පුරෙහන්තං බාදනීයං වා හොජනීයං වා තං සබ්බං භික්ඛුනං විසසජ්ජන්තො අපොකද අනසිතා අවජන්තී. මනුසසා උරුකියන්තී වීයන්තී විපාවෙන්තී. “කථං භි තාම සමණා සකඛපුත්තීයා න මහං ජානිත්වා පටිග්ගහෙසසන්තී ඉමෙසං දන්තො අපොකද අනසිතා අවජන්තී”ති අඤ්ඤාපුං ටො භික්ඛු තෙසං මනුසසානං උරුකියන්තානං වීයන්තානං විපාවෙන්තානං. අථ ටො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරො- වෙසුං.

2. අථ ටො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙ. කථං කන්තො භික්ඛු ආමනෙයි “අනුජානාමී භික්ඛවෙ යං තං කුලං¹ සද්ධාය වඩ්ඪති භොගෙන භායති, එවරුපසා කුලසා ඤ්ඤතිද්දතියෙන කමමන සෙබ්බම්ච්චිතිං දදුං” එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ දතබ්බා, ව්‍යනෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සමෙඤ්ඤා ඤාපෙතට්ඨො.

3. සුණාකු මෙ හනෙත සමෙඤ්ඤා ඉක්ඛන්තාමං කුලං සද්ධාය වඩ්ඪති භොගෙන භායති. යදි සමෙඤ්ඤා පන්තකලං සමෙඤ්ඤා ඉක්ඛන්තාමසා කුලසා සෙබ්බම්ච්චිතිං දදෙයා, එයා ඤ්ඤති.

සුණාකු මෙ හනෙත සමෙඤ්ඤා ඉක්ඛන්තාමං කුලං සද්ධාය වඩ්ඪති භොගෙන භායති. සමෙඤ්ඤා ඉක්ඛන්තාමසා කුලසා සෙබ්බම්ච්චිතිං දෙති. යසසායස්ථතො ඛමති ඉක්ඛන්තාමසා කුලසා සෙබ්බම්ච්චිතියා දනං, සො කුණ්ඤසා, යසා නසබ්බති සො භාසෙයා.

දිනතා සමෙඤ්ඤා ඉක්ඛන්තාමසා කුලසා සෙබ්බම්ච්චිති. ඛමති සමෙඤ්ඤා, තස්මිං කුණ්ඤී එවමෙතං ධාරයාමීති.

එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඩාවදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

1. යං කුලං, මජ්ඣ.

පාච්ඤානියාදි භික්ෂු විභවයා

“යානි ඛො පන තානි සෙඛසම්මතානි කුලානි යො පන භික්ෂු තථාරූපෙසු සෙඛසම්මතෙසු කුලෙසු බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙතො බාදෙයා වා භුඤ්ජෙයා වා පටිදෙසෙතඛං තෙන භික්ෂුනා: ගාරයාං ආවුසො ධම්මං ආපජජී අසපපායං පාටිදෙසනීයං තං පටිදෙසෙමී”ති.

එවඤ්චිදං හගවතා භික්ෂුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං හොති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවඤ්ඤාං උසසවො හොති. මනුස්සා භික්ෂු නිමනෙතො භොජෙතො. තමෙ ඛො කුලං භික්ෂු නිමනෙතො. භික්ෂු කුසලවිචාරයනො නාධිවාසෙතො. පටිකඛිතං හගවතා සෙඛසම්මතෙසු කුලෙසු බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙතො බාදිතුං භුඤ්ජිතුං”නති. තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති “කිනතුඛො නාම අභිභාකං ජීවිතෙන යං අයා අභිභාකං න පතිගණිතොති”ති. අසේසාසුං ඛො භික්ෂු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනනානං වීයනනානං විපාවෙනනානං අප ඛො තෙ භික්ෂු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසු.

5. අපඛො හගවා එතසමී නිදනෙ එතසමී පකරණෙ ධම්මං කපං කතො භික්ෂු ආමනෙතො. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ නිමනතිතෙන සෙඛසම්මතෙසු කුලෙසු බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙතො බාදිතුං භුඤ්ජිතුං” එවඤ්චි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාං:

“යානි ඛො පන තානි සෙඛසම්මතානි කුලානි. යො පන භික්ෂු තථාරූපෙසු සෙඛසම්මතෙසු කුලෙසු පුඛෙඛෙ අනිමනතිතො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙතො බාදෙයා වා භුඤ්ජෙයා වා පටිදෙසෙතඛං තෙන භික්ෂුනා ගාරයාං ආවුසො ධම්මං ආපජජී අසපපායං පාටිදෙසනීයං තං පටිදෙසෙමී”ති.

එවඤ්චිදං හගවතා භික්ෂුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං හොති.

6. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ෂු තස්ස කුලස්ස කුලපභොගො හොති. අප ඛො සො භික්ෂු පුඛෙතභසමයං නිවාසෙතො පකතචීවරං ආදය යෙන තං කුලං තෙනුපසඛිකමී. උපඛිකමීතො පඤ්ඤාතෙත ආසනෙ නිසීදි තෙන ඛො පන සමයෙන සො භික්ෂු ගීලානො හොති. අප ඛො තෙ මනුස්සා තං භික්ෂුං එතදවොචුං භුඤ්ජප්ථං හනෙතො. අප ඛො සො භික්ෂු හගවතා “පටිකඛිතං අනිමනතිතෙන සෙඛසම්මතෙසු කුලෙසු බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙතො බාදිතුං භුඤ්ජිතුං”නති. කුසලවිචාරයනො න පටිග්ගහෙතො. නාසකඛි පිණ්ඩාය වරිතුං ජීනනභකො අහොසි. අප ඛො සො භික්ෂු ආරාමං ගතො භික්ෂුනං එතමඤ්ඤං ආරොවෙසි භික්ෂු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසු.

පාච්ඤානියපාළි භික්ෂුචිතවේදනා

7. අර වෛ භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කතවා භික්ඛු ආමනෙතසි. “අනුජානාමී භික්ඛුවෙ ගිලානෙන භික්ඛුනා සෙවසම්මතෙසු කුලෙසු ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පච්ඤාගෙතවා ඩාදිතුං භුඤ්ඤිතුං”

එවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිගෙය්‍යාථ:

“යානී වෛ පන තානී සෙවසම්මතානී කුලානී, යො පන භික්ඛු තථාරූපෙසු සෙවසම්මතෙසු කුලෙසු පුබ්බෙ අනිමනනිතො අගිලානො ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පච්ඤාගෙතවා ඛාදෙය්‍යා වා භුඤ්ඤායා වා පච්ඤෙසෙතබ්බං තෙන භික්ඛුනා: ශාරය්‍යං ආච්ඡෙසා ධම්මං ආපජ්ජිං අභ්‍යපායං පාච්ඤෙසනීයං තං පච්ඤෙසමී”ති.

8. යානී වෛ පන තානී සෙවසම්මතානී කුලානීති: සෙවසම්මතං නාම කුලං යං කුලං සද්ධංය වඩ්ඪති භෙ:ගෙන භායති එවරූපෙසු කුසලෙසු ඤාතීද්දතියෙන කලෙවන සෙවසම්මතී දින්නා භොති.

යො පනානි: යො යාදිගො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමස්මී අඤ්ඤා අධිපොතො භික්ඛුති.

තථාරූපෙසු සෙවසම්මතෙසු කුලෙසුති: එවරූපෙසු සෙවසම්මතෙසු කුලෙසු.

අනිමනනිතො නාම: අජ්ජතනාය වා ස්වාතනාය වා අනිමනනිතො සරූපවාරං ඛකතොත නිමග්ගතනී, එසො අනිමනනිතො නාම.

නිමග්ගතනො නාම: අජ්ජතනාය වා ස්වාතනාය වා නිමග්ගතනො සරූපවාරං අනොකකතොත නිමග්ගතනී, එසො නිමග්ගතනො නාම.

අගිලානො නාම: සකෙකාති පිණ්ඩාය වරීතුං.

ගිලානො නාම: න සකෙකාති පිණ්ඩාය වරීතුං.

1. ඉක්ඛමනෙත නිමග්ගතනී - ඉච්චා ඉච්ඤා

පාච්ඤානියපාළි ගීතබ්ච්චධෙයා

බාදනීයං නාම: පඤ්ච භොජනානි යාමකාලිකං සත්තාහ කාලිකං යාවච්චිකං යථෙඤ්ඤා අවසෙසං බාදනීයං නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්ච භොජනානි ඔදනො කුම්මාසො සත්ත ඵචෙජා මංසං. අනිමන්තිතො අගිලානො බාදනීයං වා භොජනීයං වා බාදිසසාමි භුඤ්ජිසසාමිති පතිගණ්ඤානි ආපත්ති දුක්ඛටසස. අජෙක්ඛාහාරෙ අජෙක්ඛාහාරෙ ආපත්ති පාටිදෙසනීයසස-

සෙබසමමනෙ සෙබසමමතසඤ්ඤී අනිමන්තිතො අගිලානො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහඤා පටිග්ගහෙඤා බාදනි වා භුඤ්ජනි වා ආපත්ති පාටිදෙසනීයසස. සෙබසමමනෙ චෙමතිකො අනිමන්තිතො අගිලානො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහඤා පටිග්ගහෙඤා බාදනි වා භුඤ්ජනි වා ආපත්ති පාටිදෙසනීයසස. සෙබසමමනෙ අසෙබසමමතසඤ්ඤී අනිමන්තිතො අගිලානො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහඤා පටිග්ගහෙඤා බාදනි වා භුඤ්ජනි වා ආපත්ති පාටිදෙසනීයසස.

යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවච්චිකං ආහාරඤාය පතිගණ්ඤානි ආපත්ති දුක්ඛටසස. අජෙක්ඛාහාරෙ අජෙක්ඛාහාරෙ ආපත්ති දුක්ඛටසස.

අසෙබසමමනෙ සෙබසමමතසඤ්ඤී ආපත්ති දුක්ඛටසස. අසෙබසමමනෙ චෙමතිකො ආපත්ති දුක්ඛටසස. අසෙබසමමනෙ අසෙබසමමතසඤ්ඤී අනාපත්ති.

අනාපත්ති: නිමන්තිතසස, ගිලානසස, නිමන්තිතසස වා ගිලානසස වා, සෙසකං භුඤ්ජනි. අඤ්ඤාසං භික්ඛා තඤ්ඤා පඤ්ඤානො භොති, සරතො නිහරිඤා දෙනති, නිවච්චනෙත, පක්ඛිකො, උපොසථිකො, පාටිපදිකො, යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවච්චිකං සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජනි දෙනි, උමමහකසස ආදිකමමිකසානි.

තනීය පාටිදෙසනීයං.

වතුකුපාට්ඨෙසනීයසිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සකෙකසු විහරති කපිල-
 වතථුසමී නිග්‍රොධාරාමෙ තෙන ඛො පන සමයෙන සාකියදසකා
 අවරුද්ධා භොනතී. සාකියානියො ඉවජන්ති ආරක්ඛකෙසු සෙනාසනෙසු
 හත්තං කාතුං. අසෙසසු ඛො සාකියදසකා සාකියානියො කිර
 ආරක්ඛකෙසු සෙනාසනෙසු හත්තං කාතුකාමාති. තෙ මග්ගෙ පටිසුට්ඨිංසු.
 සාකියානියො පච්ඡන්තං බාදනීයං භොජනීයං ආදය ආරක්ඛකං සෙනාසනං
 අගමංසු. සාකියදසකා නිකඛමීතා සාකියානියො අච්ඡිද්ධිංසු ව දුසෙසුං ව.
 සාකියා නිකඛමීතා තෙ වොරෙ සහණ්ඛං¹ ගහෙතා උජ්ඣායන්තී
 ඛියන්තී විපාවෙහන්ති. “කථං හි නාම හදන්තා ආරාමෙ වොරෙ
 පටිවසනෙ නාරොවෙසකන්ති”ති. අසෙසසු ඛො හිකඛු තෙසං²
 සාකියානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාවෙන්තානං -පෙ- අථ ඛො
 තෙ හිකඛු හගවතො එතමකං ආරොවෙසුං.

2. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙ.
 කථං කතා හිකඛු ආමනෙයි. තෙන හි හිකඛවෙ හියඛුනං සිකඛා-
 පදං පඤ්ඤපෙසසමී දස අකුචසෙ පටිවච සඛකසුට්ඨිනාය -පෙ-
 සද්ධම්මට්ඨිතියා විනයානුග්‍රහණාය. එවඤ්ච පන හිකඛවෙ ඉමං සිකඛා-
 පදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යානී ඛො පන තානී ආරක්ඛකානී සෙනාසනානී සාසදික
 සම්මතානී සපපට්ඨයානී. යො පන හිකඛු තථාරුපෙසු සෙනාස-
 නෙසු විහරන්තො පුබ්බෙ අපපට්ඨ-විදිතං බාදනීයං වා භොජනීයං වා
 අජ්ඣාරාමෙ සහස්වා පටිග්ගහෙතා බාදෙය්‍ය වා භුඤ්ජෙය්‍ය වා
 පට්ඨෙසෙතබ්බං තෙන හිකඛුනා ගාරයහං ආචුසො ධම්මං ආපජ්ජිං
 අසප්පායං පාට්ඨෙසනීයං තං පට්ඨෙසෙමී”ති.

එවඤ්චදං හගවතා හිකඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤත්තං භොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන අක්ඛන්තරො හිකඛු ආරක්ඛක-
 කෙසු සෙනාසනෙසු ගීලානො භොති. මනුසසා බාදනීයං භොජනීයං
 ආදය ආරක්ඛකං සෙනාසනං අගමංසු. අථ ඛො තෙ මනුසසා
 තං හිකඛුං එතදවොචුං භුඤ්ජෙථ හනෙත්ති. අථ ඛො සො හිකඛු හගවතා
 පටිකඛ්ඛන්තං ආරක්ඛකෙසු සෙනාසනෙසු බාදනීයං වා භොජනීයං වා
 සහස්වා පටිග්ගහෙතා බාදිතුං භුඤ්ජිතු”න්ති කුකඛුවායනෙතා න
 පටිග්ගහෙසි නාසකඛි පිණ්ඩාය වරිතුං ජිනතභවෙතො අභොසි. අථ ඛො
 සො හිකඛු හිකඛුනං එතමකං ආරොවෙසි. හිකඛු හගවතො
 එතමකං ආරොවෙසුං.

1. සහ හණ්ඛන - මජ්ඣං.
 2. තෙසානී පදං මුලමුච්චිට්ඨසද්ධිසිවිවිච්චන න දීඝං තෙ,

පාච්ඤායපාළි භික්ෂුවිභවෙනා

4. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙතසි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භිලානෙන භික්ඛනා ආරඤ්ඤකෙසු සෙනාසනෙසු¹ බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙතවා බාදිතුං භුඤ්ඡීතුං” එවිඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යානි ඛො පන තානි ආරඤ්ඤකානි සෙනාසනානි සාසංක සමමතානි සපපට්ඨයානි, යො පන භික්ඛු තථාරූපෙසු සෙනාසනෙසු විහරනොතා පුබ්බෙ අපපට්ඨංචිදිතං බාදනීයං වා භොජනීයං වා අජ්ඣාරාමෙ සහජා පටිග්ගහෙතවා අභිලානො බාදෙය්‍ය වා භුඤ්ඤස්ස වා පටිදෙසෙතබ්බං තෙන භික්ඛුනා: ගාරයහං ආචුසො ධම්මං ආපජ්ඣිං අසප්පායං පාට්ඨෙසනීයං තං පටිදෙසෙමි”ති.

5. යානි ඛො පන තානි ආරඤ්ඤකානි සෙනාසනානීති: ආරඤ්ඤකං නාම: සෙනාසනං පඤ්චානුසතිකං පච්ඡමං.

සාසඛකං නාම: ආරාමෙ වා² ආරාමුපවාරෙ වා වොරානං නිව්ටෙධාකාමො දිසසති භුතොකාකාමො දිසසති ධීතොකාකාමො දිසසති නිසිතොකාකාමො දිසසති නිපතොකාකාමො දිසසති.

සපපට්ඨයං නාම: ආරාමෙ වා ආරාමුපවාරෙ වා වොරෙහි මනුසා හතා දිසසන්ති වීලුතා දිසසන්ති ආකොට්ඨා දිසසන්ති.

යො පනානි; යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති: -පෙ- අයං ඉමස්මිං අපෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

තථාරූපෙසු සෙනාසනෙසුති: එවරූපෙසු සෙනාසනෙසු

අපපට්ඨංචිදිතං නාම: පඤ්චානං පට්ඨංචිදිතං එතං අපපට්ඨංචිදිතං නාම. ආරාමං ආරාමුපවාරං යපෙතවා පට්ඨංචිදිතං එතස්මිං³ අපපට්ඨංචිදිතං නාම.

1. පුබ්බෙ අපපට්ඨංචිදිතං - මජ්ඣං,
2. වානි පදං මරමෙවධසඛනිසිටිකෙ න දිසසතෙ. 3. එතං - මජ්ඣං,

පාච්ඤ්ඤා පාළු හිතවූවන්ගේ

පටිසංචිදිතං නාම: යො කොච ඉඤ්ඤා වා පුරිසො වා ආරාමං ආරාමුපවාරං ආභන්ධා ආරොචෙති ඉඤ්ඤාමයං කුලංඤා¹ හනෙත බාදනීයං වා භොජනීයං වා ආභරිසකතීති². සචෙ යාසංඤා භොති සාසකඤ්ඤා ආචිකඤ්ඤා. සචෙ සපට්ඨයං භොති සපට්ඨයකඤ්ඤා ආචිකඤ්ඤා. සචෙ භොතු හනෙත ආභරිසකතීති හන්ති. චොරා වකඤ්ඤා මනුසො ඉබ්බපවරන්ති අපසකඤ්ඤාති. යාගුයා පටිසංචිදිතෙ තස්ස පරිවාරො ආභරිසකතී එතං පටිසංචිදිතං නාම. හනෙත පටිසංචිදිතෙ තස්ස පරිවාරො ආභරිසකතී එතං පටිසංචිදිතං නාම. බාදනීයෙන පටිසංචිදිතෙ තස්ස පරිවාරො ආභරිසකතී එතං පටිසංචිදිතං නාම. කුලෙන පටිසංචිදිතෙ යො තස්මිං කුලෙ මනුසෙසා බාදනීයං වා භොජනීයං වා ආභරති එතං පටිසංචිදිතං නාම. භාමෙන පටිසංචිදිතෙ යො තස්මිං භාමෙ මනුසෙසා බාදනීයං වා භොජනීයං වා ආභරති එතං පටිසංචිදිතං නාම. පුගෙන පටිසංචිදිතෙ යො තස්මිං පුගෙ මනුසෙසා බාදනීයං වා භොජනීයං වා ආභරති එතං පටිසංචිදිතං නාම.

7. බාදනීයං නාම: පඤ්ඤා භොජනාති යාමකාලිකං සන්තාහකාලිකං යාවච්චිකං යපෙඤ්ඤා අවසෙසං බාදනීයං නාම.

භොජනීයං නාම: පඤ්ඤා භොජනාති ඔදනො කුමමාසො සත්තු මච්චා මංසං.

අජ්ඣාරාමො නාම: පරිකඤ්ඤාසං ආරාමසං අනෙතා ආරාමො අපරිකඤ්ඤාසං උපවාරො.

අගිලානො නාම: සකෙකාති පිණ්ඩාය වරිතුං.

ගිලානො නාම: න සකෙකාති පිණ්ඩාය වරිතුං.

අපටිසංචිදිතං අගිලානො බාදිසංඤ්ඤා භුඤ්ඤාසංඤ්ඤාති පතිගණනාති ආපක්ඤ්ඤා ඉකකට්ඨො අරෙකාහාරෙ අරෙකාහාරෙ ආපක්ඤ්ඤා පාටිදෙසනීයසං.

අපටිසංචිදිතෙ අපටිසංචිදිතසංඤ්ඤා බාදනීයං වා භොජනීයං වා අජ්ඣාරාමෙ සහන්තා පටිඤ්ඤාහන්තා අගිලානො බාදති වා භුඤ්ඤාති වා ආපක්ඤ්ඤා පාටිදෙසනීයසං, අපටිසංචිදිතෙ චෙමතිකො බාදනීයං වා භොජනීයං වා අජ්ඣාරාමෙ සහන්තා පටිඤ්ඤාහන්තා අගිලානො බාදති වා භුඤ්ඤාති වා ආපක්ඤ්ඤා පාටිදෙසනීයසං. අපටිසංචිදිතෙ පටිසංචිදිතසංඤ්ඤා බාදනීයං වා භොජනීයං වා අජ්ඣාරාමෙ සහන්තා පටිඤ්ඤාහන්තා අගිලානො බාදති වා භුඤ්ඤාති වා ආපක්ඤ්ඤා පාටිදෙසනීයසං.

1. කුලසංඤ්ඤා පදං මුලාසංඤ්ඤාසංඤ්ඤාසංඤ්ඤාහි පදං, 2. ආභරිසකතීති - මජ්ඣ.

පාච්ඤානියපාළි ගීතවුද්ගලෙහි

යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවච්චිකං ආභාරජාය පතිගණනානි
ආපක්ඛි දුක්ඛටසං. අලේඛාභාරෙ අලේඛාභාරෙ ආපක්ඛි දුක්ඛටසං.

පටිසංචිදිතෙ අපපටිසංචිදිතසඤ්ඤි ආපක්ඛි දුක්ඛටසං පටිසංචිදිතෙ
වෙමනිකො ආපක්ඛි දුක්ඛටසං පටිසංචිදිතෙ පටිසංචිදිතසඤ්ඤි ආනාපනති.

අනාපනති: පටිසංචිදිතෙ, ගිලානසං පටිසංචිදිතෙ වා ගිලානසං වා
සෙසකං භුඤ්ඤති, බහාරාමෙ පටිග්ගහෙඤ්ඤි අනෙතා ආරාමෙ
පරිභුඤ්ඤති, තස්ස ජාතකං මූලං වා තවං වා පතනං වා පුප්පං වා
ඵලං වා පරිභුඤ්ඤති, යාමකාලිකං සත්තාහකාලිකං යාවච්චිකං සති
පච්චයෙ පරිභුඤ්ඤති උමමනනකසං අදිකමමකසනාති.

වතුපාටිදෙසනියං.

කසසුද්දානං;

- අඤ්ඤතිකාය වොසාසං - සෙඛ ආරඤ්ඤකෙත ව,
- පාටිදෙසනියා වක්ඛාරො - සම්බුද්ධෙන පකාසිතා,

උදදිට්ඨා ටො ආයසමනෙතා වක්ඛාරො පාටිදෙසනියා
ධම්මා. තජායසමනෙත පුච්ඡාමි කච්චිස්ස පරිසුද්ධා දුතියමි පුච්ඡාමි
කච්චිස්ස පරිසුද්ධා තතියමි පුච්ඡාමි කච්චිස්ස පරිසුද්ධා පරිසුද්ධාජා
යසමනෙතා තසමා තුණ්හි, ඵවමෙතං ධාරයාමිති.

පාටිදෙසනියා නිට්ඨිතා¹.

1. පාටිදෙසනියකඤ්ඤි නිට්ඨිතං - මජ්ඣ.,

සෙබියකණෙඩා

ඉමෙ බො පනායකමනෝ සෙබියා ධර්මා උදෙසං ආගච්ඡති.

8.1.1

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨමනිකසස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බඝනියා භික්ඛු පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලලෙඛනා නිවාසෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති. 'කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලලෙඛනා නිවාසෙසසනති සෙයාථාපි ගිඪිකාමහොගිනෝ'ති.

2. අපසාසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති "කථං හි නාම ජබ්බඝනියා භික්ඛු පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලලෙඛනා නිවාසෙසසනති"ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙ කථං කතා¹ භික්ඛුසඬ්ඤං සන්ථපානෙකවා ජබ්බඝනියෙ භික්ඛු පටිපුජ්ජි. සච්චං කිර තුලෙභ භික්ඛුවෙ පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලලෙඛනා නිවාසෙථාති. සච්චං භගවා. විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තුලෙභ මොසපුරියා පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලලෙඛනා නිවාසෙසසථ, තෙතං මොසපුරියා අප්පසකානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙයාථ;

"පරිමණඛලං නිවාසෙසසාමීති සිකඛා කරණියා"ති.

3. පරිමණඛලං නිවාසෙතඛං නාභිමණඛලං ජාණුමණඛලං පටිච්ඡාදෙතෙතන. යො අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඔලලෙඛනො නිවාසෙති, ආපක්ඛි පුකකථසස.

අනාපක්ඛි: අසඤ්චිච; අසතියා, අජානාතසස; ගිලානසස, ආපදසු උම්මතකසස ආදිකමමිකසසාති.

පයමසිකඛාපදං.

1. ධම්මං කථං කතා, පාඨොයං මරමිච්චවධ්වංගිභිභිවතෙ න දියසතෙ

8. 1. 2

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛු පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලලොකනා පාරුපතති -පෙ-

“පරිමණධලං පාරුපියසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. පරිමණධලං පාරුපිතඛං උභො කණ්ණෙණ සමං කඤ්ඤා පාරුපනෙනන¹ යො අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඔලලොකනො පාරුපති ආපත්ති දුක්ඛංසං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනාසං, ගිලානාසං, ආපදසු, උමමත්තකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

දුකියසිකඛාපදං.

8. 1. 3

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛු කායං විචරීතො අනතරසරෙ ගච්ඡන්ති-පෙ-

“සුපට්ච්චනෙනා අනතරසරෙ ගමීයසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. සුපට්ච්චනෙනා අනතරසරෙ ගතතඛං. යො අනාදරියං පටිච්ච කායං විචරීතො අනතරසරෙ ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛංසං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනාසං, ගිලානාසං, ආපදසු, උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

තතියසිකඛාපදං.

8. 1. 4

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛු කායං විචරීතො අනතරසරෙ නිසීදන්ති-පෙ-

“සුපට්ච්චනෙනා අනතරසරෙ නිසීදියසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. සුපට්ච්චනෙනා අනතරසරෙ නිසීදිතඛං. යො අනාදරියං පටිච්ච කායං විචරීතො අනතරසරෙ නිසීදති ආපත්ති දුක්ඛංසං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනාසං, ගිලානාසං, වාසුපගතස්ස, ආපදසු, උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

චතුස්සසිකඛාපදං.

1. පාරුපනෙනානිපදං. මෙමෙයංසංඛිතිවිච්චනෙ න දිස්සතෙ.

8. 1. 5

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු හත්ථෙ පාදමෙ කීළාපෙතො අනරසරෙ ගච්ඡන්ති-පෙ-

“සුසංවුතො අනරසරෙ ගමීසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. සුසංවුතෙන අනරසරෙ ගතඛබ්බං. යො අනාදරීසං පටිච්ච හත්ථං වා පාදං වා කීළාපෙතො අනරසරෙ ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනසස්ස, ගිලානස්ස, උමමනකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

පඤ්චම සිකඛාපදං.

8. 1. 6

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු හත්ථෙ පාදමෙ කීළාපෙතො අනරසරෙ නිසීදන්ති-පෙ-

“සුසංවුතො අනරසරෙ නිසීද්දසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. සුසංවුතෙන අනරසරෙ නිසීද්දඛබ්බං. යො අනාදරීසං පටිච්ච හත්ථං වා පාදං වා කීළාපෙතො අනරසරෙ නිසීද්දති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

3. අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනසස්ස, ගිලානස්ස, උමමනකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

ජට්ඨ සිකඛාපදං.

8. 1. 7

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු තභං තභං ඔලොකෙත්වා අනරසරෙ ගච්ඡන්ති-පෙ-

“ඔක්ඛිතතචකපු අනරසරෙ ගමීසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

2. ඔක්ඛිතතචකපුනා අනරසරෙ ගතඛබ්බං යුගමන්තං පෙකඛනෙතන. යො අනාදරීසං පටිච්ච තභං තභං ඔලොකෙත්වා අනරසරෙ ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනසස්ස, ගිලානස්ස, ආපදසු, උමමනකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

සත්තම සිකඛාපදං.

8. 1. 8

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවඤ්චියං චිහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඔබ්බා පන සමයෙන ජබ්බණියා භික්ඛු තභං තභං ඔලොකෙනො අනතරසරෙ නිසීදන්තී -පෙ-

“ඔක්ඛිත්තවක්ඛු අනතරසරෙ නිසීදියසාමීති සික්ඛා කරණියා”ති.

2. ඔක්ඛිත්තවක්ඛුනා අනතරසරෙ නිසීදිතබ්බං. සුගමන්තං පෙක්ඛනෙනා, යො අනාදරියං පච්චිව තභං තභං ඔලොකෙනො අනතරසරෙ නිසීදති ආපක්ඛි දුක්ඛටසං.

3. අනාපක්ඛි: අසඤ්චිව, අසතියා, අජානන්තස්ස, ගීලානස්ස, ආපදසු, උම්මන්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

අට්ඨමසික්ඛාපදං.

8. 1. 9

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවඤ්චියං චිහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඔබ්බා පන සමයෙන ජබ්බණියා භික්ඛු උක්ඛිත්තකාය අනතරසරෙ ගච්ඡන්තී -පෙ-

“න උක්ඛිත්තකාය අනතරසරෙ ගම්භසාමීති සික්ඛා කරණියා”ති.

2. න උක්ඛිත්තකාය අනතරසරෙ ගන්තංඛං. යො අනාදරියං පච්චිව එකතො වා උභතො වා උක්ඛිපිත්වා අනතරසරෙ ගච්ඡති ආපක්ඛි දුක්ඛටසං.

අනාපක්ඛි: අසඤ්චිව, අසතියා, අජානන්තස්ස, ගීලානස්ස, ආපදසු, උම්මන්තකස්ස ආදිකම්මකස්සාති.

නවමසික්ඛාපදං.

8. 1. 10

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවඤ්චියං චිහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඔබ්බා පන සමයෙන ජබ්බණියා භික්ඛු උක්ඛිත්තකාය අනතරසරෙ නිසීදන්තී. -පෙ-

“න උක්ඛිත්තකාය අනතරසරෙ නිසීදියසාමීති සික්ඛා කරණියා”ති.

2. න උක්ඛිත්තකාය අනතරසරෙ නිසීදිතබ්බං. යො අනාදරියං පච්චිව එකතො වා උභතො වා උක්ඛිපිත්වා අනතරසරෙ නිසීදති ආපක්ඛි දුක්ඛටසං.

අනාපක්ඛි: අසඤ්චිව, අසතියා, අජානන්තස්ස, ගීලානස්ස, වාසුපගගස්ස, ආපදසු, උම්මන්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

දසමසික්ඛාපදං.

පරිමණිලවග්ගො පඨමො.

8. 2. 1

1. තෙත සමයෙහි බුද්ධා භගවා සාවකීයං වීහරති ජෙතවනෙ අනාරාමපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙත ඛො පන සමයෙහි ජබ්බකේයා ගිණු මහාභයිතං භසනො අනාරාමසරෙ ගච්ඡන්ති -පෙ-

“න උජ්ජග්ගිකාය අනාරාමසරෙ ගමීසාමීති සිකඛා කරුණියා”ති.

2. න උජ්ජග්ගිකාය අනාරාමසරෙ ගනනඛං. යො අනාදරීයං පටිච්ච මහාභයිතං භසනො අනාරාමසරෙ ගච්ඡති ආපකති දුක්ඛටස්ස.

අනාපකති: අසඤ්චිච, අසතියා, අජානනස්ස, ගීලානස්ස, භසනීයස්මිං වජ්ජුස්මිං මිහිතමනං කරොති, ආපදස්ස, උමචනකස්ස, ආදිකමමකස්සාති.

පට්ඨම සිකඛාපදං.

8. 2. 2

1. සාවකීනිදනං - තෙත ඛො පන සමයෙහි ජබ්බකේයා ගිණු මහාභයිතං භසනො අනාරාමසරෙ නිසීදන්ති -පෙ-

“න උජ්ජග්ගිකාය අනාරාමසරෙ නිසීදියසාමීති සිකඛා කරුණියා”ති.

2. න උජ්ජග්ගිකාය අනාරාමසරෙ නිසීදනඛං. යො අනාදරීයං පටිච්ච මහාභයිතං භසනො අනාරාමසරෙ නිසීදති ආපකති දුක්ඛටස්ස.

අනාපකති: අසඤ්චිච, අසතියා, අජානනස්ස, ගීලානස්ස, භසනීයස්මිං වජ්ජුස්මිං මිහිතමනං කරොති, ආපදස්ස, උමචනකස්ස ආදිකමමකස්සාති.

දුතිය සිකඛාපදං.

8. 2. 3

1. සාවකීනිදනං - තෙත ඛො පන සමයෙහි ජබ්බකේයා ගිණු උච්චාසද්දං මහාසද්දං කරොනො අනාරාමසරෙ ගච්ඡන්ති -පෙ-

“අපපසද්දෙ අනාරාමසරෙ ගමීසාමීති සිකඛා කරුණියා”ති.

2. අපපසද්දන අනාරාමසරෙ ගනනඛං. යො අනාදරීයං පටිච්ච උච්චාසද්දං මහාසද්දං කරොනො අනාරාමසරෙ ගච්ඡති ආපකති දුක්ඛටස්ස.

අනාපකති: අසඤ්චිච, අසතියා, අජානනස්ස, ගීලානස්ස, ආපදස්ස, උමචනකස්ස ආදිකමමකස්සාති.

තතිය සිකඛාපදං.

පාච්ඤායාමි භික්ඛුච්ඡෙදායා

8. 2. 4

සාවස්ථිතිදනං — තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු උච්චාසද්දං මහාසද්දං කරොනො අනතරසරෙ නිසීදන්තී. —පෙ—

අපසසද්දෙ අනතරසරෙ නිසීද්දොමීති සිකඛා කරඤ්ඤා'ති

අපසසද්දන අනතරසරෙ නිසීදිතඛං, යො අනාදරියං පට්ඨෙච උච්චාසද්දං මහාසද්දං කරොනො අනතරසරෙ නිසීදති ආපත්ති ප්‍රකකට්ඨං.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච —පෙ— ආදිකමමිකසාති

චතුස් සිකඛාපදං.

8. 2. 5

සාවස්ථිතිදනං — තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු කායසච්චාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡන්තී කායං ඔලලෙඛනො —පෙ—

හ කායසච්චාලකං අනතරසරෙ ගමීසොමීති සිකඛා කරඤ්ඤා'ති

න කායසච්චාලකං අනතරසරෙ ගතඛං, කායං පඤ්ඤාභවො ගතඛං, යො අනාදරියං පට්ඨෙච කායසච්චාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡති කායං ඔලලෙඛනො ආපත්ති ප්‍රකකට්ඨං.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච —පෙ— ආදිකමමිකසාති.

පඤ්චම සිකඛාපදං.

8. 2. 6

1. සාවස්ථිතිදනං.—තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු කායසච්චාලකං අනතරසරෙ නිසීදන්තී කායං ඔලලෙඛනො —පෙ—

හ කායසච්චාලකං අනතරසරෙ නිසීද්දොමීති සිකඛා කරඤ්ඤා'ති

න කායසච්චාලකං අනතරසරෙ නිසීදිතඛං, කායං පඤ්ඤාභවො නිසීදිතඛං, යො අනාදරියං පට්ඨෙච කායසච්චාලකං අනතරසරෙ නිසීදති කායං ඔලලෙඛනො ආපත්ති ප්‍රකකට්ඨං.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනස්ස ගිලානස්ස වාසුපග්ගස්ස ආපදස්ස උමමනකස්ස ආදිකමමිකසාති.

ජට්ඨ සිකඛාපදං.

8. 2. 7

සාවඤ්ඤාදායං—තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු බාහුසවාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡන්ති, බාහුං ඔලලෙඛනා -පෙ-

න බාහුසවාලකං අනතරසරෙ ගමීයසාමීති සිකඛා කරුණියා'ති

න බාහුසවාලකං අනතරසරෙ ගතඛං. බාහුං පඤ්ඤාසාදා ගතඛං. යො අනාදරියං පටිච්ච බාහුසවාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡති බාහුං ඔලලෙඛනා ආපත්ති දුක්ඛටසං.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමමකසාති.

සත්තමසිකඛාපදං.

8. 2. 8

සාවඤ්ඤාදායං—තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු බාහුසවාලකං අනතරසරෙ නිසීදන්ති බාහුං ඔලලෙඛනා -පෙ-

න බාහුසවාලකං අනතරසරෙ නිසීදියසාමීති සිකඛා කරුණියා'ති

න බාහුසවාලකං අනතරසරෙ නිසීදිතඛං. බාහුං පඤ්ඤාසාදා නිසීදිතඛං. යො අනාදරියං පටිච්ච බාහුසවාලකං අනතරසරෙ නිසීදිති බාහුං ඔලලෙඛනා ආපත්ති දුක්ඛටසං.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස, වාසුපගතස්ස, ආපදස්ස, උමමඤ්ඤාසාදා ආදිකමමකසාති.

අධ්මමසිකඛාපදං.

8. 2. 9

1. සාවඤ්ඤාදායං—තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු සිසපවාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡන්ති සිසං ඔලලෙඛනා -පෙ-

න සිසපවාලකං අනතරසරෙ ගමීයසාමීති සිකඛා කරුණියා'ති

2. න සිසපවාලකං අනතරසරෙ ගතඛං. සිසං පඤ්ඤාසාදා ගතඛං. යො අනාදරියං පටිච්ච සිසපවාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡති සිසං ඔලලෙඛනා ආපත්ති දුක්ඛටසං.

3. අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමමකසාති.

නවමසිකඛාපදං.

8. 2. 10

සංවිධිතයා— තෙත වෙහෙර පන සමයෙන් ප්‍රධානියා ගිණුම්
සියලුමවාලක. අනන්‍යයන් නිසිදැනී සිය. ඔලලෙකතා -ප-

න සියලුමවාලක. අනන්‍යයන් නිසිදැනී සිය. කටයුතු කරණයා'නි.

න සියලුමවාලක. අනන්‍යයන් නිසිදැනීම. සිය. පහතපෙන්වා
නිසිදැනීම. යො අනාදරිය. පවිට්ට සියලුමවාලක. අනන්‍යයන් නිසිදැනී
සිය. ඔලලෙකතා ආපනි දුකටස.

අනාපනි : අසඳුම්ව අසනියා අජානනකසය ගිලානසය වාසුපගනසය
ආපදු සු උමමකකසය ආදිකමකසයානි.

දසම සියලුමවාලක.

උප්පත්තිවගො දුනියො.

8. 3. 1

තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාරාමිණීකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බෙඝ්ඤියා භික්ඛු ඛමෙතකතා අනතරසරෙ ගච්ඡන්ති -පෙ-

න ඛමොකතො අනතරසරෙ ගමීසසාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

න ඛමෙතකතෙන අනතරසරෙ ගතතබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්ච එකතො වා උභතො වා ඛමං කඤ්ඤා අනතරසරෙ ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨස්ස.

අනාපතති - අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමේකස්සාති

පඨමසිකඛාපදං.

8. 3. 2

සාවස්ථිනිදනං- තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බෙඝ්ඤියා භික්ඛු ඛමෙතකතා අනතරසරෙ නිසීදිතති -පෙ-

න ඛමොකතො අනතරසරෙ නිසීදිසසාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

න ඛමෙතකතෙන අනතරසරෙ නිසීදිතබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්ච එකතො වා උභතො වා ඛමං කඤ්ඤා අනතරසරෙ නිසීදිති ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනකසස් ගිලානස්ස වාසු-පගතස්ස ආපදස්ස උමමනතකස්ස ආදිකමේකස්සාති.

දුතියසිකඛාපදං.

8. 3. 3

සාවස්ථිනිදනං- තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බෙඝ්ඤියා භික්ඛු සසීසං පාරුපිඤ්ඤා අනතරසරෙ ගච්ඡන්ති -පෙ-

න ඔගුණධීතො අනතරසරෙ ගමීසසාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

න ඔගුණධීතෙන අනතරසරෙ ගතතබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්ච සසීසං පාරුපිඤ්ඤා අනතරසරෙ ගච්ඡති ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමේකස්සාති

තතියසිකඛාපදං.

8. 3. 4

සාවඤ්ඤාදානං—තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකභියා භික්ඛු සසීසං පාරුපිඤා අනතරසරෙ නිසීදන්තී -පෙ-

“න ඔඉඤ්ඤාදානං අනතරසරෙ නිසීදියසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

න ඔඉඤ්ඤාදානං අනතරසරෙ නිසීදන්තං. යො අනාදරියං පටිච්ච සසීසං පාරුපිඤා අනතරසරෙ නිසීදති ආපත්ති දුක්ඛටසං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසනියා අජානනාසං ගිලානසං වාසුපගතසං ආපදසු උමචනකසං ආදිකමමිකසාති.

චතුස්ස සිකඛාපදං.

8. 3. 5

සාවඤ්ඤාදානං—තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකභියා භික්ඛු උකකුට්ඨකාය අනතරසරෙ ගච්ඡන්ති -පෙ-

“න උකකුට්ඨකාය අනතරසරෙ ගමියසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

න උකකුට්ඨකාය අනතරසරෙ ගතන්තං. යො අනාදරියං පටිච්ච උකකුට්ඨකාය අනතරසරෙ ගච්ඡන්ති ආපත්ති දුක්ඛටසං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමමිකසං.

පඤ්චම සිකඛාපදං.

8. 3. 6

සාවඤ්ඤාදානං—තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකභියා භික්ඛු පලලඤ්ඤාදානං අනතරසරෙ නිසීදන්තී -පෙ-

“න පලලඤ්ඤාදානං අනතරසරෙ නිසීදියසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

න පලලඤ්ඤාදානං අනතරසරෙ නිසීදන්තං. යො අනාදරියං පටිච්ච භස්සපලලඤ්ඤාදානං වා දුක්ඛපලලඤ්ඤාදානං වා අනතරසරෙ නිසීදති ආපත්ති දුක්ඛටසං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසනියා අජානනාසං ගිලානසං වාසුපගතසං ආපදසු උමචනකසං ආදිකමමිකසාති.

ඡට්ඨ සිකඛාපදං.

8. 3. 7

සාවස්ථිනිදුතං-- තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛු අසකකච්චං පිණ්ඩපාතං පටිගණනාති ජට්ඨෙධතුකාමො විය -පෙ-

“සකකච්චං පිණ්ඩපාතං පටිගණනෙසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

සකකච්චං පිණ්ඩපාතො පටිගණනෙවෙධො. යො අනාදරියං පටිච්ච අසකකච්චං පිණ්ඩපාතං පටිගණනාති ජට්ඨෙධතුකාමො විය ආපච්ඡි දුකකච්ඡස

අනාපච්ඡි: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමමිකසසාති.

සතමසිකඛාපදං.

8. 3. 8

සාවස්ථිනිදුතං-- තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛු තභං තභං ඔලොකෙනනා පිණ්ඩපාතං පටිගණනාති ආකිරනෙකපි අතිකකමනෙතපි¹ න ජානනති -පෙ-

“පතනසඤ්ඤී පිණ්ඩපාතං පටිගණනෙසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

පතනසඤ්ඤීනා පිණ්ඩපාතො පටිගණනෙවෙධො. යො අනාදරියං පටිච්ච තභං තභං ඔලොකෙනනා පිණ්ඩපාතං පටිගණනාති ආපච්ඡි දුකකච්ඡස.

අනාපච්ඡි: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමමිකසසාති

අට්ඨමසිකඛාපදං.

8. 3. 9

සාවස්ථිනිදුතං-- තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛු පිණ්ඩපාතං පටිගණනානා සුපඤ්ඤච ඛුං පටිගණනාති -පෙ-

“සමසුපකං පිණ්ඩපාතං පටිගණනෙසාමීති සිකඛා කරණියා”ති.

සුපො නාම: දෙඨ සුපා මුග්ගසුපො මාසසුපො භස්භාරියො. සමසුපකො පිණ්ඩපාතො පටිගණනෙවෙධො. යො අනාදරියං පටිච්ච සුපඤ්ඤච ඛුං පටිගණනාති ආපච්ඡි දුකකච්ඡස.

3. අනාපච්ඡි: අසඤ්චිච්ච, අසනියා, අජානනසස, ගිලානසස, රසරසෙ. සදාතකානං, පවාරිතානං, අඤ්ඤසසස්ථාය, අත්තනො ධනෙන, ආපදසු උමමතකසස ආදිකමමිකසසාති.

නට්ඨමසිකඛාපදං.

1. අතිකකෙනෙතපි-මඡයං.

8. 3. 10

සාවස්ථිනිදනං — තෙන ඛො පන සමයෙන ඡන්ධනෙයා භික්ඛු
ථුපිකතං පිණ්ඩපාතං පටිගණකාති -පෙ-

“සමතිත්තිකං පිණ්ඩපාතං පටිගගහෙත්ථාමිති සිකඛා කරණියා”ති

සමතිත්තිකො පිණ්ඩපාතො පටිගගහෙතඛෙඛා. යො අනාදරියං
පටිච්ච ථුපිකතං පිණ්ඩපාතං පටිගණකාති ආපතති දුක්ඛචසස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනසස ආපදසු උමඤ්ඤකසස
ආදිකමච්චකසසාති.

දසම සිකඛාපදං.

ඛමහකතචග්ගො තතියො.

8. 4. 1

තෙත සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවස්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභියා භීතඥ අසකකච්චං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජන්ති අභුඤ්ජතුකාමා වීය -පෙ-

සකකච්චං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජියාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

සකකච්චං පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජතඛෙඛා. යො අනාදරියං පට්ඨෙව අසකකච්චං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජති ආපතති දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනස්ස ගිලානස්ස ආපදසු උමචතකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

පට්ඨමසිකඛාපදං.

8. 4. 2

සාවස්ථිනීදනං- තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභියා භීතඥ තභං තභං ඔලොකෙනතා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජන්ති ආකීරණොපි අතික්කං මනෙතපි න ජානතස් -පෙ-

පතතසඤ්ඤී පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජියාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

පතතසඤ්ඤීනා පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජතඛෙඛා. යො අනාදරියං පට්ඨෙව තභං තභං ඔලොකෙනතො පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජති ආපතති දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමමිකස්සාති.

දුතියසිකඛාපදං.

8. 4. 3

සාවස්ථිනීදනං- තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභියා භීතඥ තභං තභං ඔමසිඛා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

සපදනං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජියාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

සපදනං පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජතඛෙඛා. යො අනාදරියං පට්ඨෙව තභං තභං ඔමසිඛා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජති ආපතති දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනස්ස ගිලානස්ස අඤ්ඤාසං දෙනොතා ඔමසති, අඤ්ඤාභාජනො² ආකීරණොතා ඔමසති, උතතරිභවෙත, ආපදසු උමචතකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

තතියසිකඛාපදං.

2. අඤ්ඤාස භාජනෙ- මජ්ඣ.

8. 4. 4

සාවඤ්ඤානං -- තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජනතා සුපඤ්ඤාව ඛුං භුඤ්ජනති -පෙ-

සමසුපකං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජිසාමිති සිකඛා කර්ථියා'ති.

සුපො නාම: දො සුපො මුග්ගසුපො මාසසුපො හත්ථාරියො. සමසුපතො පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජනවෙඛා. යො අනාදරියං පටිච්ච සුපඤ්ඤාව ඛුං භුඤ්ජනි ආපනති දුක්ඛටසං.

අනාපනති: අසඤ්චිච අසතියා අජානනසංගි ගිලානසංගි රස-රභස ඤානකානං පචාරිතානං අනතො ධනෙන ආපදසු උමමනකසංගි ආදිකමිකසංගි.

චතුස්සිකඛාපදං.

8. 4. 5

සාවඤ්ඤානං -- තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ධුපතො ඔමඤ්චා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජනති -පෙ-

න ධුපතො ඔමඤ්චා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජිසාමිති සිකඛා කර්ථියා'ති.

න ධුපතො ඔමඤ්චා පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජනවෙඛා. යො අනාදරියං පටිච්ච ධුපතො ඔමඤ්චා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජනි ආපනති දුක්ඛටසං.

අනාපනති: අසඤ්චිච අසතියා අජානනසංගි ගිලානසංගි පටිච්චකෙ සෙසෙ ඵකතො සංකඩ්ඪිචා ඔමඤ්චා භුඤ්ජනි, ආපදසු උමමනකසංගි ආදිකමිකසංගි.

පඤ්චමසිකඛාපදං.

8. 4. 6

සාවඤ්ඤානං -- තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු සුපමෙ ඛුඤ්ජනමෙ ඔදනෙන පටිච්චාදෙනති භීයොකමානං උපාදය -පෙ-

න සුපං වා ඛුඤ්ජනං වා ඔදනෙන පටිච්චාදෙසාමි භීයොකමානං උපාදයාති සිකඛා කර්ථියා'ති.

න සුපං වා ඛුඤ්ජනං වා ඔදනෙන පටිච්චාදෙනවං භීයොකමානං උපාදය. යො අනාදරියං පටිච්ච සුපං වා ඛුඤ්ජනං වා ඔදනෙන පටිච්චාදෙනි භීයොකමානං උපාදය ආපනති දුක්ඛටසං.

අනාපනති: අසඤ්චිච අසතියා අජානනසංගි සාමිකා පටිච්චාදෙචා දෙනති. න භීයොකමානං උපාදය, ආපදසු උමමනකසංගි ආදිකමිකසංගි.

ඡට්ඨසිකඛාපදං.

3. ධුපතො - ඵසං.

8. 4. 7

1. සාවකීන්ද්‍රිතං— තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛු සුපමි ඔදනමි අත්තනො අසාය විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤාති. චේත්සං උජ්ඣායනාති වියනාති විපාවෙනාති “කථං හි නාම සමඤා සකා- පුත්තියා සුපමි ඔදනමි අත්තනො අසාය විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤාසසනාති කසස සමපනනං න මනාපං කසස සාද්දං න රුච්චතී”ති.

2. අසෙසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායනනානං වියනනානං. විපාවෙනනානං යෙ තෙ භික්ඛු අපපිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාති වියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම ජබ්බගගියා භික්ඛු සුපමි ඔදනමි අත්තනො අසාය විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤාසසනාති”ති -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ සුපමි ඔදනමි අත්තනො අසාය විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤාතී. සච්චං හගවා. විගර්හි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා සුපමි ඔදනමි අත්තනො අසාය විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤාසුථ. තෙනං මොසපුරිසා අපපසකනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“න සුපං වා ඔදනං ඵා අත්තනො අසාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤාසාමීති සිකඛා කරණියා”ති

ඵවඤ්ඤා හගවතා භික්ඛුනං සිකඛාපදං පඤ්ඤාතං භොති..

3. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ගිලානා භොනාති. ගිලාන පුච්ඡකා භික්ඛු ගිලානෝ ඵතදවොචුං; “කච්චාවුසො ඛමනීයං කච්චී යාපතීය”නාති. පුඛෙඛ මයං ආචුසො සුපමි ඔදනමි අත්තනො අසාය විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤාම. තෙන නො ඵාසු භොති. ඉදන්ති පන හගවතා පටිකඛිතතභති කුතඤ්ඤාසසනා න විඤ්ඤපෙම තෙන නො න ඵාසු භොතීති. භික්ඛුඃ හගවතො ඵතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. අථ ඛො හගවා ඵතසමී නිදනෙ ඵතසමී පකරණෙ ධමමි. කථං කඤා භික්ඛු ආමනෙතයි “අනුජානාමී භික්ඛවෙ ගිලානෙන භික්ඛුනා සුපමි ඔදනමි අත්තනො අසාය විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤා” ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ;

“න සුපං වා ඔදනං වා අගිලානො අත්තනො අසාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤාසාමීති සිකඛා කරණියා”ති

1. ගිලානෙ භික්ඛු - මජ්ඣං,
2. භික්ඛුති පදං - මජ්ඣං න දීප්පතෙ.

පාවිච්චියපාළි භික්ඛුවිභවෙයා

න සුඵ පං වා ඔදනං වා අභිලාභෙනා අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤපෙත්වා භුඤ්ඤිතඛං. යො අනාදරියං පටිච්ච සුඵ පං වා ඔදනං වා අභිලාභො අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤපෙත්වා භුඤ්ඤති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනකසස භිලානසස ඤාතකානං පචාරිතානං අඤ්ඤසසත්ථාය අත්තනො ධනෙන ආපදසු උම්මත්තකසස ආදිකම්මකසාති.

සත්තමසිකඛාපදං.

8. 4. 8

සාවච්චිදිනං— තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බභෙයා භික්ඛු උජ්ඣානසඤ්ඤී පරෙසං පත්තං ඔලොකෙතති -පෙ-

න උජ්ඣානසඤ්ඤී පරෙසං පත්තං ඔලොකෙසාමීති සිකඛා කරභියා'ති.

න උජ්ඣානසඤ්ඤීනා පරෙසං පත්තො ඔලොකෙතතෙඛො. යො අනාදරියං පටිච්ච උජ්ඣානසඤ්ඤී පරෙසං පත්තං ඔලොකෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනකසස දසසාමීති වා දුපෙසසාමීති වා ඔලොකෙති න උජ්ඣානසඤ්ඤීසස ආපදසු උම්මත්තකසස ආදිකම්මකසාති.

අට්ඨමසිකඛාපදං.

8. 4. 9

සාවච්චිදිනං — තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බභෙයා භික්ඛු මහත්තං කබලං කරොගති -පෙ-

නාතිමහත්තං කබලං කරියාමීති සිකඛා කරභියා'ති.

නාතිමහත්තො කබලො කාතචෙඛො. යො අනාදරියං පටිච්ච මහත්තං කබලං කරොති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච අසතියා අජානනකසස අභිලානසස ඛජ්ජකෙ ඵලාඵලෙ උත්තරිභවෙයා ආපදසු උම්මත්තකසස ආදිකම්මකසාති.

නවමසිකඛාපදං.

8. 4. 10

සාවස්තීන්ද්‍රණ—තෙත බො පන සමයෙන් ජබ්බගගියා හිනවූ දීසං ආලොපං කරොන්ති -පෙ-

පරිමණධලං ආලොපං කරියසාමීති සිකංඛා කරණියා'ති.

පරිමණධලො ආලොපො කාතබ්බො. යො අනාදරියං පටිඵල දීසං ආලොපං කරොති ආපත්ති දුක්ඛංසස.

අනාපතති : අසංඥාව අසතියා අජානනසස ගිලානසස බජ්ජකෙ ඵලාඵලෙ උත්තරිභවෙන ආපදසු උම්මත්තකසස ආදිකමේකසසාති.

දසමසිකංඛාපදං.

සකංඛවට්ඨනො වතුපො

8. 5. 1

තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං චිහර්ති ජෙතවනෙන අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභේයා භික්ඛු අනාභටෙ කබලෙ චුඛඤ්ඤාරං චීවරන්ති -පෙ-

න අනාභටෙ කබලෙ චුඛඤ්ඤාරං චීවරියාමීති සිකංඛා කරණියා'ති.

න අනාභටෙ කබලෙ චුඛඤ්ඤාරං චීවරිතබ්බං. යො අනාදරියං පට්ඨෙව අනාභටෙ කබලෙ චුඛඤ්ඤාරං චීවරති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිව -පෙ- ආදිකමමකස්සාති.

පයමසිකංඛාපදං.

8. 5. 2

සාවඤ්ඤාදනං -- තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභේයා භික්ඛු භුඤ්ජමානා සබ්බං භජං චුඛෙ පකඛිපන්ති -පෙ-

න භුඤ්ජමානො සබ්බං භජං චුඛෙ පකඛිපියසාමීති සිකංඛා කරණියා'ති.

න භුඤ්ජමානෙන සබ්බො භජො චුඛෙ පකඛිපිතඛෙඛා. යො අනාදරියං පට්ඨෙව භුඤ්ජමානො සබ්බං භජං චුඛෙ පකඛිපති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිව -පෙ- ආදිකමමකස්සාති.

දුතියසිකංඛාපදං.

8. 5. 3

සාවඤ්ඤාදනං -- තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභේයා භික්ඛු සකබලෙන චුඛෙන් ඛ්‍යාහරන්ති -පෙ-

න සකබලෙන චුඛෙන් ඛ්‍යාහරියාමීති සිකංඛා කරණියා'ති.

න සකබලෙන චුඛෙන් ඛ්‍යාහරිතබ්බං. යො අනාදරියං පට්ඨෙව සකබලෙන චුඛෙන් ඛ්‍යාහරති ආපත්ති දුක්ඛටස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිව -පෙ- ආදිකමමකස්සාති

තතියසිකංඛාපදං.

8. 5. 4

සාවස්තීන්දනං— තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බණියා භිතවු පිණ්ඩකෙඛපකං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

න පිණ්ඩකෙඛපකං භුඤ්ජියාමීති සිකඛා කරණියා.

න පිණ්ඩකෙඛපකං භුඤ්ජිතඛං. යො අනාදරියං පට්ඨව පිණ්ඩකෙඛපකං භුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛවස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිව අසතියා අජානනස්ස ගිලානස්ස ඛජ්ජකෙ ඵලාඵලෙ ආපදසු උම්මත්තකස්ස ආදිකමේකස්සාති.

චතුස්සිකඛාපදං.

8. 5. 5

සාවස්තීන්දනං— තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බණියා භිතවු කඛලාවච්චෙදකං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

න කඛලාවච්චෙදකං භුඤ්ජියාමීති සිකඛා කරණියා.

න කඛලාවච්චෙදකං භුඤ්ජිතඛං. යො අනාදරියං පට්ඨව කඛලාවච්චෙදකං භුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛවස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිව, අසතියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස, ඛජ්ජකෙ, ඵලාඵලෙ, උත්තරිභවෙහ, ආපදසු, උම්මත්තකස්ස, ආදිකමේකස්සාති.

පඤ්චම සිකඛාපදං.

8. 5. 6

සාවස්තීන්දනං— තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බණියා භිතවු අවගණ්ඛකාරකං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

න අවගණ්ඛකාරකං භුඤ්ජියාමීති සිකඛා කරණියා.

න අවගණ්ඛකාරකං භුඤ්ජිතඛං. යො අනාදරියං පට්ඨව ඵකතො වා උභතො වා ගණ්ඛං කජා භුඤ්ජති ආපත්ති දුක්ඛවස්ස.

අනාපතති: අසඤ්චිව, අසතියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස, ඛජ්ජකෙ¹, ඵලාඵලෙ, ආපදසු, උම්මත්තකස්ස, ආදිකමේකස්සාති.

ඡට්ඨසිකඛාපදං.

1. ඛජ්ජකෙඡී පද්ධං -මජ්ඣිම නිකායෙ.

8. 5. 7

සාවස්ථිදනං—තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බරගීයා භික්ඛු හස්ථිද්ධනකං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

න හස්ථිද්ධනකං භුඤ්ජියාමිති සිකඛා කරණියා'ති.

න හස්ථිද්ධනකං භුඤ්ජන්තඛං. ටො අනාදරියං පට්ඨව්හස්ථිද්ධනකං භුඤ්ජන්ති ආපඤ්ඤි දුක්ඛකප්පය.

අනාපඤ්ඤි: අසඤ්චිච්ච, අසනියා, අජානනකසස, ගිලානකසස, කච්චරං ඡබ්බරගීයා හස්ථං නිද්ධනාති, ආපදසු, උමමනකසස, ආදි-කමමකසසාති.

සත්තමසිකඛාපදං.

8. 5. 8

සාවස්ථිදනං—තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බරගීයා භික්ඛු සිසාවකාරකං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

න සිසාවකාරකං භුඤ්ජියාමිති සිකඛා කරණියා'ති.

න සිසාවකාරකං භුඤ්ජන්තඛං. ටො අනාදරියං පට්ඨව්හසිසාවකාරකං භුඤ්ජන්ති ආපඤ්ඤි දුක්ඛකප්පය.

අනාපඤ්ඤි: අසඤ්චිච්ච, අසනියා, අජානනකසස, ගිලානකසස: කච්චරං ඡබ්බරගීයා සිසුං ඡබ්බරගීයා, ආපදසු, උමමනකසස, ආදි-කමමකසසාති.

අට්ඨමසිකඛාපදං.

8. 5. 9

සාවස්ථිදනං—තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බරගීයා භික්ඛු ජීවහානිච්චාරකං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

න ජීවහානිච්චාරකං භුඤ්ජියාමිති සිකඛා කරණියා'ති.

න ජීවහානිච්චාරකං භුඤ්ජන්තඛං. ටො අනාදරියං පට්ඨව්හජීවහානිච්චාරකං භුඤ්ජන්ති ආපඤ්ඤි දුක්ඛකප්පය.

අනාපඤ්ඤි: අසඤ්චිච්ච, අසනියා, අජානනකසස, ගිලානකසස. ආපදසු, උමමනකසස; ආදිකමමකසසාති.

නවමසිකඛාපදං.

1. ඡබ්බරගී - ඡබ්බර

8. 5. 10

1. සාවිච්චි දින:- තෙත බො පන සමයෙහි ජබ්බගඟියා ගිණුම් වටු වටුකාරක. භුඤ්ජනී -ප-

න වටු වටුකාරක. භුඤ්ජනී සාමීති සිකඛා කරණියා'නි.

2. න වටු වටුකාරක. භුඤ්ජනී. යො අනාදරිය. පවිච්ච වටු වටුකාරක. භුඤ්ජනී ආපනති දුකකටසස.

3. අනාපනති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනසස, ගිලානසස, ආපදසු, උමමනකසස, ආදිකමකසසානි.

දසමසිකඛාපද.

කබ්ච්චනො පඤ්චමො.

8. 6. 1

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා කොසමබ්බියං විහරති සොසිතාරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙන බ්‍රාහ්මණෙන සඬ්ඤානං පයොපානං පටියන්තං භොති. භික්ඛු සුරුසුරුකාරකං ධීරං පිවන්ති. අඤ්ඤතරො නටපුබ්බකො භික්ඛු ඵවමාහ. “සබ්බායං¹ මඤ්ඤ සමෙඤා සිතීකතො”ති². යෙ තෙ භික්ඛු අජච්ඡිතා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාලෙන්ති “කථං භි නාම භික්ඛු සඬ්ඤං ආරබ්භ දවං කරිසසති”ති -පෙ- සච්චං කිරි කිරි කිරි කිරි භික්ඛු සඬ්ඤං ආරබ්භ දවං අකාසිති. සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං භි නාම කිරි මොසපුරිස සඬ්ඤං ආරබ්භ දවං කරිසසසි. තෙනං මොසපුරිස අපසසන්තානං වා පසාදය -පෙ- විගරහිතො ධම්මං කථං කතො භික්ඛු ආමනෙඤසි. “න භික්ඛුවෙ බුද්ධං වා ධම්මං වා සඬ්ඤං වා ආරබ්භ දවො කාතබ්බො. යො කරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකට්ඨයා”ති, අථ ඛො හගවා තං භික්ඛුං අනෙකපරියායෙන විගරහිතො දුහරතාය -පෙ- ඵවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිපෙය්‍යාතථ:

න සුරුසුරුකාරකං භුඤ්ජියසාමීති සික්ඛා කරුණියා’ති

2. න සුරුසුරුකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්ච සුරුසුරුකාරකං භුඤ්ජති ආපතති දුක්ඛකට්ඨසං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකම්මකසසාති.

පඨමසික්ඛාපදං.

8. 6. 2

1. සාවඤ්චිදානං. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු හත්ථිලෙලහකං භුඤ්ජන්ති. -පෙ-

න හත්ථිලෙලහකං භුඤ්ජියසාමීති සික්ඛා කරුණියා’ති

2. න හත්ථිලෙලහකං භුඤ්ජිතබ්බං. යො අනාදරියං පටිච්ච හත්ථිලෙලහකං භුඤ්ජති ආපතති දුක්ඛකට්ඨසං.

අනාපතති: අසඤ්චිච්ච, අසනියා, අජානනසස, ගිලානසස, ආපදසු, උමමත්තකසස. ආදිකම්මකසසාති.

දුතියසික්ඛාපදං.

1. සබ්බායං - මරසං
2. සිතකතොති - සිමු

8. 6. 3

1. සාවස්ථිදුනං — තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බභතියා භික්ඛු පත්තනිලලෙහකං භුඤ්ජන්ති -පෙ-

න පත්තනිලලෙහකං භුඤ්ජියසාමීති සික්ඛා කරභියා'ති.

2. න පත්තනිලලෙහකං භුඤ්ජනඛං. යො අනාදරියං පට්ඨම පත්තනිලලෙහකං භුඤ්ජති ආපකති දුක්ඛකට්ඨසා.

අනාපකති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනසස, ගිලානසස, පට්ඨකකෙ සෙසෙ එකතො සංකඤ්චියා නිලලෙහියා භුඤ්ජති, ආපදසු, උමමතකසස, ආදිකමේකසසාති.

කතියසික්ඛාපදං.

8. 6. 4

1. සාවස්ථිදුනං — තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බභතියා භික්ඛු ඔට්ඨනිලලෙහකං භුඤ්ජන්ති.-පෙ-

න ඔට්ඨනිලලෙහකං භුඤ්ජියසාමීති සික්ඛා කරභියා'ති.

2. න ඔට්ඨනිලලෙහකං භුඤ්ජනඛං. යො අනාදරියං පට්ඨම ඔට්ඨනිලලෙහකං භුඤ්ජති ආපකති දුක්ඛකට්ඨසා.

අනාපකති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමේකසසාති.

චතුස්සික්ඛාපදං.

8. 6. 5

1. තෙත සමයෙන බුද්ධෝ හගවා හග්ගෙසු චිහරති සුංසුමාරගීරෙ භෙසකලාවනෙ මීගදයෙ. තෙත ටො පන සමයෙන හිකු කොකනදෙ පාසාදෙ සාමීසෙන හසෙන්න පානීයථාලකං පටිගණකනති. මනුසා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති "කථං හි නාම සමණා සකාපුකන්දා සාමීසෙන හසෙන්න පානීයථාලකං පටිග්ගභෙසනති සෙයාරාපි ගිහී කාමභොගීනො"ති.

2. අපෙසාසු ටො හිකු තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායනනානං බියනනානං විපාවෙනනානං යෙ තෙ හිකු අපිට්ඨා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති "කථං හි නාම හිකු සාමීසෙන හසෙන්න පානීයථාලකං පටිග්ගභෙසනති -පෙ- සච්චං කීර හිකවෙ හිකු සාමීසෙන හසෙන්න පානීයථාලකං පටිගණකනති. සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධෝ හගවා -පෙ- කථං හි නාම තෙ හිකවෙ මොසපුරීසා සාමීසෙන හසෙන්න පානීයථාලකං පටිග්ගභෙසනති. තෙතං හිකවෙ අපෙසනනානං වා පසාදය -පෙ- ඵවණී පන හිකවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙයාරා :

හ සාමීසෙන හසෙන්න පානීයථාලකං පටිග්ගභෙසනාමීති සිකා කරණියා'ති.

3. න සාමීසෙන හසෙන්න පානීයථාලකො පටිග්ගභෙසනෙධො. යො අනාදරීයං පටිච්ච සාමීසෙන හසෙන්න පානීයථාලකං පටිග්ගණනාති ආපකති දුකච්ඡස.

අනාපකති: අස ඤච්චි, අසනියා, අජානනසස, ගීලානසස, ධොවිසසාමීති වා ධොවාපෙසසාමීති වා පටිගණනාති, ආපදසු, උම්මනකසස, ආදිකම්මකසසාති.

පසුබුද්ධිසිකාපදං.

8. 6. 6

1. තෙත සමයෙන බුද්ධෝ හගවා හග්ගෙසු චිහරති සුංසුමාරගීරෙ භෙසකලාවනෙ මීගදයෙ. තෙත ටො පන සමයෙන හිකු කොකනදෙ පාසාදෙ සසිසුකං පසාධොවනං අනකරසරෙ ඡවෙධනති. මනුසා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති. "කථං හි නාම සමණා සකාපුකන්දා සසිසුකං පසාධොවනං අනකරසරෙ ඡවෙධසසනති සෙයාරාපි ගිහී කාමභොගීනො"ති.

1. කොකනදෙ කපථි

පාච්ඤානියපාළි භික්ඛුච්ඡේදන

2. අසංසාරාදිං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුසසානං උරුකායනානං ධියතනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අජීවජා -පෙ- තෙ උරුකායනං ධියනං විපාවෙනං. "කථං හි නාම භික්ඛු සසිඤ්ඤං පතනධොවනං අනතරසරෙ ජට්ඨස්සනං ති -පෙ- සච්චං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛු සසිඤ්ඤං පතනධොවනං අනතරසරෙ ජට්ඨස්සනං. සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ-කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරියා සසිඤ්ඤං පතනධොවනං අනතරසරෙ ජට්ඨස්සනං. නෙතං භික්ඛවෙ අපසන්නානං වා පසාදය -පෙ-ඵවණ්ණි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

න සසිඤ්ඤං පතනධොවනං අනතරසරෙ ජට්ඨස්සාමීති සික්ඛා කරණියා'ති.

3. න සසිඤ්ඤං පතනධොවනං අනතරසරෙ ජට්ඨනඛං. යො අනාදරියං පට්ඨව සසිඤ්ඤං පතනධොවනං අනතරසරෙ ජට්ඨති ආපනති දුක්ඛච්ඡෙදං.

අනාපනති: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනසං, ගිලානසං, උද්ධරිඤා වා භික්ඛිඤා වා පටිඤ්ඤා වා¹ නිහරිඤා වා ජට්ඨති ආපදසු, උමමනකසං, ආදිකමෙකසානි.

ජට්ඨස්සික්ඛාපදං.

8. 6. 7

1. සාවඤ්ඤිදා- තෙන ඛො පන සමයෙන ජට්ඨගහියා භික්ඛු ජනපාණියං ධම්මං දෙසෙහති. යෙ තෙ භික්ඛු අජීවජා -පෙ- තෙ උරුකායනං ධියනං විපාවෙනං. "කථං හි නාම ජට්ඨගහියා භික්ඛු ජනපාණියං ධම්මං දෙසෙසනං"ති -පෙ- සච්චං කිර භික්ඛවෙ ජනපාණියං ධම්මං දෙසෙසනං. සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ-කථං හි නාම භික්ඛවෙ මොසපුරියා ජනපාණියං ධම්මං දෙසෙසනං. නෙතං මොසපුරියා අපසන්නානං වා පසාදය -පෙ-ඵවණ්ණි පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

න ජනපාණියං ධම්මං දෙසෙසනාමීති සික්ඛා කරණියා'ති.

ඵවණ්ණිදං හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤනං භොති,

1. පටිඤ්ඤා - සිද්ධි, සි

පාච්ඤාසපාළි භික්ඛුවිභවෙයා

2. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු ජනපාණියස ගිලානසස ධම්මං දෙසෙතුං කුක්ඛද්වියානතා න දෙසෙහති.¹ මනුසසා උරුකියානති වියහති විපාවෙනති. “කථං භි නාම සමණා සකායුක්ඛියා ජනපාණියස ගිලානසස ධම්මං න දෙසෙසසති”ති. අසෙසාපුං ටො භික්ඛු තෙසං මනුසසානං උරුකියනතානං වියනතානං විපාවෙනතානං. අථ ටො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමසං ආරොවෙපුං. අථ ටො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කතවා භික්ඛු ආමනෙතසි “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ජනපාණියස ගිලානසස ධම්මං දෙසෙතුං”. එවස්ඤ්ඤා පග භික්ඛවෙ ඉමං සිසකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

න ජනපාණියස අගිලානසස ධම්මං දෙසිය්‍යාමිති සිකධා කරණියා’ති.

3. ජනනං නාම: තීණි ජනනාති සෙතචජනනං කිලඤ්ඤචජනනං පණ්ණෙචජනනං මණ්ඩල ඛද්ධං සලාකඛද්ධං.

ධම්මො නාම: බුද්ධභාසිතො සාවකභාසිතො ඉසිභාසිතො දෙවභාසිතො අනුච්ඡසංභිතො ධම්මුපසංභිතො.

දෙසෙය්‍යාති: පදෙන දෙසෙති පදෙ පදෙ ආපතති දුක්ඛචයස. අකඛරාය දෙසෙති අකඛරකඛරාය ආපතති දුක්ඛචයස.

න ජනපාණියස අගිලානසස ධම්මො දෙසෙතට්ඨො. යො අනාදරියං පටිච්ච ජනපාණියස අගිලානසස ධම්මං දෙසෙති ආපතති දුක්ඛචයස.

අනාපතති: අසඤ්ඤිච්ච, අසනියා, අජානනසස, ගිලානසස, ආපදපු, උච්චතකසස, ආදිකම්මකසසාති.

සතතමසිකධාපදං.

8. 6. 8

1. සාවස්ථිතිදනං- තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බහෙයා භික්ඛු දණ්ඩපාණියස ධම්මං දෙසෙහති -පෙ-

න දණ්ඩපාණියස අගිලානසස ධම්මං දෙසිය්‍යාමිති සිකධා කරණියා’ති.

2. දණ්ඩො නාම: මජ්ඣමසස පුරියසස වතුහතො දණ්ඩො. තතො උක්ඛට්ඨො අදණ්ඩො, ඔමතො අදණ්ඩො.

න දණ්ඩපාණියස අගිලානසස ධම්මො දෙසෙතට්ඨො. යො අනාදරියං පටිච්ච දණ්ඩපාණියස අගිලානසස ධම්මං දෙසෙති ආපතති දුක්ඛචයස.

අනාපතති: අසඤ්ඤිච්ච -පෙ- ආදිකම්මකසසාති.

අට්ඨමසිකධාපදං.

1. කුක්ඛද්වියානති - මජ්ඣං.

8. 6. 9

1. සාවඤ්ඤිතං - තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභවයා හික්ඛු සසුපාඨිසස ධම්මං දෙසෙහති -පෙ-

න සසුපාඨිසස අභිලානසස ධම්මං දෙසියසාමීති සිකඛා කරභියා'ති.

2. සසුං නාම: එකතොධාරං උභතොධාරං පභරණං.

න සසුපාඨිසස අභිලානසස ධම්මො දෙසෙතඛෙඛා. යො අනාදරියං පටිච්ච සසුපාඨිසස අභිලානසස ධම්මං දෙසෙති ආපක්ඛි දුක්ඛටසස.

අනාපක්ඛි: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකම්මකසසාති.

නවමසිකඛාපදං.

8. 6. 10

සාවඤ්ඤිතං - තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභවයා හික්ඛු ආයුධ-පාඨිසස¹ ධම්මං දෙසෙහති -පෙ-

න ආයුධපාඨිසස අභිලානසස ධම්මං දෙසියසාමීති සිකඛා කරභියා'ති.

2. ආයුධං නාම: වාපො කොදණ්ණං.

න ආයුධපාඨිසස අභිලානසස ධම්මො දෙසෙතඛෙඛා. යො අනාදරියං පටිච්ච ආයුධපාඨිසස අභිලානසස ධම්මං දෙසෙති ආපක්ඛි දුක්ඛටසස.

අනාපක්ඛි: අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානනසස, භිලානසස, ආපදසු, උම්මත්තකසස, ආදිකම්මකසසාති.

දසමසිකඛාපදං.

සුරුසුරුවග්ගො ඡටෙයා

1. ආයුධපාඨිසස, මජ්ඣ.

8. 7. 1

1. තෙත සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවඤ්ඤා විභරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙත ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු පාදුකාරුළුභස්ස ධම්මං දෙසෙතති. -පෙ-

න පාදුකාරුළුභස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසියාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

2. න පාදුකාරුළුභස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඛෙඛො, යො අනාදරියං පටිච්ච අකකන්තස්ස වා පටිච්චකස්ස වා ඔවුකස්ස වා අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපතති දුක්ඛංසස්ස.

අනාපතති: අස ඤච්චි ච -පෙ- ආදිකමම්කස්සාති.

පට්ඨසිකඛාපදං.

8. 7. 2

1. සාවඤ්ඤාදුතං - තෙත ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උපාභනාරුළුභස්ස ධම්මං දෙසෙතති. -පෙ-

න උපාභනාරුළුභස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසියාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

2. න උපාභනාරුළුභස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඛෙඛො, යො අනාදරියං පටිච්ච අකකන්තස්ස වා පටිච්චකස්ස වා ඔවුකස්ස වා අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපතති දුක්ඛංසස්ස.

3. අනාපතති: අස ඤච්චි ච -පෙ- ආදිකමම්කස්සාති.

දුතියසිකඛාපදං.

8. 7. 3

1. සාවඤ්ඤාදුතං- තෙත ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු යානගතස්ස ධම්මං දෙසෙතති. -පෙ-

න යානගතස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසියාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

2. යානං නාම: වයං රජො සකං සඤ්ජානිකා සිව්භා පාටඛති.

න යානගතස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඛෙඛො, යො අනාදරියං පටිච්ච යානගතස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපතති දුක්ඛංසස්ස.

අනාපතති: අස ඤච්චි ච -පෙ- ආදිකමම්කස්සාති.

තතියසිකඛාපදං.

8. 7. 4

1. සාවස්ථිදුතං- තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභිසා භික්ඛු සයනගතස්ස ධම්මං දෙසෙතනී -පෙ-

න සයනගතස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසිය්සාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

2. න සයනගතස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඛෙඛා. යො අනාදරියං පටිච්ච අත්තමසො ජමායපි තිපන්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපතති දුක්ඛටස්ස.

3. අනාපතති: අසඤ්චිච -පෙ- ආදිකම්මකස්සාති.

චතුස්සිකඛාපදං.

8. 7. 5

1. සාවස්ථිදුතං- තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභිසා භික්ඛු පලලස්ථිකාය නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙතනී -පෙ-

න පලලස්ථිකාය නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසිය්සාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

2. න පලලස්ථිකාය නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඛෙඛා යො අනාදරියං පටිච්ච හත්පලලස්ථිකාය වා දුස්සපලලස්ථිකාය වා නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපතති දුක්ඛටස්ස.

3. අනාපතති: අසඤ්චිච -පෙ- ආදිකම්මකස්සාති.

පඤ්චමසිකඛාපදං.

8. 7. 6

1. සාවස්ථිදුතං- තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභිසා භික්ඛු වෙධිතසීසස්ස ධම්මං දෙසෙතනී -පෙ-

න වෙධිතසීසස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසිය්සාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

2. වෙධිතසීසො නාම; කෙසන්තං න දුස්සාපෙතො වෙධිතො හොති.

න වෙධිතසීසස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඛෙඛා. යො අනාදරියං පටිච්ච වෙධිතසීසස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස;

අනාපතති: අසඤ්චිච, අසතියා, අජානනස්ස, භිලානස්ස, කෙසන්තං විචරාපෙතො දෙසෙති, ආපදසු උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

ඡන්ද්‍රසිකඛාපදං.

8. 7. 7

1. සාවඤ්ඤානං - තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ඔගුණධීතසීසස්ස ධම්මං දෙසෙන්නි -පෙ-

න ඔගුණධීතසීසස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසියාමීති සික්ඛා කරණියා'ති.

2. ඔගුණධීතසීසො නාම: සසීසං පාරුතො වුච්චති.

3. න ඔගුණධීතසීසස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඤ්ඤා. යො අනාදරියං පට්ඨං ඔගුණධීතසීසස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛවස්ස.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච. අසත්තියා, අජානනස්ස, ගිලානස්ස, සීසං විචරාපෙඤා දෙසෙති, ආපදසු උමමක්ඛනස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

සත්තමසීසධාපදං.

8. 7. 8

1. සාවඤ්ඤානං - තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ඡමාය නිසීද්ධො ආසනෙ නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙන්නි. -පෙ-

න ඡමාය නිසීද්ධො ආසනෙ නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසියාමීති සික්ඛා කරණියා'ති.

2. න ඡමාය නිසීද්ධො ආසනෙ නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මො දෙසෙතඤ්ඤා. යො අනාදරියං පට්ඨං ඡමාය නිසීද්ධො ආසනෙ නිසින්නස්ස අභිලානස්ස ධම්මං දෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛවස්ස.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච - පෙ- ආදිකමමිකස්සාති.

අට්ඨමසීසධාපදං.

8. 7. 9

1. සාවඤ්ඤානං - තෙන ටො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු නිවෙ ආසනෙ නිසීද්ධො උච්චෙ ආසනෙ නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙන්නි. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනභි ඛියනති විපාවන්ති. "කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු නිවෙ ආසනෙ නිසීද්ධො උච්චෙ ආසනෙ නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙස්සන්ති"ති. -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ නිවෙ ආසනෙ නිසීද්ධො උච්චෙ ආසනෙ නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙරාති. සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා. -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොඤ්චරියා නිවෙ ආසනෙ නිසීද්ධො උච්චෙ ආසනෙ නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙස්සරං. නෙතං මොඤ්චරියා අපසසන්නානං වා පසාදය -පෙ- විගරහිඤා ධම්මං කථං කඤා භික්ඛු ආමනෙතසී.

පාචික්කයපාළි භික්ඛවිභවෙනා

2. භුතපුබ්බං භික්ඛවෙ ඛාරාණසියං අඤ්ඤතරසස ජපකසස පජාපතී ගබ්භීනී අහොසි. අථ ඛො භික්ඛවෙ සා ජපකී තං ජපකං එතදවොච. ගබ්භීනීමහි අයාපුඤ්ඤ ඉචජාමී අඛො ඛාදිතු''නති. නඤ්ඤී අඛො¹ අකාලො අමබසාති. සවාහං² න උභියයාමී මරීසසාමීති. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤඤ අඛො ධුවඵලො හොති. අථ ඛො භික්ඛවෙ සො ජපකො යෙන යො අඛො තෙනුපසඛසමී. උපසඛසමීතො තං අඛො අභිරුහිතො නිලීතො අද්ද්.

3. අථ ඛො භික්ඛවෙ රාජා පුරොභිතෙන බ්‍රාහ්මණෙන සද්ධිං යෙන සො අඛො තෙනුපසඛසමී. උපසඛසමීතො උචෙච ආසනෙ නිසීදිතො මනනං පරියාපුණාති. අථ ඛො භික්ඛවෙ තසස ජපකසස එතදහොසි. යාව අධමමකො අයං රාජා යත්‍ර හි නාම උචෙච ආසනෙ නිසීදිතො මනනං පරියාපුණ්සති, අයඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණො අධමමකො යත්‍ර හි නාම නීවෙ ආසනෙ නිසීදිතො උචෙච ආසනෙ නිසිනනසස මනනං වාචෙචසසති. අහඤ්ඤමහි අධමමකො යොහං ඉඤ්ඤීයා කාරණා රඤ්ඤඤ අඛො අචහරාමී. සබ්බමීදං වමරිගතන්ත්³ තසෙච පරිපති.

“උභො අස්සං න ජානන්ති උභො ධම්මං න පසසරෙ,
යො වායං මනුං වාචෙති යො වාධමෙමන''ධියති.

සාලීනං ඔදනො භුතෙනා සුච්චංසුපසෙවනො
තසමා ධමෙම න වන්තාමී ධමෙමා අරියෙහි වණණිතො.

ධිරජුට්ඨ තං ධනලාහං යසලාහඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණ,
යා වුක්ඛ වීනිපාතෙන අධමමචරණෙන වා.

පරීක්ඛජ මහාබ්‍රහ්මෙ පවත්තඤ්ඤපි පාණිතො
මා සං අධමෙමා ආචරිතො අසමා කුම්භමීවාහිද්''ති.

4. තදපි මෙ භික්ඛවෙ අමනාපා නීවෙ ආසනෙ නිසීදිතො උචෙච ආසනෙ නිසිනනසස මනනං වාචෙතුං. කිමඛන පන එතරහි න අමනාපා හවීසසති නීවෙ ආසනෙ නිසීදිතො උචෙච ආසනෙ නිසිනනසස ධම්මං දෙසෙතුං. තෙනං භික්ඛවෙ අප්පසන්තානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දීසෙය්‍යාථ:

න නීවෙ ආසනෙ නිසීදිතො උචෙච ආසනෙ නිසිනනසස අභිලානසස ධම්මං දෙසියසාමීති සික්ඛා කරණියා''ති.

5. න නීවෙ ආසනෙ නිසීදිතො උචෙච ආසනෙ නිසිනනසස අභිලානසස ධම්මො දෙසෙතඤ්ඤො. යො අනාදරියං පට්ඨෙච නීවෙ ආසනෙ නිසීදිතො උචෙච ආසනෙ නිසිනනසස අභිලානසස ධම්මං දෙසෙති ආපත්ති පුක්ඛටසස.

අනාපත්ති: අසඤ්ඤීච -පෙ- ආදිකමමිකසසාති.

නවමසික්ඛාපදං.

1. අඛො - මජ්ඣං,
2. සවෙ - මජ්ඣං.
3. වරීමංකතං - මජ්ඣං.

8. 7. 10

1. සාවඤ්ඤිතං - තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ධීතා නිසින්නාසස ධම්මං දෙසෙන්නි. -පෙ-

න ධීතො නිසින්නාසස අභිලානාසස ධම්මං දෙසියාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

2. න ධීතෙන නිසින්නාසස අභිලානාසස ධම්මො දෙසෙතඛෙඛා. යො අනාදරියං පටිච්ච ධීතො නිසින්නාසස අභිලානාසස ධම්මං දෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස.

3. අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමමිකස්සාති.

දසමසිකඛාපදං.

8. 7. 11

1. සාවඤ්ඤිතං - තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු පච්ඡන්තො ගච්ඡන්තා පුරන්තො ගච්ඡන්තාසස ධම්මං දෙසෙන්නි. -පෙ-

න පච්ඡන්තො ගච්ඡන්තො පුරන්තො ගච්ඡන්තාසස අභිලානාසස ධම්මං දෙසියාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

2. න පච්ඡන්තො ගච්ඡන්තො පුරන්තො ගච්ඡන්තාසස අභිලානාසස ධම්මො දෙසෙතඛෙඛා. යො අනාදරියං පටිච්ච පච්ඡන්තො ගච්ඡන්තො පුරන්තො ගච්ඡන්තාසස අභිලානාසස ධම්මං දෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස.

3. අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමමිකස්සාති.

එකාදසමසිකඛාපදං.

8. 7. 12

1. සාවඤ්ඤිතං - තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උපපටෙන ගච්ඡන්තා පටෙන ගච්ඡන්තාසස ධම්මං දෙසෙන්නි. -පෙ-

න උපපටෙන ගච්ඡන්තො පටෙන ගච්ඡන්තාසස අභිලානාසස ධම්මං දෙසියාමීති සිකඛා කරණියා'ති.

2. න උපපටෙන ගච්ඡන්තො පටෙන ගච්ඡන්තාසස අභිලානාසස ධම්මො දෙසෙතඛෙඛා. යො අනාදරියං පටිච්ච උපපටෙන ගච්ඡන්තො පටෙන ගච්ඡන්තාසස අභිලානාසස ධම්මං දෙසෙති ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස.

අනාපත්ති: අසඤ්චිච්ච -පෙ- ආදිකමමිකස්සාති.

ද්වාදසමසිකඛාපදං.

8. 7. 13

1. සාවස්තීදනං - තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගීයා ගීතඛු ධීතා උච්චාරමි පසසාවමි කරොතති -ප-

න ධීතො අග්ගිලානො උච්චාරං වා පසසාවං වා කරිසොමිති සිකංඛා කරණියා'ති.

2. න ධීතෙන අග්ගිලානෙන උච්චාරො වා පසසාවො වා කාතබ්බො. යො අනාදරියං පච්චි ධීතො අග්ගිලානො උච්චාරං වා පසසාවං වා කරොති ආපතති දුක්ඛංඝ.

අනාපතති: අසඤ්චි -ප- ආදිකම්මකසසාති.

තෙරසමසිකංඛාපදං.

8. 7. 14

1. සාවස්තීදනං - තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගීයා ගීතඛු හරිතෙ උච්චාරමි පසසාවමි ටෙලමි කරොතති -ප-

න හරිතෙ අග්ගිලානො උච්චාරං වා පසසාවං වා ටෙලං වා කරිසොමිති සිකංඛා කරණියා'ති.

2. න හරිතෙ අග්ගිලානෙන උච්චාරො වා පසසාවො වා ටෙලො වා කාතබ්බො. යො අනාදරියං පච්චි හරිතෙ අග්ගිලානො උච්චාරං වා පසසාවං වා ටෙලං වා කරොති ආපතති දුක්ඛංඝ.

අනාපතති: අසඤ්චි, අසනියා, අජානානසස, ගීලානසස, අපහරිතෙ කතො හරිතං ඔසුරති, ආපදසු, උච්චිතකසස, ආදිකම්ම කසසාති.

වුද්දසමසිකංඛාපදං.

8. 7. 15

1. තෙන සමයෙන ඉද්ධො භගවා සාවස්තීයං වීහරති ජෙතවනෙ අනාච්ඡිකසස ආරාමෙ. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගීයා ගීතඛු උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි ටෙලමි කරොතති, මනුසසා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති. "කථං හි නාම සමණා සකාසුතතියා උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි ටෙලමි කරිසසනති සෙයාරාපි ගීහී කාම-හොගිතො'ති.

පාච්ඤායාමය භික්ෂුවහඹෙයා

2. අසොසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායනතානං වියහතානං විපාවෙනතානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා-පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති "කථං හි නාම ඡබ්බගගියා භික්ඛු උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි ඛෙලමි කරිසසනති"ති. -පෙ- සච්චං කීර තුමෙහ භික්ඛවෙ උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි ඛෙලමි කරොථාති. සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි ඛෙලමි කරිසසථ. නෙතං මොසපුරිසා අප්ප-සනතානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ:

න උදකෙ උච්චාරං වා පසාචං වා ඛෙලං වා කරිසසාමිති සික්ඛා කරණියා'ති.

ඵවඤ්චදං හගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤතං භොති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන ගීලානා භික්ඛු උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි ඛෙලමි කාතුං කුකතුච්චායනති. හගවතො ඵතමසං ආරො-වෙසුං. අථ ඛො හගවා ඵතසමී නිදනෙ ඵතසමී පකරණෙ ධමමං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙති. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගීලානෙන භික්ඛුනා උදකෙ උච්චාරමි පසසාවමි ඛෙලමි කාතුං" ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දියෙය්‍යාථ:

න උදකෙ අගීලානො උච්චාරං වා පසසාවං වා ඛෙලං වා කරිසසාමිති සික්ඛා කරණියා'ති.

4. න උදකෙ අගීලානෙන උච්චාරො වා පසසාවො වා ඛෙලො වා කාතමෙසං. යො අනාදරියං පච්චි උදකෙ අගීලානො උච්චාරං වා පසසාවං වා ඛෙලං වා කරොති ආපතති දුක්ඛටසස.

අනාපතති: අසඤ්චිච්චි, අසකියා, අජානනකසස, ගීලානසස. ඊලෙ කතො උදකං ඔසරති, ආපදසු, උමමහකකසස, ඛිහවිහසස වෙදනටසස, ආදිකමෙකසසාති.

පණ්ණරසම සික්ඛාපදං.

පාදුකාවගෙහා සතපමො

උඤ්ඤා

‘පරිච්ඡේදං පටිච්ඡන්තං සුසංවුත්තොක්ඛිත්තවත්ඛුනා
උක්ඛිත්තච්ඡායාසංඝරාජො තයො වෙච්ච පචාලනා

බලිත ඔගුණධිතා වෙච්ච කුට්ඨෙඤ්ඤාසීකාස ව,
සකකච්චං පත්තසංඝරාජො ව සමසුපසමතිත්තිකං.

සකකච්චං පත්තසංඝරාජො ව සපදග සමසුපකං-
චුපතො ව පටිච්ඡන්තං ඛික්ඛාඤ්ඤාච්ඡායාසංඝරාජො.

න මහන්තං මඤ්ඤං ආචාරං සබ්බං භස්සං න බ්‍යාහරෙ,
උඤ්ඤාපො ජෙදන්තං ගඤ්ඤං ධුනං සිත්ථාච්ඡාරන්තං.

ඵච්ඡානිච්ඡාරන්තං වෙච්ච චුච්ඡායාසු සුරන්ත ව,
භස්සො පත්තො ව ඔච්චො ව සාමිසඤ්ඤා සඤ්ඤාකං.

ජත්තපාඤ්ඤාස සඤ්ඤාමං න දෙසන්ති නථාගතා,
ඉච්චෙච්ච දඤ්ඤාපාඤ්ඤාස සත්ථාසුච්ඡාරන්තං.

පාදුකොපාහනා වෙච්ච යාන සෙය්‍යගතස්ස ව,
පලලස්සිකා නිසින්නස්ස වෙඤ්ඤාච්ඡායාසංඝරාජො ව

ජමා නිච්චාසන්තො යානං පටිච්ඡන්තො උඤ්ඤාපො ව.
ධිත්තකන්ත න කාතඤ්ඤා හරිත්තෙ උදකඤ්ඤා වාති.

කෙසං වග්ගානං උඤ්ඤා

පරිච්ඡේදං උච්ඡායාසි බලිතං සකකච්චෙච්ච ව,
කඤ්ඤාච්ඡාරං සුරං වෙච්ච පාදුකෙන්ත ව සත්තමාති.

පඤ්ඤානා අතිදෙවෙන්තො ගොතමෙන්තො යසස්සිතා,
යාවන්තෙ සිකඤ්ඤාසාය පඤ්ඤාසත්තනී සෙඤ්ඤාසාති

උද්දිට්ඨා මො ආයඤ්ඤානො සෙඤ්ඤා ධම්මා. තස්සායඤ්ඤානො
සුච්ඡාමි කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා. දුක්ඛසංඝි සුච්ඡාමි කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා. තතිසංඝි
සුච්ඡාමි කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා, පරිසුද්ධාසායඤ්ඤානො තස්සා තුඤ්ඤා
ඵච්චෙත්තං ධාරයාමීති.

සෙඤ්ඤා

පාචිකියපාළි භික්ෂුවිභවෙහා

ඉමෙ ඛො පනායඤ්ඤානො සත්ථ අධිකරණසමථා ධම්මා උදෙසං ආගච්ඡන්ති.

1. උපපනානුපනනානං අධිකරණානං සමථාය වූපසමාය සම්මුඛා-
විතයො දතඛෙඛා, සතිවිතයො දතඛෙඛා, අමුලභවිතයො දතඛෙඛා,
පටිඤ්ඤාය කාරෙතඛෙඛං, යෙභුයාසිකා, තස්සපාපියාසිකා¹, තිණවජ්ජා-
රකොති.

2. උද්දිට්ඨා ඛො ආයඤ්ඤානො සත්ථ අධිකරණසමථා ධම්මා.
තස්ථායඤ්ඤානෙ පුච්ඡාමී කච්චිඤ්ඤා පරිසුඤ්ඤා. දුතියමි පුච්ඡාමී කච්චිඤ්ඤා
පරිසුඤ්ඤා. තතියමි පුච්ඡාමී කච්චිඤ්ඤා පරිසුඤ්ඤා. පරිසුඤ්ඤාතස්ථායඤ්ඤානො
තස්මා තුණ්ඤි ඵච්චෙතං ධාරයාමීති.

අධිකරණසමථා.

3. උද්දිට්ඨං ඛො ආයඤ්ඤානො නිදනං, උද්දිට්ඨා චක්ඛාමො පාරාජිකා
ධම්මා. උද්දිට්ඨා තෙරස සඤ්ඤාදිසෙසා ධම්මා. උද්දිට්ඨා දෙව අනියතා
ධම්මා. උද්දිට්ඨා තිංස නිසසගගියා පාචිකියා ධම්මා. උද්දිට්ඨා ඤෙච නචුති
පාචිකියා ධම්මා උද්දිට්ඨා චක්ඛාමො පාචිදෙසනියා ධම්මා. උද්දිට්ඨා
සෙවියා ධම්මා. උද්දිට්ඨා සත්ථ අධිකරණසමථා ධම්මා. එත්ථකං තස්ස
භගවතො සුන්තාගතං සුත්තපරියාපනතං අනුඤ්ඤාමාසං උදෙසං
ආගච්ඡන්ති, තස්ස සබ්බෙහෙව සමග්ගෙහි සමමොදමානෙහි අච්චදමානෙහි
සිකඛිතඛෙඛන්ති.

භික්ෂුවිභවෙහා² නිට්ඨිතො.

1. තස්සපාපියාසිකා - මජ්ඣ.
2. භාචිභවෙහා - මජ්ඣ.

ගාථාදීපාද සූචි

අධිචේතසො අසාමජ්ජනො	158
උභො අසාං න ජානන්තී	548
ධීරස්සු කං ධනලාභං	548
පරිබ්බජ මහාඥානෙ	548
මනාපමෙව භාසෙය්‍ය	16
සාලීනං ඔදනො භුක්කො	548

පාච්ඤානිය පාලි

සඤ්ඤානාම සූචි

	පිටු අංක		පිටු අංක
	අ		ඝ
අඤ්ඤාපුව	56, 100, 106, 142	සොසිතාරාම	110; 138, 306, 380
අච්චිකම්ම	304, 432		530
අනුරුඳ්ධ	60, 190		ච
අමනිකම්ම	300	චූලනෙත්ථ	190
අරිච්ච	300, 358	චූලපන්ථක	158
අනන්ත	190, 218		ඡ
අලවක	100, 142	ඡක්ක	110, 138, 306, 380
අලච්චි	56, 100, 106, 142	ඡක්කඤ්ඤා	14, 52, 90, 128, 132, 146, 162, 168, 180, 184, 200
	උ		ඣ
උද්ධම	64, 176, 194, 336	ඡතවන	2, 4, 52, 60, 66 98, 120, 128, 132, 136 146, 158, 168, 172, 176
උපනෙත්ථ	98, 328, 342		180, 184, 194, 200, 220
උපාලි	190		458, 460, 464, 472, 488
උපාලිදරක	346		490, 492, 494, 496, 504
	ක		542
කච්චානගොඤ්ඤා	18		ඤ
කට්ඨොරකිඤ්ඤා	190	ඤ්ඤාසිලා	14
කණ්ඩක	370	ඤ්ඤාද	316
කපිලවත්ථු	162		ඨ
කලකුකනිවාස	316	ඨූලනෙත්ථ	190
කාණ	220		ඬ
කාණ්ඩානා	220	ඬකමච්චපුඤ්ඤා	116, 412
කාසි	434	ඬවදක	190, 204
කීර්තික	212		ඪ
කුට්ඨාරසාලා	212	ඪන	460
කොකනද	534	ඪනදීච්චසාල	14
කොකාලික	190	ඪග්‍රොධාරාම	162, 446, 480
කොසලච්චි	56, 110, 138, 298, 380, 530		
කොසල	60, 202		
	ම		
මඤ්ඤාදෙව්පුඤ්ඤා	190		
	ග		
ගොතමගොඤ්ඤා	18		

සංස්කෘතාම සූචි

	පිටු අංක		පිටු අංක
		ප	ව
පටියාලොක	224		වග්ගුමුද්දනදී 74
පසෙනදිකොසල	304		වජ්ඣී 74
		බ	
බද්ධිකාරාම	56		වාසෙට්ඨගොත්තං 18
බාරාණසී	548		විසාඛාමිභාරමාතා 432
බිම්බිසාර	210, 316		වෙසාලී 74, 212, 248
		භ	වෙළච්චන 116, 190, 204, 316, 468
භග්ග	312, 534		
භෙසකලාවන	312		ස
		ම	සකක 162, 446, 480
මලලිකා	304		සත්තරසවණියාභිකඛු 124, 132
මහාකවචාන	190		සමුද්දන 190
මහාකප්පින	190		සාතෙත 180, 186, 324
මහාචූඤ්ඤ	190		සාගත 298
මහාපජාපතීගොතමී	164		සාරිපුත්ත 190, 202
මහාවන	212		සාවජ්ඣී 2, 14, 52, 60, 68,
මාගධ	316		98, 120, 124, 128, 132,
මීගදය	312		136, 146, 158, 168, 172,
මෙතතිය භූමච්ඡක	116		176, 180, 184, 194, 200,
මොග්ගලලාන	190		220, 458, 460, 464, 472,
මොග්ගලලාන ගොත්ත	18		488, 490, 492, 494, 496,
		ර	504, 542, 552
රාජගහ	116, 190, 204, 224,		සුංසුමාරගිර 312, 534
	268, 316		
රාහුල	56, 190		භ
රෙච්චන	190		භජ්ජක සකාපුත්ත 2

පාවිච්චිය පාළු

විශෙෂ ශබ්ද සූචි

	අ			
		අඛානමණං		186
අකවානුධමමො	366	අද්ධිකා		60
අකතකපං	326	අද්ධිං	4-6-8-10	
අභෙසාපයා	20-44	අධිකරණසමථං		558
අකඛරකඛරාය	366	අධිවෙතපො		158
අකාරකො	354	අනාරසරං	466-490	
අඤ්ඤාධර්මපනාය	140	අනාරාධිකා		358
අඤ්ඤා	326	අනධිවාසනජාතිකො		345
අභිලානො	202-476-484	අනභිරඤ්ඤා		394
අඛාරකාසුපචා	358	අනසංසකො		300
අභිලිපතොදකෙන	300	අනසිතා		472
අභිලිමුඤ්ඤා	434	අනාචාරං		306
අච්චපො	62	අනාදරියං		306
අච්චකො	254	අනාසුච්චං		120
අච්චාචාරං	344	අනිසඛනාරාජකෙ		428
අච්චාරාමෙ	434	අනිමිණංසමාපණ්ණං		82
අච්චාවසථෙ	434	අනීභසං		340
අච්චාචීරං	246	අනීභතරතනකෙ		428
අච්චාසප්ඵි	246	අනුපචජ්ජ		128
අඤ්ඤානියා	446	අනුපසම්පනො	52-98	
අඤ්ඤාචාදකං	110	අනුපොසඵීකං		390
අඤ්ඤාණකෙ	388	අනුචානෙ		326
අඤ්ඤානිකා	174-178	අනොසාරිනො		366
අච්චගරුධමමො	152	අපච්චිකිසසච්චකො		366
අච්චභිලිපපාදකං	448	අපච්චිසංචිදිනො		482
අච්චිකංචලුපමා	358	අපච්චිභිනො සමාධි		84
අච්චිකොපමා	318	අපච්චිසංචිදිතං		420
අච්චපො	4	අපමනකච්චිසසජ්ජනං		118
අනිච්චං	16	අපමනකච්චිසසජ්ජනසස		114
අනිච්චකච්චිකං	32	අපච්චසස		4
අනිච්චකච්චිකච්චිකං	140	අපච්චිච්චාරකං		328
අඛානගමනසමමො	210-320-322	අපඤ්ඤානො	308-382	
		අපරණණං		140

විශේෂ ශබ්ද සූචි

කො		ගො	
කොටස්	122	ගොබීරං	246
කොට්ඨකං	24—46	ගොණකං	28
කොසියගොනනං	18		
		ච	
ඛ		චණ්ඩාලං	20
ඛජ්ජකං	118—414	චසුචසුකාරකං	528
ඛමහකතො	504	චත්තකාරං	24
ඛාදනීයං	478—480		
		චී	
ඛී		චීලිමිකං	124
ඛීලජාතකා	394		
		චී	
ඛීයනකෙ	118	චීවරකාරසමයො	210—218
		චීවරදුනසමයො	210—218
චූ		චීවරපච්චිංසො	172
චූඝනුචූඝකෙහි	384	චීවරං	174—178
චූංසනා	210		
		චේ	
ඟ		චේටකෙ	190
ඟණකං	24—346		
ඟණඛීකං	26	චෝ	
ඟඝඛාධිපුඛේඛා	358	චෝරකනිහාරං	310
ඟරහීතො	308		
		ජ	
ඟී		ජකතපාණිසස	536
ඟීලානසුචජකා	314	ජපකසස	548
ඟීලානසමයො	210—218	ජපසංච්චාචාහි	70
ඟීලානා	166		
ඟීභීසමාරමේහා	192	ජී	
		ජීකතහනො	256
ඟු		ජේ	
ඟුඤමනන	426	ජේකසමච්චිතිං	472
ඟුළපිණ්ණං	304		
ඟුළාසචෝ	300	ජ	
ඟේ		ජනනාසරෙ	316
ඟේරුකපරිකච්චං	140	ජචකණ්ණකං	20

විශේෂ ශබ්ද සූචි

	ජා		තෙ	
ජාති	16	තෙලසමපාකී		300
ජාලො	252		ඊ	
		ඊකිතෙ		316
ජීවිභානිවිජාරකං	526		චූ	
		චූපිකතං		510
ජීවිතාවොරොපෙයාං	106		ඊඊ	
		ඊඊයාසඥෙත		350
ජොතිං	312		උ	
		උණබපාණිසස		538
ඤාතිකුලානි	228	උඤ්ඤා		538
		උවා		12
		උසසිකබාපදිකො		328
ක සඤං	306	උසිකසුඤ්ඤා		414
කච්චිකං	124		උ	
කලසඤ්ඤං	394			
කභං	494	උරකසඋඋඋ		348
			උ	
කාදිනො	158	උච්චධම්මිකානං		4
		උච්චියාසුඤ්ඤාච්චිඤ්ඤා		152
		උයඤ්ඤා		318
කීණවිජාරකො	558	උරකභිච්චිකං		372
කීණකකුපමා	358			
කීප්පානං	348		උ	
කීර්චනාකච්චං	438	උච්චුලං		98—344
කීර්චනාගතමනුසස		උනතිහතං		340
වීගහභිජ්ජියා	356	උබ්බලච්චිචරො		412
කීලතෙලං	246	උබ්බණ්ණකරණං		324
		උභරකාය		4
		උරාගතානං		348
කුලොනඤ්ඤං	448	උරුඤ්ඤානං		348

උපග්‍ය ඔබ්බ සූචි

	දෙ		නෙ
දෙදිවුහෙන	300	නෙසාදං	20
දෙදිනා	106		
දෙදෙසයා	70		
			ප
	දෙ	පකච්චෙන	220
දෙසපරිවුට්ඨිතං	28	පච්ඡායමචෙණන	218
ද්විසතිකඛභං	388	පජ්ඣායති	16
ද්වාරකොසා	140	පඤ්චභොජනානි	220
		පට්ඨිතං	62
	ධ	පට්ඨාණච්ඡතං	176
ධනිට්ඨකං	16	පට්ඨි සකඝ්ඝ	542
ධමාකච්චිකං	382	පට්ඨාලොකං	350
ධමො	52—538	පට්ඨිඝාරං	420
		පච්චා	176
	ධු	පට්ඨිකා	332
ධුතාය	308	පඨවි	104
ධුච්චලො	548	පනතඤ්ඤං	110
	න	පනතනිඤ්ඤභකං	532
නට්ඨකමකො	530	පදසො	52
නට්ඨකමං	102—320	පදසොධමං	54
නභාපිතං	24	පඤ්චපනොතා	354
නඤ්ඤකාරං	24	පච්චිට්ඨං	12
	භා	පයොපානං	530
නාවං	16	පරමපරභොජනං	218
නාවාභිරුහනසමයො	210	පරිපභි	140
නාවාය	309	පරිපාවෙති	192
නාසිතං	376	පරිපුච්ඡා	308
	නි	පරිඤ්ඤාප්පකො	254
නිකුච්චෙඨ්ඨයා	134	පරිභණ්ඩ	326
නිවච්චනෙත	220	පරිච්චණ්ඩලං	488—490
නිමනනිතො	476	පරියායො	158
නිසීදනං	332	පරිවාසං	98, 342
නිහතාධිකරණං	340	පරිචෙණං	152, 322
	නි	පරිචෙසනං	252
		පරිලාභසමයෙ	318
නිවට්ඨානීය	426	පඤ්ඤාභීකාය	544

විෂයය ගබ්ද සූචි

පව්වෙට්ටි	16		එ	
පක්කාව	306, 552	එලහාජක		118,414
පහාරසමුඤ්චිතා	304	එලාසවො		300
			බ	
පාවිදෙසනීයා	464	බදරමිසෙසන		214
පාවිපදික	220	බහුදුකඩ		350
පාදුකාරුලාසස	542	බහුසුත		382
පාරිවට්ටක	174	බහුපායාසා		358
			බ	
පිට්ටුරා	300	බාහිරාලෙප		254
පිට්ටිසඛාටසස	140	බාහුපචාලක		500
පිණ්ඩපානො	192			
පිණ්ඩකමපක	524	බිමොහන		456, 460,462
පිසාවකනහාර	310			
			බ	
පිට	122	චුද්දිකාබද්ධා		122, 450
		බ්‍යාහරනී		522
		බ්‍රහ්මවරිය		152
			භ	
පුකකුස	20	භණ්ඩනකනො		98
පුහුලික	124	භණ්ඩික		432
පුණ්ණපනත	432	භනනෙහ		98
පුප්ඵච්චක	24	භනනපට්ඨාසා		216
පුප්ඵසවො	300	භනනපට්ඨාසා		212
පුබ්බණ්ණ	140	භනනාධිපජායො		392
		භතකුලෙද්දසකසස		414
		භද්දානී		416
			භ	
පුගසස	98, 200, 232, 416	භාරද්ධාජගොසක		18
පුච්චුරා	300			
පුච්ච	224			
			භ	
			භ	
පෙසකාර	24	භික්ඛනීයො		152
පෙසලා	14	භික්ඛනුපක්කය		166
පෙසුඤ්ඤ	42	භික්ඛනොවාදක		152
		භිසි		122, 456, 460, 462
		භිසාපියමානා		310

විශේෂ ගබඩා සුචි

	භූ		මෙ	
භූමි පූරණය.	124, 456	මෙහෙයවීම.		28
		මෙරයො		300
භූමි ගාම	108		මො	
භූමි.	96	මොසපුරිස		4
		මොන.පරේසු		158
හොඳතිය.	478, 484	මොහනකෙ		388
		මොහපරිපුටිත.		28
		මොහෙකුකාමා		390
මකරදනක.	140		ය	
මජ්ඣමනික.	300	යදිවක.		384
මජ්ඣමනික.	300	යරාධමම.		340
මජ්ඣමනික.	300	යරාසනුපු.		412
මකේඛා	122		යා	
මඩුකතෙල.	446	යාගුහාජක.		118
මඩුකමහො	18	යාගුහාජකසස		414
මධ්‍යමයවො	300	යාචිතකුපමා		358
මහා.	318	යාන.		542
මකේ.	224	යාමකාලික.		232, 478
මසාරකො	122, 450	යාවකාලික.		468
මහලලකොච්ඡාරො	140	යාවච්චික.		232, 468, 478
මහානාගෙ	190	යාවනිවක.		384
මහාච්ඡාරො	258			
මංසමයාකෙ	300		යෙ	
		යෙතිවක.		384
මාකුගාමො	64	යෙහුයාසිකා		558
මාලාකමම.	140		ර	
මාභිස.	246	රජක.		306
		රනනසමමත.		434
මීයනධමම.	408	රජකාර.		20
		රජසමමඤ.		428
මුහුණතහපනිකසස	252	රවා		12
ඤාක.	246	රහො		19

විශේෂ ගබඳ සූචි

	රා		විසාසාදනං	252
රාගපරිපුට්ඨිතං	28		විතානං	456
රාජභටා	324		විනයපරියක්ඛියං	384
			විනිවර්ජයකරාය	410
	රු		විලෙපනෙන	316
රුඤ්චදුපමා	358		විවිඤ්ඤා	106
	රු		විසංකෙනෙන	352
රුපං	346		විසිඤ්ඤාපෙඤ්ඤා	312
			විභෙසකං	112
	ල		වි	
ලතාකමච්චං	140		විජය	446
	ලී		විනවට්ඨිකඛණ්ඩං	316
ලීඛණං	18		විතදෙසං	218
	ලෙ		විතමොභං	28
ලෙචං	346		විතරාගං	28
ලෙචකං	24		විසතිවජ්ජෙසා	152
	ච		චෙ	
චචිතපථානං	348		චෙධිතසීයො	544
චචිතපථො	154		චෙණං	20
චජරො	48, 16		චෙමතිකො	121
චමිහනා	16		චෙභාසකුට්ඨි	136
චමිහිනො	308		චොසාසකභිජ්ජො	468
චසසිකසාට්ඨිකා	458			
චසානෙලං	246		ස	
	චා		සංවිධාය	182
චාණිජං	24		සඛණ්ඩකාය	4
චානවුට්ඨිසමයො	321		සඛණ්ඩනනං	98
චාදකඤ්ඤා	2		සඛණ්ඩනෙද	344
චාලකනිකාරං	310		සඛණ්ඩරාජී	344
චාසිජපෙට්ඨි	446		සධස්සිකං	122
චාභසා	424		සධස්සිකො විභාරො	126
	චී		සඤ්ඤානනිකං	98, 342
			සඤ්ඤාබොජ්ජකචෙට්ඨි	82
චීකපපනා	330		සඤ්ඤාපච්චෙට්ඨි	300
චීකාලො	444		සඤ්ඤාභකාලිකං	232, 468, 478

විශේෂ ශබ්ද සූචි

සක්කිසුලුපමා	358	සා	
සක්ඛං	540	සාණිපාකාරං	456, 460, 462
සක්ඛගලනීයො	182	සාණිපාකාරපරිකඛිණං	438
සත්ථුසාසනෙන	340	සාමනභා	250
සතිවීනයො	558	සාමීසෙන	534
සද්ධම්ම ට්ඨිතියා	4	සාමීචිකම්මං	154
සද්ධාදෙය්‍යං	98	සාස ඛං	182, 482
සද්ධං	452	සාසපතෙලං	245
සත්ඤ්ඤාකාරකං	242	සි	
සප්පච්චයං	482	සිකඛමානා	468, 470
සප්පච්චරූපමා	358	සිකඛමානාය	174, 328
සප්පාණකං	338	සිකඛමානෙන	380
සප්පදනං	512	සිකඛාපදවිච්චණ්ණනෙක	384
සඛඛපංසුකුලීකො	248	සිකාචභාරකං	526
සඛඛපච්චනතිමෙසු	324	සිසං	18
සඛඛපාසණධිකභණ්ණං	210		
සභණ්ණඛා	324	සි	
සමපජානමුසා	2	සීසපච්චාලකං	500
සමොධො	128		
සමභාරසංසුභ්‍රා	300	සී	
සමොච්චං	322	සුකඛ වීසට්ඨිං	98
සමොනො	160	සුකරනතකං	332
සමුච්චාවීනයො	558	සුඛසමාචාරා	346
සමනුභාසියමානො	362	සුඛසීලා	346
සමානච්චජ්ඣ	348	සුගතච්චරං	460
සයනීසරා	438	සුගතච්ච්ඤීයා	458
සලලපනෙතා	2	සුඛ්‍යා	350
සලලෙඛාය	308	සුභ්‍ර පරියාපනෙතා	388
සලාකභනන	220	සුභ්‍රාගනො	388
සලාකාචුභ්‍රා	74	සුධාය	142
සච්චංකං	16	සුච්චි ච්ඡනෙතා	490
සසිකුකං	536	සුචිනකුපමා	358
සභජෙන	322	සුරුසුරුකාරකං	530
සභධම්මකං	380	සුසංචුතො	492
සභජෙය්‍යං	372	සුසිරකච්චං	312

විශේෂ ශබ්ද සූචි

	ස		හ
සුචිසරං	332	හස්පාසා	140
සුපසම්පාතෙ	300	හස්නිඤ්ඤානං	526
සුපො	508, 514, 516	හස්නිලොලහකං	350
		හන්ද	176
		හස්සධමෙම	304
		හස්සාධිප්පායො	302
	සෙ		හී
සෙදගතෙන	318		
සෙත්තාසත්තපඤ්ඤාපකං	414		
සෙත්තාසත්තපඤ්ඤාපකස්ස	118		
සෙය්‍යා	58,64	හීය්‍යා	200
සෙය්‍යං	126	හීලීකං	16
	සො		හෙ
සොසිකං	26	හෙමන්තිකෙ	312